

सत्यमेव जयते
महाराष्ट्र शासन

कार्यक्रम अंदाजपत्रक

२०२६-२०२७

उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग

(भाग - २)

(तंत्रशिक्षण)

येरवडा कारागृह मुद्रणालय, पुणे-४११ ००६

२०२६

कार्यक्रम अंदाजपत्रक

२०२६-२०२७

उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग

(भाग २)

(तंत्रशिक्षण)

उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाने तयार केलेल्या कार्यक्रम अंदाजपत्रकांची यादी

कार्यक्रम अंदाजपत्रकाचा क्रमांक			कार्यक्रम अंदाजपत्रकाचे नाव
(१)	उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग (उच्च शिक्षण)
(२)	उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग (तंत्रशिक्षण)
(३)	उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग (कला)
(४)	उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग (ग्रंथालये)

अनुक्रमणिका

	पृष्ठ क्रमांक
* महाराष्ट्र राज्याचा नकाशा	सात
* संरचनात्मक तक्ता	आठ
* प्रस्तावना	१
* सन २०२५-२६ मधील तंत्रशिक्षण विभागातील अभ्यासक्रमनिहाय संस्थांची संख्या	३
* सन २०२६-२०२७ कार्यक्रमनिहाय अर्थसंकल्प विवरणपत्र	४
* <u>समग्र कार्यक्रम</u>	
१. संचालन व प्रशासन	१४
२. तंत्रशिक्षणासाठी विद्यापीठास साहाय्य मुंबई विद्यापीठास परिरक्षण अनुदान (संस्था सर ज. जी. वास्तुशास्त्र महाविद्यालय, मुंबई)	१७
३. अशासकीय तंत्रशिक्षण महाविद्यालये व संस्थांना साहाय्य	१७
४. पदविका अभ्यासक्रम	१७
५. पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रम	१९
६. पदविका व पदवी संस्थेमधील बांधकाम	२०
७. महिलांविषयक अर्थसंकल्प	२६
८. महाराष्ट्र शासनाच्या शिष्यवृत्ती योजना	२७
९. केंद्र शासनाच्या शिष्यवृत्ती योजना	३१
१०. उन्नत महाराष्ट्र अभियान	३७
११. राष्ट्रीय उच्चतर शिक्षा अभियान (RUSA)	३८
१२. तंत्रशिक्षणाचा दर्जा सुधार कार्यक्रम	३८
१३. अद्ययावत सुविधायुक्त सेंटर ऑफ एक्सलन्सची स्थापना करणे	३९
१४. राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२०	३९
१५. तंत्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई ऑनलाईन माहिती	४०
१६. अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषद (ए.आय.सी.टी.ई.)	४२
१७. अखिल भारतीय भेषजी परिषद (PCI)	४३
१८. वास्तुकला परिषद (COA)	४४
१९. प्रवेश नियामक प्राधिकरण	४४
२०. शुल्क नियामक प्राधिकरण	४५
२१. राज्य सामाईक प्रवेश परीक्षा कक्ष	४६
२२. महाराष्ट्र राज्य तंत्रशिक्षण मंडळ	४६

* तक्ते

१. शासकीय कार्यालये / महाविद्यालये / तंत्रनिकेतने व तत्सम संस्था माहिती दर्शविणारा तक्ता ..	४६
२. अनुदानित महाविद्यालये / तंत्रनिकेतने व तत्सम संस्थेची माहिती दर्शविणारा तक्ता ..	४९
३. विद्यापीठनिहाय अभियांत्रिकी व तंत्रशास्त्र पदवी अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता दर्शविणारा तक्ता ..	५१
४. विभागनिहाय अभियांत्रिकी व तंत्रशास्त्र पदवी अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता दर्शविणारा तक्ता ..	५२
५. जिल्हानिहाय अभियांत्रिकी व तंत्रशास्त्र पदवी अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता दर्शविणारा तक्ता ..	५३
६. महाराष्ट्र राज्यातील शासकीय, अशासकीय, अनुदानित, विनाअनुदानित तत्त्वावरील अभियांत्रिकी महाविद्यालयांमधील अभ्यासक्रमनिहाय तक्ता. ..	५६
७. विद्यापीठनिहाय औषधनिर्माणशास्त्र पदवी अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता दर्शविणारा तक्ता ..	६६
८. विभागनिहाय औषधनिर्माणशास्त्र पदवी अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता दर्शविणारा तक्ता ..	६७
९. जिल्हानिहाय औषधनिर्माणशास्त्र पदवी अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता दर्शविणारा तक्ता ..	६८
१०. विद्यापीठनिहाय वास्तुशास्त्र पदवी अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता दर्शविणारा तक्ता ..	७०
११. विभागनिहाय वास्तुशास्त्र पदवी अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता दर्शविणारा तक्ता ..	७१
१२. जिल्हानिहाय वास्तुशास्त्र पदवी अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता दर्शविणारा तक्ता ..	७१
१३. विद्यापीठनिहाय हॉटेल मॅनेजमेंट अँड केटरिंग टेक्नॉलॉजी पदवी अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता दर्शविणारा तक्ता. ..	७३
१४. विभागनिहाय हॉटेल मॅनेजमेंट अँड केटरिंग टेक्नॉलॉजी पदवी अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता ..	७४
१५. जिल्हानिहाय हॉटेल मॅनेजमेंट अँड केटरिंग टेक्नॉलॉजी पदवी अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता ..	७४
१६. विभागनिहाय/जिल्हानिहाय/विद्यापीठनिहाय नियोजन पदवी अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता दर्शविणारा तक्ता. ..	७५
१७. विद्यापीठनिहाय अभिकल्प (Design) पदवी अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता दर्शविणारा तक्ता ..	७५
१८. विभागनिहाय अभिकल्प (Design) पदवी अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता दर्शविणारा तक्ता. ..	७६
१९. जिल्हानिहाय अभिकल्प (Design) पदवी अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता दर्शविणारा तक्ता. ..	७६
२०. विभागनिहाय/जिल्हानिहाय/विद्यापीठनिहाय औषधनिर्माण शास्त्र (Practice) पदवी अभ्यासक्रम प्रवेश क्षमता दर्शविणारा तक्ता. ..	७७
२१. विद्यापीठनिहाय बॅचलर ऑफ बिझनेस अॅडमिनिस्ट्रेशन (BBA) पदवी अभ्यासक्रम प्रवेश क्षमता दर्शविणारा तक्ता ..	७७
२२. विभागनिहाय बॅचलर ऑफ बिझनेस अॅडमिनिस्ट्रेशन (BBA) पदवी अभ्यासक्रम प्रवेश क्षमता दर्शविणारा तक्ता ..	७९
२३. जिल्हानिहाय बॅचलर ऑफ बिझनेस अॅडमिनिस्ट्रेशन (BBA) पदवी अभ्यासक्रम प्रवेश क्षमता दर्शविणारा तक्ता ..	७९

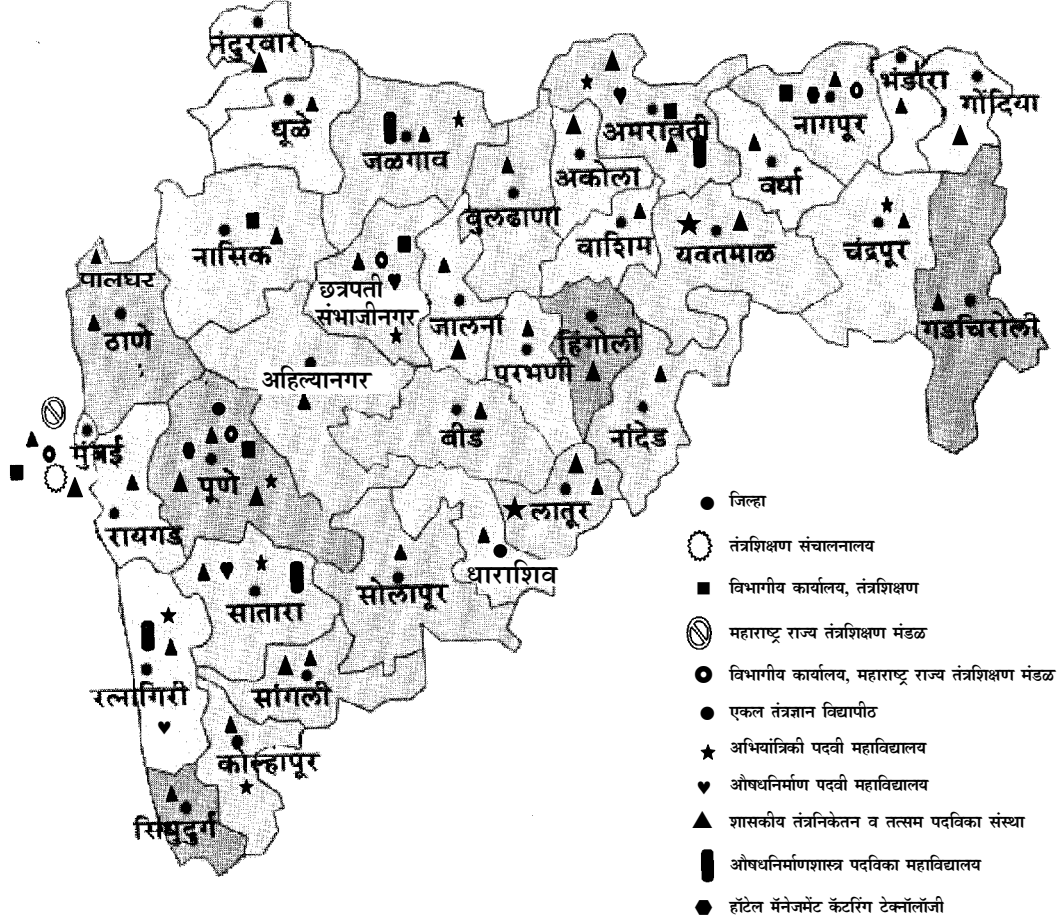
अनुक्रमणिका—चालू

पृष्ठ क्रमांक

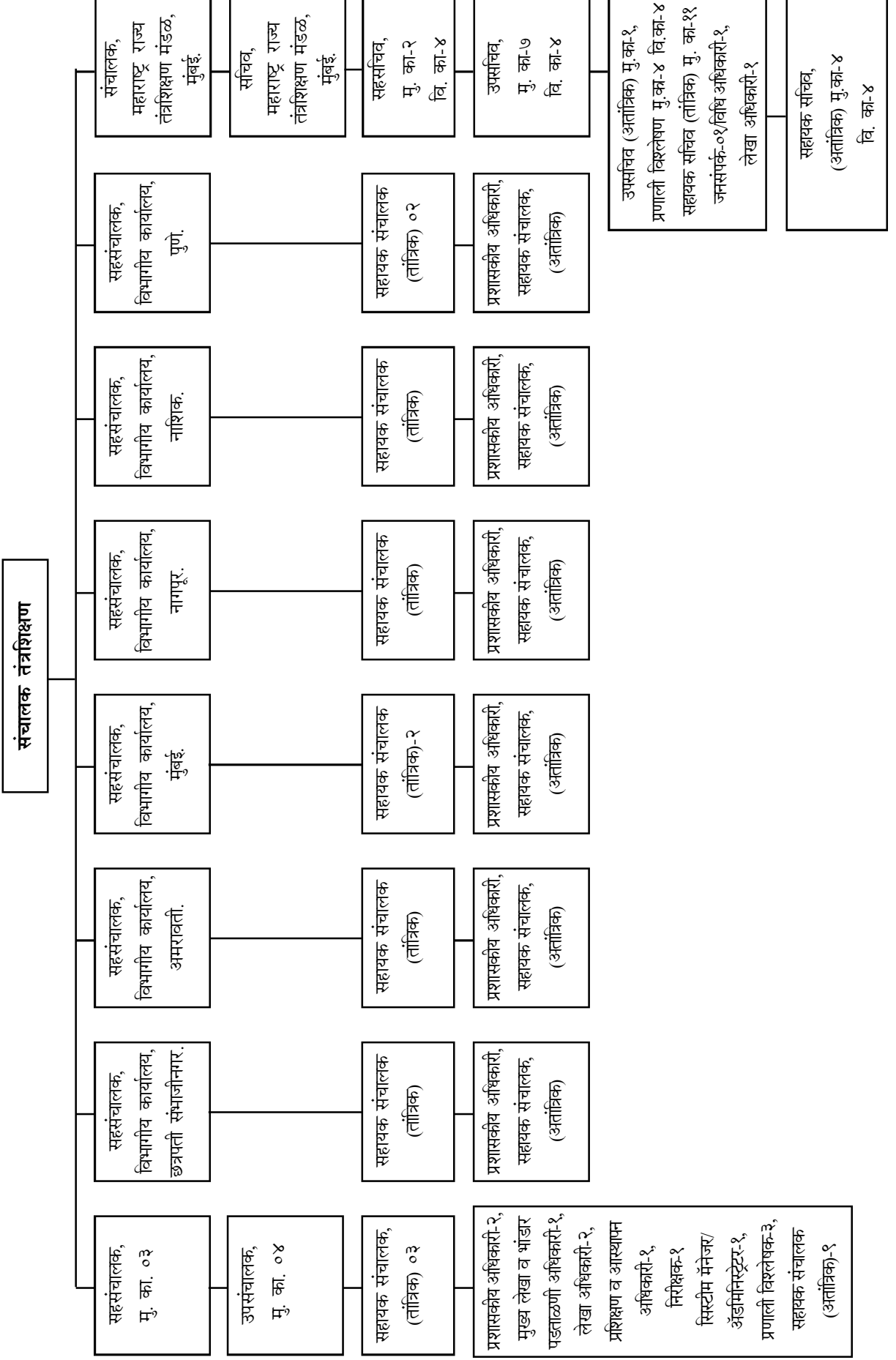
४६. जिल्हानिहाय व्यवस्थापनशास्त्र (एमबीए/एमएमएस) पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता दर्शविणारा तक्ता.	..	१०१
४७. विभागनिहाय/जिल्हानिहाय/विद्यापीठनिहाय हॉटेल मॅनेजमेंट अँड केटरिंग टेक्नॉलॉजी पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता दर्शविणारा तक्ता.	..	१०३
४८. विभागनिहाय/जिल्हानिहाय/विद्यापीठनिहाय अभियांत्रिकी एकात्मिक पदव्युत्तर पदवी (Integrated) अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता दर्शविणारा तक्ता.	..	१०३
४९. विभागनिहाय, जिल्हानिहाय सरफेस कोटिंग टेक्नॉलॉजी पदविका (Post HSC) अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता दर्शविणारा तक्ता.	..	१०४
५०. विभागनिहाय, जिल्हानिहाय हॉटेल मॅनेजमेंट अँड केटरिंग टेक्नॉलॉजी पदविका (Post HSC) अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता दर्शविणारा तक्ता.	..	१०४
५१. विभागनिहाय, जिल्हानिहाय वास्तुशास्त्र पदविका अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता दर्शविणारा तक्ता	..	१०५
५२. विभागनिहाय पदविका (Post S.S.C.) अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता दर्शविणारा तक्ता	..	१०६
५३. जिल्हानिहाय पदविका (Post S.S.C.) अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता दर्शविणारा तक्ता	..	१०६
५४. विभागनिहाय डी. फार्मसी अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता दर्शविणारा तक्ता	..	१०८
५५. जिल्हानिहाय डी. फार्मसी अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता दर्शविणारा तक्ता	..	१०९
५६. महाराष्ट्र राज्यातील शासकीय, अशासकीय, अनुदानित, विनाअनुदानित तत्त्वावर चालणाऱ्या तंत्रनिकेतनांमध्ये जिल्हानिहाय पदविका अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता दर्शविणारा तक्ता.	..	११२
५७. महाराष्ट्र राज्यातील शासकीय, अशासकीय, अनुदानित, विनाअनुदानित तत्त्वावर चालणाऱ्या अभियांत्रिकी महाविद्यालयांमधील जिल्हानिहाय पदवी अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता दर्शविणारा तक्ता.	..	१२८
५८. शैक्षणिक वर्ष २०२२-२३ ते २०२४-२५ मध्ये अंतिम वर्षाकरिता बसलेल्या व पास झालेल्या विद्यार्थ्यांची संख्या.	..	१५२
५९. तंत्रशिक्षण संचालनालयांतर्गत कार्यालयातील अधिकारी/कर्मचारीविषयक गोषवारा	..	१५४
६०. शासकीय तंत्रनिकेतने / अभियांत्रिकी महाविद्यालये / औषधनिर्माणशास्त्र महाविद्यालयांमधील शिक्षक / शिक्षकेतर कर्मचारीविषयक गोषवारा (योजनेतर).	..	१५९
६१. महाराष्ट्र राज्य तंत्रशिक्षण मंडळ, मुंबई व तंत्रशिक्षण मंडळ विभागीय कार्यालये	..	१६३

महाराष्ट्र राज्य

(तंत्रशिक्षण संचालनालय अंतर्गत शासकीय कार्यालये / संस्था दर्शविणारा नकाशा)

संरचनात्मक तक्ता
तंत्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई (मुख्य कार्यालय)

प्रस्तावना

एकविसाव्या शतकातील एक प्रभावशाली देश म्हणून आपल्या भारत देशाची ओळख जगाला प्रभावीपणे होत आहे. आपला देश जागतिक स्तरावर दखल घेण्याइतका सक्षम होत असून जागतिकीकरणाच्या काळातही स्वतंत्र ठसा आपल्या देशाने उमटविला आहे.

देशाचा पर्यायाने त्या देशातील नागरिकांच्या सर्वांगीण विकासामध्ये सर्व घटकांचा सहभाग असतो हे निर्विवाद ! विकासाकरिता उपलब्ध साधनसंपत्तीबरोबरच उत्पादन करणारे घटक, कौशल्य असलेले तांत्रिक मनुष्यबळ, उद्योजकता आणि सतत नावीन्याची ओढ असलेले संशोधक या घटकांची अत्यंत आवश्यकता असते. जगातील विकसित देशांचा विचार करता या देशांनी तांत्रिक बाबतीत केलेली प्रगती त्यांना विकसित देश म्हणून ओळख देण्यामध्ये झाली ही बाब सर्वांना मान्य करावी लागते. तसेच औद्योगिक किंवा सेवा क्षेत्रांमध्ये केवळ विविध आस्थापना किंवा उद्योग सुरू करून प्रगती होणार नसते तर त्या आस्थापना आणि उद्योग प्रभावीपणे चालविण्यासाठी ज्ञानाची आणि नावीन्याची ओढ असणाऱ्या कुशाग्र मनुष्यबळाची अत्यंत आवश्यकता असते. आधुनिक तंत्रज्ञानाचे शिक्षण घेण्यासाठी व्यावसायिक अभ्यासक्रमाचे योगदान म्हणूनच सर्वांसाठी खूप महत्त्वाचे ठरले आहे.

भारताच्या सर्वांगीण विकासामध्ये तंत्रशिक्षणाचा व पर्यायाने प्रगत तंत्रउद्योग आणि त्यामधील कुशल मनुष्यबळाचा मोठा सहभाग आहे. देशाच्या प्रगतीमध्ये हातभार लावण्यामध्ये विविध व्यावसायिक शिक्षणक्रम, किमान कौशल्याचे अभ्यासक्रम तसेच अभियांत्रिकी अभ्यासक्रम, व्यवस्थापनशास्त्राचे अभ्यासक्रम आणि संगणकशास्त्राशी निगडित पदवी आणि पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रम निश्चितपणे उपयुक्त ठरले आहेत. जीवनमान उंचावण्यासाठी आणि पर्यायाने देशाच्या प्रगतीला हातभार लावण्यासाठी विद्यार्थी आणि पालकांची उपलब्ध पारंपरिक अभ्यासक्रमांपैकी व्यावसायिक अभ्यासक्रमांना जास्त मागणी आहे. मानवी जीवनासाठी आवश्यक असलेले अनेक घटक तंत्रज्ञानाशी निगडित असल्यामुळे असेल किंवा आपले दैनंदिन जीवन जगताना तंत्रज्ञानाशी सदैव संबंध येत असल्यामुळे असेल, मानवाला तंत्रज्ञान अधिक जवळचे वाटत असते. शिवाय व्यावसायिक शिक्षणाने प्राप्त होणारा सामाजिक दर्जा व रोजगाराच्या संधी अधिक प्रमाणात उपलब्ध होत असल्यामुळे व्यावसायिक अभ्यासक्रमाकडे विद्यार्थी आणि पालकांचा कल दिवसेंदिवस वाढतो आहे. केंद्र शासनाचे मेक इन इंडिया आणि स्वदेशी तंत्रज्ञानाला प्रोत्साहन यामुळेही व्यावसायिक अभ्यासक्रमाचे शिक्षण घेण्यास विद्यार्थी इच्छुक आहेत.

दिवसेंदिवस व्यावसायिक अभ्यासक्रमांच्या संस्थांची संख्या वाढते आहे. त्यामध्ये शिक्षण घेण्याची व परिणामी चांगल्या रोजगाराच्या संधी मिळण्याची शक्यता वाढते आहे. या अभ्यासक्रमांमध्ये सर्व घटकांना सामावून घेण्याचा दृष्टिकोन सरकारचा आहे. समाजातील सर्व घटकांना उच्च शिक्षणाचा फायदा मिळावा या हेतूने शासनाच्या अनेक योजनाही कार्यरत असून तळागाळातील घटकांपर्यंत व्यावसायिक शिक्षण सुलभतेने मिळावे यासाठी सरकारही जाणीवपूर्वक प्रयत्न करीत आहे.

भारताच्या औद्योगिक विकासात व्यावसायिक अभ्यासक्रमांचे आणि त्यामधून शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांचे योगदान मोठे आहे. त्यातही देशातील व्यावसायिक अभ्यासक्रम राबविण्यामध्ये महाराष्ट्र राज्य नेहमीच अग्रेसर राहिले असून तंत्रकुशल मनुष्यबळ, सक्षम कारखाने, तांत्रिक व्यावसायिक संशोधनाच्या आधारे सर्वसामान्य जनतेला उपयुक्त ठरत असलेले जीवनमान उंचावण्याचे कामात महाराष्ट्र राज्याने आपला ठसा उमटविला आहे. विसाव्या शतकाच्या उत्तरार्धातील अंतिम टप्प्यामध्ये व्यावसायिक अभ्यासक्रमांची मागणी लक्षणीयरीत्या वाढली. त्यामुळे राज्यात व्यावसायिक अभ्यासक्रमांच्या संख्येतही मोठ्या प्रमाणात वाढ होऊन तंत्रकुशल मनुष्यबळाबरोबरच आधुनिक तंत्रज्ञानाचा प्रभावी वापर करण्यामध्ये राज्याने भरारी घेतली आहे.

व्यावसायिक अभ्यासक्रमांमध्ये समाजातील सर्व घटकांना सामावून घेण्याचे शासनाकडून प्रयत्न करण्यात येत आहेत. शासनामार्फत शासकीय, शासन अनुदानित, खाजगी विना-अनुदानित शैक्षणिक संस्थांमधील सामाजिक व आर्थिक मागास घटकांतील विद्यार्थ्यांना व्यावसायिक शिक्षण सुलभ व्हावे यासाठी फी प्रतिपूर्तीची योजना ही शासन राबवीत आहे. तसेच आर्थिकदृष्ट्या मागास विद्यार्थ्यांसाठी शुल्क प्रतिपूर्ती योजना, अल्पसंख्याक समूहातील विद्यार्थ्यांसाठी शिष्यवृत्ती योजना, अपंगांसाठी प्रवेश प्रक्रियेमध्ये राखीव जागा, मुलींसाठी राखीव जागा, मुलींसाठी वसतिगृहांची सुविधा, केवळ मुलींसाठी तंत्रनिकेतने, अभियांत्रिकी महाविद्यालये, व्यावसायिक शिक्षणाच्या संधी सर्वांना सुलभपणे उपलब्ध होण्यासाठी तसेच कुशल कारागीर म्हणून काम करणाऱ्या कामगारांना त्यांचे व्यावसायिक कौशल्य वाढविता यावे या उद्देशाने शासनातर्फे काही संस्थांमध्ये अभियांत्रिकी पदविका आणि पदवी अभ्यासक्रमाची द्वितीय पाळी सुरू करण्यात आलेली आहे.

तंत्रशिक्षणाचा प्रसार समाजातील प्रत्येक स्तरापर्यंत पोहोचविण्याकरिता शासनाने विविध योजना अमलात आणल्या आहेत. तांत्रिक शिक्षण पुस्तकी शिक्षण राहू नये यासाठी शासनाने केलेल्या धोरणात्मक उपाययोजनांमध्ये इंडस्ट्री इन्स्टिट्यूट को-ऑर्डिनेशन म्हणजेच उद्योगधंदे व संस्था यांचा समन्वय साधून उद्योगासाठी आवश्यक असणारे कुशल मनुष्यबळ उपलब्ध करून देण्याचा व्यावसायिक शिक्षणाच्या संस्थांमधून प्रयत्न अविरत सुरू आहे. समाजातील तळागाळातील कमी शिक्षण वि (एच) ३२३-२

घेतलेले, अर्धकुशल कारागिरांनाही त्यांचा व्यावसायिक दर्जा उंचावता यावा यासाठी कम्युनिटी पॉलिटिकल (सामूहिक तंत्रनिकेतने) योजना राबविण्यात येते. अकुशल आणि अर्धकुशल लोकसंख्येला गुणात्मक दर्जा मिळावा यासाठी ठोस प्रयत्न अवलंबिण्यात येत असून विशेषतः ग्रामीण भागामध्ये याचे दृश्य परिणाम दिसून येत आहेत.

व्यावसायिक अभ्यासक्रम केवळ पारंपरिक पद्धतीनुसार न राहता त्यामध्ये काळानुरूप अनुकूल बदल होत राहावेत या उद्देशाने उद्योगातील तज्ज्ञ आणि शिक्षण संस्था यामधील तज्ज्ञ व्यक्तींकडून अभ्यासक्रम ठरविणे, त्याची अंमलबजावणी इत्यादी उपाय योजण्यात येत आहेत. शिक्षण संस्थांमधील शिक्षकांना विविध विषयांचे उजळणी वर्ग, प्रशिक्षणे अनिवार्य करण्यात आलेली आहेत जेणेकरून विद्यार्थ्यांना अद्ययावत ज्ञान उपलब्ध होऊ शकेल. उजळणी वर्गांमुळे शिक्षकांचे शिकविण्यामधील नैपुण्य वाढून विद्यार्थ्यांना खचितच फायदा होतो या उद्देशाने वारंवार उजळणी वर्गांचे आयोजन करण्यात येत असते. तसेच तंत्रशिक्षणाचा पाया मजबुतीकरिता अनेक प्रकल्प/उपाय राबविण्यात येत आहेत.

राज्यातील शैक्षणिक संस्थांची संख्या सातत्याने वाढत आहे व त्याचबरोबर त्यांच्या गुणवत्ता वाढीकरिताही जाणीवपूर्वक प्रयत्न शासनाकडून केले जात आहेत. त्याकरिता शिक्षक आणि शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांची पदे भरणे, त्यांना प्रशिक्षण देणे, त्यांची शैक्षणिक अर्हता वाढविणे, सध्या कार्यरत असलेल्या संस्थांच्या पायाभूत सुविधांमध्ये वाढ करणे, विद्यार्थ्यांना ग्रंथालय, प्रयोगशाळा इत्यादींसारख्या सुविधा अधिकाधिक चांगल्या कशा उपलब्ध होतील याचा प्रयत्न करणे, ज्ञानात भर टाकणारे परिसंवाद आयोजित करणे, ठरावीक काळानंतर सध्याच्या अभ्यासक्रमाचा आढावा घेऊन त्यात उद्योगधंद्यांच्या आवश्यकतेनुसार बदल करणे, संस्थांमधील माजी विद्यार्थ्यांच्या व्यावसायिक कौशल्यांचा संस्थेच्या विकास कामासाठी सहभाग वाढविणे इत्यादी प्रयत्न होत आहेत.

व्यावसायिक अभ्यासक्रमाच्या संस्थांमध्ये वाढ होत असली तरी ही वाढ राज्याच्या पर्यायाने देशाला ऊर्जितावस्थेकडे नेईल यासाठी राज्यातील व्यावसायिक अभ्यासक्रम चालविणाऱ्या संस्थांचा दर्जा चांगला असावा या दृष्टिकोनातून सर्व संस्थांना एनबीएमार्फत मानांकन प्राप्त करून घेण्याचे निर्देश देण्यात आले असून त्यासाठी राज्यातील सर्व संस्थांचा सकारात्मक सहभाग वाढता असून राज्यातील व्यावसायिक अभ्यासक्रमांच्या संस्था या निश्चितच दर्जेदार असणार यात शंका नाही.

तांत्रिक व्यावसायिक अभ्यासक्रमांकरिता परदेशी विद्यापीठांचे धोरण, त्यांचा दर्जा, त्यांच्या पद्धती विचारात घेऊन राज्यातील शिक्षण संस्थांमध्ये कालानुरूप बदल करण्यात येत असून नवनवीन अभ्यासक्रमांचा समावेश शासन करण्याचा प्रयत्न करीत आहे. त्यामध्ये एरोनॉटिक्स इंजिनिअरिंग, मेकॅट्रॉनिक्स, आर्टिफिसियल इंटेलिजेन्स अँड डाटा सायन्स, डी फार्म सारखे अभ्यासक्रम यांचा उल्लेख करावा लागेल. संस्थांना स्वायत्तता प्रदान करून त्यांना उद्योग व्यवसायांमध्ये लागणाऱ्या नवनवीन आणि आधुनिक तंत्रज्ञानावर आधारित अभ्यासक्रम तयार करून उद्योगरत्नेही आणि आधुनिक ज्ञान असलेले मनुष्यबळ घडविण्यासाठी शासनाचा हातभार लागत आहे. व्यावसायिक अभ्यासक्रमांसाठी सामायिक प्रवेश परीक्षा, केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रिया या संगणक आधारित ठेवण्यात आलेल्या असून तंत्रज्ञानाचा पुरेपूर उपयोग तांत्रिक व्यावसायिक अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशापासूनच सुरू करण्यात आला आहे.

अत्यंत वेगवान गतीने होत असलेल्या बदलांशी जुळवून घेत राज्यातील तंत्रशिक्षण विभाग प्रभावीपणे व्यावसायिक अभ्यासक्रमांमधील शिक्षण दर्जा वाढविण्यामध्ये कटिबद्ध आहे. देशातील महत्त्वाचे राज्य म्हणून महाराष्ट्र राज्याचे योगदान ओळखले जाते. देशातील महाराष्ट्र राज्य हे निश्चितपणे व्यावसायिक अभ्यासक्रमांचे आशास्थान असून आगामी काळात होणाऱ्या तंत्रज्ञान विषयक बदलांना राज्य समर्थपणे सामोरे जाईल हे निश्चित !

सन २०२५-२६ मध्ये तंत्रशिक्षण विभागातील अभ्यासक्रमनिहाय संस्थांची संख्या

अ. क्र.	अभ्यासक्रमाचे नाव	शासकीय	अनुदानित	विनाअनुदानित	विद्यापीठ संचलित विभाग/अभिमत	एकूण
(अ) पदविका						
१	तंत्रनिकेतने व तत्सम संस्था	४२	१५	३४२	२	३९३
२	औषधनिर्माणशास्त्र	४	१९	६५८	-	६८०
३	हॉटेल मॅनेजमेंट अँड कॅटरिंग टेक्नॉलॉजी.	२	-	३	-	५
४	सरफेस कोटिंग टेक्नॉलॉजी	-	१	-	-	१
५	वास्तुशास्त्र	-	-	२२	-	२२
(ब) पदवी						
१	अभियांत्रिकी महाविद्यालये	११	४	३४८	९	३७१
२	औषधनिर्माणशास्त्र	४	५	५२१	३	५३०
३	औषधनिर्माणशास्त्र (Practice)	-	-	२	-	२
४	वास्तुशास्त्र	-	३	५७	-	५९
५	हॉटेल मॅनेजमेंट अँड कॅटरिंग टेक्नॉलॉजी	-	१	९	१	११
६	बॅचलर ऑफ बिझनेस अँडमिनिस्ट्रेशन	-	३	३७४	८	३८५
७	बॅचलर ऑफ कॉम्प्युटर ॲप्लिकेशन	-	-	४०५	७	४१२
८	अभिकल्प (Design)	-	-	१०	-	१०
९	नियोजन	-	-	-	१	१
(क) पदव्युत्तर पदवी						
१	अभियांत्रिकी महाविद्यालये	६	२	१७६	७	१९१
२	अभियांत्रिकी एकात्मिक (Integrated)	-	-	-	२	२
३	औषधनिर्माणशास्त्र	४	१	२१८	४	२२७
४	वास्तुशास्त्र	-	-	२३	-	२३
५	मास्टर ऑफ कॉम्प्युटर ॲप्लिकेशन	२	१	१७६	११	१९०
६	व्यवस्थापनशास्त्र (एमबीए/एमएमएस)	-	-	३५२	१९	३७१
७	हॉटेल मॅनेजमेंट अँड कॅटरिंग टेक्नॉलॉजी	-	-	१	-	१
८	नियोजन	-	-	-	१	१
९	फार्म डी	२	-	२५	-	२७
१०	फार्म डी (पी. बी.)	-	-	१०	-	१०
एकूण (अ) + (ब) + (क)		५७	४८	२०९८	४३	२२२७

टीप :- वरील तक्त्यात संस्थेतील शासकीय, अनुदानित व विनाअनुदानित अभ्यासक्रम विचारात घेऊन सदर संस्थांची संख्या दाखवली आहे. मात्र एकूण स्तंभात सदर संस्था एक संस्था म्हणून मोजली आहे.

विवरणपत्र

सन २०२६-२०२७ कार्यक्रमनिहाय अर्थसंकल्प विवरणपत्र

वित्तीय आवश्यकता

Budget Estimates for the year 2026-2027

(रुपये हजारोंत/Rs. in Thousands)

अनुक्रमांक	कार्यक्रमाचे नाव	२०२४-२५ प्रत्यक्ष खर्च	२०२५-२६ अर्थसंकल्पीय अंदाज	२०२५-२६ सुधारित अंदाज	२०२६-२७ अर्थसंकल्पीय अंदाज
१	२	३	४	५	६
मुख्य लेखाशीर्ष २२०३: तंत्रशिक्षण अनुदान मागणी क्रमांक-डब्ल्यू-३					
१	००१ संचालन व प्रशासन (दत्तमत) (भारित)	२७९५०७	३७०७७४	३४७५७८	३६४४२१
२	००४ संशोधन	४००००	५१००००	२५७०००	५१००००
३	१०२ तंत्रशिक्षणासाठी विद्यापीठांना सहाय्य	४५५४००	५७०२९९	५२९५३४	७३१४८४
४	१०४ अशासकीय तंत्र महाविद्यालये व संस्थांना सहाय्य	३२५१३४२	३९४०८१६	३४८९४५२	३७७८५८७
५	१०५ तंत्रनिकेतन	६६४१०२२	८१२६७१८	७३६९१८६	७५७१५२५
६	१०७ शिष्यवृत्त्या	१८६३८३११	१८६५९०११	२०६५३३१२	११०८१२००
७	१०८ तंत्र शिक्षण परीक्षा मंडळ	९१८४३	१०७३९८	१०२०२८	११८९७४
८	११२ अभियांत्रिकी महाविद्यालये व संस्था	२२५३१५७	२७४३०१२	२४१२४३३	२३९९२९८
मागणी क्रमांक डब्ल्यू-३		३१६५०५८२	३५०२८१७८	३५१६०६२८	२६५५५६३९
एकूण ..					

विवरणपत्र बांधकामे

सन २०२६-२०२७ कार्यक्रमनिहाय अर्थसंकल्प विवरणपत्र (कार्यक्रम खर्च)

वित्तीय आवश्यकता Budget Estimates for the year 2026-2027 (Scheme Expenditure) (रुपये हजारत/Rs. in Thousands)

अनुक्रमांक	कार्यक्रमाचे नाव	२०२४-२५	२०२५-२६	२०२५-२६	२०२६-२७
१	२	३	४	५	६
मागणी क्रमांक एच-६, मुख्य लेखाशीर्ष २२०३ : तंत्रशिक्षण					
१.	८०० संचालक, तंत्रशिक्षण लहान बांधकामे	१२८२०	१००००	७०००	१००००
मागणी क्रमांक एच-६		एकूण ..	१२८२०	७०००	१००००
मागणी क्रमांक एच-८, मुख्य लेखाशीर्ष ४२०२ : शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृतीय यावरील भांडवली खर्च					
२.	१०४ तंत्रनिकेतने मोठी बांधकामे	४२१००९	१००५१००	९०३५६०	७४७७००
३.	१०५ अभियांत्रिकी तंत्र महाविद्यालये व संस्था मोठी बांधकामे	८८१११५	९५६२८८	९१६८७३	९९००००
मागणी क्रमांक एच-८		एकूण ..	१३०२१२४	१९६१३८८	१८२०४३३
मागणी क्रमांक डब्ल्यू-८, मुख्य लेखाशीर्ष ४२०२ : शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृतीय यावरील भांडवली खर्च					
४.	१०४ तंत्रनिकेतने (नवीन शासकीय तंत्रनिकेतने स्थापन करणे व मुलींसाठी वसतिगृह बांधणे.)	--	२	२	--
मागणी क्रमांक डब्ल्यू-८		एकूण ..	--	२	--

विवरणपत्र - १

सन २०२६-२७ चे अर्थसंकल्प विवरणपत्र (अनिवार्य खर्च)

Budget Estimates for the Year 2026-27 (Committed Expenditure)

(रुपये हजारत / Rs. in Thousands)

अ.क्र.	कार्यक्रमाचे नाव / उपलेखाशीर्ष	२०२४-२५ प्रत्यक्ष खर्च	२०२५-२६ अर्थसंकल्पीय अंदाज	२०२५-२६ सुधारित अंदाज	२०२६-२७ अर्थसंकल्पीय अंदाज
१	२	३	४	५	६
मागणी क्रमांक डब्ल्यू - ३					
१.	संचालक, तंत्रशिक्षण (भारित) (२२०३००१३)	०	१५०	१०५	१५०
२.	संचालक, तंत्रशिक्षण (दत्तमत) (२२०३००२२)	२६८७३२	३५०११६	३३०५७७	३४४९२७
३.	प्रवेश नियामक प्राधिकरण (२२०३३४३३)	५४४३	७५८८	७२०९	७५८८
४.	शुल्क नियामक प्राधिकरण (२२०३ ३४४२)	१९७६	५१०८	२८५३	४९९२
५.	राज्य सामाईक प्रवेश परीक्षा कक्ष (२२०३ ३४५१)	१७४६	५४६२	५१८९	४९१४
६.	वास्तुशास्त्र महाविद्यालयासाठी मुंबई विद्यापीठाला परिरक्षण अनुदाने (२२०३००६९)	७९९७३	३४१२१	३२४१५	३७३१५
७.	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर तंत्र विद्यापीठ, लोणेरे, जि. रायगड यासाठी परिरक्षण अनुदाने (२२०३०५२३)	३५४४२७	५०११७८	४७६११९	४५८०६९
८.	अशासकीय (अनुदानित) तंत्रनिकेतने व संस्था यांना सहाय्य (२२०३०१५८)	११४८४६७	१३३४४५८	१२६५११४	१२२२४४०
९.	अशासकीय (अनुदानित) अभियांत्रिकी महाविद्यालये व संस्था यांना सहाय्य (२२०३०१६७)	१७०५१८०	२००६३५८	१८०४३३८	२०६३६४७
१०.	शासकीय तंत्रनिकेतने (२२०३०२०२)	६००३७२२	७१७५७९४	६६५१८१४	६८१९२७६
११.	पदविका शिक्षणाचा दर्जा सुधारणे व उद्योगधंद्याशी सांगड घालणे (२२०३२६४२)	१७५	१६२३	१२२२	१६४९
१२.	महाराष्ट्र राज्य तंत्रशिक्षण परीक्षा मंडळ (२२०३०२८३)	९१८४३	१०७३९८	१०२०२८	११८९७४
१३.	शासकीय अभियांत्रिकी व वास्तुशास्त्र महाविद्यालये (वसतिगृहांसहित) (२२०३०३२७)	१९९७९४३	२६३८६४७	२३३९३२७	२३४५००८
१४.	पदवी पाठ्यक्रमाचा दर्जा सुधारणे (२२०३ २६६२)	३६६	१६६५	१२५६	१६९२
एकूण (अनिवार्य खर्च)		११६५९९९३	१४१६९६६६	१३०१९५६६	१३४३०६४१

विवरणपत्र - २

सन २०२६-२७ चे अर्थसंकल्प विवरणपत्र (कार्यक्रम खर्च)

Budget Estimates for the Year 2026-27 (Scheme Expenditure)

(रुपये हजारत / Rs. in Thousands)

अ.क्र.	कार्यक्रमाचे नाव / उपलेखाशीर्ष	२०२४-२५ प्रत्यक्ष खर्च	२०२५-२६ अर्थसंकल्पीय अंदाज	२०२५-२६ सुधारित अंदाज	२०२६-२७ अर्थसंकल्पीय अंदाज
१	२	३	४	५	६
मागणी क्रमांक डब्ल्यू - ३					
१.	तंत्रशिक्षण संचालनालयाचे बळकटीकरण करणे (२२०३००३१).	१६१०	२५००	१७५०	२०००
२.	उन्नत महाराष्ट्र अभियान (२२०३ ३५७८)	४००००	५१००००	२५७०००	५१००००
३.	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर तंत्र विद्यापीठ, लोणेरे, जिल्हा रायगड यासाठी परिरक्षण अनुदाने (२२०३ ०५३२)	२१०००	३५०००	२१०००	२३६१००
४.	अशासकीय (अनुदानित) अभियांत्रिकी महाविद्यालयांना सहाय्य (२२०३०१९४).	३९७६९५	६०००००	४२००००	४९२५००
५.	शासकीय तंत्रनिकेतनाचा विस्तार व विकास (२२०३ ०२११).	३९०९६३	५९६८००	४५४३९८	४७८१००
६.	शासकीय तंत्रनिकेतनातील ग्रंथालयांचा विकास करणे (२२०३ ०६८६).	१३५३	२५००	१७५०	२५००
७.	शासकीय तंत्रनिकेतनामध्ये दोन पाळ्या सुरू करणे (२२०३ २७६९).	२४४८०९	३२५०००	२६००००	२७००००
८.	राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज शिक्षण शुल्क शिष्यवृत्ती योजना (२२०३ ०७४८).	१३७९८५३४	१६८०९०११	१६८०४००९	३२२६२००
९.	डॉ. पंजाबराव देशमुख वसतिगृह निर्वाह भत्ता योजना (२२०३ ३५४२).	४६५००००	१४५००००	३४५००००	२६५९४००
१०.	गुणवंत विद्यार्थ्यांना परदेशात उच्च शिक्षणासाठी शिष्यवृत्ती मंजूर करणे (२२०३ ३५५१).	१८९७७७	४०००००	३९९३००	१५२३००
११.	मुलींना मोफत व्यावसायिक शिक्षण योजना (२२०३ ३६११).	--	--	१	४५३९३००
१२.	डॉ. पंजाबराव देशमुख वसतिगृह निर्वाह भत्ता योजना - एसईबीसी (२२०३ ३६२२).	--	--	१	४०३२००
१३.	राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज शिक्षण शुल्क शिष्यवृत्ती योजना - एसईबीसी (२२०३३६३१).	--	--	१	१००८००
१४.	शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालयातील ग्रंथालयांचा विकास (२२०३ ०७०१).	१४२०	२५००	१७५०	२५००
१५.	भारतीय माहिती तंत्रज्ञान संस्थेची स्थापना करणे (२२०३ २७३१).	१८३४९८	१००	५०	१
१६.	रसायन तंत्रज्ञान संस्था, माटुंगा, मुंबई (शासकीय अभिमत दर्जा विद्यापीठ) या संस्थेचे मुख्य केंद्र व त्याचे उपकेंद्र (२२०३ ३५६९).	६९९३०	१००१००	७००५०	५००९७
१७.	तंत्रनिकेतनांमार्फत सामूहिक विकास (१०० टक्के केंद्र पुरस्कृत योजना) (२२०३ ३११२).	---	२५०००	१	--

विवरणपत्र - २-- चालू

१	२	३	४	५	६
१८.	विद्यमान तंत्रनिकेतनांचा दर्जा सुधारणे (१०० टक्के केंद्र पुरस्कृत योजना) (२२०३ ३१६६).	--	१	१	--
एकूण मागणी क्रमांक डब्ल्यू - ३		१९९९०५८९	२०८५८५१२	२२१४१०६२	१३१२४९९८
मागणी क्रमांक एच - ६					
१९.	संचालक, तंत्रशिक्षण लहान बांधकामे (२२०३ ०४१६)	१२८२०	१००००	७०००	१००००
एकूण मागणी क्रमांक एच - ६		१२८२०	१००००	७०००	१००००
मागणी क्रमांक एच - ८					
२०.	शासकीय तंत्रनिकेतनाचा विस्तार व विकास करणे (४२०२ ०६७८) (४२०२ ०६८७) (४२०२ ०६९६).	३५२५९७ ४७७६३ ३७८०	८६९५६५ १२०८७० ९५६५	७८२६०० १०८७८१ ८६०९	६५०००० ९०३५० ७१५०
२१.	शासकीय तंत्रनिकेतनांमध्ये मुलींसाठी वसतिगृह बांधणे (४२०२ ५९९२) (४२०२ ६००३) (४२०२ ६०१२)	१४६६९ २०३९ १६१	४३४८ ६०४ ४८	३०४४ ४२३ ३४	८७ १२ १
२२.	नवीन शासकीय तंत्रनिकेतने आणि पदविका अभ्यासक्रम संस्था स्थापन करणे (४२०२ ६०२१) (४२०२ ६०३२) (४२०२६०४१).	-- -- --	८७ १२ १	६० ८ १	८७ १२ १
२३.	शासकीय अभियांत्रिकी / औषधनिर्माणशास्त्र संस्थांचा विस्तार व विकास करणे (४२०२ ०७०२) (४२०२ ०७११) (४२०२ ०७२२).	१३०४३५ १८१३० १४३५	१३०४३५ १८१३० १४३५	९७८०० १३५९४ १०७५	१६०७८२ २२३४९ १७६९
२४.	शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालयामध्ये मुलींसाठी वसतिगृह बांधणे (४२०२ ६०५९) (४२०२ ६०६८) (४२०२ ६०७७).	४७५९८ ६१६६ ४८८	५४६८ ७६० ६०	३८३० ५३२ ४२	८७ १२ १
२५.	नवीन शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालयाची स्थापना करणे (४२०२ ६०८६) (४२०२ ६०९५) (४२०२ ६१०१).	५८८५७७ ८१८१२ ६४७४	६९५६५२ ९६६९६ ७६५२	६९५६५२ ९६६९६ ७६५२	७००००० ९७३०० ७७००
एकूण मागणी क्रमांक एच - ८		१३०२१२४	१९६१३८८	१८२०४३३	१७३७७००
मागणी क्रमांक डब्ल्यू - ८					
२६.	अविकसित जिल्ह्यांमध्ये नवीन तंत्रनिकेतन संस्था स्थापन करणे (१०० टक्के केंद्र पुरस्कृत योजना) (४२०२ ६१८४).	--	१	१	--
२७.	कौशल्य विकास कार्यक्रमांतर्गत तंत्रनिकेतनात शिकणाऱ्या मुलींसाठी वसतिगृहाचे बांधकाम (१०० टक्के केंद्र पुरस्कृत योजना) (४२०२ ६१९३).	--	१	१	--
एकूण मागणी क्रमांक डब्ल्यू- ८		--	२	२	--
एकूण (कार्यक्रम खर्च)		२१३०५५३३	२२८२९९०२	२३९६८४९७	१४८७२६९८

तंत्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

सन २०२२-२३ मधील वैधानिक विकास मंडळनिहाय मंजूर तरतूद व खर्च (अनिवार्य खर्च)

(रुपये हजाराने)

अ. क्र.	उपलेखाशीर्ष	मंजूर तरतूद	खर्च	मंजूर तरतूद	खर्च	मंजूर तरतूद	खर्च	मंजूर तरतूद	खर्च
	मुख्य लेखाशीर्ष २२०३ तंत्रशिक्षण, मागणी क्र. डब्ल्यू-३	विदर्भ वैधानिक विकास मंडळ	मराठवाडा वैधानिक विकास मंडळ	उर्वरित महाराष्ट्र वैधानिक विकास मंडळ	एकूण मंजूर तरतूद व खर्च				
१	००१, संचालन व प्रशासन (०१) संचालन व प्रशासन (०१)(०१) संचालक, तंत्रशिक्षण भारित (२२०३ ००१३).	३०	--	३०	--	४५	--	१०५	--
२	००१, संचालन व प्रशासन (०१) संचालन व प्रशासन (०१)(०१) संचालक, (२२०३ ००२२).	३६०१५	३५६२०	१९०५०	१८२४२	२३०६०४	२०१२५८	२८५६६९	२५५१२०
३	००१, संचालन व प्रशासन (०१)(०७) प्रवेश विनियमन प्राधिकरण, (२२०३ ३४३३).	--	--	--	--	४९९१७	४६८५	४९९१७	४६८५
४	१०२, तंत्रशिक्षणासाठी विद्यापीठांना साहाय्य-१०२ (०१)(०१) वास्तुशास्त्र महाविद्यालयासाठी मुंबई विद्यापीठाला परिरक्षण अनुदाने (२२०३ ००६९).	--	--	--	--	१८८२३	--	१८८२३	--
५	१०२, तंत्रशिक्षणासाठी विद्यापीठांना साहाय्य-१०२ (०१)(०२) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर विद्यापीठ, लोणेरे, जि. रायगड यासाठी परिरक्षण अनुदाने (२२०३ ०५२३).	--	--	--	--	१८९७३४	१७०५१२	१८९७३४	१७०५१२
६	१०४, अशासकीय तंत्र महाविद्यालये व संस्था यांना साहाय्य-१०४ (०१) (०२) तंत्रनिकेतने (पदविका) (२२०३ ०१५८).	१७९६८८	१७९६८८	१३०५३८	१३०५३८	१००४०७८	१००२७१३	१३१४३०४	१३१२९३९
७	१०४, अशासकीय तंत्र महाविद्यालये व संस्था यांना साहाय्य-१०४ (०१) (०३) अभियांत्रिकी महाविद्यालये (२२०३ ०१६७).	--	--	२५१३२०	२५१३२०	१३१९६९९	१३१९६६१	१५७७०१९	१५७०९५५
८	१०५, तंत्रनिकेतने १०५ (००) (०१) शासकीय तंत्रनिकेतने (२२०३ ०२०२).	१७३२०३५	१७३२०१४	१२५२२७५	१२५२२५४	३०६३४०६	३००२०२५	६०४७७२६	५९८६२९३
९	१०५ शासकीय तंत्रनिकेतने (००)(०७) पदविका शिक्षणाचा दर्जा सुधारणे व उद्योगधंद्याशी सांगड घालणे (२२०३ २३४२).	५१५	१५७	२५०	९५	८५४	२३१	१६१९	४८३
१०	१०८, परीक्षा १०८ (०१)(०१) तंत्रपरीक्षा मंडळ (२२०३ ०२८३).	९८१०	९८१०	६३११	६३११	६०६३४	६०६३४	७६७५५	७६७५५
११	११२, अभियांत्रिकी/तंत्र महाविद्यालये व संस्था ११२ (००)(०१) शासकीय अभियांत्रिकी व वास्तुशास्त्र महाविद्यालये (वसतिगृहांसहित) (२२०३ ०३२७).	७४६२५०	७३६१८३	३२९३५०	३१९३७४	१०५२५०७	९५७७३३	२१२८१०७	२०१३२९०
१२	११२, शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय (००)(०९) पदवी शिक्षणाचा दर्जा सुधारणे व उद्योगधंद्याशी सांगड घालणे (२२०३ २३६२).	५२०	२२८	२१०	--	९३६	१८८	१६६६	४१६
	एकूण ..	२७०४८६३	२६९३७००	१९८९३३४	१९७८१२८	६९४६३२७	६७१९६२०	११६४०५२४	११३९१४४८

तंत्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
सन २०२३-२४ मधील वैधानिक विकास मंडळ निहाय मंजूर तरतुद व खर्च (अनिवार्य खर्च)

(रुपये हजाराने)

अ. क्र.	उपलेशीर्ष	मुख्य लेखाशीर्ष २२०३ तंत्रशिक्षण, मागणी क्रमांक डब्ल्यू-३				विदर्भ वैधानिक विकास मंडळ				मराठवाडा वैधानिक विकास मंडळ				उर्वरित महाराष्ट्र			
		मंजूर तरतुद	खर्च	मंजूर तरतुद	खर्च	मंजूर तरतुद	खर्च	मंजूर तरतुद	खर्च	मंजूर तरतुद	खर्च	मंजूर तरतुद	खर्च	मंजूर तरतुद	खर्च	मंजूर तरतुद	खर्च
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०								
१	००१, संचालन व प्रशासन (०१) संचालन व प्रशासन (०१) (०१) संचालक, तंत्रशिक्षण भारित (२२०३००१३).	३०	०	३०	०	४५	०	१०५	०								
२	००१, संचालन व प्रशासन (०१) संचालन व प्रशासन (०१) (०१) संचालक, (२२०३००२२).	४५०७०	३९२९२	१६५२०	१८२३१	२३३०६४	२०१२२६	२९४६५४	२५८७४९								
३	००१, संचालन व प्रशासन, (०१) (०७) प्रवेश विनियमन प्राधिकरण (२२०३३४३३).	--	--	--	--	४४३७	४३७३	४४३७	४३७३								
४	००१, संचालन व प्रशासन (०१) (०८) शुल्क नियामक प्राधिकरण (२२०३३४४२).	--	--	--	--	२२७९	१११७	२२७९	१११७								
५	००१, संचालन व प्रशासन, (०१) (०९) राज्य सामायिक प्रवेश परीक्षा कक्ष (२२०३३४५१).	--	--	--	--	१०००	०	१०००	०								
६	१०२, तंत्र शिक्षणासाठी विद्यापीठांना सहाय्य-१०२ (०१) (०१) वास्तुशास्त्र महाविद्यालयासाठी मुंबई विद्यापीठाला परिरक्षण अनुदाने (२२०३००६१).	--	--	--	--	८९०५	६२९५	८९०५	६२९५								
७	१०२, तंत्र शिक्षणासाठी विद्यापीठांना सहाय्य-१०२ (०१) (०२) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर विद्यापीठ, लोणारे, जि. रायगड यासाठी परिरक्षण अनुदाने (२२०३०५२३).	--	--	--	--	३५४७८१	३३९३०२	३५४७८१	३३९३०२								
८	१०४, अशासकीय तंत्र महाविद्यालये व संस्था यांना सहाय्य-१०४ (०१) (०२) तंत्रनिकेतने (पदविका) (२२०३०१५८).	२०१५३०	१८८५७०	१३९५७०	१२६०३८	९३३२२९	९००८९३	१२७४३२९	१२१५५०१								
९	१०४, अशासकीय तंत्र महाविद्यालये व संस्था यांना सहाय्य-१०४ (०१) (०३) अभियांत्रिकी महाविद्यालये (२२०३०१६७).	--	--	३१५५२०	३०६९५५	१२९२१२५	१२७९४१६	१६०७६४५	१५८६३७१								

१०	१०५, तंत्रनिकेतने (००) (०९) अशासकीय तंत्रनिकेतने (२२०३०२०२).	१८०१५२०	१६९११६४	१३५२०५०	१२३२९३२	३१९०९७४	२९५३७४०	६३४४५४४	५८७७८३६
११	१०५, शासकीय तंत्रनिकेतने (००) (०७) पदविका शिक्षणाचा दर्जा सुधारणे व उद्योगधंद्याशी सांगड घालणे (२२०३२६४२).	३५०	०	३५०	१७९	६६३	४१८	१३६३	५९७
१२	१०८, परीक्षा १०८ (०९) तंत्रपरीक्षा मंडळ (२२०३०२८३)	११०२०	८६२८	११५६०	८८७८	७४१७५	५९३३६	९६७५५	६८८४२
१३	११२, अभियांत्रिकी/तंत्र महाविद्यालये व संस्था ११२ (००) (०९) ७४२५१० शासकीय अभियांत्रिकी व वास्तुशास्त्र महाविद्यालये वसतीगृहांसहित (२२०३०३२७).	७४२५१०	७३०९७६	३४४५१०	३२७८२५	११०५२३४	१०७३४४१	२१९२३३४	२१३२२४२
१४	११२, शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालये (००) (०९) पदवी शिक्षणाचा दर्जा सुधारणे व उद्योगधंद्याशी सांगड घालणे (२२०३२६६२).	३५०	२२०	३५०	१३९	७१२	९६	१४१२	४५५
एकूण		२८०२३८०	२६५८८५०	२१८०५४०	२०२११७७	७२०१६२३	६८११६५३	१२१८४५४३	११४९१६८०

तंत्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

सन २०२४-२५ मधील वैधानिक विकास मंडळ निहाय मंजूर तरतूद व खर्च (अनिवार्य खर्च)

(रु. हजारत)

मुख्य लेखाशिर्ष २२०३ तंत्रशिक्षण, मागणी क्र. डब्ल्यू.३	विदर्भ वैधानिक विकास मंडळ	मराठवाडा वैधानिक विकास मंडळ	उत्तरित महाराष्ट्र वैधानिक विकास मंडळ	एकूण मंजूर तरतूद व खर्च					
अ.क्र.	उपलेखाशीर्ष	मंजूर तरतूद	खर्च	मंजूर तरतूद	खर्च				
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१.	००१, संचालन व प्रशासन (०१) संचालन व प्रशासन (०१) संचालक, तंत्रशिक्षण भारित (२२०३ ००१३).	५०	--	५०	--	५०	--	१५०	--
२.	००१, संचालन व प्रशासन (०१) संचालन व प्रशासन (०१) संचालक, (२२०३ ००२२).	५७५२०	४३९३७	३८१७०	२०२५४	२२०९०४	२०४५४१	३१६५९४	२६८७३२
३.	००१ संचालन व प्रशासन, (०१) (०७) प्रवेश विनियमन प्राधिकरण- (२२०३ ३४३३).	--	--	--	--	६८३६	५४४३	६८३६	५४४३
४.	००१ संचालन व प्रशासन, (०१) (०८) शुल्क नियामक प्राधिकरण- (२२०३ ३४४२).	--	--	--	--	६७३५	१९७६	६७३५	१९७६
५.	००१ संचालन व प्रशासन, (०१) (०९) राज्य सामाईक प्रवेश परीक्षा कक्ष (२२०३ ३४५१).	--	--	--	--	५४६२	१७४६	५४६२	१७४६
६.	१०२, तंत्र शिक्षणासाठी विद्यापीठांना सहाय्य -- १०२ (०१) (०१) वास्तुशास्त्र महाविद्यालयासाठी मुंबई विद्यापीठाला परिरक्षण अनुदाने (२२०३ ००६९).	--	--	--	--	८६७८८	७९९७३	८६७८८	७९९७३
७.	१०२, तंत्रशिक्षणासाठी विद्यापीठांना सहाय्य -- १०२ (०१) (०२) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर विद्यापीठ, लोणेरे, जि. रायगड यासाठी परिरक्षण अनुदाने (२२०३ ०५२३).	--	--	--	--	५००७२५	३५४४२७	५००७२५	३५४४२७
८.	१०४, अशासकीय तंत्र महाविद्यालये व संस्था यांना सहाय्य - १०४ (०१) (०२) तंत्रनिकेतने (पदविका) (२२०३ ०१५८).	१५८५२०	१५३२९२	११९०१५	११६४४३	९९९८६३	८७८७३२	१२७७३९८	११४८४६७

१. १०४, अशासकीय तंत्र महाविद्यालये व संस्था यांना सहाय्य - १०४ (०१) (०३) अभियांत्रिकी महाविद्यालये (२२०३ ०१६७).	--	--	२७७५२०	२६८३२३	१५३०६८४	१४३६८५७	१८०८२०४	१७०५१८०
१०. १०५, तंत्रनिकेतने (००) (०१) शासकीय तंत्रनिकेतने (२२०३०२०२).	१९५१५२०	१७२१०४६	१५२५०२५	१२९६३६०	३३५८०५१	२९८६३१६	६८३४५९६	६०३७२२२
११. १०५ शासकीय तंत्रनिकेतने (००) (०७) पदविका शिक्षणाचा दर्जा सुधारणे व उद्योगधंद्याशी सांगड घालणे (२२०३ २६४२).	५१५	८९	३२०	--	७६३	८६	१५१८	१७५
१२. १०८ परीक्षा १०८ (०१) (०१) तंत्रपरीक्षा मंडळ (२२०३ ०२८३).	१५०३५	१४१३५	१९०१५	१७३१२	६२७०५	६०३९६	९६७५५	९१८४३
१३. ११२, अभियांत्रिकी / तंत्र महाविद्यालये व संस्था ११२ (००) (०१) शासकीय अभियांत्रिकी व वास्तुशास्त्र महाविद्यालये (वसतीगृहांसहित) (२२०३०३२७).	८२७५२०	७१०६३५	४५१५२०	३३३५६६	११६०७८१	९५३७४२	२४३९८२१	१९९७१४३
१४. ११२ शासकीय अभि. महा. (००) (०९) पदवी शिक्षणाचा दर्जा सुधारणे व उद्योगधंद्याशी सांगड घालणे (२२०३२६६२).	६२०	११४	३५०	१२६	६८०	१२६	१६५०	३६६

एकूण ..

३०११३०० २६४३२४८ २४३०९८५ २०५२३८४ ७९४१०२७ ६९६४३६१ १३३८३३१२ ११६५९९९३

समग्र कार्यक्रम

तंत्रशिक्षण संचालनालयामार्फत सर्व स्तरावर राबविण्यात येणारे कार्यक्रम खालीलप्रमाणे आहेत :-

(१) संचालन व प्रशासन

महाराष्ट्र राज्यात सर्व स्तरावर तांत्रिक शिक्षण देण्याची जबाबदारी एकत्रितरीत्या सोपविण्याचे दृष्टीने १९४८ साली तंत्रशिक्षण संचालनालयाची स्थापना करण्यात आली व सदरहू संचालनालयाकडे अभियांत्रिकी महाविद्यालये, तंत्रशास्त्र विद्यालये, तंत्रनिकेतने, औद्योगिक प्रशिक्षण कर्मशाळा व उच्च माध्यमिक तांत्रिक प्रयोगशाळा/केंद्रे व इतर प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम सोपविण्यात आले. डिसेंबर १९८४ मध्ये तंत्रशिक्षण संचालनालयामध्ये (१) तंत्रशिक्षण, (२) व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय असे विभाजन होऊन तंत्रशिक्षण संचालनालयाकडे अभियांत्रिकी महाविद्यालये, तंत्रशास्त्र संस्था, सर्व तंत्रनिकेतने यांच्या प्रशासनाची व नियंत्रणाची जबाबदारी सोपविण्यात आली. याशिवाय अन्य तऱ्हेने पदव्युत्तर अभ्यासक्रम व संशोधन इत्यादी सर्व प्रकारचे तंत्रशिक्षणाचे कामसुद्धा ह्या संचालनालयाकडे सोपविण्यात आले.

तंत्रशिक्षण संचालनालयाच्या अंतर्गत पदवी/पदविका स्तरावरील योजनांची योग्य जुळणी करून ती योग्य रीतीने, तसेच प्रभावीपणे राबविण्याकरिता संचालनालयाचा अंमलबजावणी करण्याचा प्रस्ताव शासनाने मान्य केला असून, शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई क्रमांक टीईडी-१०८५/१०००६/ (८८१)/तांशि.१-अ, दिनांक २१ सप्टेंबर १९८९ अन्वये तंत्रशिक्षण विभागीय कार्यालयाची स्थापना केली असून, त्यानुसार मुंबई, पुणे, नाशिक, औरंगाबाद, अमरावती, नागपूर ही विभागीय कार्यालये कार्यान्वित झाली आहेत. मुख्य कार्यालय व पदवी / पदविका अभ्यासक्रम राबविणाऱ्या संस्थांमधील विभागीय कार्यालय हा एक महत्त्वाचा दुवा असून योजनांची अंमलबजावणी प्रभावीपणे करण्याचे काम विभागीय कार्यालयाकडे सोपविण्यात आले आहे.

तंत्रशिक्षण संचालनालय हे खाजगी व सार्वजनिक क्षेत्रात निरनिराळ्या तांत्रिक शिक्षणाच्या आवश्यकतेनुसार अभियांत्रिकी व तंत्रशास्त्र, वास्तुशास्त्र, व्यवस्थापनशास्त्र, हॉटेल मॅनेजमेंट अँड कॅटरिंग टेक्नॉलॉजी महाविद्यालये, तंत्रनिकेतने या संस्थांच्याबाबत शासनास सल्ला देण्याचे काम करित असते.

नियमित विद्याविषयक, प्रशासन आणि लेखापरीक्षक निरीक्षण आणि खाजगी संस्थांचे निरीक्षण तसेच संचालनालयांतर्गत संस्था/कार्यालयांना सेवार्थ विधेयक माहिती अद्ययावत ठेवणे, संस्थांना मागणीनुसार स्वीयप्रपंजी लेखे उघडणेबाबत प्रस्ताव शासन मंजूरी घेणे या सर्व गोष्टी संचालक, तंत्रशिक्षण विभागामार्फत केल्या जातात.

तंत्रशिक्षणाचा दर्जा सुधारण्याच्या उद्देशाने ही योजना राबविणारे शिक्षक/शिक्षकेतर कर्मचारी हा एक महत्त्वाचा घटक असल्यामुळे त्यांना वेळोवेळी आधुनिक तंत्रशास्त्र अवगत व्हावे या उद्देशाने खालील सुविधा पुरविण्यात आल्या आहेत :-

(अ) अभियांत्रिकी महाविद्यालये व तंत्रनिकेतनांमधील शिक्षकांना पदव्युत्तर पाठ्यक्रमासाठी व डॉक्टरेट पाठ्यक्रमासाठी प्रतिनियुक्ती करणे.

(ब) औद्योगिक व्यावहारिक अनुभवासाठी तंत्रनिकेतने व महाविद्यालये येथील शिक्षकांना दोन महिन्यांसाठी प्रतिनियुक्त करणे.

(क) शिक्षकांना तंत्रविद्याविषयक सखोल अनुभव व ज्ञान मिळविण्यासाठी हिवाळी व उन्हाळी शाळेकरिता प्रतिनियुक्त करणे.

(ड) शिष्यवृत्तीधारकांना वेगवेगळ्या परदेश शिष्यवृत्त्या प्रशिक्षणाच्या कार्यक्रमासाठी प्रतिनियुक्त करणे.

(इ) प्रशासकीय अधिकारी/कर्मचारी यांना संगणकाची ओळख व्हावी या उद्देशाने वेळोवेळी अल्पमुदतीचे अभ्यासक्रम आयोजित करणे.

(ई) अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषद, नवी दिल्ली यांनी चालू केलेल्या विविध योजनांना प्रभावीपणे कार्यान्वित करण्यासाठी वेळोवेळी अध्यापक व विद्यार्थी यांस मार्गदर्शन करणे तसेच त्यांच्याकडून संस्थांचा दर्जा सुधारणा कार्यक्रमांतर्गत उपलब्ध होणाऱ्या निधीमधून पदवी / पदविका अभ्यासक्रमाच्या शासकीय संस्थांना अत्याधुनिक यंत्रसामग्री व साधनसामग्रीचा पुरवठा करणे.

अर्थसंकल्पीय विषयाशी संबंधित जमा/खर्चमेळ, स्पष्टीकरणात्मक ज्ञापने, विनियोजन, पुनर्विनियोजन इत्यादीबाबतची माहिती महालेखाकार कार्यालय तसेच शासनास विहित मुदतीत पाठविणे विभागास बंधनकारक आहे. सदर माहिती संचालनालयाच्या अधिनस्त विभागीय कार्यालय व संस्थांकडून प्राप्त करून तदनंतर एकत्रित माहिती महालेखाकार कार्यालय व शासनास पाठविली जाते. त्याबाबतीत तंत्रशिक्षण, विभागीय कार्यालये व अधिनस्त संस्था यांच्याकडून जी माहिती प्राप्त होते, त्यामध्ये तफावती/त्रुटी राहू नये व याविषयक त्रुटी व चुका टाळण्याच्या उद्देशाने अर्थसंकल्पीयविषयक संबंधित कामकाज अधिक पारदर्शक व सुरळीतपणे पार पाडण्याकरिता त्याचप्रमाणे खर्चाबाबत महालेखाकार कार्यालयाकडून लेखा आक्षेपांचे मुद्दे उपस्थित होऊ नयेत म्हणून या संचालनाअंतर्गत असलेल्या सर्व तंत्रशिक्षण विभागातील विभागीय कार्यालये व अधिनस्त संस्थांतील या कामाशी संबंधित अधिकारी/कर्मचाऱ्यांना वेळोवेळी शासनाने निर्देशित केल्याप्रमाणे मार्गदर्शक सूचना देण्यात येत असतात. त्याचप्रमाणे या संचालनालयातील आणि विभागीय कार्यालये व सर्व अधिनस्त संस्था यामधील अधिकारी/कर्मचारी यांना मंत्रालय कक्षात, तसेच टी.टी.टी.आय., भोपाळ यांच्या पुणे शाखेत आयोजित करण्यात आलेल्या निवृत्तिवेतन नियम, विभागीय चौकशीबाबतचे नियम, अंदाजपत्रक (बजेट), सेवाप्रवेश नियम अशा विषयांच्या प्रशिक्षणासाठी पाठविण्यात येत असते. सदर प्रशिक्षणाचा अधिकारी/कर्मचाऱ्यांनी लाभ घेतलेला आहे. त्यामुळे सर्व संबंधित कामकाजाचा निपटारा जलद गतीने करणे सुलभरीत्या पार पाडण्यास मदत होते.

प्रशिक्षण

यशदा, पुणे (यशवंतराव चव्हाण विकास प्रशासन प्रबोधिनी)

राज्य शासन सेवेत सर्व स्तरावर कार्यक्षमता वाढवून प्रशासनाची गतिमानता वृद्धिगत करण्यासाठी राज्यातील सर्व अधिकारी व कर्मचारीवृंद यांना प्रशिक्षण देण्याची आवश्यकता विचारात घेऊन त्यासाठीची यंत्रणा व व्यवस्था उपलब्ध करून देण्यासाठी राज्य शासनाने महाराष्ट्र राज्याचे सन २०११ साली प्रशिक्षण धोरण जाहीर केले. या प्रशिक्षण धोरणाची अंमलबजावणी करण्यासाठी यशदा, पुणे येथे "राज्य प्रशिक्षण नियोजन व मूल्यमापन यंत्रणा" (राप्रनिमूयं) कार्यरत करण्यात आली आहे. महाराष्ट्र राज्याच्या प्रशिक्षण धोरणात एकसुत्रता आणण्याच्या दृष्टीने शासनाने शासन निर्णय, दिनांक २३ सप्टेंबर २०११ अन्वये प्रशिक्षण धोरण निश्चित केले असून, त्यानुसार राज्यातील सर्व संवर्गातील अधिकारी/कर्मचाऱ्यांना विविध टप्प्यांवर पायाभूत प्रशिक्षण, उजळणी वर्ग प्रशिक्षण, पदोन्नती नंतरचे प्रशिक्षण, बदलीनंतरचे प्रशिक्षण, Orientation Training Programme on e-Governance Life Cycle अशा प्रकारचे प्रशिक्षण यशदा, पुणे यांचेमार्फत आयोजित करण्यात येते.

राज्य प्रशिक्षण धोरणांतर्गत यशदा, पुणे यांचेमार्फत आयोजित करण्यात येणाऱ्या प्रशिक्षणाबाबतची मागील ३ वर्षांची माहिती खालीलप्रमाणे :-

अ.क्र.	आर्थिक वर्ष	प्रशिक्षणाचे नाव	प्रशिक्षणाचा कालावधी	प्रशिक्षणाची संख्या	प्रशिक्षण पूर्ण झालेल्या अध्यापकांची संख्या
१	२०२३-२४	पायाभूत प्रशिक्षण	३० दिवस	०५	२५८
२	२०२४-२५	पायाभूत प्रशिक्षण	३० दिवस	०३	१०१
३	२०२५-२६	पायाभूत प्रशिक्षण	३० दिवस	०१	३०

एन.आय.टी.टी.टी.आर., भोपाळ व पुणे

औद्योगिक क्षेत्रात वेगाने होत असलेली प्रगती पाहता विज्ञान व तंत्रज्ञान यात ताळमेळ राखून नवीन तंत्रज्ञानानुसार गुणवत्ता प्रधान प्रशिक्षण देऊन कौशल्यावर आधारित असे मनुष्यबळ निर्माण करणे ही काळाची गरज आहे. त्यामुळे तंत्रज्ञान संस्थांमध्ये शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना दर्जेदार शिक्षण मिळण्यासाठी, संस्थेतील प्राध्यापकांना दर्जेदार तांत्रिक प्रशिक्षण देण्याचे काम एन.आय.टी.टी.टी.आर., भोपाळ व त्यांचे एक्सटेंशन सेंटर, पुणे यांचेमार्फत केले जाते.

सदरच्या प्रशिक्षणाबाबतची मागील ३ वर्षांची माहिती खालीलप्रमाणे :-

अ.क्र.	आर्थिक वर्ष	प्रशिक्षणाचा कालावधी	प्रशिक्षणाची संख्या	प्रशिक्षण पूर्ण झालेल्या अध्यापकांची संख्या
१	२०२३-२४	५ दिवस	०२	२५
२	२०२४-२५	५ दिवस	०८	४३
३	२०२५-२६	५ दिवस	०६	२५

पदवी / पदविका संस्थांमधील अध्यापकांकरिता १ आठवड्याचे प्रशिक्षण

"२२०३२६६२ -- पदवी अभ्यासक्रमांची गुणवत्ता सुधारणे" व " २२०३२६४२ -- पदविका अभ्यासक्रमांची गुणवत्ता सुधारणे व उद्योगधंद्यांशी समन्वय साधणे" या दोन योजनेअंतर्गत तंत्रशिक्षण संचालनालयाच्या अधिपत्याखालील शासकीय पदवी / पदविका संस्थेत कार्यरत अध्यापकांकरिता एक आठवड्याचे अध्यापक विकास प्रशिक्षण कार्यक्रम आयोजित केले जातात. जेणेकरून प्रशिक्षणाद्वारे आधुनिक अध्यापन पद्धती आणि तंत्रज्ञानाची माहिती घेतलेल्या प्रशिक्षित अध्यापकांकडून विद्यार्थ्यांना उच्च दर्जाचे शिक्षण प्राप्त होईल. सदर प्रशिक्षण कार्यक्रम आयोजित करण्यासाठी संस्थांना शासनाकडून अनुदान उपलब्ध करून दिले जाते.

सदर दोन्ही योजनेअंतर्गत मागील ३ वर्षांत आयोजित करण्यात आलेल्या प्रशिक्षण कार्यक्रमांबाबतची एकत्रित माहिती खालीलप्रमाणे आहे.

अ.क्र.	आर्थिक वर्ष निधी	अर्थसंकल्पित संख्या	प्रशिक्षणाची अध्यापकांची संख्या	प्रशिक्षणार्थींची संख्या
१	२०२३-२४	३६.१७ लाख	०८	२००
२	२०२४-२५	३२.४८ लाख	०६	१६०
३	२०२५-२६	३२.८८ लाख	प्रशिक्षणाची कार्यवाही सुरू आहे.	

महिला आरक्षण

राज्यातील सर्व शैक्षणिक संस्थांमध्ये महिलांना पदवी व पदविका अभ्यासक्रमासाठी ३० टक्के आरक्षण ठेवण्याचा निर्णय शासनाने दिनांक १७ एप्रिल २००० च्या आदेशान्वये घेतला आहे. यामुळे महिलांचे सक्षमीकरण होण्यास, त्यांचा सामाजिक जीवनात सहभाग वाढीस लागण्यास चालना मिळणार आहे.

लेखा परिच्छेद / लोकलेखा समिती/ लेखा आक्षेप परिच्छेद

भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांचे अहवाल

लेखा व भांडार पडताळणी कक्ष, मुख्य कार्यालय, मुंबई

महालेखापाल, महालेखाकार कार्यालय, मुंबई व नागपूर यांचेकडून या संचालनालयाच्या अधिपत्याखालील असलेली ६ तंत्रशिक्षण विभागीय कार्यालये, १ सीओईपी तंत्रज्ञान विद्यापीठ, ४२ शासकीय तंत्रनिकेतने, १० शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालये, १ वास्तुशास्त्र महाविद्यालय वसतिगृह, ४ शासकीय औषधनिर्माणशास्त्र महाविद्यालये, २ शासकीय हॉटेल मॅनेजमेंट व कॅटरिंग टेक्नॉलॉजी यांचे अंतर्गत लेखा परीक्षण करण्यात येते. या संचालनालयातील लेखा निरीक्षण पथक पाठवून सदर संस्थांचे लेखापरीक्षण करण्यात येते. सदर परीक्षणात आस्थापना, लेखा विभाग व भांडार विभागातील लेखांची प्रत्यक्ष पडताळणी करण्यात येते. विभागीय भांडार पडताळणी पथक व महालेखाकार कार्यालयाने निर्देशित केलेले भांडार पडताळणी आरोप व लेखा आक्षेपाबाबत संबंधितांना मार्गदर्शन करणे, सदरचे आरोप निकाली काढण्यासाठी मदत करणे, शासन व महालेखाकार कार्यालयाच्यावतीने आयोजित केलेल्या लेखा समितीच्या बैठकीत जास्तीत जास्त आरोपांचा निपटारा करून घेणे, या संचालनालयाचे विनियोजन लेखे शासनास सादर करणे, लोक लेखा समितीच्या बैठकांना उपस्थित राहणे इ. कामे या कक्षाकडून केली जातात.

संचालनालयांतर्गत सद्यःस्थितीत, एकूण २०३ लेखा परिच्छेद प्रलंबित असून निरीक्षण अहवालावरील परिच्छेदांचे लवकरात लवकर निपटारा होण्याच्या दृष्टीने यापैकी २०३ लेखा परिच्छेद विभागीय कार्यालये/संस्थांकडून महालेखापाल यांचेकडे सादर करण्यात आलेले आहेत. प्रलंबित लेखा परिच्छेदांच्या निपटार्याकरिता महालेखाकार कार्यालय, मुंबई व नागपूर यांच्याशी पत्रव्यवहार सुरू आहे.

(२) तंत्र शिक्षणासाठी विद्यापीठास साहाय्य

शासनाने मंजूर केलेल्या तरतुदीमधून सर ज. जी. वास्तुशास्त्र महाविद्यालयाकरिता मुंबई विद्यापीठास तसेच डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर तंत्रशास्त्र विद्यापीठ, लोणेरे या संस्थांना तंत्रशिक्षण संचालनालयामार्फत अनुदान सुत्रानुसार अनुदान देण्यात येते. सदर विद्यापीठामध्ये राबविण्यात येणाऱ्या विविध अभ्यासक्रम उपक्रम इत्यादींबाबत तपशीलवार माहिती पुढीलप्रमाणे आहे :-

मुंबई विद्यापीठास परिरक्षण अनुदान

(संस्था - सर ज. जी. वास्तुशास्त्र महाविद्यालय, मुंबई)

सर जमशेटजी जीजीभाँय यांच्या प्रयत्नाने व इंग्रज सरकारच्या मदतीने सन १८५७ साली सर ज. जी. स्कूलची स्थापना झाली. सन १९७३ पर्यंत शासनाच्या वतीने चालविण्यात येणारे हे महाविद्यालय मुंबई विद्यापीठाच्या हाती इमारती व फर्निचरसह सुपूर्त करण्यात आले. त्यानुसार शासनाकडून तंत्रशिक्षण संचालनालयामार्फत विद्यापीठास अनुदान सूत्रानुसार १०० टक्के त्रुटी (मान्य खर्च व वजा जमा) इतके अनुदान देण्यात येत असते. सदर महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांचे प्रवेश तंत्रशिक्षण संचालनालयामार्फत केंद्रिभूत प्रवेश पद्धतीने दिले जात असतात.

दरवर्षी महाविद्यालयामध्ये वर्कशॉप, सेमिनार, प्लेसमेंट तसेच कला व क्रीडा इत्यादींना महत्त्व देऊन अनेक उपक्रम राबविण्यात येत असतात.

(३) अशासकीय तंत्र महाविद्यालये व संस्थांना साहाय्य

शासनाकडून मंजूर तरतुदीमधून अशासकीय अनुदानित अभियांत्रिकी महाविद्यालये / तंत्रनिकेतने व तत्सम संस्थांना त्यांचे मूल्यमापन करून संचालनालयामार्फत अनुदान देण्यात येते. सदर अशासकीय अनुदानप्राप्त संस्थांची माहिती तक्ता क्र. २ मध्ये दर्शविण्यात आलेली आहे.

(४) पदविका अभ्यासक्रम

अभियांत्रिकी / तंत्रशास्त्र व औषधनिर्माणशास्त्र पदविका पाठ्यक्रमाच्या शिक्षणाकरिता विद्यार्थ्यांना तयार करण्यासाठी साधारणतः ३ वर्षांच्या कालावधीचा पाठ्यक्रम तंत्रनिकेतनांतून तसेच तत्सम संस्थांमधून शिकविला जातो. कमीत कमी माध्यमिक शालान्त परीक्षा (इयत्ता १० वी) किंवा तत्सम परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांना तंत्रनिकेतनातून प्रवेश दिला जातो. शासकीय, अनुदानित व विनाअनुदानित संस्थेतील विद्याशाखानिहाय, जिल्हानिहाय प्रवेशक्षमता याबाबतचा तपशील तक्ता क्र. ५६ मध्ये देण्यात आलेला आहे.

यंत्रसामग्री

प्रवेशक्षमतेत वाढ झाल्यामुळे विविध शासकीय तंत्रनिकेतनांकरिता प्रयोगशाळेतील यंत्रसामग्री व फर्निचरकरिता बिगर अनुशेषाकरिता निधी उपलब्ध करून देण्यात येतो.

शासकीय तंत्रनिकेतनातील ग्रंथालयांचा विकास व पुस्तकपेढ्यांची स्थापना करणे

बदलत्या तंत्रज्ञानाची विद्यार्थी व शिक्षक यांना अद्ययावत माहिती होण्यासाठी वेळोवेळी प्रसिद्ध होणारी पुस्तके, संदर्भ पुस्तके, संशोधन ग्रंथ, परिषदांचे अहवाल इत्यादी या योजनेद्वारे उपलब्ध करून दिले जातात. याकरिता सन २०२५-२६ करिता रुपये २६.०० लाख इतका निधी उपलब्ध करून देण्यात आला आहे.

शासकीय तंत्रनिकेतनांमध्ये शिक्षण घेत असलेल्या विद्यार्थ्यांपैकी जे विद्यार्थी आर्थिकदृष्ट्या कमकुवत आहेत तसेच जे मागासवर्गीय विद्यार्थी अभ्यासक्रमाची क्रमिक पुस्तके खरेदी करू शकत नाहीत, अशा विद्यार्थ्यांना क्रमिक पुस्तकांचे संच उपलब्ध करून देण्यासाठी ह्या योजनेअंतर्गत उपलब्ध करून देण्यात येतो.

शासकीय तंत्रनिकेतनांमधील मुलींसाठी वसतिगृह बांधणे

शासनाने तंत्रनिकेतनांमधील एकूण जागांपैकी ३० टक्के जागा मुलींसाठी राखून ठेवलेल्या आहेत. तंत्रनिकेतनात प्रवेश घेणाऱ्या मुलींची संख्या दिवसेंदिवस वाढत असून, त्यात प्रामुख्याने बाहेरगावच्या मुलींची संख्या जास्त आहे. मुलींना वसतिगृहाची सुविधा उपलब्ध करून देण्यासाठी ही योजना राबविण्यात येते. केंद्र शासन पुरस्कृत योजनेमधून ५० मुलींकरिता १००.०० लक्ष निधी वितरित करण्यात येऊन उर्वरित हिस्सा राज्य शासनमार्फत दिला जातो.

संशोधन आणि नियोजनाची आवश्यकता असलेल्या औद्योगिक क्षेत्रात उत्पादन निर्मितीसाठी आवश्यक असे मनुष्यबळ तयार करणे हे या तंत्रनिकेतनांचे मुख्य ध्येय आहे.

तंत्रनिकेतनात केंद्र शासनाच्या अधिपत्याखालील पश्चिम विभागीय समितीने आखलेल्या मानकाप्रमाणे यंत्रसामग्री पुरवठा व कर्मचारी इत्यादींच्या नियुक्त्या केल्या जातात.

तंत्रनिकेतने व तत्सम संस्थांचे प्रमुख हे प्राचार्य असतात आणि त्यांचे मदतनीस प्रबंधक, विभाग प्रमुख, कर्मशाळा अधीक्षक, अधिव्याख्याता व इतर कर्मचारीवृंद असतो. तसेच प्रशासकीय कामकाजासाठी प्रबंधक, अधीक्षक व इतर कर्मचारीवृंद असतो. तंत्रनिकेतने व तत्सम संस्था यांच्या कारभारावर संचालक, तंत्रशिक्षण व सहसंचालक, विभागीय कार्यालय यांचे नियंत्रण असते.

औद्योगिक क्षेत्रातील दिवसेंदिवस होत असलेली भरभराट व तांत्रिक मनुष्यबळ मागणी पाहता राज्याची गरज व शासनाचे शैक्षणिक धोरणानुसार शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग क्रमांक टीईएम-३३८२/१९८३५ (१९०)/तांशि-१ (१), दिनांक २१ मे १९८३ अन्वये शासनाने १९८३-८४ या शैक्षणिक सत्रापासून अशासकीय तांत्रिक व अभियांत्रिकी महाविद्यालये, तंत्रनिकेतने विनाअनुदान तत्वावर काढण्यास अनुमती दिलेली असून शासनाच्या नियमानुसार व गुणवत्तेनुसार प्रवेशाची कार्यवाही होते व संस्थेच्या गुणवत्ता यादीस संचालकांनी मंजुरी दिल्यानंतरच संस्थेत विद्यार्थ्यांचा प्रवेश निश्चित होतो. मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शासनाच्या नियमानुसार प्रवेश राखून ठेवलेला आहे. विनाअनुदानित संस्थांच्या कारभारावर संचालक, तंत्रशिक्षण यांचे लक्ष असते. पदविका अभ्यासक्रमाच्या परीक्षा तंत्रशिक्षण परीक्षा मंडळ, मुंबई यांचेमार्फत वेळच्या वेळी घेतल्या जातात.

शासकीय औषधनिर्माण शास्त्र महाविद्यालय, छत्रपती संभाजीनगर, कराड व अमरावती येथे फार्म डी अभ्यासक्रम सुरु करणे

शैक्षणिक वर्ष २०११-१२ पासून शासकीय औषधनिर्माणशास्त्र महाविद्यालय, छत्रपती संभाजीनगर व अमरावती येथे फार्म 'डी' अभ्यासक्रम सुरु करण्याचे प्रस्तावित असून तेथे फार्म 'डी' सहा वर्षीय अभ्यासक्रम (डॉक्टर ऑफ फार्मसी) सुरु करण्यास शासन निर्णय क्रमांक जीईसी-२००८/(४५८/०८)/तांशि-१, दिनांक २४ मार्च २००९ अन्वये शासनाची मान्यता देण्यात आलेली आहे. त्यापैकी शासकीय औषधनिर्माणशास्त्र महाविद्यालय, औरंगाबाद व अमरावती येथे शैक्षणिक वर्ष २०११-१२ पासून फार्म 'डी' महाविद्यालय सुरु करण्यात आले आहे.

फार्म 'डी' अभ्यासक्रमाला फार्मसी कौन्सिल ऑफ इंडियाने १९४८ अंतर्गत कलम १० मधील तरतुदीनुसार फार्मा 'डी' रेग्युलेशनस २००८ संरचित केले असून त्यानुसार नोंदणीकृत औषध विश्लेषक म्हणून व्यवसाय करण्यासाठी सदर अभ्यासक्रम सुरु करण्यास मान्यता दिली आहे. सदर अभ्यासक्रमाची प्रवेश क्षमता ३० विद्यार्थी इतकी असेल. देशात सध्या २७ खाजगी संस्थांमध्ये फार्म डी अभ्यासक्रम सुरु आहे. महाराष्ट्र राज्यात फार्म 'डी' हा सहा वर्षीय अभ्यासक्रम पूर्ण केल्यानंतर विद्यार्थ्यांना देशात व परदेशांत फार्मास्युटिकल क्षेत्रात तसेच हॉस्पिटलमध्ये रोजगाराच्या संधी उपलब्ध होणार आहेत.

(५) पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रम

पदवी अभ्यासक्रम

राज्यामध्ये शासनाची कराड, कोल्हापूर, छत्रपती संभाजीनगर, अमरावती, चंद्रपूर, जळगाव, अवसरी, नागपूर, यवतमाळ व रत्नागिरी येथे प्रत्येकी एक याप्रमाणे एकूण १० अभियांत्रिकी महाविद्यालये आहेत. तसेच कराड, छत्रपती संभाजीनगर, अमरावती व रत्नागिरी येथे प्रत्येक १ याप्रमाणे ४ औषधनिर्माणशास्त्र महाविद्यालये आहेत. तसेच सीओईपी तंत्रज्ञान विद्यापीठ हे महाराष्ट्र शासनाचे पुणे येथे एकल तंत्रज्ञान विद्यापीठ आहे. त्याशिवाय राज्यात अनुदान तत्त्वावर अभियांत्रिकी महाविद्यालये, वास्तुशास्त्र महाविद्यालये, औषधनिर्माण महाविद्यालये चालवली जात आहेत. तसेच राज्यात विद्यापीठामार्फत अभियांत्रिकी व औषधनिर्माणशास्त्र असे अभ्यासक्रम राबविण्यात येत आहेत. शासकीय व अशासकीय अनुदानित व विना अनुदानित संस्थांचा अभ्यासक्रमनिहाय व विद्यापीठनिहाय प्रवेश क्षमतेचा तपशील **तक्ता क्रमांक ६** मध्ये देण्यात येत आहे. अभियांत्रिकी पदवी पाठ्यक्रम उच्च माध्यमिक प्रमाणपत्र (इयत्ता १२ वी) किंवा तत्सम परीक्षा उत्तीर्ण झाल्यानंतर चार वर्षांच्या कालावधीचा आहे. तसेच शासकीय औषधनिर्माणशास्त्र महाविद्यालये अमरावती व औरंगाबाद या संस्थेत १२ वी नंतर फार्म डी. हा ६ वर्षांचा अभ्यासक्रम ३० प्रवेश क्षमतेसह शैक्षणिक वर्ष २०११-१२ पासून सुरु करण्यात आला आहे. शासकीय अभियांत्रिक महाविद्यालय, पुणे येथे पदवी व पदव्युत्तर नियोजन अभ्यासक्रम राबविण्यात येतो.

शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालयांमधील ग्रंथालयाचा विकास व पुस्तकपेढ्यांची स्थापना करणे

नवीन तंत्रज्ञानाची विद्यार्थी व शिक्षक यांना माहिती व्हावी म्हणून बदलत्या तंत्रज्ञानानुसार नवनवीन संदर्भ ग्रंथ, संशोधन अहवाल, परिषदांचे अहवाल, नियतकालिके, मायक्रो फिल्मस् इत्यादी उपलब्ध करून देणे आवश्यक असते. त्याकरिता ६ अभियांत्रिकी व ३ औषधनिर्माणशास्त्र महाविद्यालयांच्या ग्रंथालयाच्या विकासाकरिता सन २०२५-२६ करिता रुपये २५.०० लाख एवढा निधी उपलब्ध करून देण्यात आला आहे.

शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालयांमध्ये शिक्षण घेत असलेल्या विद्यार्थ्यांपैकी जे विद्यार्थी आर्थिकदृष्ट्या कमकुवत आहेत तसेच जे मागासवर्गीय विद्यार्थी क्रमिक पुस्तके खरेदी करू शकत नाहीत, अशा विद्यार्थ्यांना क्रमिक पुस्तकांचे संच या योजनेद्वारे उपलब्ध करून दिले जातात.

शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालयांमधील मुलींसाठी वसतिगृह बांधणे

शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालयांतील एकूण जागांपैकी ३० टक्के जागा मुलींसाठी राखून ठेवलेल्या आहेत. त्यामुळे प्रवेश घेणाऱ्या मुलींची संख्या वाढत असून, त्यात प्रामुख्याने बाहेरगावच्या मुलींची संख्या जास्त आहे. मुलींना वसतिगृहाची सुविधा उपलब्ध करून देण्यासाठी ही योजना राबविण्यात येते. सन २०२५-२६ करिता रुपये ६२.८८ लक्ष एवढी तरतूद करण्यात आलेली आहे.

संशोधन आणि नियोजनाची आवश्यकता असलेल्या औद्योगिक क्षेत्रात उत्पादन निर्मितीसाठी आवश्यक असे मनुष्यबळ तयार करणे हे या अभियांत्रिकी महाविद्यालयाचे मुख्य ध्येय आहे.

संबंधित विद्यापीठाच्या व केंद्र शासनाच्या अधिपत्याखालील पश्चिम विभागीय समितीने आखलेल्या मानकाप्रमाणे यंत्रसामग्री पुरवठा व कर्मचारी इत्यादींच्या नियुक्त्या केल्या जातात.

अभियांत्रिकी महाविद्यालयाचे प्रमुख हे प्राचार्य असतात आणि त्यांचे मदतनीस प्राध्यापक, सहायक प्राध्यापक, कर्मशाळा अधीक्षक, अधिव्याख्याता व इतर कर्मचारी वर्ग असतो. अभियांत्रिकी महाविद्यालयाच्या कारभारावर संचालक, तंत्र शिक्षण व सहसंचालक, विभागीय कार्यालय यांचे नियंत्रण असते.

औषधनिर्माणशास्त्र महाविद्यालयातील पदवी पाठ्यक्रम हा उच्च माध्यमिक (इयत्ता १२ वी) प्रमाणपत्र किंवा तत्सम परीक्षा उत्तीर्ण झाल्यानंतर चार वर्षांचा आहे. महाराष्ट्र राज्यातून अभियांत्रिकी पदविका पाठ्यक्रम पहिल्या श्रेणीत उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांना शासनाच्या नियमानुसार अभियांत्रिकी महाविद्यालयात गुणवत्तेनुसार तिसऱ्या सत्रात दुसऱ्या वर्षात थेट प्रवेश देण्यात येतो. पदवी व पदव्युत्तर पाठ्यक्रम विद्यापीठाशी संबंधित असल्यामुळे याबाबतच्या परीक्षा संबंधित विद्यापीठामार्फत घेण्यात येतात.

रसायन तंत्रज्ञान संस्था, माटुंगा, मुंबई या (शासकीय अभिमत दर्जा विद्यापीठ) संस्थेचे मुख्य केंद्र आणि त्याची उपकेंद्र. रसायन तंत्रज्ञान संस्था, माटुंगा, मुंबई ही महाराष्ट्र शासन स्थापित जागतिक दर्जा प्राप्त अग्रगण्य संस्था असून, संस्थेस अभिमत विद्यापीठाचा दर्जा देण्यात आलेला आहे. संस्थेत सुरु असणारे मोठ्या प्रमाणावरील संशोधन कार्य व जागतिक स्तरावरील अभ्यासक्रमांची व्याप्ती वाढत असल्याने या संस्थेने जालना येथे मराठवाडा उपकेंद्र शासन निर्णय क्रमांक संकीर्ण-१११/(२०/१५)/एलबी/तांशि-२, दिनांक २३ मे २०१८ अन्वये स्थापन करण्यात आले आहे.

पदव्युत्तर अभ्यासक्रम

अभियांत्रिकी व तंत्रशास्त्र पाठ्यक्रमातील निरनिराळ्या शाखांत जसे स्थापत्य, यंत्र विद्युत, इलेक्ट्रॉनिक्स, दूरसंचारन, संगणक तंत्रशास्त्र व धातुशास्त्र इत्यादी पदव्युत्तर (Post Graduate) पाठ्यक्रमाची सोय अभियांत्रिकी महाविद्यालयात आहे. हे पाठ्यक्रम साधरणतः दोन वर्षे मुदतीचे आहेत. औषधनिर्माणशास्त्र व वास्तुशास्त्र पदव्युत्तर अभ्यासक्रम राज्यात राबविण्यात येत आहेत. तसेच मास्टर ऑफ कॉम्प्युटर सायन्स आणि व्यवस्थापन शास्त्र हे पदव्युत्तर अभ्यासक्रम सुरु करण्यात आलेले आहेत. व्यवस्थापन शास्त्र (M.B.A. / M.M.S.) हा दोन वर्षे मुदतीचा पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रम असणाऱ्या शासकीय, अशासकीय, अनुदानित, विनाअनुदानित आणि विद्यापीठ विभागीय संस्था कार्यरत असून त्यांच्या परीक्षा विद्यापीठामार्फत घेण्यात येत असतात.

सदर अभ्यासक्रमाची गुणवत्ता सुधारण्याकरिता नॅशनल बोर्ड ऑफ अॅक्रिडिशनच्या मानकाआधारे संपूर्ण व्यवस्थापन शास्त्र महाविद्यालयांचे ग्रेडेशन करण्यात येणार आहे. त्यामुळे सदरहू अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना प्रवेशाच्या वेळी संस्था निवडीकरिता ह्या वर्गीकरणाचा उपयोग होईल.

(६) पदविका व पदवी संस्थेमधील बांधकाम

पदविका संस्थेमधील बांधकाम

१. शिक्षणमहर्षी दादासाहेब रावल शासकीय तंत्रनिकेतन, धुळे या संस्थेच्या परिसरात ग्रंथालय इमारत व आवार भिंतीचे बांधकाम करणे.

शिक्षणमहर्षी दादासाहेब रावल शासकीय तंत्रनिकेतन, धुळे या संस्थेच्या परिसरात ग्रंथालय इमारत व आवार भिंतीचे बांधकाम करणेसाठी रुपये ११६४.२९ लक्ष इतक्या रकमेच्या अंदाजपत्रकास उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, शासन निर्णय दिनांक १५ नोव्हेंबर २०२२ अन्वये प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. सदर बांधकामासाठी माहे मार्च २०२५ अखेर रुपये ७९८.९३ लक्ष इतका खर्च झालेला असून, सदर बांधकामासाठी सन २०२५-२६ करिता रुपये ३६५.३६ लक्ष इतकी तरतूद अर्थसंकल्पित करण्यात आलेली आहे.

२. शासकीय तंत्रनिकेतन, कोल्हापूर या संस्थेच्या परिसरात विविध इमारतींच्या दुरुस्त्या करणे.

शासकीय तंत्रनिकेतन, कोल्हापूर या संस्थेच्या परिसरात विविध इमारतींच्या दुरुस्त्या करणेसाठी रुपये ३८८.३३ लक्ष इतक्या रकमेच्या अंदाजपत्रकास उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, शासन निर्णय दिनांक २८ नोव्हेंबर २०२२ अन्वये प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. सदर बांधकामावर माहे मार्च २०२५ अखेर रुपये ३१४.८८ लक्ष इतका खर्च झालेला आहे.

३. शासकीय तंत्रनिकेतन, नाशिक या संस्थेच्या परिसरातील विविध इमारतींच्या दुरुस्तीसह इतर बांधकाम करणे.

शासकीय तंत्रनिकेतन, नाशिक या संस्थेच्या परिसरातील विविध इमारतींच्या दुरुस्तीसह इतर बांधकाम करणेसाठी रुपये ९१२.४३ लक्ष इतक्या रकमेच्या अंदाजपत्रकास उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, शासन निर्णय दिनांक ८ फेब्रुवारी २०२३ अन्वये प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. सदर बांधकामासाठी माहे मार्च २०२५ अखेर रुपये ५८१.९८ लक्ष इतका खर्च झालेला असून, सदर बांधकामासाठी सन २०२५-२६ करिता रुपये २८१.९८ लक्ष इतकी तरतूद अर्थसंकल्पित करण्यात आलेली आहे.

४. प्रस्तावित नवीन महाविद्यालयाकरिता शासकीय तंत्रनिकेतन, कोल्हापूर या संस्थेच्या परिसरातील विविध इमारतींच्या दुरुस्तीची कामे करणे.

प्रस्तावित नवीन महाविद्यालयाकरिता शासकीय तंत्रनिकेतन, कोल्हापूर या संस्थेच्या परिसरातील विविध इमारतींच्या दुरुस्तीची कामे करणेसाठी रुपये ३८१.७४ लक्ष इतक्या रकमेच्या अंदाजपत्रकास उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, शासन निर्णय दिनांक ८ फेब्रुवारी २०२३ अन्वये प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. सदर बांधकामासाठी माहे मार्च २०२५ अखेर रुपये ३५१.२० लक्ष इतका खर्च झालेला आहे. सन २०२५-२६ करिता रुपये ३०.५४ लक्ष तरतूद अर्थसंकल्पित करण्यात आलेली आहे.

५. शासकीय तंत्रनिकेतन, आर्वी या संस्थेच्या परिसरात विविध इमारतींचे बांधकाम करणे.

शासकीय तंत्रनिकेतन, आर्वी या संस्थेच्या परिसरात विविध इमारतींचे बांधकाम करणेसाठी रुपये ८०६.८६ लक्ष इतक्या रकमेच्या अंदाजपत्रकास उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, शासन निर्णय दिनांक ३० मार्च, २०२३ अन्वये प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. सदर बांधकामासाठी माहे मार्च २०२५ अखेर रुपये ३७५.०० लक्ष इतका खर्च झालेला असून, सन २०२५-२६ करिता रुपये २००.०० लक्ष इतकी तरतूद अर्थसंकल्पित करण्यात आलेली आहे.

६. शासकीय तंत्रनिकेतन, ठाणे या संस्थेच्या परिसरामध्ये मुलांचे नवीन वसतिगृह इमारत बांधकाम करणे.

शासकीय तंत्रनिकेतन, ठाणे या संस्थेच्या परिसरामध्ये मुलांचे नवीन वसतिगृह इमारत बांधकाम करणेसाठी रुपये १६८५.२९ लक्ष इतक्या रकमेच्या अंदाजपत्रकास उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, शासन निर्णय दिनांक ०८ मे, २०२३ अन्वये प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. सदर बांधकामासाठी माहे मार्च २०२५ अखेर रुपये ३४५.०० लक्ष इतका खर्च झालेला असून, सन २०२५-२६ करिता रुपये ४९४.६५ लक्ष इतकी तरतूद अर्थसंकल्पित करण्यात आलेली आहे.

७. शासकीय तंत्रनिकेतन, मुंबई या संस्थेच्या परिसरात मुलांचे व मुलींचे वसतिगृह बांधणे.

शासकीय तंत्रनिकेतन, मुंबई या संस्थेच्या परिसरात मुलांचे व मुलींचे वसतिगृह बांधणेसाठी रुपये ७४७०.५४ लक्ष इतक्या रकमेच्या अंदाजपत्रकास उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, शासन निर्णय दिनांक २७ ऑक्टोबर २०२३ अन्वये प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. सदर बांधकामाकरिता सन २०२५-२६ करिता रुपये १५००.०० लक्ष तरतूद अर्थसंकल्पित करण्यात आलेली आहे.

८. शासकीय तंत्रनिकेतन, अंबड, जिल्हा जालना या संस्थेच्या परिसरात ग्रंथालय इमारत व बहुदेशीय सभागृह बांधकाम करणे.

शासकीय तंत्रनिकेतन, अंबड, जिल्हा जालना या संस्थेच्या परिसरात ग्रंथालय इमारत व बहुदेशीय सभागृह बांधकाम करणेसाठी रुपये ६९७.८२ लक्ष इतक्या रकमेच्या अंदाजपत्रकास उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, शासन निर्णय दिनांक २५ मार्च, २०१३ अन्वये प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. सदर बांधकामावर माहे मार्च २०२५ अखेर रुपये ६५१.९२ लक्ष इतका खर्च झालेला आहे.

९. शासकीय तंत्रनिकेतन, रत्नागिरी या संस्थेच्या परिसरामध्ये १८० प्रवेश क्षमतेचे मुलींचे स्वतंत्र वसतिगृह इमारतीचे बांधकाम करणे.

शासकीय तंत्रनिकेतन, रत्नागिरी या संस्थेच्या परिसरामध्ये १८० प्रवेश क्षमतेचे मुलींचे स्वतंत्र वसतिगृह इमारतीचे बांधकाम करणेसाठी रुपये ६६२.४६ लक्ष इतक्या रकमेच्या अंदाजपत्रकास उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, शासन निर्णय दिनांक २७ फेब्रुवारी २०२४ अन्वये प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. सदर बांधकामावर माहे मार्च, २०२५ अखेर रुपये ६६२.४६ लक्ष इतका खर्च झालेला आहे.

१०. शासकीय तंत्रनिकेतनांचे फेसलिपटींग करणे.

चाळीस शासकीय तंत्रनिकेतनांचे फेसलिपटींग करण्यासाठी रुपये २७२१८.७० लक्ष इतक्या रकमेच्या अंदाजपत्रकास उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, शासन निर्णय फेब्रुवारी-मार्च २०२४ च्या कालावधीमध्ये प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. शासन हिश्यापोटी देय असलेल्या रुपये ९५४३.७६ लक्ष रकमेपैकी माहे मार्च २०२५ पर्यंत रुपये ११७४.५४ लक्ष खर्च झालेला आहे. सन २०२५-२६ करिता रुपये ५०००.०१ लक्ष इतकी तरतूद अर्थसंकल्पित करण्यात आलेली आहे.

पदवी संस्थेमधील बांधकाम

१. शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, नागपूर येथील कर्मशाळा इमारतीचे बांधकाम करणे.

शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, नागपूर येथील कर्मशाळा इमारतीचे बांधकाम करणेसाठी रुपये १४९९.२६ लक्ष इतक्या रकमेच्या अंदाजपत्रकास उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, शासन निर्णय दिनांक ११ फेब्रुवारी, २०२० अन्वये प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. सदर बांधकामावर माहे मार्च २०२५ अखेर रुपये १३७२.१७ लक्ष इतका खर्च झालेला असून सन २०२५-२६ करिता रुपये १२७.०९ लक्ष इतकी तरतूद अर्थसंकल्पित करण्यात आलेली आहे.

२. नवीन शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, यवतमाळ येथे मुलांचे वसतिगृह इमारत व मुख्य इमारत दुरुस्ती करणे.

नवीन शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, यवतमाळ येथे मुलांचे वसतिगृह इमारत व मुख्य इमारत दुरुस्ती करणेकरिता रुपये ७२१.८५ लक्ष इतक्या रकमेच्या अंदाजपत्रकास उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, शासन निर्णय दिनांक ८ फेब्रुवारी २०२१ अन्वये प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. सदर बांधकामावर माहे मार्च २०२५ अखेर रुपये ६२१.८५ लक्ष इतका खर्च झालेला आहे.

३. नवीन शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, रत्नागिरी या संस्थेच्या अभियांत्रिकी इमारतीचे बांधकाम करणे.

नवीन शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, रत्नागिरी या संस्थेच्या अभियांत्रिकी इमारतीचे बांधकाम करणेकरिता रुपये ४६२१.२१ लक्ष इतक्या रकमेच्या अंदाजपत्रकास उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, शासन निर्णय दिनांक १३ ऑक्टोबर २०२१ अन्वये प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. सदर बांधकामावर माहे मार्च २०२५ अखेर रुपये ३७९७.८१ लक्ष इतका खर्च झालेला असून सन २०२५-२६ करिता रुपये १८००.०० लक्ष इतकी तरतूद अर्थसंकल्पित करण्यात आलेली आहे.

४. नवीन शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, रत्नागिरी या संस्थेतील पायाभूत सुविधेचे बांधकाम करणे.

नवीन शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, रत्नागिरी या संस्थेतील पायाभूत सुविधेचे बांधकाम करणेकरिता रुपये ९६०.४० लक्ष इतक्या रकमेच्या अंदाजपत्रकास उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, शासन निर्णय दिनांक १५ फेब्रुवारी २०२२ अन्वये प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. सदर बांधकामावर सन २०२५-२६ करिता रुपये ५२९.४३ लक्ष इतकी तरतूद अर्थसंकल्पित करण्यात आलेली आहे.

५. नवीन शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, कोल्हापूर या संस्थेकरिता विविध इमारतीचे बांधकाम करणे.

नवीन शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, कोल्हापूर या संस्थेकरिता विविध इमारतीचे बांधकाम करणेकरिता रुपये १७४७४.९५ लक्ष इतक्या रकमेच्या अंदाजपत्रकास उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, शासन निर्णय दिनांक २७ ऑक्टोबर २०२३ अन्वये प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. सदर बांधकामासाठी माहे मार्च २०२५ अखेर रुपये ३७९५.४८ लक्ष इतका खर्च झालेला असून, सदर बांधकामावर सन २०२५-२६ करिता रुपये ४५००.०० लक्ष इतकी तरतूद अर्थसंकल्पित करण्यात आलेली आहे.

६. शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, अमरावती येथील परिसराभोवती सुरक्षा भिंत व प्रवेशद्वाराचे बांधकाम करणे.

शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, अमरावती येथील परिसराभोवती सुरक्षा भिंत व प्रवेशद्वाराचे बांधकाम करणे रुपये ४४१.९७ लक्ष इतक्या रकमेच्या अंदाजपत्रकास उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, शासन निर्णय, दिनांक २३ फेब्रुवारी २०१८ अन्वये प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. सदर बांधकामावर माहे मार्च २०२५ अखेर रुपये ४४१.०८ लक्ष इतका खर्च झालेला आहे.

७. शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, अमरावती येथील परिसरात विद्युत व यंत्र अभियांत्रिकी विभागाच्या इमारतीचे बांधकाम करणे.

शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, अमरावती येथील परिसरात विद्युत व यंत्र अभियांत्रिकी विभागाच्या इमारतीचे बांधकाम करणेसाठी रुपये ३३३०.७६ लक्ष इतक्या रकमेच्या अंदाजपत्रकास उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, शासन निर्णय, दिनांक १ जून २०२१ अन्वये प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. सदर कामावर माहे मार्च, २०२५ अखेर रुपये १६६५.९८ लक्ष इतका खर्च झालेला असून सन २०२५-२६ करिता रुपये ७८१.३२ लक्ष इतकी तरतूद अर्थसंकल्पित करण्यात आलेली आहे.

८. शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, यवतमाळ या संस्थेच्या परिसरात नवीन उंच पाण्याची टाकी व पाईपलाईनचे बांधकाम करणे.

शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, यवतमाळ या संस्थेच्या परिसरात नवीन उंच पाण्याची टाकी व पाईपलाईनचे बांधकाम करणेसाठी रुपये १२३.०३ लक्ष इतक्या रकमेच्या अंदाजपत्रकास उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, शासन निर्णय दिनांक १४ जून, २०२३ अन्वये प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. सदर बांधकामासाठी माहे मार्च २०२५ अखेर रुपये १००.०० लक्ष इतका खर्च झालेला असून, सदर बांधकामासाठी सन २०२५-२६ करिता रुपये २३.०३ लक्ष इतकी तरतूद अर्थसंकल्पित करण्यात आलेली आहे.

९. शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, यवतमाळ या संस्थेच्या परिसरात नवीन शैक्षणिक इमारत बांधणे.

शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, यवतमाळ या संस्थेच्या परिसरात नवीन शैक्षणिक इमारत बांधणेसाठी रुपये २४२०.८५ लक्ष इतक्या रकमेच्या अंदाजपत्रकास उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, शासन निर्णय, दिनांक २८ जुलै २०२३ अन्वये प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. सदर बांधकामासाठी सन २०२५-२६ करिता रुपये ५००.०० लक्ष इतकी तरतूद अर्थसंकल्पित करण्यात आलेली आहे.

१०. शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, चंद्रपूर येथे अनुसूचित जाती / जमाती प्रवर्गातील अभियांत्रिकीच्या विद्यार्थिनींसाठी वसतिगृह इमारतीचे बांधकाम करणे.

शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, चंद्रपूर येथे अनुसूचित जाती / जमाती प्रवर्गातील अभियांत्रिकीच्या विद्यार्थिनींसाठी वसतिगृह इमारतीचे बांधकाम करणेसाठी रुपये ७८९.६० लक्ष इतक्या रकमेच्या अंदाजपत्रकास उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, शासन निर्णय, दिनांक १० फेब्रुवारी २०२२ अन्वये प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. सदर वसतिगृहाच्या बांधकामाकरिता अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषद यांच्या AQIS अंतर्गत रुपये ३००.०० लक्ष इतके अनुदान उपलब्ध होणार असून त्यापैकी रुपये २७०.०० लक्ष इतके अनुदान उपलब्ध करून देण्यात आलेले आहे. सदर बांधकामास केंद्र शासनाचे रुपये ३००.०० लक्ष इतके अनुदान वगळता राज्य शासनाचा रुपये ४८९.६० लक्ष इतका हिस्सा असणार आहे. सदर बांधकामावर माहे मार्च, २०२५ अखेर रुपये ३९८.६७ लक्ष इतका खर्च झालेला असून सन २०२५-२६ करिता रुपये १२.९३ लक्ष इतकी तरतूद अर्थसंकल्पित करण्यात आलेली आहे.

११. शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, जळगाव येथे अनुसूचित जाती / जमाती प्रवर्गातील अभियांत्रिकीच्या विद्यार्थिनींसाठी वसतिगृह इमारतीचे बांधकाम करणे.

शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, जळगाव येथे अनुसूचित जाती / जमाती प्रवर्गातील अभियांत्रिकीच्या विद्यार्थिनींसाठी वसतिगृह इमारतीचे बांधकाम करणेसाठी रुपये ७१७.९२ लक्ष इतक्या रकमेच्या अंदाजपत्रकास उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, शासन निर्णय, दिनांक १० फेब्रुवारी २०२२ अन्वये प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. सदर वसतिगृहाच्या बांधकामाकरिता अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषद यांच्या AQIS अंतर्गत रुपये ३००.०० लक्ष इतके अनुदान उपलब्ध होणार असून त्यापैकी रुपये २७०.०० लक्ष इतके अनुदान उपलब्ध करून देण्यात आलेले आहे. सदर बांधकामास केंद्र शासनाचे रुपये ३००.०० लक्ष इतके अनुदान वगळता राज्य शासनाचा रुपये ४१७.९२ लक्ष इतका हिस्सा असणार आहे. सदर बांधकामासाठी माहे मार्च २०२५ अखेर रुपये ४१७.९२ लक्ष इतका खर्च झाला असून, सदर बांधकामासाठी सन २०२५-२६ करिता रुपये ४१.७५ लक्ष इतकी तरतूद अर्थसंकल्पित करण्यात आलेली आहे.

१२. अशासकीय अनुदानित अभियांत्रिकी महाविद्यालयांना सहायक अनुदान - (२२०३०१९४)

श्री गुरु गोबिंदसिंहजी इन्स्टिट्यूट ऑफ इंजिनिअरिंग अँड टेक्नॉलॉजी, नांदेड या संस्थेच्या नवीन शैक्षणिक संकुलच्या रुपये ४४७१.०२ लक्ष इतक्या रकमेच्या कामास प्रशासकीय मान्यता प्राप्त झालेली आहे. त्यापैकी रुपये १९७१.०२ लक्ष इतका निधी शासनाकडून संस्थेस देणे आहे. उर्वरित निधी संस्थेकडून उभारण्यात येणार आहे. सदर कामावर रुपये ११९८.२४ लक्ष खर्च झालेला आहे.

सीओईपी तंत्रज्ञान विद्यापीठ, पुणे येथील संगणक व माहिती तंत्रज्ञान अभियांत्रिकी विभागातील इमारतीसाठी रुपये ३३९७.९८ लक्ष इतक्या रकमेच्या अंदाजपत्रकास प्रशासकीय मान्यता प्राप्त झालेली असून आतापर्यंत संस्थेस रुपये २०००.०० लक्ष इतका निधी वितरित करण्यात आलेला आहे.

अभियांत्रिकी महाविद्यालय, पुणे या संस्थेस शैक्षणिक विस्तार प्रयोजनाकरीता मौजे चिखली, तालुका हवेली, जिल्हा पुणे येथे महाविद्यालयाचे विस्तार केंद्र तसेच उत्कृष्टता व विकास केंद्र उभारण्यास शासन निर्णय, क्रमांक संकीर्ण-११११/ (१८४/१९) तांशि-२, दिनांक २५ मार्च २०२१ अन्वये तत्त्वतः मान्यता देण्यात आलेली आहे. विस्तार केंद्रास आतापर्यंत रुपये ५९.३४ कोटी निधी वितरित केलेला आहे.

सदर योजनेतील कामांसाठी सहायक अनुदान रुपये ६०००.०० लक्ष इतका निधी सन २०२५-२६ मध्ये अर्थसंकल्पित करण्यात आलेला आहे.

१३. इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ इन्फर्मेशन टेक्नॉलॉजीची स्थापना करणे (IIIT)

देशातील उच्च व तंत्र शिक्षणाचा दर्जा वाढून जागतिक स्तरावरील अभियंते, शास्त्रज्ञ व तंत्रज्ञ तयार व्हावेत यासाठी उच्च व तंत्र शिक्षणाच्या कार्यपद्धतीत करावयाचे बदल त्या अनुषंगाने आवश्यक योजनांची आखणी करण्यासाठी, केंद्र शासनाने राष्ट्रीय ज्ञान महामंडळाची स्थापना केली आहे. सदर महामंडळाच्या शिफारशी विचारात घेऊन आंतरराष्ट्रीय स्तरावर माहिती तंत्रज्ञान अभियंत्यांची वाढती मागणी विचारात घेता पुणे व नागपूर येथे आयआयआयटी संस्थेची स्थापना शैक्षणिक वर्ष २०१६-१७ मध्ये करण्यात आलेली आहे. सदरची योजना उद्योगसमुहाच्या मदतीने कार्यान्वित करण्यात येईल.

केंद्र सरकारच्या मनुष्यबळ विकास मंत्रालयामार्फत देशात एकूण २० IIIT सुरु करण्याचे प्रस्तावित करण्यात आले आहे. यापैकी महाराष्ट्र राज्यात नागपूर व पुणे येथे IIIT सुरु करण्याचे प्रस्तावित आहे. यानुसार नागपूर व पुणे येथे IIIT सुरु करण्याचे दृष्टीने जागा उपलब्ध करण्यात आलेली आहे.

पुणे व नागपूर येथे केंद्र शासन, राज्य शासन व औद्योगिक क्षेत्रातील खाजगी भागीदार यांच्या संयुक्त भागीदारीत PPP तत्वावर IIIT स्थापन करण्याबाबत मा. मुख्यमंत्र्यांनी तत्त्वतः मान्यता दिली (Not for Profit Public Partnership).

त्याअनुषंगाने केंद्र शासन, राज्य शासन व खाजगी भागीदार यांच्यात MOU स्वाक्षरित करण्यात आलेला आहे. (केंद्र शासन ५० टक्के, राज्य शासन ३५ टक्के, खाजगी भागीदार १५ टक्के).

नागपूर येथे भारतीय माहिती तंत्रज्ञान संस्थेच्या स्थापनेकरिता महसूल व वन विभागाने सदर संस्थेस मौजे वारंगा, ता. नागपूर, जिल्हा नागपूर येथील ३९.९६ हेक्टर आर. शासकीय जमीन नाममात्र भाड्याने दिलेली आहे. तसेच भारतीय माहिती तंत्रज्ञान, पुणे या संस्थेच्या स्थापनेकरिता महसूल व वन विभागाने सदर संस्थेस मौजे नाणोली, चाकण, ता. मावळ, जिल्हा पुणे येथील ४०.०० हेक्टर आर. शासकीय जमीन नाममात्र भाड्याने दिलेली आहे. सन २०१६-१७ पासून अभ्यासक्रम सुरु करण्यात आलेले आहेत.

भारतीय माहिती तंत्रज्ञान संस्था, नागपूर व पुणे या संस्थांच्या स्थापनेकरिता राज्य शासनाने दिलेला निधी खालीलप्रमाणे आहे.

(रुपये लाखात)

संस्थेचे नाव	शासन हिस्सा	खाजगी भागीदार हिस्सा
भारतीय माहिती तंत्रज्ञान संस्था, नागपूर	४५००.०१	६४०.००
एकूण IIIT नागपूर	४५००.०१	६४०.००
भारतीय माहिती तंत्रज्ञान संस्था, पुणे	४५००.००	६४०.००
एकूण IIIT पुणे	४५००.००	६४०.००

सन २०२५-२६ मध्ये सदर योजनेसाठी रुपये १.०० लक्ष निधी अर्थसंकल्पित करण्यात आलेला आहे.

१४. रसायन तंत्रज्ञान संस्था (२२०३ ३५६९)

रसायन तंत्रज्ञान संस्था, मुंबई या संस्थेस शासनाकडून अभिमत विद्यापीठाचा दर्जा देण्यात आलेला आहे. सदर संस्थेत रसायन तंत्रज्ञान व त्याच्याशी निगडित इतर क्षेत्रात जागतिक दर्जाचे संशोधन सुरु असून या क्षेत्रातील पदवी, पदव्युत्तर पदवी व पीएच.डी. स्तरावरील अभ्यासक्रम राबविण्यात येत आहेत. संस्थेत सुरु असणारे मोठ्या प्रमाणावरील संशोधन कार्य व जागतिक स्तरावरील अभ्यासक्रमांची व्याप्ती वाढत असल्याने संस्थेने जालना येथे उपकेंद्र स्थापन केलेले आहे. रसायन तंत्रज्ञान संस्था, मुंबई व त्याच्या उपकेंद्रासाठी निर्माण होणाऱ्या पदांच्या वेतनासाठी, यंत्रसामग्री व साधनसामग्री तसेच नवीन बांधकामासाठी व इतर खर्चासाठी संस्थेस निधीची आवश्यकता आहे.

सन २०२५-२६ मध्ये सदर योजनेसाठी रुपये १००१.०० लक्ष निधी अर्थसंकल्पित करण्यात आलेला आहे.

(७) महिलांविषयक अर्थसंकल्प

जेंडर बजेट

या संचालनालयामार्फत राज्य पुरस्कृत व केंद्र पुरस्कृत अशा एकूण ४२ योजना, योजनांतर्गत योजनांमध्ये राबविण्यात येतात. सदरहू सर्व योजना या लाभार्थी केंद्रिभूत नसून त्या विद्यार्थी केंद्रिभूत आहेत. या संचालनालयाच्या अधिपत्याखालील संस्थांमध्ये मुली व मुले या सर्वांना प्रवेश दिला जातो. एकूण ४२ योजनांपैकी खालील योजनांमध्ये १०० टक्के महिला (मुली) लाभार्थी असून एकूण खर्चाच्या १०० टक्के खर्च सदर योजनांमध्ये मुलींकरिता होत आहे.

- शासकीय तंत्रनिकेतनातील मुलींसाठी वसतिगृह बांधणी (१०० टक्के राज्य पुरस्कृत योजना)
- शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालयातील मुलींकरिता वसतिगृह बांधणे (१०० टक्के राज्य पुरस्कृत योजना)

विभाग	संस्थेचे नाव	कामाचे नाव
मुंबई विभाग	शासकीय तंत्रनिकेतन, रत्नागिरी	१८० प्रवेशक्षमतेचे मुलींच्या वसतिगृहाची स्वतंत्र इमारत बांधकाम

(८) महाराष्ट्र शासनाच्या शिष्यवृत्ती योजना :

१. राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज शिक्षण शुल्क शिष्यवृत्ती योजना

तंत्रशिक्षण संचालनालयांतर्गत निवडक व्यावसायिक अभ्यासक्रमास खाजगी विना अनुदानित व कायम अनुदानित संस्थेमध्ये केंद्रिभूत प्रवेशप्रक्रियेद्वारे प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांकरिता सन २००६-०७ पासून शिक्षण शुल्क समितीने निश्चित केलेल्या शुल्काच्या ५० टक्के मर्यादित शैक्षणिक शुल्क शिष्यवृत्ती योजनेची अंमलबजावणी राज्य शासनाच्या निधीमधून करण्यात येत आहे.

शासन निर्णय उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग क्रमांक टीईएम-२०१६/प्र.क्र.५०१/तांशि-४, दिनांक १३ ऑक्टोबर, २०१६ अन्वये शासकीय व शासन अनुदानित (शासकीय अभिमत विद्यापीठांसह) व खाजगी विनाअनुदानित (खाजगी अभिमत/स्वयं अर्थसाहाय्य विद्यापीठे वगळून) व्यावसायिक अभ्यासक्रमांची महाविद्यालये / तंत्रनिकेतनामध्ये शासनाच्या सक्षम प्राधिकाऱ्यामार्फत शैक्षणिक वर्ष २०१६-१७ पासून केंद्रिभूत प्रवेशप्रक्रियेद्वारे प्रवेश घेणाऱ्या आर्थिकदृष्ट्या मागास प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी सदर योजना सुधारित स्वरूपात लागू करण्यात आली आहे.

शासन निर्णय उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग क्रमांक टीईएम-२०१६/प्र.क्र.५५९/तांशि-४, दिनांक १५ एप्रिल २०१७ अन्वये शिष्यवृत्तीची रक्कम आधार संलग्नित बँक खात्यात थेट जमा करण्याबाबतचे आदेश निर्गमित करण्यात आलेले आहेत. शासन निर्णय उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग क्रमांक टीईएम-२०१६/प्र.क्र.३३२/तांशि-४, दिनांक ७ ऑक्टोबर २०१७ अन्वये योजनेची अंमलबजावणी करण्यात येत आहे.

योजनेचा लाभ शिक्षणशुल्क व परीक्षा शुल्काच्या ५० टक्के देण्यात येतो. तसेच उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्रमांक शिष्यवृ-२०२४/प्र.क्र.१०५/तांशि-४, दिनांक ८ जुलै २०२४ नुसार सन २०२४-२५ पासून मुर्लीना शिक्षणशुल्क व परीक्षा शुल्काच्या ५० टक्केऐवजी १०० टक्के लाभ लागू करण्यात आलेला आहे.

योजनेची सविस्तर माहिती

शिष्यवृत्ती योजनेतर्गत मिळणारा लाभ :-

शैक्षणिक शुल्काच्या १०० टक्के व परीक्षा शुल्काच्या १०० टक्के.

या शिष्यवृत्ती योजनेमध्ये अंतर्भूत अभ्यासक्रम :-

पदविका :-

अभियांत्रिकी, औषधनिर्माणशास्त्र, हॉटेल मॅनेजमेंट अँड कॅटरिंग टेक्नोलॉजी (एच.एम.सी.टी.).

पदवी :-

अभियांत्रिकी, औषधनिर्माणशास्त्र, हॉटेल मॅनेजमेंट अँड कॅटरिंग टेक्नोलॉजी (एच.एम.सी.टी.), वास्तुशास्त्र (आर्किटेक्चर अँड टारुन प्लॅनिंग).

पदव्युत्तर पदवी :-

मास्टर ऑफ बिझनेस मॅनेजमेंट (एम.बी.ए.), मास्टर ऑफ मॅनेजमेंट स्टडीज् (एम.एम.एस.), मास्टर ऑफ कंप्युटर अप्लिकेशन (एम.सी.ए.), मास्टर ऑफ फार्मसी (एम.फार्म).

शिष्यवृत्तीसाठी किमान पात्रता व अटी :-

- अर्जदार महाराष्ट्राचा अधिवासी (Domicile) असलेल्या विद्यार्थ्यांने ऑनलाईन अर्ज सादर करणे आवश्यक आहे.
- विद्यार्थी निवडक व्यावसायिक अभ्यासक्रमांमध्ये सक्षम प्राधिकाऱ्यामार्फत केंद्रिभूत प्रवेश प्रक्रियेद्वारे (CAP) प्रवेशित असावा (व्यवस्थापन कोट्यातील/संस्था स्तरावरील प्रवेशित विद्यार्थ्यांना सदर योजना लागू नाही).
- सदर शिष्यवृत्ती योजनेचा लाभ हा कुटुंबातील अपत्य संख्येचा विचार न करता कुटुंबातील कोणत्याही दोन अपत्यांना देय राहिल.
- शिष्यवृत्तीसाठी कुटुंबाचे (दोन्ही पालकांचे एकत्रित) वार्षिक उत्पन्न रुपये ८.०० लाखांपेक्षा जास्त नसावे.
- अर्जदार कोणत्याही शिष्यवृत्ती योजनेचा/विद्यावेतन योजनेचा लाभार्थी नसावा.
- विद्यार्थी संपूर्ण अभ्यासक्रमांच्या एकूण कालावधीत दोन किंवा त्यापेक्षा अधिक वेळा पूर्णतः अनुत्तीर्ण झाल्यास संबंधित विद्यार्थी अभ्यासक्रमाच्या उर्वरित कालावधीसाठी सदर शिष्यवृत्तीसाठी अपात्र राहिल.

विद्यार्थी अटी व शर्तीनुसार पात्र ठरत असल्यास ऑनलाईन अर्ज <https://mahadbt.maharashtra.gov.in> या संकेतस्थळावर नोंदणी करून आवश्यक त्या छायांकित प्रती सोबत जोडून अचूकपणे भरावा.

सदर योजनेची मंजूर रक्कम विद्यार्थ्यांना त्यांच्या आधार संलग्नित बँक खात्यामध्ये डीबीटी पोर्टलद्वारे जमा करण्यात येते.

सन २०२४-२५ मध्ये सदर योजनेसाठी ५,६४,८८४ एवढ्या विद्यार्थ्यांना (पहिल्या व दुसऱ्या हप्त्याचे) रुपये १३७८.२७ कोटी इतका खर्च शिष्यवृत्तीसाठी झालेला आहे. तसेच सन २०२५-२६ मध्ये रुपये १६७८.४० कोटी इतका निधी अर्थसंकल्पित करण्यात आलेला आहे.

२. डॉ. पंजाबराव देशमुख वसतिगृह निर्वाह भत्ता योजना

उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग शासन निर्णय क्रमांक टीईएम-२०१६/प्र.क्र.५०१/तांशि-४, दिनांक १३ ऑक्टोबर, २०१६ अन्वये शासनाने निर्धारित केलेल्या व्यावसायिक अभ्यासक्रमांना शासकीय, अनुदानित, विनाअनुदानित अभि. महा./तंत्रनिकेतनामध्ये प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांपैकी ज्या विद्यार्थ्यांचे पालक सक्षम प्राधिकाऱ्याने प्रमाणित केल्याप्रमाणे अल्पभूधारक शेतकरी आहेत किंवा ज्यांचे पालक नोंदणीकृत मजूर आहेत अशा विद्यार्थ्यांकरिता डॉ. पंजाबराव देशमुख वसतिगृह निर्वाह भत्ता योजना शैक्षणिक वर्ष २०१६-१७ पासून सुरू करण्यात आली. या निकषांची पूर्तता करणाऱ्या विद्यार्थ्यांपैकी जे विद्यार्थी राज्यातील महानगरांतील (मुंबई व पुणे महानगर प्रादेशिक विकास प्राधिकारण क्षेत्रातील सर्व शहरे, छत्रपती संभाजीनगर, नागपूर) प्रवेशित आहेत, त्या विद्यार्थ्यांसाठी प्रती विद्यार्थी प्रतिमाह रुपये ३,००० व राज्यातील अन्य ठिकाणी असलेल्या प्रवेशित विद्यार्थ्यांसाठी प्रती विद्यार्थी प्रतिमाह रुपये २,००० इतका वसतिगृह निर्वाह भत्ता देण्याचे निश्चित करण्यात आले आहे. सदर निर्वाहभत्ता हा शैक्षणिक वर्षातील सुट्टीचा कालावधी वगळून उर्वरित १० महिन्यांच्या कालावधीकरिता अनुज्ञेय आहे. शासन निर्णय उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग क्रमांक टीईएम-२०१६/प्र.क्र.३३२/तांशि-४, दिनांक ७ ऑक्टोबर, २०१७ अन्वये योजनेची अंमलबजावणी करण्यात येत आहे.

उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्रमांक पनियो-२०२२/प्र.क्र.१८६/तांशि-४, दिनांक ५ जानेवारी २०२४ नुसार सन २०२३-२४ पासून सुधारीत दराने निर्वाह भत्ता लागू करण्यात आलेला आहे.

योजनेची सविस्तर माहिती

शिष्यवृत्ती योजनेतर्गत मिळणारा लाभ :-

शासन निर्णयातील नियमानुसार व खाली दिलेल्या तक्त्यानुसार.

शिष्यवृत्ती योजनेमध्ये अंतर्भूत अभ्यासक्रम :-

पदविका :-

अभियांत्रिकी, औषधनिर्माणशास्त्र, हॉटेल मॅनेजमेंट अँड कॅटरिंग टेक्नॉलॉजी (एच.एम.सी.टी.).

पदवी :-

अभियांत्रिकी, औषधनिर्माणशास्त्र, हॉटेल मॅनेजमेंट अँड कॅटरिंग टेक्नॉलॉजी (एच.एम.सी.टी.), वास्तुशास्त्र (आर्किटेक्चर अँड टाऊन प्लॅनिंग).

पदव्युत्तर पदवी :-

मास्टर ऑफ बिझनेस मॅनेजमेंट (एम.बी.ए.), मास्टर ऑफ मॅनेजमेंट स्टडीज (एम.एम.एस.), मास्टर ऑफ कंप्युटर अप्लिकेशन (एम.सी.ए.), मास्टर ऑफ फार्मसी (एम.फार्म).

शिष्यवृत्ती योजनेसाठी किमान पात्रता व अटी :-

- अर्जदार महाराष्ट्राचा अधिवासी (Domicile) असावा.
- विद्यार्थ्यांचे पालक सक्षम प्राधिकाऱ्याने प्रमाणित केल्याप्रमाणे अल्पभूधारक शेतकरी किंवा शासकीय अभिलेख्यानुसार “नोंदणीकृत मजूर” असणे आवश्यक किंवा पालक “अल्पभूधारक शेतकरी” अथवा शासकीय “नोंदणीकृत मजूर” नसल्यास कुटुंबाचे (दोन्ही पालकांचे एकत्रित) वार्षिक उत्पन्न रुपये ८.०० लाखांपेक्षा जास्त नसावे.
- विद्यार्थी निवडक व्यावसायिक अभ्यासक्रमांमध्ये सक्षम प्राधिकाऱ्यामार्फत केंद्रिभूत प्रवेश प्रक्रियेद्वारे (CAP) प्रवेशित असावा (व्यवस्थापन कोट्यातील/संस्था स्तरावरील/खाजगी अभिमत विद्यापीठांमध्ये प्रवेशित विद्यार्थ्यांना सदर योजना लागू नाही).
- सदर शिष्यवृत्ती योजनेचा लाभ हा कुटुंबातील अपत्य संख्येचा विचार न करता कुटुंबातील कोणत्याही दोन अपत्यांना देय राहिल.
- एखाद्या विद्यार्थ्यांने सामान्य रहिवासी असलेल्या त्याच्या गावातील/शहरातील संस्थेमध्ये/व्यावसायिक अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेतल्यास त्यास निर्वाह भत्ता अनुज्ञेय नाही.
- अर्जदार इतर कोणत्याही योजनेखाली वसतिगृह निर्वाह भत्ता योजनेचा लाभार्थी नसावा.
- विद्यार्थी संपूर्ण अभ्यासक्रमांच्या एकूण कालावधीत दोन किंवा त्यापेक्षा अधिक वेळा पूर्णतः अनुत्तीर्ण झाल्यास संबंधित विद्यार्थी अभ्यासक्रमाच्या उर्वरित कालावधीसाठी सदर शिष्यवृत्तीसाठी अपात्र राहिल.

विद्यार्थी अटी व शर्तीनुसार पात्र ठरत असल्यास त्याने ऑनलाईन अर्ज <https://mahadbt.maharashtra.gov.in> या संकेतस्थळावर नोंदणी करून आवश्यक त्या छायांकित प्रती सोबत जोडून अचूकपणे भरावा.

उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाच्या (दिनांक ७ ऑक्टोबर २०१७, दिनांक २२ फेब्रुवारी २०१८ व दिनांक १ मार्च २०१८ च्या शासन निर्णयाच्या अनुषंगाने) दिनांक ४ ऑक्टोबर २०१८ च्या परिपत्रकानुसार खालीलप्रमाणे वसतिगृह निर्वाहभत्ता व्यावसायिक अभ्यासक्रमांत शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांना देण्यात येईल.

तसेच उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्रमांक पनियो-२०२२/प्र.क्र.१८६/तांशि-४, दिनांक ५ जानेवारी २०२४ नुसार सन २०२३-२४ पासून सुधारीत दराने खालीलप्रमाणे निर्वाह भत्ता लागू करण्यात आलेला आहे.

अ.क्र.	भत्ता	मुंबई शहर, मुंबई उपनगर, नवी मुंबई, ठाणे, पुणे, पिंपरी-चिंचवड, नागपूर या शहरांत उच्च शिक्षण घेणारे विद्यार्थी	इतर महसुली विभागीय शहरांतील व उर्वरित क-वर्ग महानगरपालिका क्षेत्रामध्ये उच्च शिक्षण घेणारे विद्यार्थी	इतर जिल्हांच्या ठिकाणी उच्च शिक्षण घेणारे विद्यार्थी	तालुका ठिकाणी उच्च शिक्षण घेणारे विद्यार्थी
१	२	३	४	५	६
१	भोजन भत्ता	३२,०००	२८,०००	२५,०००	२३,०००
२	निवास भत्ता	२०,०००	१५,०००	१२,०००	१०,०००
३	निर्वाह भत्ता	८,०००	८,०००	६,०००	५,०००
एकूण रक्कम		६०,०००	५१,०००	४३,०००	३८,०००

सदर योजनांची मंजूर रक्कम विद्यार्थ्यांना त्यांच्या आधार संलग्नित बँक खात्यामध्ये डीबीटी पोर्टलद्वारे जमा करण्यात येते.

सन २०२४-२५ मध्ये सदर योजनेसाठी २,६२,४६६ एवढ्या विद्यार्थ्यांना (पहिल्या व दुसऱ्या हप्त्याचे) रुपये ४६५.०० कोटी इतका खर्च शिष्यवृत्तीसाठी झालेला आहे. तसेच सन २०२५-२६ मध्ये रुपये १४५.०० कोटी इतका निधी अर्थसंकल्पित करण्यात आलेला आहे.

३. उच्च व्यावसायिक व इयत्ता बारावीनंतर सर्व अभ्यासक्रमांमध्ये शिक्षण घेणाऱ्या राज्यातील अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांकरिता शिष्यवृत्ती योजना.

अल्पसंख्याक विकास विभाग, महाराष्ट्र शासनाकडून राज्यातील मुस्लीम, बौद्ध, ख्रिश्चन, शीख, पारशी, जैन आणि ज्यू या अल्पसंख्याक समाजातील दुर्बल, गुणवत्ताधारक व तांत्रिक व व्यावसायिक शिक्षण (पदविका, पदवी व पदव्युत्तर) घेणाऱ्या राज्यातील अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांकरिता शिष्यवृत्ती योजना सन २००८-०९ पासून लागू करण्यात आली आहे.

योजनेची सविस्तर माहिती

शिष्यवृत्ती योजनेतर्गत मिळणारा लाभ :-

शैक्षणिक शुल्क व परीक्षा शुल्क किंवा रुपये ५०,००० यापैकी जी रक्कम कमी असेल तेवढी रक्कम (सन २०२२-२३ शिष्यवृत्तीची रक्कम रुपये २५,००० ऐवजी रुपये ५०,००० करण्यात आली आहे).

या शिष्यवृत्ती योजनेमध्ये अंतर्भूत अभ्यासक्रम :-

तंत्रशिक्षण संचालनायांतर्गत येणाऱ्या संस्थांमध्ये शिकविले जाणारे तांत्रिक व व्यावसायिक अभ्यासक्रम (पदवी, पदविका व पदव्युत्तर).

शिष्यवृत्ती योजनेसाठी किमान पात्रता व अटी :-

- महाराष्ट्र शासनाकडून राज्यातील मुस्लीम, बौद्ध, ख्रिश्चन, शीख, पारशी, जैन आणि ज्यू या अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांकरिता लागू करण्यात आली आहे.
- अर्जदार महाराष्ट्राचा अधिवासी (Domicile) असलेल्या अल्पसंख्याक समुदायातील विद्यार्थ्यांने ऑनलाईन अर्ज सादर करणे आवश्यक आहे.

- विद्यार्थी मुस्लीम/बौद्ध/ख्रिश्चन/शीख/पारशी/जैन/ज्यू या धर्माचा असावा.
- महाराष्ट्र शासनाच्या शिष्यवृत्तीसाठी अर्जदारांनी माध्यमिक शालान्त परीक्षा महाराष्ट्र राज्यातून उत्तीर्ण केलेली असावी.
- अर्जदार कोणत्याही शिष्यवृत्ती योजनेचा/विद्यावेतन योजनेचा लाभार्थी नसावा.
- अर्जदाराच्या पालकांचे एकत्रित वार्षिक उत्पन्न रुपये ८.०० लाखांपेक्षा जास्त नसावे.
- या योजनेत ३० टक्के जागा मुलींसाठी राखीव आहेत.
- शिष्यवृत्तीच्या नूतनीकरणासाठी विद्यार्थ्यांने पुढील वर्षात त्याच अभ्यासक्रमामध्ये प्रवेश घेतलेला असावा.

विद्यार्थी अटी व शर्तीनुसार पात्र ठरत असल्यास त्याने ऑनलाईन अर्ज <https://mahadbt.maharashtra.gov.in> या संकेतस्थळावर नोंदणी करून आवश्यक त्या छायांकित प्रती सोबत जोडून अचूकपणे भरावा.

सदर योजनेची मंजूर रक्कम विद्यार्थ्यांना त्यांच्या आधार संलग्नित बँक खात्यामध्ये डीबीटी पोर्टलद्वारे जमा करण्यात येते.

सन २०२४-२५ मध्ये सदर योजनेसाठी ५१,५३३ एवढ्या विद्यार्थ्यांना (पहिल्या व दुसऱ्या हप्त्याचे) रुपये ११७.०२ कोटी इतका खर्च शिष्यवृत्तीसाठी झालेला आहे. तसेच सन २०२५-२६ साठी रुपये १६.२३ कोटी निधी दिला असून रुपये ६६.२३ कोटी निधीची अल्पसंख्यांक विभागाकडे मागणी करण्यात आलेली आहे.

४. गुणवंत मुलामुलींना परदेशात उच्च शिक्षणासाठी शिष्यवृत्ती

● उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाच्या दिनांक ४ ऑक्टोबर २०१८ च्या शासन निर्णयान्वये खुल्या प्रवर्गातील “ गुणवंत मुलामुलींना परदेशात उच्च शिक्षणासाठी शिष्यवृत्ती ” देण्यात येते.

या शिष्यवृत्तीसाठी शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९ पासून तंत्रशिक्षण संचालनालयाच्या www.dte.maharashtra.gov.in या वेबसाईटवरील पोर्टलवरून दरवर्षी online पद्धतीने अर्ज मागविण्यात येतात.

पात्रता :-

- परदेशातील शैक्षणिक संस्थेचे / विद्यापिठाचे पदव्युत्तर पदवी (PG), पदव्युत्तर पदविका (Diploma after Graduation) व पीएचडी (Ph.D) अभ्यासक्रमासाठी, QS (Quacquarelli Symonds) Ranking २०० च्या आत असणे बंधनकारक.
- वर नमूद केल्याप्रमाणे परदेशातील शैक्षणिक संस्थेचे / विद्यापिठाचे / Unconditional Offer Letter.
- वार्षिक कौटुंबिक उत्पन्न रुपये ८ लाखांपेक्षा कमी.
- सदरची योजना शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९ पासून राबविण्यात येत असून, शासन निर्णय उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, क्रमांक बैठक-२०२२/ प्र.क्र.१८८/तांशि-४, दिनांक ३१ जुलै २०२३ अन्वये शिष्यवृत्तीच्या पदव्युत्तर पदवी व पदव्युत्तर पदविका जागांच्या संख्येत वाढ केल्यामुळे आता सदर शिष्यवृत्तीसाठी शाखा / अभ्यासक्रमनिहाय खालीलप्रमाणे जागा उपलब्ध आहेत.

अ.क्र.	शाखा / अभ्यासक्रम	पदव्युत्तर पदवी व पदव्युत्तर पदविका	डॉक्टरेट	एकूण
१	कला	०३	०१	०४
२	वाणिज्य	०३	०१	०४
३	विज्ञान	०३	०१	०४
४	व्यवस्थापन	०३	०१	०४
५	विधी अभ्यासक्रम	०३	०१	०४
६	अभियांत्रिकी / वास्तुकलाशास्त्र	१२	०४	१६
७	औषधनिर्माणशास्त्र	०३	०१	०४
एकूण		३०	१०	४०

सदरच्या शिष्यवृत्तीसाठी अर्ज करण्यासाठी खालील मुख्य अटी आहेत :-

- विद्यार्थी व विद्यार्थ्यांचे आई / वडील अथवा पालक भारताचे नागरिक तसेच महाराष्ट्र राज्याचे अधिवासी असावेत.

- विद्यार्थ्यांस परदेशातील QS अद्ययावत वर्ल्ड रँकिंगमध्ये २०० च्या आत असलेल्या शैक्षणिक संस्था / विद्यापीठामध्ये पूर्णवेळ पदव्युत्तर पदवी, पदव्युत्तर पदविका किंवा पीएच.डी. अभ्यासक्रमाच्या प्रथम वर्षासाठी गुणवत्तेनुसार प्रवेश मिळालेला असावा.
- विद्यार्थ्यांच्या पालकांचे / कुटुंबाचे व विद्यार्थी नोकरी करित असल्यास त्याचे स्वतःचे उत्पन्न धरून सर्व मार्गांनी मिळणारे मागील आर्थिक वर्षातील एकत्रित वार्षिक उत्पन्न रुपये ८.०० लाखांपेक्षा जास्त नसावे.

विद्यार्थ्यांस मिळणारे लाभ :

- विद्यापीठाने नमूद केलेले संपूर्ण शिक्षण शुल्क (Tuition Fee).
- वैयक्तिक आरोग्य विम्याची पूर्ण रक्कम.
- शासनाने ठरवून दिलेल्या दरानुसार संपूर्ण शैक्षणिक कालावधीकरिता निर्वाह भत्ता (U.K. साठी GBP ९९०० व U.K. सोडून इतर सर्व देशांसाठी USD १५४००).
- शासनाने ठरवून दिलेल्या दरानुसार संपूर्ण शैक्षणिक कालावधीकरिता आकस्मिक खर्च भत्ता (U.K. साठी GBP ११०० सोडून इतर सर्व देशांसाठी USD १५०० प्रती वर्षी).
- सर्वात जवळच्या मार्गाने येण्या-जाण्याचा इकॉनॉमी क्लासने विमान प्रवास खर्च (केवळ एकदाच).

शिष्यवृत्तीचे वाटप :—

- सदर शिष्यवृत्तीपोटी खालीलप्रमाणे मागील तीन वर्षांमध्ये रक्कम वितरित करण्यात आलेली आहे.

आर्थिक वर्ष	विद्यार्थी संख्या	अर्थसंकल्पीय तरतूद	शासनाकडून उपलब्ध करण्यात आलेली तरतूद	प्रत्यक्ष खर्च
२०२२-२३	२०	१५,४०,००,०००	१२,८३,१८,२४८	१२,८३,१८,२४८
२०२३-२४	४०	२०,००,००,०००	१९,७०,००,०००	१५,३०,९७,०००
२०२४-२५	२३	१९,६५,००,०००	१९,६५,००,०००	१९,५०,८४,१७३

शैक्षणिक वर्ष २०२५-२६ मधील शिष्यवृत्तीसाठी २४ विद्यार्थ्यांची निवड करण्यात आलेली असून, आर्थिक वर्ष २०२५-२६ साठी सदर योजनेसाठी खालीलप्रमाणे उद्दिष्टनिहाय निधी अर्थसंकल्पित करण्यात आलेली आहे.

अ. क्र.	उद्दिष्ट	अर्थसंकल्पित निधी
१	१३-कार्यालयीन खर्च	रुपये १०.०० लक्ष
२	१७-संगणक खर्च	रुपये ३.०० लक्ष
३	२६-जाहिरात व प्रसिद्धी	रुपये १०.०० लक्ष
४	३४-शिष्यवृत्त्या/विद्यावेतन	रुपये ३९७७.०० लक्ष
एकूण		रुपये ४०००.०० लक्ष

(९) केंद्र शासनाच्या शिष्यवृत्ती योजना

१. गुणवत्ता-नि-साधन शिष्यवृत्ती योजना (Merit-cum-Means) :-

अल्पसंख्याक कार्य मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली तर्फे अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांसाठी गुणवत्ता-नि-साधन शिष्यवृत्ती योजना सन २००७-०८ पासून सुरू केलेली आहे. सदर योजना मुस्लीम, बौद्ध, ख्रिश्चन, शीख, पारशी आणि जैन या अल्पसंख्याक समाजातील व्यावसायिक अभ्यासक्रमांमध्ये (पदवी व पदव्युत्तर) शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांकरिता लागू करण्यात आलेली आहे. शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग क्रमांक संकीर्ण-२००७/(५४२/०७)तांशि-१, दिनांक २७ जानेवारी २००८ च्या शासन निर्णयान्वये सदर योजना महाराष्ट्र राज्यात राबविण्यात येते. संचालक, तंत्रशिक्षण यांची या योजनेसाठी नोडल ऑफिसर म्हणून नियुक्ती केलेली आहे. सदरहू योजनेचा लाभ आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल व गुणवत्ताधारक विद्यार्थी

घेत आहेत. सदर योजनेचा कोटा सन २०१३-१४ साठी ५५२० आणि सन २०१४-१५ ते २०१७-१८ साठी ५७९७ एवढा करण्यात आलेला आहे. सन २०१८-१९ पासून विद्यार्थी कोटा ५७०९ मंजूर करण्यात आला आहे. सदर योजनेकरिता कुटुंबाचे वार्षिक उत्पन्न (दोन्ही पालकांचे एकत्रित) रुपये २.५० लाखांपर्यंत निश्चित करण्यात आलेले आहे. सदर योजनेसाठी महाराष्ट्र राज्यामध्ये तंत्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य यांना नोडल ऑफिस म्हणून घोषित करण्यात आले आहे.

● **शिष्यवृत्तीचा नवीन (Fresh) संच / कोटा (Quota)**

धर्मनिहाय नवीन (Fresh) शिष्यवृत्तीचा संच / कोटा							
धर्म	मुस्लीम	बौद्ध	ख्रिश्चन	शीख	पारशी	जैन	एकूण
विद्यार्थी संख्या	३३२८	१६७६	२७७	५७	१२	३५९	५७०९

● **शिष्यवृत्ती रक्कम**

सदर योजनेतर्गत नवीन शिष्यवृत्ती व नूतनीकरणासाठी आलेल्या पात्र विद्यार्थ्यांना खालील प्रमाणे शिष्यवृत्ती देण्यात येते.

Sr. No.	Type of Financial Assistance	Rate of Hostler	Rate of Day Scholar
1.	Maintenance Allowance (For 10 months only)	Rs. 10,000 per annum (Rs. 1000 p.m.)	Rs. 5,000 per annum (Rs. 500 p.m.)
2.	Course Fee*	Rs. 20,000 per annum or Actual whichever is less.	Rs. 20,000 per annum or Actual whichever is less.
Total		Rs. 30,000	Rs. 25,000

* **Full course fee will be reimbursed for eligible institutions listed as below.**

1. Indian Institute of Technology, (IIT) Powai, Mumbai-400 076.
2. National Institute of Industrial Engineering, Vihar Lake, P.O. NITIE, Mumbai-400 087.
3. National Institute of Fashion Technology, Mumbai.
4. Visvesvaray National Institute of Technology, Nagpur-440 001.

सदर योजनांची मंजूर रक्कम केंद्र शासनाकडून थेट विद्यार्थ्यांच्या बँक खात्यामध्ये Direct Benefit Transfer (DBT) अंतर्गत जमा करण्यात येते. उपरोक्त योजनांची सविस्तर माहिती केंद्र शासनाच्या अल्पसंख्याक कार्य मंत्रालयाच्या संकेतस्थळ www.minorityaffairs.gov.in /केंद्र शासनाच्या National Scholarship Portal (NSP) पोर्टल (संकेतस्थळ www.scholarships.gov.in) वर देण्यात आलेली आहे.

सदर योजना केंद्र शासनाच्या National Scholarship Portal (NSP) पोर्टलद्वारे (संकेतस्थळ www.scholarships.gov.in) ऑनलाईनरीत्या राबविण्यात येते. सदर योजनेच्या लाभासाठी चालू शैक्षणिक वर्षामध्ये प्रथम वर्ष व थेट द्वितीय वर्षात नव्याने प्रवेशित विद्यार्थ्यांनी नवीन (Fresh) व मागील शैक्षणिक वर्षात शिष्यवृत्ती मंजूर झालेल्या पात्र विद्यार्थ्यांनी नूतनीकरणासाठी (Renewal) अर्ज NSP पोर्टलवर नमूद करण्यात आलेल्या अंतिम मुदतीच्या आत ऑनलाईन अर्ज करणे अनिवार्य आहे.

सन २०२४-२५ पासून अद्यापपर्यंत केंद्र शासनाच्या National Scholarship Portal (NSP) पोर्टलद्वारे Face-Authentication ही प्रोसेस राबविण्यात येत असून पुढील कार्यवाही केंद्र शासनाकडून सुरू आहे.

२. दिव्यांग विद्यार्थ्यांसाठी टॉप क्लास एज्युकेशन शिष्यवृत्ती योजना (Scholarship for Top Class Education for Students with Disabilities) :-

सामाजिक न्याय व अधिकारिता मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली तर्फे दिव्यांगजन सशक्तिकरण विभाग यांचेमार्फत सन २०१५-१६ पासून दिव्यांगजन विद्यार्थ्यांसाठी उच्च शिक्षण (पदवी व पदव्युत्तर) घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांकरिता दिव्यांग विद्यार्थ्यांसाठी टॉप क्लास एज्युकेशन शिष्यवृत्ती योजना (Scholarship for Top Class Education for Students with Disabilities) ही शिष्यवृत्ती योजना लागू करण्यात आलेली आहे. सदर योजनेकरिता कुटुंबाचे वार्षिक उत्पन्न (दोन्ही पालकांचे एकत्रित) रुपये ८.०० लाखांपर्यंत व दिव्यांग विद्यार्थ्यांच्या दिव्यांगाचे प्रमाण ४० टक्के किंवा त्यापेक्षा अधिक असावे असे निश्चित करण्यात आलेले आहे. या योजनेअंतर्गत महाराष्ट्र राज्यासाठी केंद्र शासनाकडून खालीलप्रमाणे शिष्यवृत्तीचा संच निर्धारित करण्यात आला आहे. सदर योजनेसाठी महाराष्ट्र राज्यामध्ये तंत्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य यांना नोडल ऑफिस म्हणून घोषित करण्यात आले आहे. सदर योजनेसाठी ५० टक्के जागा महिलांसाठी राखीव आहेत.

● **शिष्यवृत्तीचा नवीन (Fresh) संच / कोटा (Quota)**

महाराष्ट्र राज्यासाठी नवीन संच ३१ जाहीर करण्यात आलेले आहे. (सन २०१८-१९ पासून).

● **शिष्यवृत्ती रक्कम**

सदर योजनेतर्गत भारत सरकारने सूचित केलेल्या महाराष्ट्रातील संस्थांमध्ये शिक्षण घेणाऱ्या व नवीन शिष्यवृत्ती व नूतनीकरणासाठी आलेल्या पात्र विद्यार्थ्यांना खालीलप्रमाणे शिष्यवृत्ती देण्यात येते.

अ.क्र.	शिष्यवृत्तीचे घटक	रक्कम
अ	संस्थेला देय असणारे/देण्यात येणारे शैक्षणिक शुल्क व ना-परतावा शुल्काची प्रतिपूर्ती.	प्रत्यक्ष वार्षिक शुल्क किंवा रुपये २ लाख पर्यंत प्रति वर्षे यापैकी जी रक्कम कमी असेल ती रक्कम शिष्यवृत्ती म्हणून देण्यात येते.
ब	देखभाल/परिरक्षण भत्ता	रुपये ३,००० प्रति महिना वसतिगृहामध्ये राहणाऱ्या विद्यार्थ्यांना रुपये १,५०० प्रति महिना डे-स्कॉलर विद्यार्थ्यांना.
क	विशेष भत्ते (दिव्यांगाच्या प्रकारानुसार त्या अनुषंगिक उदा. वाचन भत्ता, संरक्षण भत्ता, मदत भत्ता, इत्यादी.)	रुपये २,००० प्रति महिना
ड	पुस्तके व स्टेशनरी	रुपये ५,००० प्रति वर्ष
इ	संगणक व त्याच्या संबंधित सुटे भाग खरेदीच्या खर्चाची प्रतिपूर्ती.	एक व्यक्तीला पूर्ण अभ्यासक्रमाच्या पहिल्या वर्षात एकदाच रुपये ४५,००० देय (विद्यार्थ्यांने खरेदीचा पुरावा जसे बील/पावती सादर करणे आवश्यक).
ई	निवड झालेल्या उमेदवारांच्या विशिष्ट दिव्यांगासाठी आवश्यक असलेल्या सॉफ्टवेअरसह मदत व मदतीच्या साहित्याच्या खरेदीच्या खर्चाची प्रतिपूर्ती.	एक व्यक्तीला पूर्ण अभ्यासक्रमाच्या पहिल्या वर्षात एकदाच रुपये ३०,००० देय (विद्यार्थ्यांने सादर केलेले देयक/व्हाऊचर नुसार परतफेड केली जाते).

सदर योजनांची मंजूर रक्कम केंद्र शासनाकडून थेट विद्यार्थ्यांच्या बँक खात्यामध्ये Direct Benefit Transfer (DBT) अंतर्गत जमा करण्यात येते. उपरोक्त योजनांची सविस्तर माहिती केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारिता मंत्रालयाच्या संकेतस्थळ www.disabilityaffairs.gov.in /केंद्र शासनाच्या National Scholarship Portal (NSP) पोर्टल (संकेतस्थळ www.scholarships.gov.in) वर देण्यात आलेली आहे.

सदर योजना केंद्र शासनाच्या National Scholarship Portal (NSP) पोर्टलद्वारे (संकेतस्थळ www.scholarships.gov.in) ऑनलाईनरीत्या राबविण्यात येते. सदर योजनेच्या लाभासाठी चालू शैक्षणिक वर्षामध्ये प्रथम वर्ष व थेट द्वितीय वर्षात नव्याने प्रवेशित विद्यार्थ्यांनी नवीन (Fresh) व मागील शैक्षणिक वर्षात शिष्यवृत्ती मंजूर झालेल्या पात्र विद्यार्थ्यांनी नूतनीकरणासाठी (Renewal) NSP पोर्टलवर नमूद करण्यात आलेल्या अंतिम मुदतीच्या आत ऑनलाईन अर्ज करणे अनिवार्य आहे.

सन २०२४-२५ साठी केंद्र शासनाच्या नॅशनल स्कॉलरशिप पोर्टलद्वारे १०८ विद्यार्थ्यांना केंद्र शासनाकडून DBT अंतर्गत थेट रुपये १,७३,९२,०१६ देण्यात आले.

३. प्रगती शिष्यवृत्ती योजना [AICTE-Pragati Scholarship Scheme for Girl Students (Degree/Diploma)]

अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेची मंजूरी असलेल्या संस्था व तांत्रिक अभ्यासक्रमांमध्ये (पदविका, पदवी) शिकणाऱ्या विद्यार्थिनींसाठी प्रगती शिष्यवृत्ती योजना सुरू केलेली आहे. सदर योजनेकरिता कुटुंबाचे वार्षिक उत्पन्न (दोन्ही पालकांचे एकत्रित) रुपये ८ लाखांपर्यंत निश्चित करण्यात आलेले आहे. सन २०२०-२१ पासून सदर योजनेसाठी महाराष्ट्र राज्यामध्ये तंत्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य यांना नोडल ऑफिस म्हणून घोषित करण्यात आले आहे. या योजनेअंतर्गत महाराष्ट्र राज्यासाठी केंद्र शासनाकडून खालीलप्रमाणे शिष्यवृत्तीचा संच निर्धारित करण्यात आला आहे.

● शिष्यवृत्तीचा नवीन (Fresh) संच / कोटा (Quota)

राज्य	अ.क्र.	अभ्यासक्रम	संच संस्था
महाराष्ट्र	१	पदविका	६२४
	२	पदवी	५५३

● शिष्यवृत्ती रक्कम

अ.क्र.	शिष्यवृत्तीचे घटक	एक रक्कम (Lump sum Amount)
अ	संस्थेला देय असणारे शुल्क, संगणक स्टेशनरी, पुस्तके, यंत्रसामग्री, सॉफ्टवेअर इत्यादी.	रुपये ५०,००० प्रति वर्ष

सदर योजनांची मंजूर रक्कम केंद्र शासनाकडून थेट विद्यार्थ्यांच्या बँक खात्यामध्ये Direct Benefit Transfer (DBT) अंतर्गत जमा करण्यात येते.

उपरोक्त योजनांची सविस्तर माहिती अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेच्या संकेतस्थळ www.aicte-india.org /केंद्र शासनाच्या National Scholarship Portal (NSP) पोर्टल (संकेतस्थळ www.scholarships.gov.in) वर देण्यात आलेली आहे.

सदर योजना केंद्र शासनाच्या National Scholarship Portal (NSP) पोर्टलद्वारे (संकेतस्थळ www.scholarships.gov.in) ऑनलाईनरीत्या राबविण्यात येते. सदर योजनेच्या लाभासाठी चालू शैक्षणिक वर्षामध्ये प्रथम वर्ष व थेट द्वितीय वर्षात नव्याने प्रवेशित विद्यार्थिनींनी नवीन (Fresh) व मागील शैक्षणिक वर्षात शिष्यवृत्ती मंजूर झालेल्या पात्र विद्यार्थिनींनी नूतनीकरणासाठी (Renewal) अर्ज NSP पोर्टलवर नमूद करण्यात आलेल्या अंतिम मुदतीच्या आत ऑनलाईन अर्ज करणे अनिवार्य आहे.

सन २०२४-२५ साठी केंद्र शासनाच्या नॅशनल स्कॉलरशिप पोर्टलद्वारे २,१७३ विद्यार्थिनींना केंद्र शासनाकडून DBT अंतर्गत थेट रुपये १०,८६,५००० देण्यात आले. (पदविका विद्यार्थिनींची संख्या १,५९७ वितरित निधी रुपये ७,९८,५०,००० व पदवी विद्यार्थिनींची संख्या ५७६ वितरित निधी रुपये २,८८,५०,०००).

४. सक्षम शिष्यवृत्ती योजना [AICTE-Saksham Scholarship Scheme for Specially – Abled Students (Degree/Diploma)]

मानव संसाधन मंत्रालय, भारत सरकार यांची अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषद तर्फे अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेची मंजूरी असलेल्या संस्था व तांत्रिक अभ्यासक्रमामध्ये (पदविका, पदवी) शिकणाऱ्या विशेष सक्षम विद्यार्थ्यांसाठी सक्षम शिष्यवृत्ती योजना सुरू केलेली आहे. सदर योजनेकरिता कुटुंबाचे वार्षिक उत्पन्न (दोन्ही पालकांचे एकत्रित) रुपये ८ लाखांपर्यंत व दिव्यांग विद्यार्थ्यांच्या दिव्यांगाचे प्रमाण ४० टक्के किंवा त्यापेक्षा अधिक असावे असे निश्चित करण्यात आलेले आहे. सन २०२०-२१ पासून सदर योजनेसाठी महाराष्ट्र राज्यामध्ये तंत्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य यांना नोडल ऑफिस म्हणून घोषित करण्यात आले आहे.

● शिष्यवृत्तीचा नवीन (Fresh) संच / कोटा (Quota)

राज्य	अ.क्र.	अभ्यासक्रम	संच संख्या
महाराष्ट्र	१	पदविका	सर्व पात्र
	२	पदवी	सर्व पात्र

● शिष्यवृत्ती रक्कम

अ.क्र.	शिष्यवृत्तीचे घटक	एक रक्कम (Lump sum Amount)
अ	संस्थेला देय असणारे शुल्क, संगणक, स्टेशनरी, पुस्तके, यंत्रसामग्री, सॉफ्टवेअर, इत्यादी.	रुपये ५०,००० प्रति वर्ष

सदर योजनांची मंजूर रक्कम केंद्र शासनाकडून थेट विद्यार्थ्यांच्या बँक खात्यामध्ये Direct Benefit Transfer (DBT) अंतर्गत जमा करण्यात येते.

उपरोक्त योजनांची सविस्तर माहिती अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेच्या संकेतस्थळ www.aicte-india.org /केंद्र शासनाच्या National Scholarship Portal (NSP) पोर्टल (संकेतस्थळ www.scholarships.gov.in) वर देण्यात आलेली आहे.

सदर योजना केंद्र शासनाच्या National Scholarship Portal (NSP) पोर्टलद्वारे (संकेतस्थळ www.scholarships.gov.in) ऑनलाईनरीत्या राबविण्यात येते. सदर योजनेच्या लाभासाठी चालू शैक्षणिक वर्षामध्ये प्रथम वर्ष व थेट द्वितीय वर्षात नव्याने प्रवेशित विद्यार्थ्यांनी नवीन (Fresh) व मागील शैक्षणिक वर्षात शिष्यवृत्ती मंजूर झालेल्या पात्र विद्यार्थ्यांनी नूतनीकरणासाठी (Renewal) अर्ज NSP पोर्टलवर नमूद करण्यात आलेल्या अंतिम मुदतीच्या आत ऑनलाईन अर्ज करणे अनिवार्य आहे.

सन २०२४-२५ मध्ये केंद्र शासनाच्या नॅशनल स्कॉलरशिप पोर्टलद्वारे ७६ विद्यार्थ्यांना केंद्र शासनाकडून DBT अंतर्गत थेट रुपये ३८,००,००० देण्यात आले. (पदविका विद्यार्थी संख्या ६६ वितरित निधी रुपये २३,००,००० व पदवी विद्यार्थी संख्या १० वितरित निधी रुपये ५,००,०००).

५. स्वनाथ शिष्यवृत्ती योजना [AICTE-Swanath Scholarship Scheme for Students (Degree/Diploma)]

अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेची मंजूरी असलेल्या संस्था व तांत्रिक अभ्यासक्रमामध्ये (पदविका, पदवी) शिकणाऱ्या अनाथ किंवा ज्या विद्यार्थ्यांचे आई-वडील दोगेही किंवा दोगांपैकी एक कोविड-१९ ने मृत्यू पावले आहेत किंवा ज्या विद्यार्थ्यांचे पालक सशस्त्र दल आणि केंद्रीय निमलष्करी दलांच्या कारवाईमध्ये शहीद झाले आहेत अशा विद्यार्थ्यांसाठी स्वनाथ शिष्यवृत्ती योजना सन २०२१-२२ पासून सुरू केलेली आहे. सदर योजनेकरिता कुटुंबाचे सर्व स्रोतांमार्फत मिळणारे वार्षिक उत्पन्न रुपये ८ लाखांपर्यंत निश्चित करण्यात आलेले आहे. सदर योजनेसाठी महाराष्ट्र राज्यामध्ये तंत्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य यांना नोडल ऑफिस म्हणून घोषित करण्यात आले आहे.

या योजनेअंतर्गत केंद्र शासनाकडून संपूर्ण देशासाठी खालीलप्रमाणे शिष्यवृत्तीचा संच निर्धारित करण्यात आला आहे.

● शिष्यवृत्तीचा नवीन (Fresh) संच / कोटा (Quota)

अ.क्र.	अभ्यासक्रम	संच संख्या
१	पदविका	१०००
२	पदवी	१०००

● शिष्यवृत्ती रक्कम

अ.क्र.	शिष्यवृत्तीचे घटक	एक रक्कम (Lump sum Amount)
अ	संस्थेला देय असणारे शुल्क, संगणक, स्टेशनरी, पुस्तके, यंत्रसामग्री, सॉफ्टवेअर, इत्यादी.	रुपये ५०,००० प्रति वर्ष

सदर योजनांची मंजूर रक्कम केंद्र शासनाकडून थेट विद्यार्थ्यांच्या बँक खात्यामध्ये Direct Benefit Transfer (DBT) अंतर्गत जमा करण्यात येईल.

उपरोक्त योजनांची सविस्तर माहिती अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेच्या संकेतस्थळ www.aicte-india.org /केंद्र शासनाच्या National Scholarship Portal (NSP) पोर्टल (संकेतस्थळ www.scholarships.gov.in) वर देण्यात आलेली आहे.

सदर योजना केंद्र शासनाच्या National Scholarship Portal (NSP) पोर्टलद्वारे (संकेतस्थळ www.scholarships.gov.in) ऑनलाईनरीत्या राबविण्यात येते. सदर योजनेच्या लाभासाठी चालू शैक्षणिक वर्षामध्ये प्रथम वर्ष व थेट द्वितीय वर्षात नव्याने प्रवेशित विद्यार्थ्यांनी नवीन (Fresh) व मागील शैक्षणिक वर्षात शिष्यवृत्ती मंजूर झालेल्या पात्र विद्यार्थ्यांनी नूतनीकरणासाठी (Renewal) अर्ज NSP पोर्टलवर नमूद करण्यात आलेल्या अंतिम मुदतीच्या आत ऑनलाईन करणे अनिवार्य आहे.

सन २०२४-२५ मध्ये केंद्र शासनाच्या नॅशनल स्कॉलरशिप पोर्टलद्वारे ४४ विद्यार्थ्यांना केंद्र शासनाकडून DBT अंतर्गत थेट रुपये २२,००,००० देण्यात आले. (पदविका विद्यार्थी संख्या २९ वितरित निधी रुपये १४,५०,००० व पदवी विद्यार्थी संख्या १५ वितरित निधी रुपये ७,५०,०००).

वि (एच) ३२३-६ अ

६. पदव्युत्तर पदवी अभ्यासासाठी राष्ट्रीय शिष्यवृत्ती योजना :-

(UGC-National Scholarship for Post Graduate Studies)

विश्व विद्यालय अनुदान आयोग, शिक्षण मंत्रालय, नवी दिल्ली (UGC) यांनी वेळोवेळी निर्दिष्ट आणि अधिसूचित केलेल्या विद्यापीठ / महाविद्यालय / संस्थेमध्ये मान्यता प्राप्त नियमित / पूर्णवेळ व्यावसायिक व बिगर व्यावसायिक पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रमाच्या प्रथम सत्रामध्ये / प्रथम वर्षामध्ये शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी "राष्ट्रीय शिष्यवृत्ती योजना" सुरू केली आहे. सदर शिष्यवृत्तीसाठी विद्यार्थ्यांची वयोमर्यादा ३० वर्षांपेक्षा कमी निश्चित करण्यात आलेली आहे.

सन २०२३-२४ पासून सदर योजनेसाठी महाराष्ट्र राज्यासाठी तंत्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य यांना नोडल ऑफिस म्हणून घोषित करण्यात आले आहे.

सदर योजनेअंतर्गत केंद्र शासनाकडून राष्ट्रासाठी खालीलप्रमाणे शिष्यवृत्तीचा संच निर्धारित करण्यात आला आहे.

● शिष्यवृत्तीचा नवीन (Fresh) संच / कोटा (Quota) --

अ.क्र.	अभ्यासक्रम	संपूर्ण देशासाठी संच संख्या
१	पदव्युत्तर पदवी	१०,०००

● शिष्यवृत्ती रक्कम --

सदर योजनेअंतर्गत नवीन शिष्यवृत्ती (पात्र व गुणवत्तेनुसार निवड झालेल्या विद्यार्थ्यांना) व नूतनीकरणासाठी आलेल्या पात्र विद्यार्थ्यांला खालीलप्रमाणे शिष्यवृत्ती देण्यात येते.

अ.क्र.	शिष्यवृत्ती घटक	एक रक्कम (Lump sum Amount)
अ	शिष्यवृत्ती	रुपये १,५०,००० प्रति वर्ष

सदर योजनांची मंजूर रक्कम केंद्र शासनाकडून थेट विद्यार्थ्यांच्या बँक खात्यामध्ये Direct Benefit Transfer (DBT) अंतर्गत जमा करण्यात येईल.

सदर योजनांची सविस्तर माहिती विश्व विद्यालय अनुदान आयोगाच्या संकेतस्थळ www.ugc.gov.in / केंद्र शासनाच्या National Scholarship Portal (NSP) पोर्टल (संकेतस्थळ www.scholarships.gov.in) वर देण्यात आलेली आहे.

सदर योजना केंद्र शासनाच्या National Scholarship Portal (NSP) पोर्टलद्वारे (संकेतस्थळ www.scholarships.gov.in) ऑनलाईनरीत्या राबविण्यात येते. सदर योजनेच्या लाभासाठी प्रवेशित विद्यार्थ्यांनी नवीन (Fresh) व मागील शैक्षणिक वर्षात शिष्यवृत्ती मंजूर झालेल्या पात्र विद्यार्थ्यांनी नूतनीकरणासाठी (Renewal) अर्ज NSP पोर्टलवर नमूद करण्यात आलेल्या अंतिम मुदतीच्या आत ऑनलाईन अर्ज करणे अनिवार्य आहे.

सन २०२३-२४ मध्ये केंद्र शासनाच्या National Scholarship Portal (NSP) पोर्टलद्वारे पदव्युत्तर पदवी अभ्यासासाठी नवीन एकूण २५९ विद्यार्थ्यांना केंद्र शासनाकडून डीबीटी अंतर्गत थेट रुपये ३.८८ कोटी देण्यात आले, तसेच सन २०२४-२५ मध्ये नूतनीकरणाच्या १४६ विद्यार्थ्यांना केंद्र शासनाकडून डीबीटी अंतर्गत थेट रुपये २.१९ कोटी देण्यात आहे. नवीन विद्यार्थ्यांच्या अर्जावरील पुढील कार्यवाही केंद्र शासन स्तरावर अद्याप सुरू आहे.

(१०) उन्नत महाराष्ट्र अभियान

राज्यातील उच्च व तंत्रशिक्षण संस्थांच्या मदतीने राज्यातील विविध सामाजिक व विकासाच्या दैनंदिन जीवनातील समस्यांची उकल करून त्यावर तोडगा काढण्याच्या हेतूने राज्यातील दर्जेदार शैक्षणिक संस्था, विविध शासकीय यंत्रणा (जिल्हा परिषद, महानगरपालिका, नगरपालिका, पंचायत समिती, जिल्हा विकास आणि नियोजन विकास यंत्रणा इत्यादी) यांच्या दरम्यान परस्पर सहकार्य वृद्धिंगत करून त्याद्वारे संशोधनाच्या माध्यमातून विविध योजनांच्या अंमलबजावणीच्या प्रक्रियेला नवीन स्वरूप देऊन स्थानिक पातळीवरील विकासाच्या प्रश्नांवर तंत्रज्ञानाचा वापर करून उपाय शोधण्याच्या दृष्टीने शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग क्रमांक बैठक-३६११/(५६/१५)/तांशि-२, दिनांक १३ जानेवारी २०१६ अन्वये “ उन्नत महाराष्ट्र अभियान ” हे संपूर्ण राज्यात राबविण्यात येते.

देशातील ग्रामीण क्षेत्रातील विकास कामांमध्ये आयआयटी सारख्या प्रगत शैक्षणिक संस्था व तत्सम अभियांत्रिकी महाविद्यालयांसारख्या प्रगत शैक्षणिक संस्थांचा सहभाग वाढवून परिवर्तन घडविण्यासाठी केंद्र शासनामार्फत **उन्नत भारत अभियान** देशातील निवडक, प्रगत शैक्षणिक संस्थांमार्फत राबविण्यात येत आहे. याच धर्तीवर महाराष्ट्र राज्यात देखील अभियांत्रिकी महाविद्यालये, तंत्रनिकेतने आणि अन्य शिक्षण संस्थांमध्ये सुरू असलेले संशोसन हे अधिकाधिक राज्यातील विविध सामाजिक व विकासाशी निगडित दैनंदिन जीवनातील समस्यांची (उदा. ग्रामीण योजनेतर्गत ग्राम स्वच्छता, शौचालये, सांडपाणी व्यवस्थापन, पेयजल, रस्ते विकास, रस्त्याचे मूल्यांकन करून मजबुतीकरण करणे, जलसंधारण, इंधन व ऊर्जा, आरोग्य, दुष्काळ इत्यादी) उकल करून ते लोकाभिमुख करण्यासाठी “ उन्नत महाराष्ट्र अभियान ” हे संपूर्ण राज्यात राबविण्यात येते.

या समस्या सोडविण्यासाठी आयआयटी व तत्सम अभियांत्रिकी महाविद्यालयांसारख्या संस्थांमधील संशोधन व कुशल मनुष्यबळ वापरून तंत्रज्ञानाच्या साहाय्याने उपाय सुचविण्यात येतात.

सदर योजनेची उद्दिष्टे :-

- शैक्षणिक संस्थांतील प्रचलित पुस्तकी संशोधनापेक्षा प्रत्यक्ष व्यवहारातील समस्यांवर संशोधन करणे आणि या हेतूने नागरिक, लोकप्रतिनिधी, शासकीय यंत्रणा यांचा सहभाग वाढवून मागणीवर आधारित संशोधनास उत्तेजन देणे.
- शैक्षणिक संस्थेतील अभ्यासक्रम आणि संशोधन विकासात्मक करून विकास क्षेत्रामधील व्यावसायिक व संशोधन निर्माण करणे.
- सदर योजनेसाठी तंत्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई येथे प्रकल्प व्यवस्थापन कक्ष स्थापित केलेला असून संपूर्ण योजनेच्या अंमलबजावणीमध्ये या कक्षाचा महत्त्वपूर्ण सहभाग असतो.
- विविध शासकीय यंत्रणा, शैक्षणिक संस्था यांचेमध्ये समन्वय साधणे, संस्थांना योजना राबविताना आवश्यक ती सांख्यिकी माहिती उपलब्ध करण्यासाठी मदत करणे, निधी उपलब्धतेबद्दल मार्गदर्शन सल्लागार समितीस साहाय्य करणे इत्यादी कामे प्रामुख्याने प्रकल्प समन्वयक कक्षाकडून पार पाडली जातात.
- संचालक तंत्रशिक्षण हे योजनेच्या सल्लागार समितीचे सदस्य सचिव असून प्रकल्प व्यवस्थापन कक्षाचे प्रमुख या नात्याने सल्लागार समितीची बैठक आवश्यकतेनुसार आयोजित करणे, शासन आणि उन्नत महाराष्ट्र अभियानात सहभागी संस्था यांचेमध्ये समन्वय साधणे इत्यादी महत्त्वपूर्ण जबाबदारी हाताळली जाते.

सदर योजनेसाठी मागील तीन वर्षांत खालीलप्रमाणे रक्कम वितरित करण्यात आलेली आहे.

आर्थिक वर्ष	अर्थसंकल्पित निधी	शासनाकडून वितरित करण्यात आलेला निधी	खर्च करण्यात आलेला निधी
२०२२-२३	१०० लक्ष	७१.६६ लक्ष	५८.८० लक्ष
२०२३-२४	२८० लक्ष	२६५.३७ लक्ष	२६५.३७ लक्ष
२०२४-२५	१००.०० लक्ष	७०.०० लक्ष	७०.०० लक्ष

आर्थिक वर्ष २०२५-२६ साठी रुपये १००.०० लक्ष इतका निधी सदर योजनेसाठी अर्थसंकल्पीत करण्यात आलेला आहे.

फलनिष्पत्ती :-

१. सदर योजनेमध्ये एकूण ४७ संस्था सहभागी आहेत.
२. योजनेत सहभागी प्रत्येक संस्थेमध्ये “ तंत्रज्ञान आणि विकास ” कक्ष स्थापित झालेला आहे. त्या-त्या विभागातील संबंधित शासकीय यंत्रणा, स्थानिक स्वराज्य संस्था, एनजीओ यांनी संस्थेतील “तंत्रज्ञान आणि विकास” कक्ष यांचेशी संपर्क साधणे अपेक्षित आहे.
३. प्रकल्पात प्रथमतः सहभागी झालेल्या संस्थांपैकी १७ संस्थांनी उल्लेखनीय कामे पूर्ण केली असून “उचित तंत्रज्ञान” Appropriate Technology चा वापर करून जवळपास १०० प्रकल्प पूर्ण केले आहेत.
४. वरील प्रकल्पामध्ये जलशुद्धीकरण प्रकल्प, ग्रामीण पाणीपुरवठा योजनेचे मूल्यमापन, सुरक्षित पेय जल पुरवठा मूल्यमापन, जलयुक्त शिवार योजनेचे मूल्यमापन, नद्या व जलस्रोतांचे पुनर्भरण, पाणीपुरवठा योजनांचे त्रयस्थ लेखा परीक्षण, ग्रामीण भागात टँकरद्वारे पाणीपुरवठा योजनांचे मूल्यमापन, मलनिस्सारण योजनांमध्ये सुधारणा इत्यादी प्रस्तावांचा समावेश आहे.
५. दळणवळण / रस्तेविषयक प्रस्तावांमध्ये रस्ते, सडक यांचे मूल्यमापन, त्यांची देखभाल, त्रयस्थ परीक्षण इत्यादीबाबत प्रकल्प आहेत.
६. तसेच माहिती तंत्रज्ञानाचा वापर करून ग्रीन हाउस प्रकल्पांचे व्यवस्थापन, स्वयंचलीकरण, इत्यादी प्रकल्प आहेत.
७. ऊर्जा संवर्धनविषयक प्रकल्पांमध्ये धूरविरहित चूल, सौर आधारित मोबाईल फोन चार्जर, पंप, दिवे, सोलर पंप, घनकचरा व्यवस्थापन इत्यादी प्रकारचे प्रकल्प आहेत.
८. उपरोक्त प्रकल्पांमुळे शैक्षणिक संशोधनात वाढ झाली असून नामवंत संशोधन पत्रिकांमध्ये या अनुषंगाने प्रकाशित होणाऱ्या शोध निबंधांची संख्यादेखील वाढली आहे.
९. सरदार पटेल अभियांत्रिकी महाविद्यालय, मुंबई, व्हीजेटीआय, मुंबई, अभियांत्रिकी महाविद्यालय, पुणे यांसारख्या संस्थांनी आपल्या अभ्यासक्रमांत Development Engineering हा विषय समाविष्ट केला आहे. यामुळे विद्यार्थ्यांना ग्रामीण व नागरी भागातील समस्या व त्यांची उकल याबाबतचे ज्ञान मिळते.

(११) राष्ट्रीय उच्चस्तर शिक्षा अभियान (RUSA)

उच्च शिक्षणाची गुणवत्ता व पाया यांचे सबलीकरण करण्यासाठी एकछत्री योजना अभियान स्वरूपात राबविण्याकरिता केंद्र शासनाने “राष्ट्रीय उच्चस्तर शिक्षा अभियान (RUSA)” ही योजना १२ व्या पंचवर्षिक योजनेमध्ये राबविण्याचे ठरविले आहे. राष्ट्रीय उच्च शिक्षण पद्धतीमध्ये संधी उपलब्धता, समानता आणि उच्चतम गुणवत्ता धारण करण्यासाठी उच्च शिक्षणात जलद कार्यक्षमता, पारदर्शकता आणि फलित निष्पत्ती आणि जबाबदारीची जाणीव निर्माण करणे हा राष्ट्रीय उच्चस्तर शिक्षा अभियान (RUSA) योजनेचा उद्देश आहे. यासाठी राष्ट्रीय उच्चस्तर शिक्षण अभियानाची अंमलबजावणी राज्यात करणेबाबत शासनाने शासन निर्णय उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग क्रमांक रुसायो-२०१३/प्र.क्र.४१८/विशि-३, दिनांक २० मे २०१५ अन्वये निर्गमित केलेला आहे.

रुसा अंतर्गत १८ घटकांचा समावेश असून, त्यातील घटक क्रमांक ७ -- नवीन व्यावसायिक महाविद्यालये या घटकांतर्गत निती आयोगाने निवडलेल्या महाराष्ट्रातील गडचिरोली, नंदुरबार, धाराशिव व वाशिम या जिल्ह्यांमध्ये नवीन अभियांत्रिकी महाविद्यालये सुरू करणेबाबतचा प्रस्ताव सादर करण्यात आलेला आहे.

सदरच्या शासन निर्णयान्वये केंद्र शासनाने मंजूर केलेल्या प्रकल्प आराखड्यानुसार व त्यासाठी विहित केलेल्या निकषानुसार राष्ट्रीय उच्चस्तर शिक्षा अभियान प्रकल्पाच्या प्रस्तावित नियतव्ययाच्या केंद्र व राज्य हिश्याचे प्रमाण शासकीय संस्थांसाठी ६५:३५ असे आहे.

(१२) तंत्र शिक्षणाचा दर्जा सुधार कार्यक्रम

केंद्र शासनाद्वारे जागतिक बँकेच्या आर्थिक साहाय्याने शैक्षणिक वर्ष २००२-०३ पासून तंत्र शिक्षणाचा दर्जा सुधार कार्यक्रम (TEQIP) राबविण्यात येत आहे. सदर कार्यक्रमात पहिल्या टप्प्यात तसेच दुसऱ्या टप्प्यात महाराष्ट्र राज्यातील एकूण १७ संस्थांची निवड झालेली होती. दिनांक १ एप्रिल २०१७ ते दिनांक ३१ जानेवारी २०२२ या कालावधीत तिसऱ्या टप्प्यात राज्यातील पुढील ११ संस्थांची व १ संलग्न तंत्रशास्त्र विद्यापीठाची निवड झालेली होती.

तंत्रशिक्षणाचा दर्जा सुधार कार्यक्रम टप्पा-१ व टप्पा-२ प्रमाणे प्रकल्पाच्या तिसऱ्या टप्प्याच्या उद्दिष्टांमध्ये राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय स्तरावर अत्यंत वेगाने होणाऱ्या आर्थिक व तंत्रज्ञान क्षेत्रातील विकास विचारात घेऊन अभियांत्रिकी अभ्यासक्रमाच्या शिक्षण पद्धतीत गरजेनुसार बदल करणे, संशोधनासाठी सुविधा उपलब्ध करून देणे, उद्योजक तसेच शास्त्रज्ञांशी समन्वय साधणे, अध्यापकांना प्रशिक्षणाद्वारे कार्यक्षम बनविणे, सदर शिक्षण पद्धतीला विकासाभिमुखी, दर्जेदार व अधिक कार्यक्षम बनविणे, भारतातील आर्थिकदृष्ट्या मागास राज्य, पर्वतीय प्रदेश यांतील प्रकल्प संस्थांना मार्गदर्शन करून त्यांचा दर्जा उंचाविणे, संलग्नित तंत्रशास्त्र विद्यापीठांच्या संस्थांना संशोधनासाठी मदत करणे इत्यादी बाबी अंतर्भूत होत्या.

(१३) अद्ययावत सुविधायुक्त सेंटर ऑफ एक्सलन्सची स्थापना करणे

तंत्रशिक्षण संचालनालयाच्या अधिपत्याखालील एकूण १० शासकीय/अशासकीय अनुदानित अभियांत्रिकी, औषधनिर्माणशास्त्र महाविद्यालये व तंत्र निकेतनांमध्ये अद्ययावत सुविधायुक्त उत्कृष्टता केंद्र (सेंटर ऑफ एक्सलन्स) स्थापन करण्यास शासनाने शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्रमांक तंवायो-१४२३/प्र.क्र.८३/२३/तांशि-३, दिनांक ७ जुलै २०२३ अन्वये मान्यता दिलेली आहे. त्या अनुषंगाने सीओईपी तंत्रज्ञान विद्यापीठ, पुणे, व्हीजेटीआय, मुंबई, शासकीय अभियांत्रिकी व संशोधन महाविद्यालय, अवसरी, शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, अमरावती, शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, यवतमाळ, शासकीय औषधनिर्माणशास्त्र महाविद्यालय, कराड, शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, छत्रपती संभाजीनगर, शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, नागपूर व शासकीय तंत्रनिकेतन, कोल्हापूर या ९ संस्थांमध्ये स्थापन करावयाच्या उत्कृष्टता केंद्रासाठी खरेदी करावयाच्या साहित्यसामुग्रीच्या प्रस्तावास शासन ज्ञापन, दिनांक ५ मार्च २०२४ अन्वये प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. तसेच शासकीय औषधनिर्माणशास्त्र महाविद्यालय, छत्रपती संभाजीनगर या संस्थेत स्थापन करावयाच्या उत्कृष्टता केंद्रासाठी खरेदी करावयाच्या साहित्यसामुग्रीच्या प्रस्तावास शासन ज्ञापन, दिनांक २७ जून २०२४ अन्वये प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे.

सदर प्रशासकीय मान्यतेच्या अनुषंगाने सीओईपी तंत्रज्ञान विद्यापीठ, पुणे या संस्थेमध्ये स्थापन करावयाच्या अद्ययावत उत्कृष्टता केंद्राकरीता आर्थिक वर्ष २०२४-२५ करीता साहित्य खरेदीसाठी रुपये २,५४,९१,४८० (अनावर्ती व आवर्ती) इतक्या रकमेस दिनांक २६ सप्टेंबर २०२४ च्या शासन ज्ञापनान्वये वित्तीय मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. तसेच वीरमाता जिजाबाई तंत्रज्ञान संस्था, मुंबई या संस्थेच्या साहित्य खरेदीसाठी रुपये २,६२,०३,७७० (अनावर्ती व आवर्ती) इतक्या रकमेस दिनांक ७ ऑक्टोबर २०२४ च्या शासन ज्ञापनान्वये वित्तीय मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे.

शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, छत्रपती संभाजीनगरने साहित्य खरेदीवर अंदाजे रुपये १.८५ कोटी विनियोग केले असून, या अनुषंगाने वित्तीय मान्यतेचा प्रस्ताव संचालनालयामार्फत शासनास सादर करण्यात आलेला आहे.

शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, अमरावती, यवतमाळ, अवसरी व शासकीय तंत्र निकेतन, कोल्हापूर या ४ संस्थांच्या साहित्य खरेदीसाठी शासनाकडून सुधारीत मान्यता प्रदान करण्यात आलेली असून सदर मान्यतेच्या अनुषंगाने सदरच्या संस्थांवरील साहित्य खरेदीबाबत संचालनालय स्तरावर कार्यवाही सुरू आहे.

तसेच सदर उत्कृष्टता केंद्रासाठी शासकीय औषधनिर्माणशास्त्र महाविद्यालय, कराड, शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, नागपूर व शासकीय औषधनिर्माणशास्त्र महाविद्यालय, छत्रपती संभाजीनगर या ३ संस्थांच्या साहित्य खरेदीबाबत संस्था स्तरावर कार्यवाही सुरू आहे.

(१४) राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण - २०२०

सर्वाना उच्च दर्जाचे शिक्षण देऊन त्याद्वारे भारताला जागतिक ज्ञान महासत्ता बनविण्याच्या दृष्टीने विद्यार्थ्यांमध्ये आवश्यक कौशल्य व ज्ञानप्राप्ती आणि विज्ञान, तंत्रज्ञान, शिक्षण आणि औद्योगिक क्षेत्रामधील मनुष्यबळाची कमतरता दूर करण्यासाठी, भारतातील लोकसंख्येला गुणवत्तापूर्ण शिक्षण, नाविन्यपूर्ण शिक्षण व संशोधनाच्या सुविधा उपलब्ध करून देण्यासाठी भारत सरकारने नवीन राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण-२०२० लागू केलेले आहे. नवीन शैक्षणिक धोरणामध्ये सर्वांगीण आणि बहुविद्याशाखीय शिक्षण प्रणालीचा अंतर्भाव करण्यात आला असून, ज्याचा उद्देश मानवाच्या सर्व क्षमतांचा नैतिक-एकात्मिक पध्दतीने विकास करणे हा आहे.

महाराष्ट्र शासनाने दिनांक ६ डिसेंबर २०२२ रोजीच्या शासन निर्णयाद्वारे राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण-२०२० ची सन २०२३-२४ पासून प्रभावी व एकसमान अंमलबजावणी करण्याच्या दृष्टीने सर्व अकृषि विद्यापीठे, अभिमत विद्यापीठे, स्वयं अर्थसहाय्यित विद्यापीठे व समूह विद्यापीठे आणि सर्व शैक्षणिक संस्थांसाठी डॉ. नितीन करमळकर यांच्या अध्यक्षतेखाली एक सुकाणू समिती स्थापन केली आहे.

दिनांक २० एप्रिल २०२३ रोजीच्या शासन निर्णयाद्वारे राज्यामध्ये राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण-२०२० च्या अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने गठीत केलेल्या सुकाणू समितीच्या शिफारशीनुसार अभ्यासक्रम व श्रेयांक आराखड्याची राज्यामध्ये एकसमान प्रमाणात अंमलबजावणी होण्यासाठी पहिल्या टप्प्यात कला, वाणिज्य व विज्ञान शाखेतील पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांसाठी सुधारित मार्गदर्शक सूचना निर्गमित केलेल्या आहेत.

दिनांक ४ जलै २०२३ रोजीच्या शासन निर्णयाद्वारे शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ पासून पहिल्या टप्प्यात अभियांत्रिकी अभ्यासक्रमांच्या स्वायत्त संस्थांमधील (Autonomous Institutes) पदवी अभ्यासक्रमांसाठी राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण-२०२० ची अंमलबजावणी करण्यात आली आहे. तसेच शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ पासून सर्व संलग्नित अभियांत्रिकी संस्थांमध्ये राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण-२०२० ची अंमलबजावणी करण्यात आलेली आहे.

महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण मंडळामार्फत देखील शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ पासून सर्व अभियांत्रिकी पदविका अभ्यासक्रमांसाठी राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण-२०२० ची अंमलबजावणी सुरू करण्यात आलेली आहे.

(१५) तंत्रशिक्षण संचालनालय, म. रा., मुंबई येथील महत्त्वाच्या इतर बाबींची ऑनलाईन माहिती (तंत्रज्ञान विकास)

तंत्रशिक्षण संचालनालयाने विद्यार्थी व पालकांसाठी विविध अभियांत्रिकी, औषधनिर्माणशास्त्र, वास्तुशास्त्र व तंत्रनिकेतनात प्रवेशाविषयी माहिती देण्यासाठी ऑक्टोबर १९९८ पासून www.dtemaharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर विस्तृत माहिती उपलब्ध करून दिलेली आहे. सदर माहितीद्वारे विद्यार्थी व पालकांना प्रवेशाविषयी व विविध अभ्यासक्रमांविषयी संस्थावार माहिती मिळू शकते.

संचालनालयांतर्गत माहिती तंत्रज्ञानाचा उपयोग करून संस्था व विद्यार्थीविषयक माहिती प्रणाली व ऑनलाईन डेटाबँक प्रणाली विकसित करून वापरण्यात येत आहे. तसेच खालील प्रणाली चाचणी पातळीवर विकसित केली आहे.

१. कर्मचारी व अधिकारी माहिती प्रणाली
२. लेखा व खर्चविषयक माहिती प्रणाली
३. तक्रार निवारण माहिती प्रणाली
४. आवक-जावक माहिती प्रणाली
५. निविदा व खरेदी प्रणाली

ऑनलाईन ॲडमिशन

- (१) राज्य शासनाने २०१५ मध्ये पारित केलेल्या महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २८ – विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्थांमधील प्रवेशाचे व शुल्काचे विनियमन करण्यासाठी आणि त्यांच्याशी संबंधित किंवा तदनुषंगिक बाबींसाठी तरतूद करण्याकरिताच्या अधिनियमानुसार व्यावसायिक पदवी व पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रमाच्या प्रवेशासाठी प्रवेश परीक्षा व प्रवेश प्रक्रियेसाठी आयुक्त, राज्य सामाईक प्रवेश परीक्षा कक्ष, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांना सक्षम प्राधिकारी म्हणून घोषित करण्यात आलेले आहे.
- (२) महाराष्ट्र विनाअनुदानित व्यावसायिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ च्या कलम २ (द) सह कलम ३ (१) व (२) नुसार दिनांक १९ मे २०१८ रोजी अधिसूचित करण्यात आलेल्या अधिसूचनेसोबतच्या अनुसूची 'क' (Schedule A) मधील व्यावसायिक पदविका पाठ्यक्रमांपैकी अनुक्रमांक १ येथील – अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञान पदविका, अनुक्रमांक २ येथील – औषधनिर्माणशास्त्र पदविका व अनुक्रमांक ३ येथील – हॉटेल व्यवस्थापन व खाद्यपेय व्यवस्था तंत्रज्ञान पदविका हे तीन व्यावसायिक अभ्यासक्रम शासन अधिसूचना क्रमांक संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र.२५२/तांश-४, दिनांक ५ जुलै २०१८, असाधारण क्रमांक २३२ अन्वये व्यावसायिक अभ्यासक्रमांमधून वगळण्यात आलेले आहेत.

- (३) शासन निर्णय क्रमांक संकीर्ण-२०१९/(प्र.क्र.०६/१९)/तांशि-५, दिनांक ६ फेब्रुवारी २०१९ अन्वये, शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९ पासून तंत्रशिक्षण संचालनालयाच्या अधिपत्याखालील विविध पदविका स्तरावरील अभ्यासक्रमांची प्रवेश प्रक्रिया ऑनलाईन पद्धतीने आवश्यक ती गोपनीयता राखून, उचित रीतीने, विद्यार्थी व पालक यांचे हित विचारात घेता प्रचार, प्रसार व जागरूकता निर्माण करून प्रक्रिया राबविण्याच्या संबंधात सर्व निर्णय घेण्याचे अधिकार संचालक, तंत्रशिक्षण यांना असणे आवश्यक असल्यामुळे अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञान पदविका, औषधनिर्माणशास्त्र पदविका व हॉटेल व्यवस्थापन व खाद्यपेय व्यवस्था तंत्रज्ञान पदविका या पदविका अभ्यासक्रमांच्या प्रवेश प्रक्रियेकरिता संचालक, तंत्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांना “सक्षम प्राधिकारी” म्हणून घोषित करण्यात आलेले आहे.
- (४) तंत्रशिक्षण संचालनालयामार्फत, उमेदवारांच्या कागदपत्रांची प्रत्यक्ष छाननी प्रक्रियेसह ई-स्कूटनीची संकल्पना राबविण्यात आलेली आहे. यामध्ये ऑनलाईन अर्ज भरणे व निश्चित करणे याकरिता उमेदवार त्यांच्या सोयीनुसार छाननीची पद्धत / पर्याय निवडू शकतात.
- (a) **पर्याय १** : उमेदवार ऑनलाईन नोंदणी करून “ई-स्कूटनी” पद्धतीचा पर्याय निवडू शकतात. या पद्धतीमध्ये उमेदवार कोणत्याही ठिकाणावरून इंटरनेटशी जोडलेल्या कोणत्याही संगणकावरून अथवा मोबाईलवरून (स्मार्टफोन) ऑनलाईन अर्ज भरणे आणि सबमिट करणे व आवश्यक कागदपत्रे अपलोड करणे शक्य आहे. तसेच उमेदवाराला अर्जाच्या पडताळणीसाठी व निश्चितीसाठी कोठेही प्रत्यक्ष जाण्याची आवश्यकता नाही. उमेदवाराचा अर्ज व कागदपत्रे सुविधा केंद्राद्वारे (एफसीद्वारे) ऑनलाईन पद्धतीने पडताळले व निश्चित केले जातात.
- (b) **पर्याय २** : उमेदवार मोबाईलवरून (स्मार्टफोन) अथवा संगणकावरून ऑनलाईन नोंदणी करून “प्रत्यक्ष स्कूटनी” पद्धतीचा पर्याय निवडू शकतात. ज्या उमेदवारांकडे संगणक अथवा मोबाईल (स्मार्टफोन) इत्यादी सुविधा नाहीत असे उमेदवार त्यांच्या जवळील सुविधा केंद्रावर जाऊन ऑनलाईन नोंदणी करून सोयीस्कर वेळ घेऊ शकतात. ऑनलाईन नोंदणी झालेले उमेदवार पुढील प्रक्रियेसाठी सुविधा केंद्राची तारीख व वेळ ठरवून घेतात. उमेदवार ऑनलाईन अर्ज भरणे, स्कॅन करून आवश्यक कागदपत्रे अपलोड करणे इत्यादी प्रक्रिया सुविधा केंद्रावर निःशुल्कपणे करू शकतात. उमेदवारांनी त्यांना नेमून दिलेल्या वेळेत सुविधा केंद्रावर उपस्थित राहून व नियमांचे पालन करून अर्ज पडताळणी व त्याची निश्चिती करणे अशा प्रक्रिया निःशुल्क पार पाडण्यात येतात.
- (५) शैक्षणिक वर्ष २०२५-२६ करिताच्या सुधारित प्रवेश नियमानुसार प्रवेशासाठीच्या चार प्रवेश फेऱ्या घेण्यात येत आहेत. फेरीनिहाय उपलब्ध जागांची माहिती संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात येते. प्रत्येक फेरीकरिता उमेदवार स्वतंत्र विकल्प अर्ज भरू शकतो. उमेदवाराला झालेले जागावाटप त्यांच्या लॉगिनमध्ये कळविण्यात येते. उमेदवारांनी त्यांच्या / तिच्या लॉगिनमधून पात्रता गुण, प्रवर्ग, लिंग, आरक्षण, केलेले दावे बरोबर आहेत याची खात्री करून घेणे आवश्यक असते. तसेच उमेदवाराने दाखल केलेले दावे योग्य व बरोबर असल्याबाबतची सुसंगत कागदपत्रे अपलोड केलेले आहेत याची खात्री करणे आवश्यक असते. जागावाटपाची अचूकता सुनिश्चित केल्यावर, उमेदवाराने स्वतःच्या लॉगिनमधून वाटप करण्यात आलेली जागा स्वीकारण्यात येते (Self ARC). प्रवेश निश्चिती (Self ARC) उमेदवारास पुढील फेरीत सहभाग घ्यावयाचा असल्यास “बेटरमेंट”, तसेच सहभाग घ्यावयाचा नसल्यास “फ्रीज” असे पर्याय उपलब्ध असतात. “बेटरमेंट” पर्यायाच्या आधारे उमेदवारांना त्यांच्या पसंतीक्रमातील वरच्या क्रमांकावरील संस्था / शाखा मिळू शकतात.
- (६) प्रत्येक प्रवेश फेरीनंतर उमेदवार आवश्यक वाटल्यास आपला पसंतीक्रम बदलून नव्याने विकल्प अर्ज भरू शकतो. पूर्वीच्या प्रवेश फेरीतील वाटप करण्यात आलेली जागा अबाधित ठेवण्यात येते.
- (७) मेरिट लिस्ट, उपलब्ध जागांची माहिती, जागावाटप, संकेतस्थळावर प्रसिद्ध केली जाते. ही सर्व माहिती उमेदवार घर बसल्या संगणकावर बघू शकतात. प्रवेशाचे वेळापत्रकानुसार पहिल्या व दुसऱ्या फेरीनंतर उमेदवार त्याला अंतिम वाटप करण्यात आलेल्या संस्थेत शिक्षण शुल्क व आवश्यक मूळ कागदपत्रांसह प्रत्यक्ष जाऊन प्रवेश निश्चित करू शकतो.
- (८) प्रवेश प्रक्रियेतून वरच्या विकल्पावर जागावाटप मिळण्याची संधी उमेदवारास उपलब्ध करून दिल्याने गुणवत्ता न डावलता उमेदवारास त्याची इच्छुक संस्था / शाखा मिळण्यास ऑनलाईन प्रवेश पद्धती अत्यंत फायदेशीर व सुटसुटीत झालेली आहे.

ग्रंथालयांचे संगणकीकरण

शासकीय तंत्रनिकेतन, अभियांत्रिकी महाविद्यालये यांमधील ग्रंथालय संगणकीकरणासाठी आवश्यक साधनसामग्री खरेदी करून सर्व पुस्तकांची माहिती संगणकावर साठवून ठेवण्यात आलेली आहे. त्यामुळे विद्यार्थ्यांना कोणत्या पुस्तकांच्या किती प्रती आहेत ? सध्या कोणती पुस्तके उपलब्ध आहेत ? प्रत्येक पुस्तकामध्ये कोणती माहिती उपलब्ध होऊ शकते ? याची माहिती तात्काळ उपलब्ध होऊ शकते. पुस्तकांची देवाणघेवाण संगणकाद्वारे केली जाते.

अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांसाठी विशेष तुकडी

“शासन निर्णय, क्रमांक टीईडी-१०१०/(३३४/२०१०)/तांशि-५, दिनांक १३ सप्टेंबर २०११ अन्वये राज्यातील अल्पसंख्याक बहुल भागातील विद्यमान शासकीय तंत्रनिकेतन, नांदेड, शासकीय तंत्रनिकेतन, मुंबई, शासकीय मुद्रण तंत्र संस्था, मुंबई, शासकीय तंत्रनिकेतन, ठाणे, शासकीय तंत्रनिकेतन, जळगाव, शासकीय तंत्रनिकेतन, सोलापूर येथे अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांसाठी शैक्षणिक वर्ष २०११-१२ पासून व शासन निर्णय क्रमांक टीईडी-२०११/(३४७/२०११)/तांशि-५, दिनांक १९ जुलै २०१२ अन्वये शासकीय तंत्रनिकेतन, अंबड, जिल्हा जालना, शासकीय तंत्रनिकेतन, जालना, शासकीय तंत्रनिकेतन, रत्नागिरी, शासकीय तंत्रनिकेतन, ब्रह्मपुरी, जिल्हा चंद्रपूर, शासकीय तंत्रनिकेतन, कराड येथे अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांसाठी शैक्षणिक वर्ष २०१२-१३ पासून तसेच शासन निर्णय क्रमांक मान्यता-२०१४/प्र. क्र. ७०/तांशि-५, दिनांक ८ जुलै २०१४ अन्वये शासकीय तंत्रनिकेतन, पुणे, पु. ला. शासकीय तंत्रनिकेतन, लातूर व शासकीय तंत्रनिकेतन, हिंगोली येथे अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांसाठी शैक्षणिक वर्ष २०१४-१५ पासून दुसरी पाळी सुरू करण्यात आलेली आहे. शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ पासून अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषद, नवी दिल्ली यांनी द्वितीय पाळीत सुरू असलेल्या सर्व अभ्यासक्रमांना नियमित अभ्यासक्रम (Regular Courses) म्हणून सुरू ठेवण्यास मान्यता दिली आहे. तसेच नियमित पाळी, प्रथम पाळी, द्वितीय पाळी व अर्धवेळ अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशक्षमतेसह संबंधित संस्थेची एकत्रित प्रवेशक्षमता गृहीत धरण्यात येऊन एपीएच-२०२०-२१ मधील मानके व प्रमाणकांस अनुसरून निर्धारित केल्यानुसार शिक्षक, पायाभूत भौतिक सोयी व सुविधा इत्यादीं बाबतच्या कमतरतेच्या त्रुटींची पूर्तता पुढील २ वर्षांत करणे आवश्यक असल्याचे नमूद केलेले आहे.

तसेच शासन अल्पसंख्याक विकास विभाग, मंत्रालय यांचा शासन निर्णय क्रमांक तंत्रनि-२०१५/प्र. क्र. ०३/का-८, दिनांक ६ जून २०१५ अन्वये मुक्ताईनगर, जिल्हा जळगाव येथे अल्पसंख्याक समाजातील विद्यार्थ्यांकरिता ३०० प्रवेशक्षमतेचे नवीन शासकीय तंत्रनिकेतन सुरू करण्यास मान्यता देण्यात आली आहे.”

(१६) अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषद (AICTE)

“अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषद” (ALL INDIA COUNCIL FOR TECHNICAL EDUCATION) हे केंद्र शासनाने विशेष कायदा (अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषद अधिनियम, ५२/१९८७) करून स्थापन केलेले सांविधिक मंडळ असून देशातील सर्व राज्यांमधील तंत्रशिक्षणाचा विकास व विस्ताराच्या सर्व बाबी सदर मंडळाच्या नियंत्रणाखाली आलेल्या आहेत. सदर अधिनियम २८ मार्च १९८८ पासून अमलात आला आहे व त्यानुसार देशातील सर्व तंत्रशिक्षण संस्थांना सदर परिषदेची मान्यता असणे बंधनकारक असून कोणतीही नवीन तंत्रशिक्षण संस्था सुरू करावयाची असेल अथवा अस्तित्वात असणाऱ्या तंत्रशिक्षण संस्थेत नवीन अभ्यासक्रम सुरू करावयाचा असेल अथवा चालू अभ्यासक्रमांच्या मंजूर प्रवेशक्षमतेत बदल करावयाचा असेल तर त्यासाठी सदर परिषदेची पूर्वमान्यता घेणे कायद्याने बंधनकारक ठरविण्यात आले आहे. सदर परिषदेच्या शर्ती व कार्ये पुढीलप्रमाणे आहेत :-

अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेच्या शर्ती व कार्ये

- (१) तंत्रशिक्षणाच्या विविध क्षेत्रांचे सर्वेक्षण करणे, संबंधित बाबतीत माहिती गोळा करणे आणि तंत्रशिक्षणाच्या विकास व विस्ताराची गरज जाणून घेणे.
- (२) देशातील सर्वच स्तरावरील तंत्रशिक्षणाच्या विकासाचा समन्वय साधणे.
- (३) तंत्रसंस्था व आयोगाच्या सहकार्याने तंत्रशिक्षण देणारी विद्यापीठे यांना अनुदान देणे.
- (४) तंत्रशास्त्रातील प्रचलित आणि नवीन क्षेत्रात नवीनीकरण, संशोधन व विकास यांना चालना देणे, शिक्षणाचा एकंदरीत स्तर व विकासाची गरज भागविण्याच्या दृष्टीने नवीन तंत्रशास्त्राचा अंगीकार निर्मिती करणे.
- (५) समाजातील दुर्बल घटक, अपंग व महिलांसाठी तंत्रशिक्षणाच्या योजना तयार करणे.
- (६) तंत्रशिक्षण व इतर संबंधित यंत्रणा असे संशोधन व संस्था, उद्योग व समाजाचा विकास यांमध्ये परिणामकारक समन्वय साधणे.
- (७) प्रमाणके व यंत्रणांचा अंतर्भाव करून तंत्र संस्था व तंत्रशिक्षण देणारी विद्यापीठे यामध्ये योग्य ती कार्यक्षमता वाढविणारी योजना निर्माण करणे.
- (८) शिक्षकांसाठी प्रारंभी व सेवेत असताना प्रशिक्षण देणाऱ्या योजना तयार करणे, त्यासाठी संस्था व केंद्रांची निवड करणे आणि कर्मचाऱ्यांच्या विकासाच्या दृष्टीने नवीन केंद्रे स्थापन करणे.

- (९) अभ्यासक्रम, पाठ्यक्रम, भौतिक व शैक्षणिक सोयी, कर्मचारी वर्ग, कर्मचाऱ्यांची अर्हता, शिक्षणाचा दर्जा, आढावा व परीक्षा यांच्याबाबतीत प्रमाणके विहित करणे.
- (१०) शिक्षण शुल्क व इतर शुल्क आकारण्याबाबत प्रमाणके व मार्गदर्शक तत्त्वे निश्चित करणे.
- (११) नवीन तंत्रशिक्षण संस्था/अभ्यासक्रम/योजना यांना परवानगी देणे.
- (१२) तंत्रशिक्षण क्षेत्रातील कोणत्याही संस्थेला अथवा व्यावसायिक मंडळाला परीक्षा घेणे व प्रमाणपत्र देणे इत्यादी बाबींसह तंत्रशिक्षणामध्ये कोणत्याही शक्ती, अधिकार, विशेष अधिकार प्रदान करण्यासंबंधात केंद्र शासनाला सल्ला देणे.
- (१३) तंत्र संस्थांना स्वायत्तता देण्यासाठी प्रमाणके निश्चित करणे.
- (१४) तंत्र शिक्षणाचे व्यापारीकरण होऊ नये यासाठी आवश्यक ती सर्व काळजी घेणे / उपाययोजना करणे.
- (१५) तंत्र संस्था आणि तंत्रशिक्षण देणारी विद्यापीठे यामधून विद्यार्थ्यांना प्रवेश देण्यासाठी मार्गदर्शक तत्त्वे उपलब्ध करणे.
- (१६) कोणत्याही तंत्र शिक्षण संस्थेची तपासणी करणे.
- (१७) ज्या संस्था परिषदेने विहित केलेल्या कालावधीमध्ये परिषदेने दिलेल्या निदेशांची अंमलबजावणी करित नाहीत त्या संस्थांच्याबाबतीत अनुदान रोखणे अथवा बंद करणे आणि परिषदेच्या आदेशांची अंमलबजावणी होणाऱ्या दृष्टीने आवश्यक ती सर्व उपाययोजना करणे.
- (१८) प्रचलित संस्थांच्या मजबुतीकरणासाठी उपाययोजना करणे व परिषदेच्या जबाबदाऱ्या परिणामकारकरीत्या कार्यवाहीत येण्याच्या दृष्टीने नवीन यंत्रणा स्थापन करणे, तसेच गरजेनुसार व्यावसायिक, तांत्रिक व साहाय्यकारी कर्मचाऱ्यांची निर्मिती करणे.
- (१९) विविध स्तरावरील आणि विविध प्रकारच्या अभ्यासक्रमाच्या तंत्रशिक्षण संस्था अनुदान मिळण्यास पात्र असल्याचे घोषित करणे.
- (२०) तंत्र शिक्षण देणारी कोणतीही संस्था मानीव विद्यापीठ म्हणून घोषित करण्याबाबत आयोगाला सल्ला देणे.
- (२१) राष्ट्रीय अधिकृती (नॅशनल बोर्ड ऑफ अॅक्रिडिशन) मंडळाची स्थापना करणे व त्याद्वारे परिषदेने घालून दिलेली मार्गदर्शक व प्रमाणके यांच्या आधाराने तंत्रशिक्षण संस्थांची वेळोवेळी तपासणी करणे आणि या संस्थांच्या मान्यतेसाठी अथवा मान्यता रद्द करण्याच्या दृष्टीने परिषदेला अथवा आयोगाला शिफारस करणे.
- (२२) विहित करण्यात येतील अशी इतर कार्ये करणे.

तंत्रशिक्षण संस्थेच्या अथवा तंत्रशिक्षण देणाऱ्या विद्यापीठांच्या आर्थिक गरजेचे मूल्यमापन करण्यासाठी किंवा त्यामधील शिक्षणाचा, परीक्षांचा अथवा संशोधनाचा दर्जा पाहण्यासाठी परिषदेकडून कोणताही विभाग अथवा तंत्रशिक्षण संस्थेतील किंवा संबंधित विद्यापीठातील विभाग यांची तपासणी केली जाऊ शकते.”

(१७) अखिल भारतीय भेषजी परिषद (P.C.I.)

संसदेने पारित केलेल्या फार्मसी अधिनियम, १९४८ मधील तरतुदीनुसार भारतीय भेषजी परिषदेची स्थापना करण्यात आली. या परिषद (पीसीआय) द्वारे भारतातील फार्मसी शिक्षण आणि व्यवसाय नियंत्रित केले जाते. फार्मसी व्यवसायाच्या नियमनाखाली चांगल्या तरतुदी करण्याच्या उद्देशाने फार्मसी कौन्सिलची स्थापना सेक्शन ३ नुसार दिनांक ९ ऑगस्ट १९४९ रोजी करण्यात आली.

अखिल भारतीय भेषजी परिषदेची उद्दिष्टे

फार्मसी अधिनियमांतर्गत फार्मासिस्ट म्हणून नोंदणी करण्याच्या उद्देशाने देशातील फार्मसी शिक्षणाचे नियमन करणे व या व्यवसायाचे व कार्यपद्धतीचे नियमन करणे.

अखिल भारतीय भेषजी परिषदेची कार्ये आणि कर्तव्ये

- (१) फार्मासिस्ट म्हणून पात्र होण्यासाठी आवश्यक शिक्षणाची किमान मानके निर्धारित करणे.
- (२) फार्मसी अभ्यासक्रमाचे शिक्षण घेणाऱ्या संस्थांनी PCI ची मान्यता घेताना पूर्तता करावयाच्या निकष / अटींची रचना करणे.
- (३) देशभरातून शैक्षणिक मानकांची एकसमान अंमलबजावणी सुनिश्चित करणे.
- (४) विहित निकषांची उपलब्धता पडताळण्यासाठी फार्मसी कायद्यांतर्गत मंजूरी मिळविणाऱ्या फार्मसी संस्थांची पडताळणी करणे.
- (५) फार्मासिस्टसाठी अभ्यासक्रम आणि परीक्षेची पद्धत मंजूर करणे.
- (६) पीसीआयने ठरवलेल्या शैक्षणिक मानदंडाचे सुव्यवस्थितपणे अनुपालन न करणाऱ्या संस्थांची मान्यता मागे घेण्याची कारवाई करणे.
- (७) फार्मसी अॅक्ट लागू असलेल्या भागाव्यतिरिक्त इतर देशांतील / परदेशांतील शैक्षणिक पात्रतेस मान्यता देणे.
- (८) फार्मासिस्टचे केंद्रीय नोंदणी रजिस्टर ठेवणे.

(१८) वास्तुकला परिषद (C.O.A.)

दिनांक १ सप्टेंबर १९७२ रोजी भारतीय संसदेने अधिनियमित केलेल्या आर्किटेक्ट अॅक्ट, १९७२ च्या तरतुदीनुसार भारत सरकारकडून वास्तुकला परिषद (सीओए) ची स्थापना करण्यात आली आहे.

वास्तुकला परिषदेची कार्ये

- (१) वास्तुकला परिषद वास्तुकला शिक्षणाचे मानक, प्रवेश पात्रता आणि अभ्यासाची मानके ठरविणे.
- (२) आर्किटेक्टर्सची नोंद ठेवण्याबरोबरच संपूर्ण भारतभरातील शिक्षण आणि आर्किटेक्ट व्यवसायाचे नियमन करणे.
- (३) आर्किटेक्टचा व्यवसाय करण्यास उत्सुक असलेल्या कोणत्याही व्यक्तीने आर्किटेक्चर कौन्सिलमध्ये नोंदणी केली असावी.
- (४) आर्किटेक्टचा व्यवसाय आर्किटेक्टस (व्यावसायिक आचार) विनियम, १९८९ द्वारे नियंत्रित केला जातो, ज्यामध्ये व्यावसायिक आचार आणि शिष्टाचार, गुंतवणुकीच्या अटी आणि शुल्काचे प्रमाण, आर्किटेक्चरल स्पर्धा मार्गदर्शक तत्त्वे इत्यादींचे बाबत विनियम करण्याबाबत विनियम, आर्किटेक्चर कौन्सिलने मार्गदर्शक तत्त्वे निर्धारित करून दिलेली आहेत.
- (५) घटक महाविद्यालये / विद्यापीठे, मानद विद्यापीठे, संलग्न महाविद्यालये / शाळा, आयआयटी, एनआयटी आणि स्वायत्त संस्था या वास्तुशास्त्र अभ्यासक्रमाचे शिक्षण देणाऱ्या संस्थांसाठी कौन्सिल ऑफ आर्किटेक्चरद्वारे आर्किटेक्चरल एज्युकेशनचे किमान मानक १९८३ निर्धारित करण्यात आले आहेत.
- (६) वास्तुशास्त्र अभ्यासक्रमांच्या संस्थांना मान्यतेसाठी पूर्तता करावयाच्या निकषांची अटींची रचना करणे.
- (७) Architect चे नोंदणी रजिस्टर ठेवणे.

(१९) प्रवेश नियामक प्राधिकरण

सन २०१५ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २८ अन्वये महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ मधील तरतुदीनुसार शिक्षण शुल्क समिती व प्रवेश नियंत्रण समिती या समितीचे अस्तित्व संपुष्टात येऊन प्रवेश नियामक प्राधिकरण व शुल्क नियामक प्राधिकरण व राज्य सामाईक प्रवेश परीक्षा कक्ष, मुंबई ही तीन स्वतंत्र कार्यालये अस्तित्वात आली आहेत. त्या अनुषंगाने शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग दिनांक ४ ऑगस्ट २०१५ अन्वये सदर तीनही कार्यालयांसाठी पदनिर्मिती करण्यात आली आहे.

प्रस्तुत अधिनियमानुसार कलम ७ अन्वये प्रवेश नियामक प्राधिकरणास प्रदान केलेल्या अधिकारांचा वापर करण्याचे आणि नेमून दिलेल्या कार्याचा वापर करण्याचा अधिकार असून कलम ९ नुसार थोडक्यात खालीलप्रमाणे कार्ये, अधिकार व कार्यपद्धती आहेत :—

- (१) या अधिनियमान्वये स्थापन केलेल्या सीईटी कक्षामार्फत सीईटीचे संचालन व संनियंत्रण करणे.
- (२) प्रवेश प्रस्तावांची पडताळणी करणे व त्यांना अंतिमतः मान्यता देणे.
- (३) या अधिनियमाच्या तरतुदींच्या विरुद्ध प्रवेश दिला असल्यास सदर प्रवेश रद्द करणे.
- (४) हितसंबंधित घटकांच्या तक्रारींचे निवारण करणे.
- (५) विनाअनुदानित संस्थांमधील विद्यार्थ्यांशी प्रवेशासंबंधी हितसंबंधित घटकांमधील विवादांवर अभिनिर्णय करणे.
- (६) प्राधिकरणाला योग्य वाटेल त्याप्रमाणे प्रवेश प्रस्तावांची छाननी आणि निवारण यंत्रणेसंबंधी आपली कार्यपद्धती विहित करणे.
- (७) विनाअनुदानित संस्थांची प्रवेश प्रक्रिया अनुचित, अपारदर्शक व शोषण करणारी आहे म्हणून प्राधिकरणांच्या निर्णयामुळे प्रतिकूल परिणाम होण्याची शक्यता असलेल्या व्यक्तींना आपले म्हणणे मांडण्याची वाजवी संधी दिल्यानंतर, ती प्रवेश प्रक्रिया अवैध असल्याचे घोषित करणे.
- (८) सदर अधिनियमाचे उल्लंघन करून दिलेल्या प्रवेशाबद्दल त्या संस्थेची संलग्नता किंवा मान्यता काढून घेण्यासाठी संबंधित संलग्न विद्यापीठाला, मंडळाला किंवा अशा इतर प्राधिकरणांना शिफारस करणे.

(२०) शुल्क नियामक प्राधिकरण

- (१) सन २०१५ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २८ अन्वये महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ मधील तरतुदीनुसार शिक्षण शुल्क समिती व प्रवेश नियंत्रण समिती या समितीचे अस्तित्व संपुष्टात येऊन प्रवेश नियामक प्राधिकरण व शुल्क नियामक प्राधिकरण व राज्य सामायिक प्रवेश परीक्षा कक्ष, मुंबई ही तीन स्वतंत्र कार्यालये अस्तित्वात आली आहेत.
- (२) त्या अनुषंगाने शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, दिनांक ४ ऑगस्ट २०१५ अन्वये सदर तीनही कार्यालयांसाठी पदनिर्मिती करण्यात आली आहे.
- (३) प्रस्तुत अधिनियमानुसार कलम ११ शुल्क नियामक प्राधिकरणास प्रदान केलेल्या अधिकारांचा वापर करण्याचे आणि नेमून दिलेल्या कार्याचा वापर करण्याचा अधिकार असून कलम १३ नुसार थोडक्यात खालीलप्रमाणे कार्ये, अधिकार व कार्यपद्धती आहेत.
 १. या अधिनियमान्वये स्थापन केलेल्या शुल्क नियामक प्राधिकरण संचालन व संनियंत्रण करणे.
 २. शुल्क प्रस्तावाची पडताळणी करणे व त्यांच्या या वाजवी शुल्कास मान्यता देणे.
 ३. सदर शैक्षणिक संस्थांच्या बांधकाम व सुविधा यांची पडताळणी करणे.
 ४. हितसंबंधित घटकांच्या तक्रारींचे निवारण करणे.
 ५. संस्थांचे शुल्क निश्चितीबाबत मान्य नसल्यास त्याविरुद्ध Review करण्यात येते त्यावर प्राधिकरण अधिनियमातील बदल तरतुदीनुसार कार्यवाही करते.
 ६. प्राधिकरणाला योग्य वाटेल त्याप्रमाणे शुल्क प्रस्तावांची छाननी आणि निवारण यंत्रणेसंबंधी आपली कार्यपद्धती विहित करणे.
 ७. सदर अधिनियमाचे उल्लंघन करून दिलेल्या शुल्क आकारण्याबद्दल त्या संस्थेची संलग्नता किंवा मान्यता काढून घेण्यासाठी संबंधित संलग्न विद्यापीठाला, मंडळाला किंवा अशा इतर प्राधिकरणांना शिफारस करणे.

(२१) राज्य सामायिक प्रवेश परीक्षा कक्ष

विविध व्यावसायिक अभ्यासक्रमाच्या प्रवेश परीक्षेत एकसूत्रता आणण्याच्या उद्देशाने राज्य शासनाने, महाराष्ट्र विना अनुदानित खाजगी व्यावसायिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियम) अधिनियम, २०१५ (अधिनियम क्रमांक २८) कलम १० अन्वये राज्य सामायिक प्रवेश परीक्षा (CET CELL) कक्षाची स्थापना केली आहे.

राज्य सामायिक प्रवेश परीक्षा कक्षामार्फत उपरोक्त अधिनियमातील कलम १० व उप-कलम ४ अन्वये शासकीय, शासन अनुदानित आणि खाजगी विनाअनुदानित महाविद्यालयांच्या वैद्यकीय शिक्षण, तंत्रशिक्षण व उच्च शिक्षण अंतर्गत येणाऱ्या विविध व्यावसायिक अभ्यासक्रमांची सामायिक प्रवेश परीक्षा (CET) व केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रिया (CAP) आवश्यक तो परीक्षक वर्ग, मूल्यमापक व नियामक यांची नियुक्ती करण्यात येऊन, पारदर्शकता व गोपनीयता राखून पार पाडण्यात येते.

इच्छुक सर्व उमेदवारांना सर्व संबंधित विविध व्यावसायिक परीक्षांविषयीचे वेळापत्रक शैक्षणिक वर्षाच्या आरंभापूर्वीच माहिती व्हावे या दृष्टीने शैक्षणिक वर्षापूर्वीच्या डिसेंबर महिन्यात सर्व माहितीसह विद्यार्थ्यांच्या माहितीस्तव समयसारिणी विविध वर्तमानपत्रांतून (राज्य, जिल्हा तसेच देशस्तरावर) प्रसिद्ध करण्यात येते. त्यामुळे विद्यार्थ्यांना आवश्यक लेखी परीक्षेची तयारी करण्यास भरपूर वेळ व त्याशिवाय आवश्यक ती मानसिक तयारी करण्यास भरपूर वाव मिळतो. तसेच संबंधित व्यावसायिक विषयांच्या लेखी परीक्षांविषयीचे सविस्तर वेळापत्रक जिल्हा, राज्य व देशपातळीवरील वर्तमानपत्रांतून, मराठी, हिंदी, इंग्रजी या भाषिक वर्तमान पत्रांच्या सर्व आवृत्त्यांमधून प्रसिद्ध करण्यात येते, त्यामुळे राज्य सामायिक प्रवेश परीक्षा कक्षाची जाहिरात / वेळापत्रक देशपातळीवरील तळागाळाच्या विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहचते.

(२२) महाराष्ट्र राज्य तंत्रशिक्षण मंडळ

महाराष्ट्र शासनामार्फत सन १९६३ मध्ये तंत्रशिक्षण परीक्षा मंडळ स्थापन करण्यात आलेले आहे. सन १९९९ मध्ये शासनाने महाराष्ट्र अधिनियम, ३८/१९९७ नुसार तंत्रशिक्षण परीक्षा मंडळाला स्वायत्त दर्जा प्रदान करून मंडळाचे नाव महाराष्ट्र राज्य तंत्रशिक्षण मंडळ असे बदलण्यात आले.

महाराष्ट्र राज्यातील पदविका स्तरावरील तंत्रशिक्षणाशी संबंधित बाबींचे नियमन करणे हे महाराष्ट्र राज्य तंत्रशिक्षण मंडळाचे उद्दिष्ट आहे. मंडळाचे मुख्य कार्यालय मुंबई येथे आहे तर मुंबई, पुणे, छत्रपती संभाजीनगर व नागपूर अशी चार विभागीय कार्यालये कार्यरत आहेत.

मंडळाचे कामकाज नियामक परिषद व नियामक मंडळ यांच्या अधिपत्याखाली केले जाते. नियामक परिषद हे मंडळाचे सर्वोच्च अंग आहे.

महाराष्ट्रातील तंत्रनिकेतने, फार्मसी व इतर तांत्रिक संस्था मिळून १३४० संस्था एआयसीटीई मान्यताप्राप्त अभियांत्रिकी-३८४ (वर्किंग प्रोफेशनल अभ्यासक्रम राबविणाऱ्या संस्थांसह), पीसीआय मान्यताप्राप्त फार्मसी-६८२ वास्तुकला परिषद मान्यताप्राप्त वास्तुकला संस्था-२२ व शासनमान्य अल्प मुदतीचे अभ्यासक्रम राबविणाऱ्या-२५२) मंडळांशी संलग्न आहेत. मंडळामार्फत ९१ पदविका अभ्यासक्रम (एआयसीटीई मान्यताप्राप्त-५४, पीसीआय मान्यता प्राप्त फार्मसी-०१ वास्तुकला परिषद-०४ व शासन मान्य अल्प मुदतीचे अभ्यासक्रम-३२) राबविले जातात.

तक्ता क्रमांक १**(१) विभागातील कार्यालये / महाविद्यालये / तंत्रनिकेतने व तत्सम संस्थेची माहिती दर्शविणारा तक्ता**

अ. क्र.	संस्थेचे नाव
१	२

शासकीय कार्यालये

- (१) तंत्र शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
- (२) सहसंचालक, तंत्रशिक्षण, विभागीय कार्यालय, मुंबई
- (३) सहसंचालक, तंत्रशिक्षण, विभागीय कार्यालय, पुणे
- (४) सहसंचालक, तंत्रशिक्षण, विभागीय कार्यालय, नाशिक
- (५) सहसंचालक, तंत्रशिक्षण, विभागीय कार्यालय, छत्रपती संभाजीनगर
- (६) सहसंचालक, तंत्रशिक्षण, विभागीय कार्यालय, अमरावती
- (७) सहसंचालक, तंत्रशिक्षण, विभागीय कार्यालय, नागपूर
- (८) महाराष्ट्र राज्य तंत्रशिक्षण मंडळ, मुंबई

१	२
(९)	उपसचिव, तंत्रशिक्षण मंडळ, विभागीय कार्यालय, मुंबई
(१०)	उपसचिव, तंत्रशिक्षण मंडळ, विभागीय कार्यालय, पुणे
(११)	उपसचिव, तंत्रशिक्षण मंडळ, विभागीय कार्यालय, छत्रपती संभाजीनगर
(१२)	उपसचिव, तंत्रशिक्षण मंडळ, विभागीय कार्यालय, नागपूर
महाराष्ट्र शासनाचे एकल तंत्रज्ञान विद्यापीठ	
(१)	सीओईपी तंत्रज्ञान विद्यापीठ, पुणे
शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालये	
(१)	शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, कराड
(२)	शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, कोल्हापूर
(३)	शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, छत्रपती संभाजीनगर
(४)	शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, अमरावती
(५)	शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, जळगाव
(६)	शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, चंद्रपूर
(७)	शासकीय अभियांत्रिकी व संशोधन महाविद्यालय, अवसरी (खुर्द)
(८)	शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, नागपूर
(९)	शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, यवतमाळ
(१०)	लोकनेते शामराव पेजे शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, रत्नागिरी
शासकीय औषधनिर्माणशास्त्र महाविद्यालये	
(१)	शासकीय औषधनिर्माणशास्त्र महाविद्यालय, कराड
(२)	शासकीय औषधनिर्माणशास्त्र महाविद्यालय, छत्रपती संभाजीनगर
(३)	शासकीय औषधनिर्माणशास्त्र महाविद्यालय, अमरावती
(४)	शासकीय औषधनिर्माणशास्त्र महाविद्यालय, रत्नागिरी
वसतिगृह	
(१)	सर ज. जी. वसतिगृह, मुंबई
शासकीय तंत्रनिकेतने व तत्सम संस्था	
(१)	शासकीय तंत्रनिकेतन, मुंबई
(२)	शासकीय मुद्रण तंत्र संस्था, मुंबई
(३)	शासकीय तंत्रनिकेतन, ठाणे
(४)	शासकीय तंत्रनिकेतन, पेण
(५)	शासकीय तंत्रनिकेतन, रत्नागिरी
(६)	शासकीय तंत्रनिकेतन, मालवण
(७)	शासकीय तंत्रनिकेतन, विक्रमगड
(८)	शासकीय तंत्रनिकेतन, पुणे
(९)	महाराष्ट्र राज्य इन्स्टिट्यूट ऑफ हॉटेल मॅनेजमेंट अॅण्ड कॅटरिंग टेक्नॉलॉजी, पुणे
(१०)	शासकीय तंत्रनिकेतन, अवसरी, पुणे

१	२
(११)	शासकीय दूरशिक्षण तंत्रनिकेतन, पुणे
(१२)	शासकीय तंत्रनिकेतन, सोलापूर
(१३)	शासकीय तंत्रनिकेतन, कोल्हापूर
(१४)	शासकीय तंत्रनिकेतन, कराड
(१५)	शासकीय तंत्रनिकेतन, मिरज
(१६)	शासकीय निवासी महिला तंत्रनिकेतन, तासगाव, सांगली
(१७)	शासकीय तंत्रनिकेतन, नाशिक
(१८)	शिक्षण महर्षी दादासाहेब रावल शासकीय तंत्रनिकेतन, धुळे
(१९)	शासकीय तंत्रनिकेतन, अहिल्यानगर
(२०)	शासकीय तंत्रनिकेतन, जळगाव
(२१)	शासकीय तंत्रनिकेतन, नंदुरवार
(२२)	शासकीय तंत्रनिकेतन, छत्रपती संभाजीनगर
(२३)	शासकीय तंत्रनिकेतन, धाराशिव
(२४)	पुरणमल लाहोटी शासकीय अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञान संस्था, लातूर
(२५)	शासकीय निवासी महिला तंत्रनिकेतन, लातूर
(२६)	शासकीय तंत्रनिकेतन, जालना
(२७)	शासकीय तंत्रनिकेतन, बीड
(२८)	शासकीय तंत्रनिकेतन, नांदेड
(२९)	शासकीय तंत्रनिकेतन, जितूर
(३०)	शासकीय तंत्रनिकेतन, हिंगोली
(३१)	शासकीय तंत्रनिकेतन, अंबड, जि. जालना
(३२)	शासकीय तंत्रनिकेतन, अमरावती
(३३)	शासकीय तंत्रनिकेतन, वाशिम
(३४)	शासकीय तंत्रनिकेतन, खामगाव
(३५)	शासकीय तंत्रनिकेतन, यवतमाळ
(३६)	शासकीय तंत्रनिकेतन, मूर्तिजापूर, जि. अकोला
(३७)	शासकीय तंत्रनिकेतन, अचलपूर
(३८)	शासकीय तंत्रनिकेतन, नागपूर
(३९)	शासकीय हॉटेल मॅनेजमेंट अँड कॅटरिंग टेक्नॉलॉजी, नागपूर
(४०)	शासकीय तंत्रनिकेतन, साकोली
(४१)	शासकीय तंत्रनिकेतन, ब्रह्मपुरी
(४२)	शासकीय तंत्रनिकेतन, गडचिरोली
(४३)	शासकीय तंत्रनिकेतन, आर्वी
(४४)	शासकीय तंत्रनिकेतन, गोंदिया

तक्ता क्रमांक २

(२) अनुदानित महाविद्यालये / तंत्रनिकेतने व तत्सम संस्थेची माहिती दर्शविणारा तक्ता

तंत्रशिक्षण संचालनालयाच्या अधिपत्याखालील अनुदानपात्र विद्यापीठे व अशासकीय अनुदानित अभियांत्रिकी महाविद्यालये व तत्सम पदवी संस्थांची यादी

अ. क्र.	संस्थेचे नाव
१	२

विद्यापीठे

संस्था

- (१) मुंबई विद्यापीठास परिरक्षण अनुदान संस्था सर ज. जी. वास्तुशास्त्र महाविद्यालय, मुंबई
- (२) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर तंत्रशास्त्र विद्यापीठ, मु. पो. लोणेरे, तालुका माणगाव, जिल्हा रायगड

अभियांत्रिकी महाविद्यालये

- (१) व्ही. जे. टी. आय. मुंबई
- (२) सरदार पटेल कॉलेज ऑफ इंजिनिअरिंग, मुंबई
- (३) रसायन तंत्रशास्त्र संस्था, माटुंगा, मुंबई
- (४) वालचंद अभियांत्रिकी महाविद्यालय, सांगली
- (५) श्री गुरुगोविंदसिंह कॉलेज ऑफ इंजिनिअरिंग, नांदेड

औषधनिर्माणशास्त्र महाविद्यालये

- (१) वॉम्बे कॉलेज ऑफ फार्मसी, मुंबई
- (२) के. एम. कुंदनानी कॉलेज ऑफ फार्मसी, मुंबई
- (३) सी. यू. शहा कॉलेज ऑफ फार्मसी, मुंबई
- (४) भारती विद्यापीठ, पुणे कॉलेज ऑफ फार्मसी, पुणे
- (५) एम. व्ही. पी. समाजाचे कॉलेज ऑफ फार्मसी, नाशिक

वास्तुशास्त्र महाविद्यालये

- (१) रचना संसदचे अॅकॅडमी ऑफ आर्किटेक्चर, मुंबई
- (२) भारतीय कला प्रसारण सभेचे कॉलेज ऑफ आर्किटेक्चर, पुणे

तंत्रनिकेतने व तत्सम पदविका संस्थांची यादी

अ. क्र.	संस्थेचे नाव
१	२

- १ एस. बी. एम. पॉलिटैक्निक, मुंबई
- २ के. जे. सोमय्या पॉलिटैक्निक, मुंबई
- ३ एम. एच. साबुसिद्धिक पॉलिटैक्निक, मुंबई
- ४ सेंट झेविअर्स टेक्निकल इन्स्टिट्यूट, मुंबई
- ५ अॅग्नल टेक्निकल कॉलेज, (पॉलिटैक्निक), मुंबई
- ६ दि. सिंथेटिक अॅण्ड आर्ट सिल्क मिल्स रिसर्च असोशिएशन, ससमिरा, वरळी, मुंबई

१	२
७	सोफिया श्री. वसंतकुमार सोमाजी मेमोरिअल पॉलिटिकल, मुंबई
८	प्रेमलीला विठ्ठलदास पॉलिटिकल, मुंबई
९	के. एम. कुंदनानी कॉलेज ऑफ फार्मसी, उल्हासनगर
१०	इन्स्टि. ऑफ पेट्रो-केमिकल इंजिनिअरिंग, लोणेरे, रायगड
११	कुसरो वाडिया इन्स्टि. ऑफ टेक्नॉ. पुणे
१२	भारती विद्यापीठ इन्स्टि. ऑफ फार्मसी (पॉलि.), एरंडवणे, पुणे
१३	डी. ई. सोसायटी टेक्निकल इन्स्टि., पुणे
१४	महाराष्ट्र इन्स्टि. ऑफ प्रिंटिंग टेक्नॉ., पुणे
१५	इन्स्टि. ऑफ सिव्हिल अँड रुरल इंजि., गारगोटी
१६	के. डी. सी. अ. इन्स्टि. ऑफ फार्मसी, उजळाईवाडी, कोल्हापूर
१७	डी. एस. टी. एस. मंडळाचे इन्स्टि. ऑफ फार्मसी, (पॉलि.), सोलापूर
१८	स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्थेचे इन्स्टि. ऑफ फार्मसी, मिरज
१९	प्रवरा रुरल कॉलेज ऑफ फार्मसी, लोणी, अहिल्यानगर
२०	श्रीमती एस. एस. पाटील इन्स्टि. ऑफ टेक्नॉ., चोपडा, जळगांव,
२१	अ. आय. टी. एस. इन्स्टि. ऑफ फार्मसी, मालेगाव, नाशिक
२२	कमला नेहरू पॉलिटिकल (फार्मसी), छत्रपती संभाजीनगर
२३	चन्नावसवेश्वर पॉलिटिकल कॉलेज, लातूर
२४	आदर्श शिक्षण प्रसारक मंडळाचे डिप्लोमा इन फार्मसी इन्स्टि., धाराशिव
२५	शिवाजी इन्स्टि. ऑफ फार्मसी, परभणी
२६	शारदा भवन शिक्षण संस्थेचे नांदेड फार्मसी कॉलेज (पॉलि.), नांदेड
२७	जय भवानी शिक्षण प्रसारक मंडळ इन्स्टि. ऑफ फार्मसी, गढी गेवराई, बीड
२८	महाराष्ट्र पॉलिटिकल इन्स्टि., निलंगा, लातूर
२९	गीतादेवी खंडेलवाल इन्स्टि. ऑफ फार्मसी, अकोला.
३०	डॉ. पंजाबराव देशमुख पॉलि., अमरावती
३१	आचार्य श्रीमन्नारायण तंत्र संस्था, पिपरी, वर्धा
३२	विदर्भ युथ वेलफेअर सोसायटीचे इन्स्टि. ऑफ डिप्लोमा इन फार्मसी, बोरगाव, मेघे, वर्धा
३३	श्रीमती कुसुमताई वानखेडे इन्स्टि. ऑफ फार्मसी, काटोल, नागपूर
३४	अॅड. व्ही. आर. मनोहर, औषधनिर्माणशास्त्र पदविका संस्था, वानाडोंगरी, नागपूर
३५	अॅड. व्ही. आर. मनोहर, वैद्यकीय प्रयोगशाळा तंत्र शिक्षण संस्था, वानाडोंगरी, नागपूर
३६	वुमेन्स टेक्न. एज्युकेशन अँड रिसर्च इन्स्टि., नागपूर

तक्ता क्रमांक ३

३. विद्यापीठनिहाय अभियांत्रिकी व तंत्रशास्त्र पदवी अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr. No.	विद्यापीठाचे नाव Name of University	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total
		शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संचलित/विभाग/अभिमत University Managed/Dept./Deemed	
१	२	३	४	५	६	७
1	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर तंत्रशास्त्र विद्यापीठ, लोणेरे, रायगड. Dr. B. A. Technology University, Lonere, Raigad.	1080(4)	—	36231 (102)	498 (1)	37809 (107)
2	एस. एन. डी. टी. महिला विद्यापीठ, मुंबई S.N.D.T. Women's University, Mumbai	—	—	—	360 (1)	360 (1)
3	मुंबई विद्यापीठ, मुंबई Mumbai University, Mumbai	—	720 (2)	32344 (68)	—	33064 (70)
4	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे Savitribai Phule University, Pune	360 (1)	—	60707 (100)	—	61067 (101)
5	कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon.	360 (1)	—	2010(5)	120 (1)	2490 (7)
6	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर . Dr. B. A. Marathwada University, Chhatrapati Sambhajinagar.	360 (1)	—	2610(6)	22 (1)	2992 (8)
7	स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड. SRT Marathwada University, Nanded	—	610 (1)	—	—	610 (1)
8	शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर Shivaji University, Kolhapur	300 (1)	390 (1)	7500 (13)	360 (1)	8550 (15)
9	संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती. Sant Gadgebaba Amravati University, Amravati.	390 (1)	—	8292 (20)	60 (1)	8742(22)
10	राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर. Rashtrasant Tukdoji Maharaj Nagpur University, Nagpur.	300 (1)	—	15327 (26)	—	15627(27)
11	पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर. Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University, Solapur.	—	—	3150 (7)	—	3150(7)

तक्ता क्रमांक ३ -- चालू

१	२	३	४	५	६	७
12	गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली Gondwana University, Gadchiroli	330 (1)	—	—	—	330 (1)
13	अभिमत विद्यापीठ Deemed to be University	—	—	—	209 (1)	209 (1)
14	महाराष्ट्र शासनाचे एकात्म सार्वजनिक विद्यापीठ. Unitary Public University of Government of Maharashtra.	—	—	—	1335 (2)	1335 (2)
15	वारणा विद्यापीठ, वारणानगर, कोल्हापूर Warana University, Warananagar, Kolhapur.	—	—	—	1080 (1)	1080 (1)
एकूण प्रवेशक्षमता (संस्था)		3480	1720	169251	2964	177415
Total Intake Capacity (Institutes)		(11)	(4)	(348)	(9)	(371)

टीप :- वरील तक्त्यात विद्यापीठानुसार संस्थांचे विभाजन दाखविले आहे. संस्थेतील शासकीय, अनुदानित व विनाअनुदानित अभ्यासक्रम विचारात घेऊन सदर संस्थांची संख्या दाखवली आहे. मात्र एकूण स्तंभात सदर संस्था एक संस्था म्हणून मोजली आहे.

तक्ता क्रमांक ४

४. विभागनिहाय अभियांत्रिकी व तंत्रशास्त्र पदवी अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr. No.	विभागाचे नाव Name of Region	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total
		शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संचलित/ विभाग/अभिमत University Managed/Dept./Deemed	
१	२	३	४	५	६	७
1	अमरावती Amravati	690 (2)	—	8292 (20)	60 (1)	9042 (23)
2	छत्रपती संभाजीनगर Chhatrapati Sambhajinagar	540 (2)	610 (1)	13455 (35)	22 (1)	14627 (39)
3	मुंबई Mumbai	300 (1)	720 (2)	33184 (71)	1067 (3)	35271 (77)
4	नागपूर Nagpur	630 (2)	—	20247 (37)	150 (1)	21027 (40)
5	नाशिक Nashik	360 (1)	—	25288 (57)	120 (1)	25768 (59)
6	पुणे Pune	960 (3)	390 (1)	68785 (128)	1545 (2)	71680 (133)
एकूण प्रवेशक्षमता (संस्था)		3480	1720	169251	2964	177415
Total Intake Capacity (Institutes)		(11)	(4)	(348)	(9)	(371)

टीप :- वरील तक्त्यात विभागानुसार संस्थांचे विभाजन दाखविले आहे. संस्थेतील शासकीय, अनुदानित व विनाअनुदानित अभ्यासक्रम विचारात घेऊन सदर संस्थांची संख्या दाखवली आहे. मात्र एकूण स्तंभात सदर संस्था एक संस्था म्हणून मोजली आहे.

तक्ता क्रमांक ५

५. जिल्हानिहाय अभियांत्रिकी / तंत्रशास्त्र पदवी अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता दर्शविणारा तक्ता २०२५-२६

अ.क्र. Sr. No.	जिल्ह्याचे नाव Name of District	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total
		शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संचलित/ विभाग/अभिमत University Managed/ Dept./Deemed	
१	२	३	४	५	६	७
1	अहिल्यानगर (Ahilyanagar)	—	—	6690 (14)	—	6690 (14)
2	अकोला (Akola)	—	—	747 (2)	—	747 (2)
3	अमरावती (Amravati)	390 (1)	—	3780 (7)	60 (1)	4230 (9)
4	छत्रपती संभाजीनगर (Chhatrapati Sambhajanagar)	360 (1)	—	5985 (12)	22 (1)	6367 (14)
5	बीड (Beed)	—	—	2610 (7)	—	2610 (7)
6	भंडारा (Bhandara)	—	—	834 (3)	—	834 (3)
7	बुलढाणा (Buldhana)	—	—	2115 (7)	—	2115 (7)
8	चंद्रपूर (Chandrapur)	330 (1)	—	1740 (4)	—	2070 (5)
9	धुळे (Dhule)	—	—	3720 (8)	—	3720 (8)
10	गडचिरोली (Gadchiroli)	—	—	—	—	—
11	गोंदिया (Gondia)	—	—	—	—	—
12	हिंगोली (Hingoli)	—	—	—	—	—
13	जळगाव (Jalgaon)	360 (1)	—	3066 (9)	120 (1)	3546 (11)
14	जालना (Jalna)	—	—	540 (2)	—	540 (2)
15	कोल्हापूर (Kolhapur)	300 (1)	—	9570 (18)	360 (1)	10230 (20)
16	लातूर (Latur)	180 (1)	—	1680 (5)	—	1860 (6)
17	मुंबई शहर (Mumbai City)	—	540 (1)	2280 (5)	209 (1)	3029 (7)
18	मुंबई उपनगर (Mumbai Suburban)	—	180 (1)	9300 (15)	360 (1)	9840 (17)
19	नागपूर (Nagpur)	300 (1)	—	16410 (25)	150 (1)	16860 (27)
20	नांदेड (Nanded)	—	610 (1)	1500 (4)	—	2110 (5)
21	नंदुरबार (Nandurbar)	—	—	888 (4)	—	888 (4)
22	नाशिक (Nashik)	—	—	10924 (22)	—	10924 (22)
23	धाराशिव (Dharashiv)	—	—	930 (4)	—	930 (4)
24	पालघर (Palghar)	—	—	2640 (6)	—	2640 (6)

तक्ता क्रमांक ५-चालू

जिल्हानिहाय अभियांत्रिकी / तंत्रशास्त्र पदवी अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता दर्शविणारा तक्ता २०२५-२६

अ.क्र. Sr. No.	जिल्ह्याचे नाव Name of District	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total
		शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संचलित/विभाग/अभिमत University Managed/Dept./Deemed	
१	२	३	४	५	६	७
25	परभणी (Parbhani)	—	—	210 (1)	—	210 (1)
26	पुणे (Pune)	360 (1)	—	45853 (76)	1185(1)	47398 (78)
27	रायगड (Raigad)	—	—	6174 (14)	498 (1)	6672 (15)
28	रत्नागिरी (Ratnagiri)	300 (1)	—	1110 (4)	—	1410 (5)
29	सांगली (Sangli)	—	390 (1)	4080 (9)	—	4470 (10)
30	सातारा (Satara)	300 (1)	—	2820 (8)	—	3120 (9)
31	सिंधुदुर्ग (Sindhudurg)	—	—	930 (3)	—	930 (3)
32	सोलापूर (Solapur)	—	—	6462 (17)	—	6462 (17)
33	ठाणे (Thane)	—	—	10750 (24)	—	10750 (24)
34	वाशिम (Washim)	—	—	300 (1)	—	300 (1)
35	वर्धा (Wardha)	—	—	1263 (5)	—	1263 (5)
36	यवतमाळ (Yavatmal)	300 (1)	—	1350 (3)	—	1650 (4)
एकूण प्रवेशक्षमता (संस्था) Total Intake Capacity (Institutes)		3480 (11)	1720 (4)	169251 (348)	2964 (9)	177415 (371)

टीप :- वरील तक्त्यात जिल्ह्यानुसार संस्थांचे विभाजन दाखविले आहे. संस्थेतील शासकीय, अनुदानित व विनाअनुदानित अभ्यासक्रम विचारात घेऊन सदर संस्थांची संख्या दाखवली आहे. मात्र एकूण स्तंभात सदर संस्था एक संस्था म्हणून मोजली आहे.

तक्ता ६
TABLE 6

६. महाराष्ट्र राज्यातील शासकीय, अशासकीय अनुदानित, विनाअनुदानित तत्त्वावरील अभियांत्रिकी

अ. क्र. Sr. No.	अभ्यासक्रमाचे नाव Course Name	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर तंत्रशास्त्र विद्यापीठ, लोणेरे Dr. Babasaheb Ambedkar Technology University, Lonere	एसएनडीटी महिला विद्यापीठ, मुंबई SNDT Women's University, Mumbai	मुंबई विद्यापीठ, मुंबई Mumbai University, Mumbai	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे Savitribai Phule Pune University, Pune	कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon
1	2	3	4	5	6	7
1	फाईव्ह जी 5-G	30	—	—	—	—
2	अेरोनॉटिकल इंजिनिअरिंग Aeronautical Engg.	—	—	60	—	—
3	अॅग्रीकल्चरल इंजिनिअरिंग Agricultural Engg.	—	—	—	—	—
4	ऑटोमोबाईल इंजिनिअरिंग Automobile Engg.	—	—	150	120	—
5	आर्टिफिसिअल इंटेलिजेन्स Artificial Intelligence	450	60	—	—	—
6	आर्टिफिसिअल इंटेलिजेन्स अॅण्ड डाटा सायन्स Artificial Intelligence and Data Science	1590	—	1560	4590	60
7	आर्टिफिसिअल इंटेलिजेन्स अॅण्ड मशिन लर्निंग Artificial Intelligence and Machine Learning	930	—	960	1530	—
8	आर्टिफिसिअल इंटेलिजेन्स (एआय) अॅण्ड डाटा सायन्स Artificial Intelligence (AI) and Data Science	750	—	360	1500	—
9	ऑटोमोशन अॅण्ड रोबोटिक्स Automation and Robotics	240	—	240	600	—
10	बायोमेडिकल इंजिनिअरिंग Bio-Medical Engg.	54	—	90	—	—
11	बायो-टेक्नॉलॉजी Bio-Technology	—	—	—	60	—
12	केमिकल इंजिनिअरिंग Chemical Engineering	114	—	390	360	90
13	सिव्हिल इंजिनिअरिंग Civil Engineering	3960	—	1920	4483	360
14	सिव्हिल अॅण्ड इनव्हायरन्मेंटल इंजिनिअरिंग Civil and Environmental Engineering	90	—	—	—	—
15	सिव्हिल इंजिनिअरिंग अॅण्ड प्लॅनिंग Civil Engineering and Planning	—	—	30	—	—
16	सिव्हिल इंजिनिअरिंग विथ कॉम्प्युटर अॅप्लिकेशन Civil Engineering with Computer Application	—	—	30	—	—
17	सिव्हिल अॅण्ड इनफ्रास्ट्रक्चर इंजिनिअरिंग Civil and Infrastructure Engineering	60	—	60	—	—
18	कॉम्प्युटर इंजिनिअरिंग Computer Engineering	3858	60	8097	15066	360
19	कॉम्प्युटर इंजिनिअरिंग (सॉफ्टवेअर इंजिनिअरिंग) Computer Engineering (Software Engineering)	—	—	—	60	—

६

महाविद्यालयांमधील २०२५-२६ मधील पदवी अभ्यासक्रमनिहाय विद्यापीठातील प्रवेश क्षमता दर्शविणारा तक्ता

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर Dr. B. A. Marathwada University, Chhatrapati Sambhajanagar	स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड SRT Marathwada University, Nanded	शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर Shivaji University, Kolhapur	संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती Sant Gadgebaba Amravati University, Amravati Nagpur	राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर Rashtrasant Tukadoji Maharaj Nagpur University, Solapur	पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University,	गोंडवाणा विद्यापीठ, गडचिरोली Gondwana University, Gadchiroli	अभिमत विद्यापीठ Deemed to be University	सीओईपी तंत्रज्ञान विद्यापीठ, पुणे COEP Technological University, Pune	वारणा विद्यापीठ, वारणानगर, कोल्हापूर Warana University, Warana-nagar, Kolhapur	एकूण Total
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30
—	—	60	—	150	—	—	—	—	—	270
30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	270
60	—	—	—	540	—	—	—	—	—	1110
—	—	60	390	570	60	—	—	—	—	8880
120	—	60	—	210	60	—	—	75	—	3945
120	—	180	300	60	60	—	—	—	—	3330
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1080
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	144
—	—	60	—	150	—	—	—	—	—	270
—	30	120	135	60	—	—	75	75	60	1509
300	60	990	1080	1428	360	60	—	150	120	15271
—	—	60	—	—	—	—	—	—	—	150
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	120
—	—	180	240	486	—	—	—	—	—	28347
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60

1	2	3	4	5	6	7
20	कॉम्प्युटर इंजिनअरिंग (प्रादेशिक भाषा) Computer Engineering (Regional Language)	—	—	—	60	—
21	कॉम्प्युटर सायन्स अॅण्ड बिजनेस सिस्टीम्स Computer Science and Business Systems	—	—	—	60	—
22	कॉम्प्युटर सायन्स Computer Science	—	—	30	300	—
23	कॉम्प्युटर सायन्स अॅण्ड डिझाईन Computer Science and Design	60	—	60	180	—
24	कॉम्प्युटर सायन्स अॅण्ड इंजिनअरिंग (आर्टिफिसअल इंटेलिजेन्स अॅण्ड डेटा सायन्स). Computer Science and Engineering (Artificial Intelligence and Data Science).	240	—	—	—	—
25	कॉम्प्युटर सायन्स अॅण्ड इंजिनअरिंग (आयओटी) Computer Science and Engineering (IOT)	—	—	120	—	—
26	कॉम्प्युटर सायन्स अॅण्ड इंजिनअरिंग (सायबर सिक्युरिटी) Computer Science and Engineering (Cyber Security).	360	—	240	60	—
27	कॉम्प्युटर सायन्स अॅण्ड इंजिनअरिंग Computer Science and Engg.	6630	—	660	360	300
28	कॉम्प्युटर सायन्स अॅण्ड टेक्नॉलॉजी Computer Science and Technology	—	60	—	—	—
29	कॉम्प्युटर टेक्नॉलॉजी Computer Technology	60	—	—	—	—
30	कॉम्प्युटर सायन्स अॅण्ड इंजिनअरिंग (आर्टिफिसअल इंटेलिजेन्स). Computer Science and Engineering (Artificial Intelligence).	—	—	—	600	120
31	कॉम्प्युटर सायन्स अॅण्ड इंजिनअरिंग (इंटरनेट ऑफ थिंग्ज अॅण्ड सायबर सिक्युरिटी इन्क्लुडिंग ब्लॉक चेन टेक्नॉलॉजी). Computer Science and Engg. (Internet of Things and Cyber Security Block Chain Technology).	—	—	570	180	—
32	कॉम्प्युटर सायन्स अॅण्ड इंजिनअरिंग (आर्टिफिसअल इंटेलिजेन्स अॅण्ड मशिन लर्निंग). Computer Science and Engineering (Artificial Intelligence and Machine Learning).	690	—	1980	840	60
33	कॉम्प्युटर सायन्स अॅण्ड इंजिनअरिंग (डाटा सायन्स) Computer Science and Engg. (Data Science).	870	—	840	570	60
34	कॉम्प्युटर सायन्स अॅण्ड इन्फॉर्मेशन टेक्नॉलॉजी Computer Science and Information Technology	—	—	90	—	—
35	सायबर सिक्युरिटी Cyber Security	—	—	90	60	—
36	डाटा सायन्स Data Science	240	60	30	—	—

६--पुढे चालू

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60
—	—	180	—	60	—	—	—	—	180	480
120	—	—	—	—	—	—	—	—	—	450
120	—	—	—	60	—	—	—	—	—	480
—	—	—	—	120	—	—	—	—	—	360
—	—	—	60	120	—	—	—	—	—	300
—	—	—	—	240	—	—	—	—	—	660
810	120	1770	2340	2850	870	60	—	300	300	17370
—	—	60	—	—	—	—	—	—	—	120
—	—	—	—	360	—	—	—	—	—	420
—	—	—	—	120	—	—	—	—	—	840
—	—	60	—	—	—	—	—	—	—	810
—	—	720	180	660	—	—	—	—	—	5130
—	—	300	60	510	—	—	—	—	—	3210
—	—	60	60	—	—	—	—	—	—	210
—	—	—	—	—	—	—	—	—	60	210
—	—	—	—	120	—	—	—	—	—	450

1	2	3	4	5	6	7
37	डेस्टफ टेक्नॉलॉजी Dyestuff Technology	—	—	—	—	—
38	इलेक्ट्रिकल अॅण्ड इलेक्ट्रॉनिक्स इंजिनिअरिंग Electrical and Electronics Engg.	30	—	—	—	—
39	इलेक्ट्रिकल, इलेक्ट्रॉनिक्स अॅण्ड पॉवर Electrical, Electronics and Power.	60	—	—	—	—
40	इलेक्ट्रॉनिक्स अॅण्ड कॉम्प्युटर सायन्स Electronics and Computer Science	240	—	1380	—	—
41	इलेक्ट्रॉनिक्स इंजिनिअरिंग (VLSI डिझाइन अॅण्ड टेक्नॉलॉजी) Electronics Engineering (VLSI Design and Technology)	150	—	60	360	—
42	इलेक्ट्रॉनिक्स अॅण्ड बायोमेडिकल इंजिनिअरिंग Electronics and Biomedical Engineering	—	—	60	—	—
43	इलेक्ट्रिकल अॅण्ड कम्प्युटर इंजिनिअरिंग (Electrical and Computer Engg.)	120	—	180	—	—
44	इलेक्ट्रॉनिक्स अॅण्ड कम्प्युटर इंजिनिअरिंग Electronics and Computer Engg.	1080	—	120	1620	—
45	इलेक्ट्रिकल इंजिनिअरिंग (इलेक्ट्रॉनिक्स अॅण्ड पॉवर) Electrical Engg. (Electronics and Power)	—	—	60	—	—
46	इलेक्ट्रिकल इंजिनिअरिंग Electrical Engineering	3678	—	1200	3353	330
47	इलेक्ट्रॉनिक्स अॅण्ड कम्युनिकेशन इंजिनिअरिंग Electronics and Communication Engg.	180	60	—	—	—
48	इलेक्ट्रॉनिक्स अॅण्ड कम्युनिकेशन इंजिनिअरिंग (बायो मेडिकल इंजिनिअरिंग) Electronics and Communication Engg. (Bio-Medical Engg.)	—	—	—	—	—
49	इलेक्ट्रॉनिक्स अॅण्ड टेलि-कम्युनिकेशन इंजिनिअरिंग Electronics and Tele-Comm. Engg.	3909	—	3015	7461	240
50	इलेक्ट्रॉनिक्स इंजिनिअरिंग Electronics Engg.	60	—	180	—	—
51	इलेक्ट्रॉनिक्स अॅण्ड कम्युनिकेशन (अॅडव्हान्स्ड कम्युनिकेशन टेक्नॉलॉजी) Electronics and Communication (Advanced Communications Technology)	60	—	60	180	—
52	फूड इंजिनिअरिंग अॅण्ड टेक्नॉलॉजी Food Engineering and Technology	—	—	—	—	—
53	फूड टेक्नॉलॉजी Food Technology	90	—	—	—	15
54	फूड टेक्नॉलॉजी अॅण्ड मॅनेजमेंट Food Technology and Management	60	—	—	—	—
55	फॅशन टेक्नॉलॉजी Fashion Technology	—	—	—	—	—
56	फायबर अॅण्ड टेक्सटाईल प्रोसेसिंग टेक्नॉलॉजी Fibres and Textile Processing Technology	—	—	—	—	—

६--पुढे चालू

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
—	—	—	—	—	—	—	18	—	—	18
90	—	—	—	—	—	—	—	—	—	120
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60
—	—	120	—	60	—	—	—	—	—	1800
—	—	—	—	60	—	—	—	—	—	630
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60
—	—	60	—	—	—	—	—	—	—	360
120	—	—	60	60	180	—	—	—	—	3240
—	—	—	240	180	—	—	—	—	—	480
180	30	600	570	1368	300	60	—	150	60	11879
—	—	—	—	420	—	—	—	—	—	660
—	—	30	—	—	—	—	—	—	—	30
270	120	840	930	1311	570	60	—	150	120	18996
—	—	60	—	180	—	—	—	—	—	480
—	—	—	—	60	—	—	—	—	—	360
—	—	—	—	—	—	—	16	—	—	16
10	—	90	15	—	—	—	—	12	—	232
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60
—	—	30	—	—	—	—	—	—	—	30
—	—	—	—	—	—	—	34	—	—	34

1	2	3	4	5	6	7
57	इंडस्ट्रियल आयओटी Industrial IOT	—	—	—	—	—
58	इन्फर्मेशन टेक्नॉलॉजी Information Technology	1704	60	4492	6270	60
59	इन्स्ट्रुमेन्टेशन अँड कंट्रोल इंजिनिअरिंग Instrumentation and Control Engineering	30	—	—	420	—
60	इन्स्ट्रुमेन्टेशन इंजिनिअरिंग Instrumentation Engineering	30	—	90	150	60
61	इंटरनेट ऑफ थिंग्ज Internet of Things (IOT)	—	—	—	60	—
62	मॅनमेड टेक्सटाईल टेक्नॉलॉजी Man-Made Textile Technology	—	—	—	—	—
63	मॅन्युफॅक्चरिंग सायन्स अँड इंजिनिअरिंग Manufacturing Science and Engineering	—	—	—	—	—
64	मेकॅट्रॉनिक्स इंजिनिअरिंग Mechatronics Engineering	150	—	150	240	—
65	मेकॅनिकल अँड ऑटोमेशन इंजिनिअरिंग Mechanical and Automation Engineering	90	—	30	—	—
66	मेकॅनिकल इंजिनिअरिंग Mechanical Engineering	4218	—	3120	8294	330
67	मेकॅनिकल इंजिनिअरिंग ऑटोमोबाईल Mechanical Engineering Automobile	—	—	30	—	—
68	मेकॅनिकल इंजिनिअरिंग (सँडविच) Mechanical Engineering (Sandwich)	—	—	—	60	—
69	मेकॅनिकल अँड मेकॅट्रॉनिक्स इंजि. (ऑडिटिव्ह मॅन्युफॅक्चरिंग) Mechanical and Mechatronics Engg. (Additive Manufacturing).	120	—	60	—	—
70	मेकॅनिकल अँड रेल इंजिनिअरिंग Mechanical and Rail Engineering	—	—	—	—	—
71	मेटालर्जी अँड मटेरियल टेक्नॉलॉजी Metallurgy and Material Technology	—	—	—	—	—
72	मायनिंग इंजिनिअरिंग Mining Engineering	270	—	—	—	—
73	ऑईल अँड पेन्टस् टेक्नॉलॉजी Oil and Paints Technology	—	—	—	—	—
74	ऑईल फॅट्स अँड वॅक्सेस टेक्नॉलॉजी Oil Fats and Waxes Technology	—	—	—	—	15
75	ऑईल टेक्नॉलॉजी Oil Technology	—	—	—	—	—
76	ऑईल, ओलिओकेमिकल अँड सरफॅक्ट टेक्नॉलॉजी Oil, Oleochemicals and Sufractants Tech.	—	—	—	—	—
77	पेन्टस् टेक्नॉलॉजी Paints Technology	—	—	—	—	15

1	2	3	4	5	6	7
78	पेपर अँड पल्प टेक्नॉलॉजी Paper and Pulp Technology	—	—	—	—	—
79	पेट्रो-केमिकल इंजिनअरिंग Petro—Chemical Engineering	54	—	—	—	—
80	फार्मास्युटिकल अँड फाईन केमिकल टेक्नॉलॉजी Pharmasutical and Fine Chemical Tech.	—	—	—	—	—
81	फार्मास्युटिकल केमिस्ट्री अँड टेक्नॉलॉजी Pharmasutical Chemistry and Tech.	—	—	—	—	—
82	प्लॉस्टिक अँड पॉलिमर इंजिनअरिंग Plastic and Polymer Engineering	—	—	—	—	—
83	प्लॉस्टिक टेक्नॉलॉजी Plastic Technology	—	—	—	—	15
84	प्रिंटिंग अँड पॅकिंग टेक्नॉलॉजी Printing and Packing Technology	—	—	—	60	—
85	पॉलिमर इंजिनअरिंग अँड टेक्नॉलॉजी Polymer Engineering and Technololy	—	—	—	—	—
86	प्रॉडक्शन इंजिनअरिंग Production Engineering	—	—	—	60	—
87	प्रॉडक्शन इंजिनअरिंग (सँडविच) Production Engineering (Sandwich)	—	—	60	—	—
88	रोबोटिक्स अँड ऑटोमेशन Robotics and Automation	—	—	—	480	—
89	रोबोटिक्स अँड आर्टिफिसअल इंटेलिजेन्स Robotics and Artificial Intelligence	60	—	—	60	—
90	सेफ्टी अँड फायर इंजिनअरिंग Sefety and Fire Engineering	60	—	—	—	—
91	स्ट्रक्चरल इंजिनअरिंग Structural Engg.	—	—	—	60	—
92	सरफेस कोटिंग टेक्नॉलॉजी Surface Coating Technology	—	—	—	—	—
93	टेक्सटाईल केमिस्ट्री Textile Chemistry	—	—	—	—	—
94	टेक्सटाईल इंजिनअरिंग / टेक्नॉलॉजी Textile Engineering/ Technology	—	—	—	—	—
95	टेक्निकल टेक्सटाईल Technical Textile	—	—	—	—	—
96	टेक्सटाईल टेक्नॉलॉजी Textile Technology	—	—	60	—	—
97	व्हीएलएसआय VLSI	30	—	—	—	—
एकूण Grand Total		37809	360	33064	61067	2490

६--पुढे चालू

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
—	—	—	15	—	—	—	—	12	—	27
—	—	—	15	—	—	—	—	12	—	81
12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
—	—	—	—	—	—	—	18	—	—	18
60	—	—	—	—	—	—	—	12	—	72
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60
—	—	—	—	—	—	—	16	—	—	16
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60
—	—	120	—	—	—	—	—	—	—	600
—	—	60	—	120	—	—	—	—	—	300
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60
—	—	—	—	—	—	—	16	15	—	31
—	—	60	—	—	—	—	—	—	—	60
—	—	—	30	—	—	—	—	—	—	30
—	—	30	—	—	—	—	—	—	—	30
—	30	60	—	—	—	—	—	—	—	150
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30
2992	610	8550	8742	15627	3150	330	209	1335	1080	177415

तक्ता क्रमांक ७

७. विद्यापीठनिहाय औषधनिर्माणशास्त्र पदवी अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr. No.	विद्यापीठाचे नाव Name of University	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total
		शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संचलित/विभाग/अभिमत University Managed/Dept./Deemed	
१	२	३	४	५	६	७
1.	एस.एन.डी.टी. महिला विद्यापीठ, मुंबई SNDT Women's University, Mumbai	—	30(1)	—	—	30(1)
2.	मुंबई विद्यापीठ, मुंबई Mumbai University, Mumbai	40(1)	120(2)	3440(40)	—	3600(41)
3.	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे Savitribai Phule Pune University, Pune	—	60(1)	4440(51)	—	4500(52)
4.	कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव. Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon.	—	—	1380(15)	—	1380(15)
5.	डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर. Dr. B.A. Marathwada University, Chhatrapati Sambhajinagar.	60(1)	—	960(10)	—	1020(11)
6.	स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नान्देड SRT Marathwada University, Nanded	—	—	2380(32)	60(1)	2440(33)
7.	शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर Shivaji University, Kolhapur	60(1)	—	1120(12)	—	1180(13)
8.	संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती. Sant Gadgebaba Amravati University, Amravati.	60(1)	—	2060(25)	—	2120(26)
9.	राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर. Rashtrasant Tukdoji Maharaj Nagpur University, Nagpur.	—	—	1220(15)	30(1)	1250(16)
10.	पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University, Solapur.	—	—	220(3)	—	220(3)
11.	गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली Gondwana University, Gadchiroli	—	—	100(1)	—	100(1)

तक्ता क्रमांक ७--चालू

१	२	३	४	५	६	७
12.	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर तंत्रशास्त्र विद्यापीठ, लोणेरे, रायगड. Dr. B. A. Technology University, Lonere, Raigad.	—	—	24680(316)	—	24680(316)
13.	भारती विद्यापीठ, पुणे Bharati University, Pune	—	60(1)	—	—	60(1)
14.	अभिमत विद्यापीठ Deemed to be University	—	—	—	30(1)	30(1)
15.	वारणा विद्यापीठ, वारणानगर, कोल्हापूर. Warana University Warananagar, Kolhapur.	—	—	60(1)	—	60(1)
एकूण प्रवेशक्षमता (संस्था)						
Total Intake Capacity (Institutes)		220(4)	270(5)	42060(521)	120(3)	42670(530)

टीप : संस्थांची आकडेवारी कंसात दर्शविण्यात आलेली आहे. **Note** : Figures in brackets indicates Number of Institutes

टीप :-- वरील तक्त्यात विद्यापीठानुसार संस्थांचे विभाजन दाखविले आहे. संस्थेतील शासकीय, अनुदानित व विनाअनुदानित अभ्यासक्रम विचारात घेऊन सदर संस्थांची संख्या दाखवली आहे. मात्र एकूण स्तंभात सदर संस्था एक संस्था म्हणून मोजली आहे.

तक्ता क्रमांक ८

८. विभागनिहाय औषधनिर्माणशास्त्र पदवी अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr. No.	विभागाचे नाव Name of Region	संस्थेचा दर्जा Status of Institute			एकूण Total	
		शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided		विद्यापीठ संचलित/विभाग/अभिमत University Managed/Dept./Deemed
१	२	३	४	५	६	७
1	अमरावती (Amravati)	60(1)	—	3320(42)	—	3380(43)
2	छत्रपती संभाजीनगर (Chhatrapati Sambhajinagar)	60(1)	—	8500(104)	60(1)	8620(106)
3	मुंबई (Mumbai)	40(1)	150(3)	4780(57)	30(1)	5000(60)
4	नागपूर (Nagpur)	—	—	4520(60)	30(1)	4550(61)
5	नाशिक (Nashik)	—	60(1)	10620(134)	—	10680(134)
6	पुणे (Pune)	60(1)	60(1)	10320(124)	—	10440(126)
एकूण प्रवेशक्षमता (संस्था)		220(4)	270(5)	42060(521)	120(3)	42670(530)
Total Intake Capacity (Institutes)						

टीप :-- वरील तक्त्यात विभागानुसार संस्थांचे विभाजन दाखविले आहे. संस्थेतील शासकीय, अनुदानित व विनाअनुदानित अभ्यासक्रम विचारात घेऊन सदर संस्थांची संख्या दाखवली आहे. मात्र एकूण स्तंभात सदर संस्था एक संस्था म्हणून मोजली आहे.

तक्ता क्रमांक ९

९. जिल्हानिहाय औषधनिर्माणशास्त्र पदवी अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr. No.	जिल्ह्याचे नाव Name of District	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total
		शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संचलित/विभाग/अभिमत University Managed/Dept./Deemed	
१	२	३	४	५	६	७
1	अहिल्यानगर (Ahilyanagar)	-	-	3360(44)	-	3360(44)
2	अकोला (Akola)	-	-	180(3)	-	180(3)
3	अमरावती (Amravati)	60(1)	-	540(7)	-	600(8)
4	छत्रपती संभाजीनगर (Chhatrapati Sambhajnagar)	60(1)	-	2260(25)	-	2320(26)
5	बीड (Beed)	-	-	940(11)	-	940(11)
6	भंडारा (Bhandara)	-	-	580(7)	-	580(7)
7	बुलढाणा (Buldhana)	-	-	1500(17)	-	1500(17)
8	चंद्रपूर (Chandrapur)	-	-	820(11)	-	820(11)
9	धुळे (Dhule)	-	-	1620(19)	-	1620(19)
10	गोंदिया (Gondia)	-	-	500(7)	-	500(7)
11	जळगाव (Jalgaon)	-	-	1560(20)	-	1560(20)
12	जालना (Jalna)	-	-	900(11)	-	900(11)
13	कोल्हापूर (Kolhapur)	-	-	1820(21)	-	1820(21)
14	लातूर (Latur)	-	-	1620(21)	-	1620(21)
15	मुंबई शहर (Mumbai City)	-	60(1)	40(1)	30(1)	130(3)
16	मुंबई उपनगर (Mumbai Suburban)	-	90(2)	400(5)	-	490(7)
17	नागपूर (Nagpur)	-	-	1920(26)	30(1)	1950(27)
18	नांदेड (Nanded)	-	-	1000(13)	60(1)	1060(14)
19	नंदुरबार (Nandurbar)	-	-	620(7)	-	620(7)
20	नाशिक (Nashik)	-	60(1)	3460(44)	-	3520(44)
21	धाराशिव (Dharashiv)	-	-	760(10)	-	760(10)
22	पुणे (Pune)	-	60(1)	4820(57)	-	4880(58)
23	रायगड (Raigad)	-	-	980(11)	-	980(11)
24	रत्नागिरी (Ratnagiri)	40(1)	-	280(4)	-	320(5)
25	सांगली (Sangli)	-	-	1120(14)	-	1120(14)

तक्ता क्रमांक ९-- चालू

१	२	३	४	५	६	७
26	सातारा (Satara)	60(1)	–	1260(15)	–	1320(16)
27	सिलव्हासा (Silvassa)*	–	–	–	–	–
28	सोलापूर (Solapur)	–	–	1300(17)	–	1300(17)
29	ठाणे (Thane)	–	–	1840(22)	–	1840(22)
30	वर्धा (Wardha)	–	–	700(9)	–	700(9)
31	यवतमाळ (Yavatmal)	–	–	660(9)	–	660(9)
32	वाशिम (Washim)	–	–	440(6)	–	440(6)
33	हिंगोली (Hingoli)	–	–	320(4)	–	320(4)
34	पालघर (Palghar)	–	–	620(7)	–	620(7)
35	सिंधुदुर्ग (Sindhudurg)	–	–	620(7)	–	620(7)
36	परभणी (Parbhani)	–	–	700(9)	–	700(9)
एकूण प्रवेशक्षमता (संस्था)		220(4)	270(5)	42060(521)	120(3)	42670(530)
Total Intake Capacity (Institutes)						

टीप :- वरील तक्त्यात जिल्ह्यानुसार संस्थांचे विभाजन दाखविले आहे. संस्थेतील शासकीय, अनुदानित व विनाअनुदानित अभ्यासक्रम विचारात घेऊन सदर संस्थांची संख्या दाखवली आहे. मात्र एकूण स्तंभात सदर संस्था एक संस्था म्हणून मोजली आहे.

तक्ता क्रमांक १०

विद्यापीठनिहाय वास्तुशास्त्र पदवी अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr. No.	विद्यापीठाचे नाव Name of University	संस्थेचा दर्जा Status of Institute			एकूण Total	
		शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided		विद्यापीठ संचलित/विभाग/अभिमत University Managed/Dept./Deemed
१	२	३	४	५	६	७
1	मुंबई विद्यापीठ, मुंबई Mumbai University, Mumbai	—	127(2)	1360(21)	—	1487(22)
2	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे Savitribai Phule Pune University, Pune.	—	30(1)	1260(16)	—	1290(17)
3	कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon.	—	—	—	—	—
4	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर. Dr. B.A. Marathwada University, Chhatrapati Sambhajinagar.	—	—	—	—	—
5	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर तंत्रशास्त्र विद्यापीठ, लोणेरे, रायगड. Dr. B.A. Technology University, Lonere, Raigad.	—	—	140(4)	—	140(4)
6	स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड Swami Ramanand Tirth Marathwada University, Nanded.	—	—	20(1)	—	20(1)
7	शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर Shivaji University, Kolhapur	—	—	300(6)	—	300(6)
8	संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती Sant Gadgebaba Amravati University, Amravati.	—	—	110(3)	—	110(3)
9	राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर. Rashtrasant Tukadoji Maharaj Nagpur University, Nagpur.	—	—	320(4)	—	320(4)
10	पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर. Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University, Solapur.	—	—	70(2)	—	70(2)
एकूण प्रवेशक्षमता (संस्था) Total Intake Capacity (Institutes)		—	157(3)	3580(57)	—	3737(59)

टीप :- वरील तक्त्यात विद्यापीठानुसार संस्थांचे विभाजन दाखविले आहे. संस्थेतील शासकीय, अनुदानित व विनाअनुदानित अभ्यासक्रम विचारात घेऊन सदर संस्थांची संख्या दाखवली आहे. मात्र एकूण स्तंभात सदर संस्था एक संस्था म्हणून मोजली आहे.

तक्ता क्रमांक ११

विभागांनिहाय वास्तुशास्त्र पदवी अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr. No.	विभागाचे नाव Name of Region	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total
		शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संचलित/विभाग/अभिमत University Managed/Dept./Deemed	
१	२	३	४	५	६	७
1	अमरावती (Amravati)	—	—	110(3)	—	110(3)
2	छत्रपती संभाजीनगर (Chhatrapati Sambhajinagar)	—	—	60(2)	—	60(2)
3	मुंबई (Mumbai)	—	127(2)	1360(21)	—	1487(22)
4	नागपूर (Nagpur)	—	—	320(4)	—	320(4)
5	नाशिक (Nashik)	—	—	240(4)	—	240(4)
6	पुणे (Pune)	—	30(1)	1490(23)	—	1520(24)
एकूण प्रवेश क्षमता (संस्था) Total Intake Capacity (Institutes)		—	157(3)	3580(57)	—	3737(59)

टीप :- वरील तक्त्यात विभागानुसार संस्थांचे विभाजन दाखविले आहे. संस्थेतील शासकीय, अनुदानित व विनाअनुदानित अभ्यासक्रम विचारात घेऊन सदर संस्थांची संख्या दाखवली आहे. मात्र एकूण स्तंभात सदर संस्था एक संस्था म्हणून मोजली आहे.

तक्ता क्रमांक १२

जिल्हानिहाय वास्तुशास्त्र पदवी अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr. No.	जिल्ह्याचे नाव Name of District	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total
		शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संचलित/विभाग/अभिमत University Managed/Dept./Deemed	
१	२	३	४	५	६	७
1	अहिल्यानगर (Ahilyanagar)	—	—	80(2)	—	80(2)
2	अकोला (Akola)	—	—	40(1)	—	40(1)
3	अमरावती (Amravati)	—	—	70(2)	—	70(2)
4	छत्रपती संभाजीनगर (Chhatrapati Sambhajinagar)	—	—	40(1)	—	40(1)
5	कोल्हापूर (Kolhapur)	—	—	180(4)	—	180(4)
6	लातूर (Latur)	—	—	20(1)	—	20(1)
7	मुंबई शहर (Mumbai City)	—	127(2)	80(2)	—	207(3)

तक्ता क्रमांक १२-- चालू

१	२	३	४	५	६	७
8	मुंबई (Mumbai) (Sub.)	–	–	780(10)	–	780(10)
9	नागपूर (Nagpur)	–	–	320(4)	–	320(4)
10	नाशिक (Nashik)	–	–	160(2)	–	160(2)
11	पुणे (Pune)	–	30(1)	1100(14)	–	1130(15)
12	रायगड (Raigad)	–	–	340(6)	–	340(6)
13	रत्नागिरी (Ratnagiri)	–	–	–	–	–
14	सांगली (Sangli)	–	–	100(2)	–	100(2)
15	सातारा (Satara)	–	–	40(1)	–	40(1)
16	सोलापूर (Solapur)	–	–	70(2)	–	70(2)
17	ठाणे (Thane)	–	–	120(2)	–	120(2)
18	पालघर (Palghar)	–	–	40(1)	–	40(1)
19	वर्धा (Wardha)	–	–	–	–	–
एकूण प्रवेशक्षमता (संस्था)		–	157(3)	3580(57)	–	3737(59)
Total Intake Capacity (Institutes)						

टीप :- वरील तक्त्यात जिल्ह्यानुसार संस्थांचे विभाजन दाखविले आहे. संस्थेतील शासकीय, अनुदानित व विनाअनुदानित अभ्यासक्रम विचारात घेऊन सदर संस्थांची संख्या दाखवली आहे. मात्र एकूण स्तंभात सदर संस्था एक संस्था म्हणून मोजली आहे.

तक्ता क्रमांक १३

विद्यापीठनिहाय हॉटेल मॅनेजमेंट अँड केटरिंग टेक्नॉलॉजी पदवी अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr. No.	विद्यापीठाचे नाव Name of University	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total
		शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संचलित/विभाग/अभिमत University Managed/Dept./Deemed	
१	२	३	४	५	६	७
1	एस.एन.डी.टी. महिला विद्यापीठ, मुंबई SNDT Women's University, Mumbai	—	—	—	—	—
2	मुंबई विद्यापीठ, मुंबई Mumbai University, Mumbai	—	—	—	—	—
3	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे Savitribai Phule Pune University, Pune.	—	—	300(4)	—	300(4)
4	कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव. Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon.	—	—	—	—	—
5	डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर तंत्रशास्त्र विद्यापीठ, लोणेरे, रायगड. Dr. B.A. Technology University, Lonere, Raigad.	—	—	150(3)	30(1)	180(4)
6	स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड SRT, Marathwada University, Nanded	—	—	—	—	—
7	शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर Shivaji University, Kolhapur	—	—	—	—	—
8	संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती Sant Gadgebaba Amravati. University, Amravati.	—	—	—	—	—
9	राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर. Rashtrasant Tukdoji Maharaj Nagpur University, Nagpur.	—	36(1)	120(2)	—	156(3)
10	पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर. Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University, Solapur.	—	—	—	—	—
एकूण प्रवेशक्षमता (संस्था) Total Intake Capacity (Institutes)		—	36(1)	570(9)	30(1)	636(11)

तक्ता क्रमांक १४

विभागांनहाय हॉटेल मॅनेजमेंट अँड केटरिंग टेक्नॉलॉजी पदवी अभ्यासक्रम प्रवेश दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr. No.	विभागाचे नाव Name of Region	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total
		शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संचलित/विभाग/अभिमत University Managed/Dept./Deemed	
१	२	३	४	५	६	७
1	अमरावती Amravati	—	—	—	—	—
2	छत्रपती संभाजीनगर Chhatrapati Sambhajnagar	—	—	90(2)	—	90(2)
3	मुंबई Mumbai	—	—	—	30(1)	30(1)
4	नागपूर Nagpur	—	36(1)	120(2)	—	156(3)
5	नाशिक Nashik	—	—	60(1)	—	60(1)
6	पुणे Pune	—	—	300(4)	—	300(4)
एकूण Total		—	36(1)	570(9)	30(1)	636(11)

तक्ता क्रमांक १५

जिल्हानिहाय हॉटेल मॅनेजमेंट अँड केटरिंग टेक्नॉलॉजी पदवी अभ्यासक्रम प्रवेश क्षमता सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr. No.	विभाग / जिल्ह्याचे नाव Name of Region / District	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total
		शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संचलित/विभाग/अभिमत University Managed/Dept./Deemed	
१	२	३	४	५	६	७
1	जळगाव (Jalgaon)	—	—	—	—	—
2	लातूर (Latur)	—	—	60(1)	—	60(1)
3	नागपूर (Nagpur)	—	36(1)	120(2)	—	156(3)
4	नांदेड (Nanded)	—	—	30(1)	—	30(1)
5	नाशिक (Nashik)	—	—	60(1)	—	60(1)
6	पुणे (Pune)	—	—	300(4)	—	300(4)
7	रायगड (Raigad)	—	—	—	30(1)	30(1)
एकूण प्रवेश क्षमता (संस्था) Total Intake Capacity (Institutes)		—	36(1)	570(9)	30(1)	636(11)

तक्ता क्रमांक १६

विभागनिहाय, जिल्हानिहाय व विद्यापीठनिहाय नियोजन पदवी अभ्यासक्रम प्रवेश क्षमता दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr.No.	विभाग/जिल्हा Region/District	विद्यापीठाचे नाव Name of University	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total
			शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संचलित/ विभाग/अभिमत University Managed/Dept./ Deemed	
१	२	३	४	५	६	७	८
1	पुणे Pune	महाराष्ट्र शासनाचे एकात्म सार्वजनिक विद्यापीठ Unitary Public University, of Govt. of Maharashtra	—	—	—	75(1)	75(1)
एकूण प्रवेश क्षमता (संस्था) Total Intake Capacity (Institutes)			—	—	—	75(1)	75(1)

तक्ता क्रमांक १७

विद्यापीठनिहाय अभिकल्प (Design) पदवी अभ्यासक्रम प्रवेश क्षमता दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr.No.	विद्यापीठाचे नाव Name of University	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total	
		शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संचलित/ विभाग/अभिमत University Managed/Dept./ Deemed		
१	२	३	४	५	६	७	
1	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर. Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Chhatrapati Sambhajnagar.	—	—	60(1)	—	60(1)	
2	मुंबई विद्यापीठ, मुंबई Mumbai University, Mumbai	—	—	60(2)	—	60(2)	
3	राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर. Rashtrasant Tukadoji Maharaj Nagpur University, Nagpur.	—	—	60(1)	—	60(1)	
4	एस.एन.डी.टी. महिला विद्यापीठ, मुंबई S.N.D.T. Women's University, Mumbai	—	—	360(3)	—	360(3)	
5	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे Savitribai Phule Pune University, Pune.	—	—	210(2)	—	210(2)	
6	शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर Shivaji University, Kolhapur	—	—	60(1)	—	60(1)	
एकूण प्रवेश क्षमता (संस्था) Total Intake Capacity (Institutes)			—	—	810(10)	—	810(10)

तक्ता क्रमांक १८

विभागांनहाय अभिकल्प (Design) पदवी अभ्यासक्रम प्रवेश क्षमता दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr. No.	विभागाचे नाव Name of Region	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total
		शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विना अनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संचलित / विभाग / अभिमत University Managed/Dept./Deemed	
१	२	३	४	५	६	७
1	छत्रपती संभाजीनगर (Chhatrapati Sambhajinagar)	—	—	360(3)	—	360(3)
2	मुंबई (Mumbai)	—	—	60(2)	—	60(2)
3	नागपूर (Nagpur)	—	—	60(1)	—	60(1)
4	नाशिक (Nashik)	—	—	60(1)	—	60(1)
5	पुणे (Pune)	—	—	270(3)	—	270(3)
एकूण प्रवेश क्षमता (संस्था) Total Intake Capacity (Institutes)		—	—	810(10)	—	810(10)

तक्ता क्रमांक १९

जिल्हानिहाय अभिकल्प (Design) पदवी अभ्यासक्रम प्रवेश क्षमता दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr. No.	जिल्हा District	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total
		शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विना अनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संचलित / विभाग / अभिमत University Managed/Dept./Deemed	
१	२	३	४	५	६	७
1	छत्रपती संभाजीनगर (Chhatrapati Sambhajinagar)	—	—	240(2)	—	240(2)
2	हिंगोली (Hingoli)	—	—	120(1)	—	120(1)
3	कोल्हापूर (Kolhapur)	—	—	60(1)	—	60(1)
4	मुंबई उपनगर (Mumbai Suburban)	—	—	30(1)	—	30(1)
5	नागपूर (Nagpur)	—	—	60(1)	—	60(1)
6	नाशिक (Nashik)	—	—	60(1)	—	60(1)
7	पुणे (Pune)	—	—	210(2)	—	210(2)
8	ठाणे (Thane)	—	—	30(1)	—	30(1)
एकूण प्रवेश क्षमता (संस्था) Total Intake Capacity (Institutes)		—	—	810(10)	—	810(10)

तक्ता क्रमांक २०

विभागनिहाय, जिल्हानिहाय व विद्यापीठनिहाय औषधनिर्माणशास्त्र (Practice) पदवी अभ्यासक्रम
प्रवेश क्षमता दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr. No.	विभागाचे नाव Name of Region	जिल्हा District	विद्यापीठाचे नाव Name of University	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total
				शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संचलित/ विभाग/अभिमत University Managed/Dept./ Deemed	
१	२	३	४	५	६	७	८	९
1	छत्रपती संभाजीनगर Chhatrapati Sambhaji- nagar,	छत्रपती संभाजीनगर Chhatrapati Sambhaji- nagar,	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर तंत्रशास्त्र विद्यापीठ, लोणेरे. Dr. Babasaheb Ambedkar Technology University, Lonere.	—	—	40(1)	—	40(1)
2	पुणे Pune	पुणे Pune	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर तंत्रशास्त्र विद्यापीठ, लोणेरे. Dr. Babasaheb Ambedkar Technology University, Lonere.	—	—	40(1)	—	40(1)
एकूण प्रवेश क्षमता (संस्था) Total Intake Capacity (Institutes)				—	—	80(2)	—	80(2)

तक्ता क्रमांक २१

विद्यापीठनिहाय बॅचलर ऑफ बिझनेस अॅडमिनिस्ट्रेशन (BBA) पदवी अभ्यासक्रम
प्रवेश क्षमता दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr. No.	विद्यापीठाचे नाव Name of University	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total
		शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संचलित/विभाग/अभिमत University Managed/Dept./Deemed	
१	२	३	४	५	६	७
1	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर. Dr. B.A. Marathwada University, Chhatrapati Sambhajnagar.	—	—	2000(22)	—	2000(22)
2	गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली Gondwana University, Gadchiroli	—	—	340(2)	—	340(2)
3	कर्मवीर भाऊराव पाटील विद्यापीठ, सातारा Karmaveer Bhaurao Patil University, Satara.	—	—	—	—	—

तक्ता क्रमांक २१- चालू

१	२	३	४	५	६	७
4	कवयित्री बहिनाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीट, जळगाव. Kavyitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon.	—	—	1850(20)	—	1850(20)
5	कविकुलगुरू कालीदास संस्कृत विद्यापीट, रामटेक. Kavikulguru Kalidas Sanskrit University, Ramtek.	—	—	760(6)	—	760(6)
6	मुंबई विद्यापीट, मुंबई Mumbai University, Mumbai	—	—	10344(69)	144(1)	10488(70)
7	पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीट, सोलापूर. Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University, Solapur.	—	—	420(6)	60(1)	480(6)
8	राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीट, नागपूर. Rashtrasant Tukadoji Maharaj Nagpur University, Nagpur.	—	180(2)	5360(36)	—	5540(38)
9	एस.एन.डी.टी. महिला विद्यापीट, मुंबई SNDT Women's University, Mumbai	—	—	600(8)	240(2)	840(10)
10	संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीट, अमरावती. Sant Gadgebaba Amravati University Amravati.	—	—	2220(18)	—	2220(18)
11	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीट, पुणे Savitribai Phule Pune University Pune.	—	—	23370(152)	100(2)	23470(154)
12	शिवाजी विद्यापीट, कोल्हापूर Shivaji University, Kolhapur	—	—	2200(27)	—	2200(27)
13	स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीट, नांदेड. Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded.	—	—	1000(9)	100(2)	1160(12)
एकूण प्रवेश क्षमता (संस्था)		—	240(3)	50464(374)	644(8)	51348(385)
Total Intake (Institutes)						

तक्ता क्रमांक २२

**विभागाविहाय बॅचलर ऑफ बिझनेस अॅडमिनिस्ट्रेशन (BBA) पदवी अभ्यासक्रम
प्रवेश क्षमता दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६**

अ.क्र. Sr. No.	विभागाचे नाव Name of Region	संस्थेचा दर्जा Status of Institute			एकूण Total	
		शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided		विद्यापीठ संचलित/विभाग/अभिमत University Managed/Dept./Deemed
१	२	३	४	५	६	७
1	अमरावती Amravati	—	—	2220(18)	—	2220(18)
2	छत्रपती संभाजीनगर Chhatrapati Sambhajinagar	—	60(1)	3000(31)	100(2)	3160(34)
3	मुंबई Mumbai	—	—	11124(77)	204(2)	11328(79)
4	नागपूर Nagpur	—	180(2)	5980(41)	180(1)	6340(44)
5	नाशिक Nashik	—	—	8390(73)	60(1)	8450(74)
6	पुणे Pune	—	—	19750(134)	100(2)	19850(136)
एकूण प्रवेश क्षमता (संस्था) Total Intake (Institutes)		—	240(3)	50464(374)	644(8)	51348(385)

तक्ता क्रमांक २३

**जिल्हानिहाय बॅचलर ऑफ बिझनेस अॅडमिनिस्ट्रेशन (BBA) पदवी अभ्यासक्रम
प्रवेश क्षमता दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६**

अ.क्र. Sr. No.	जिल्ह्याचे नाव Name of District	संस्थेचा दर्जा Status of Institute			एकूण Total	
		शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided		विद्यापीठ संचलित/विभाग/अभिमत University Managed/Dept./Deemed
१	२	३	४	५	६	७
1	अहिल्यानगर (Ahilyanagar)	—	—	2980(23)	—	2980(23)
2	अकोला (Akola)	—	—	420(3)	—	420(3)
3	अमरावती (Amravati)	—	—	960(8)	—	960(8)
4	बीड (Beed)	—	—	800(4)	—	800(4)
5	भंडारा (Bhandara)	—	—	240(2)	—	240(2)
6	बुलढाणा (Buldhana)	—	—	240(2)	—	240(2)

तक्ता क्रमांक २३- चालू

१	२	३	४	५	६	७
7	चंद्रपूर (Chandrapur)	-	-	340(2)	180(1)	520(3)
8	छत्रपती संभाजीनगर (Chhatrapati Sambhajinagar)	-	-	1020(15)	-	1020(15)
9	धाराशिव (Dharashiv)	-	-	60(1)	-	60(1)
10	धुळे (Dhule)	-	-	640(7)	-	640(7)
11	गोंदिया (Gondia)	-	-	240(2)	-	240(2)
12	हिंगोली (Hingoli)	-	-	-	60(1)	60(1)
13	जळगाव (Jalgaon)	-	-	1190(12)	-	1190(12)
14	जालना (Jalna)	-	-	120(2)	-	120(2)
15	कोल्हापूर (Kolhapur)	-	-	860(10)	-	860(10)
16	लातूर (Latur)	-	-	440(4)	40(1)	480(5)
17	मुंबई शहर (Mumbai City)	-	-	2640(18)	-	2640(18)
18	मुंबई उपनगर (Mumbai Suburban)	-	-	4884(29)	204(2)	5088(31)
19	नागपूर (Nagpur)	-	180(2)	4800(32)	-	4980(34)
20	नांदेड (Nanded)	-	60(1)	500(4)	-	560(5)
21	नंदुरबार (Nandurbar)	-	-	140(2)	-	140(2)
22	नाशिक (Nashik)	-	-	3440(29)	60(1)	3500(30)
23	पालघर (Palghar)	-	-	240(3)	-	240(3)
24	परभणी (Parbhani)	-	-	60(1)	-	60(1)
25	पुणे (Pune)	-	-	17130(102)	40(1)	17170(103)
26	रायगड (Raigad)	-	-	600(6)	-	600(6)
27	रत्नागिरी (Ratnagiri)	-	-	180(3)	-	180(3)
28	सांगली (Sangli)	-	-	780(10)	-	780(10)
29	सातारा (Satara)	-	-	560(7)	-	560(7)
30	सिल्हसासा (Silvassa)*	-	-	-	-	-
31	सोलापूर (Solapur)	-	-	420(5)	60(1)	480(6)
32	ठाणे (Thane)	-	-	2580(18)	-	2580(18)
33	वर्धा (Wardha)	-	-	360(3)	-	360(3)
34	वाशिम (Washim)	-	-	120(1)	-	120(1)
35	यवतमाळ (Yavatmal)	-	-	480(4)	-	480(4)
एकूण प्रवेश क्षमता (संस्था)		-	240(3)	50464(374)	644(8)	51348(385)
Total Intake Capacity (Institutes)						

तक्ता क्रमांक २४

**विद्यापीठनिहाय बॅचलर ऑफ कॉम्प्युटर ॲप्लिकेशन्स (BCA) पदवी अभ्यासक्रम
प्रवेश क्षमता दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६**

अ.क्र. Sr. No.	विद्यापीठाचे नाव Name of University	संस्थेचा दर्जा Status of Institute			एकूण Total	
		शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided		विद्यापीठ संचलित/विभाग/अभिमत University Managed/Dept./Deemed
१	२	३	४	५	६	७
1	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर. Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Chhatrapati Sambhajinagar.	—	—	3030(39)	40(1)	3070(40)
2	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर तंत्रशास्त्र विद्यापीठ, लोणेंरे, रायगड. Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada, Technical University, Lonere.	—	—	180(3)	—	180(3)
3	गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली Gondwana University, Gadchiroli	—	—	120(1)	—	120(1)
4	कर्मवीर भाऊराव पाटील विद्यापीठ, सातारा Karmaveer Bhaurao Patil University, Satara.	—	—	60(1)	—	60(1)
5	कवयित्री बहिनाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव. Kavyitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon.	—	—	4200(39)	—	4200(39)
6	कविकुलगुरु कालीदास संस्कृत विद्यापीठ, रामटेक. Kavikulguru Kalidas Sanskrit University, Ramtek.	—	—	540(5)	—	540(5)
7	मुंबई विद्यापीठ, मुंबई Mumbai University, Mumbai	—	—	760(8)	—	760(8)
8	पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर. Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University, Solapur.	—	—	2040(23)	60(1)	2100(24)
9	राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर. Rashtrasant Tukadoji Maharaj Nagpur University, Nagpur.	—	—	3840(25)	—	3840(25)
10	एस.एन.डी.टी. महिला विद्यापीठ, मुंबई SNDT Women's University, Mumbai	—	—	2220(26)	120(2)	2340(28)

तक्ता क्रमांक २४- चालू

१	२	३	४	५	६	७
11	संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती. Sant Gadgebaba Amravati University Amravati.	—	—	3860(29)	—	3860(29)
12	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे Savitribai Phule Pune University Pune.	—	—	10700(107)	—	10700(107)
13	शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर Shivaji University, Kolhapur	—	—	6312(58)	60(1)	6372(59)
14	स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड. Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded.	—	—	5020(41)	100(2)	5120(43)
एकूण प्रवेश क्षमता (संस्था) Total Intake (Institutes)		—	—	42882(405)	380(7)	43262(412)

तक्ता क्रमांक २५

विभागनिहाय बॅचलर ऑफ कॉम्प्युटर ॲप्लिकेशन्स (BCA) पदवी अभ्यासक्रम
प्रवेश क्षमता दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr. No.	विभागाचे नाव Name of Region	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total
		शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संचलित/विभाग/अभिमत University Managed/Dept./Deemed	
१	२	३	४	५	६	७
1	अमरावती Amravati	—	—	3860(29)	—	3860(29)
2	छत्रपती संभाजीनगर Chhatrapati Sambhajanagar	—	—	8290(82)	140(3)	8430(85)
3	मुंबई Mumbai	—	—	1960(21)	—	1960(21)
4	नागपूर Nagpur	—	—	4200(29)	60(1)	4260(30)
5	नाशिक Nashik	—	—	8040(83)	—	8040(83)
6	पुणे Pune	—	—	16532(161)	180(3)	16712(164)
एकूण प्रवेश क्षमता (संस्था) Total Intake (Institutes)		—	—	42882(405)	380(7)	43262(412)

तक्ता क्रमांक २६

जिल्हानिहाय बॅचलर ऑफ कॉम्प्युटर ॲप्लिकेशन्स (BCA) पदवी अभ्यासक्रम प्रवेश क्षमता दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr. No.	जिल्ह्याचे नाव Name of District	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total
		शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संचलित/विभाग/अभिमत University Managed/Dept./Deemed	
१	२	३	४	५	६	७
1	अहिल्यानगर (Ahilyanagar)	-	-	1560(16)	-	1560(16)
2	अकोला (Akola)	-	-	680(5)	-	680(5)
3	अमरावती (Amravati)	-	-	1660(13)	-	1660(13)
4	बीड (Beed)	-	-	900(10)	-	900(10)
5	भंडारा (Bhandara)	-	-	120(1)	-	120(1)
6	बुलढाणा (Buldhana)	-	-	480(4)	-	480(4)
7	चंद्रपूर (Chandrapur)	-	-	120(1)	60(1)	180(2)
8	छत्रपती संभाजीनगर (Chhatrapati Sambhajinagar)	-	-	1530(20)	40(1)	1570(21)
9	धाराशिव (Dharashiv)	-	-	480(7)	-	480(7)
10	धुळे (Dhule)	-	-	1540(14)	-	1540(14)
11	गोंदिया (Gondia)	-	-	220(1)	-	220(1)
12	हिंगोली (Hingoli)	-	-	360(4)	40(1)	400(5)
13	जळगाव (Jalgaon)	-	-	2540(23)	-	2540(23)
14	जालना (Jalna)	-	-	240(3)	-	240(3)
15	कोल्हापूर (Kolhapur)	-	-	2380(22)	120(2)	2500(24)
16	लातूर (Latur)	-	-	1760(15)	-	1760(15)
17	मुंबई शहर (Mumbai City)	-	-	180(2)	-	180(2)
18	मुंबई उपनगर (Mumbai Suburban)	-	-	460(4)	-	460(4)
19	नागपूर (Nagpur)	-	-	3500(24)	-	3500(24)
20	नांदेड (Nanded)	-	-	2160(14)	60(1)	2220(15)
21	नंदुरबार (Nandurbar)	-	-	440(6)	-	440(6)
22	नाशिक (Nashik)	-	-	1960(24)	-	1960(24)
23	परभणी (Parbhani)	-	-	860(9)	-	860(9)
24	पुणे (Pune)	-	-	7640(72)	-	7640(72)
25	रायगड (Raigad)	-	-	240(3)	-	240(3)
26	रत्नागिरी (Ratnagiri)	-	-	300(3)	-	300(3)

तक्ता क्रमांक २६- चालू

१	२	३	४	५	६	७
27	सांगली (Sangli)	-	-	2292(24)	-	2292(24)
28	सातारा (Satara)	-	-	2060(18)	-	2060(18)
29	सिंधुदुर्ग (Sindhudurg)	-	-	180(3)	-	180(3)
30	सोलापूर (Solapur)	-	-	2160(25)	60(1)	2220(26)
31	ठाणे (Thane)	-	-	600(6)	-	600(6)
32	वर्धा (Wardha)	-	-	240(2)	-	240(2)
33	वाशिम (Washim)	-	-	380(3)	-	380(3)
34	यवतमाळ (Yavatmal)	-	-	660(4)	-	660(4)
एकूण प्रवेश क्षमता (संस्था)		-	-	42882(405)	380(7)	43262(412)
Total Intake Capacity (Institutes)						

तक्ता क्रमांक २७

विद्यापीठनिहाय फार्म डी. अभ्यासक्रम प्रवेश क्षमता दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr. No.	विद्यापीठाचे नाव Name of University	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total
		शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संचलित/विभाग/अभिमत University Managed/Dept./Deemed	
१	२	३	४	५	६	७
1	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर. Dr. B.A. Marathwada University, Chhatrapati Sambhajinagar.	30(1)	-	30(1)	-	60(2)
2	स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड SRT, Marathawada University, Nanded.	-	-	90(3)	-	90(3)
3	कवयित्री बहिनाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव. Kavyitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon.	-	-	30(1)	-	30(1)
4	संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती Sant Gadgebaba Amravati University, Amravati.	30(1)	-	-	-	30(1)
5	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे Savitribai Phule Pune University, Pune.	-	-	300(10)	-	300(10)

तक्ता क्रमांक २७- चालू

१	२	३	४	५	६	७
6	शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर Shivaji University, Kolhapur	—	—	60(2)	—	60(2)
7	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर तंत्रशास्त्र विद्यापीठ, लोणेरे, रायगड. Dr. B. A. Technology University, Lonere, Raigad.	—	—	210(7)	—	210(7)
8	वारणा विद्यापीठ, वारणानगर, कोल्हापूर. Warana University Warananagar, Kolhapur.	—	—	30(1)	—	30(1)
एकूण प्रवेश क्षमता (संस्था) Total Intake (Institutes)		60(2)	—	750(25)	—	810(27)

तक्ता क्रमांक २८

विभागनिहाय फार्म डी. अभ्यासक्रम प्रवेश क्षमता दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr. No.	विभागाचे नाव Name of Region	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total
		शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संचलित/विभाग/अभिमत University Managed/Dept./Deemed	
१	२	३	४	५	६	७
1	अमरावती (Amravati)	30(1)	—	—	—	30(1)
2	छत्रपती संभाजीनगर (Chhatrapati Sambhajinagar)	30(1)	—	180(6)	—	210(7)
3	नाशिक (Nashik)	—	—	240(8)	—	240(8)
4	पुणे (Pune)	—	—	330(11)	—	330(11)
एकूण प्रवेश क्षमता (संस्था) Total Intake (Institutes)		60(2)	—	750(25)	—	810(27)

तक्ता क्रमांक २९

जिल्हानिहाय फार्म डी. अभ्यासक्रम प्रवेश क्षमता दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr. No.	जिल्ह्याचे नाव Name of District	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total
		शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संचलित/विभाग/अभिमत University Managed/Dept./Deemed	
१	२	३	४	५	६	७
1	अहिल्यानगर (Ahilyanagar)	—	—	60(2)	—	60(2)
2	अमरावती (Amravati)	30(1)	—	—	—	30(1)
3	छत्रपती संभाजीनगर (Chhatrapati Sambhajinagar)	30(1)	—	30(1)	—	60(2)

तक्ता क्रमांक २९- चालू

१	२	३	४	५	६	७
4	बीड (Beed)	—	—	30(1)	—	30(1)
5	धुळे (Dhule)	—	—	30(1)	—	30(1)
6	कोल्हापूर (Kolhapur)	—	—	90(3)	—	90(3)
7	जळगाव (Jalgaon)	—	—	30(1)	—	30(1)
8	लातूर (Latur)	—	—	60(2)	—	60(2)
9	नांदेड (Nanded)	—	—	30(1)	—	30(1)
10	नाशिक (Nashik)	—	—	120(4)	—	120(4)
11	धाराशिव (Dharashiv)	—	—	30(1)	—	30(1)
12	पुणे (Pune)	—	—	210(7)	—	210(7)
13	सातारा (Satara)	—	—	30(1)	—	30(1)
एकूण प्रवेश क्षमता (संस्था)		60(2)	—	750(25)	—	810(27)
Total Intake (Institutes)						

तक्ता क्रमांक ३०

विभागनिहाय, जिल्हानिहाय व विद्यापीठनिहाय नियोजन पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रम
प्रवेश क्षमता दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr.No.	विभाग/जिल्हा Region/District	विद्यापीठाचे नाव Name of University	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total
			शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संचलित/ विभाग/अभिमत University Managed/Dept./ Deemed	
१	२	३	४	५	६	७	८
1	पुणे Pune	महाराष्ट्र शासनाचे एकात्म सार्वजनिक विद्यापीठ Unitary Public University, of Govt. of Maharashtra	—	—	—	72(1)	72(1)
एकूण प्रवेश क्षमता (संस्था)			—	—	—	72(1)	72(1)
Total Intake Capacity (Institutes)							

तक्ता क्रमांक ३१

विभागनिहाय, जिल्हानिहाय व विद्यापीठनिहाय Pharm. D. (Post Baccalaureate) अभ्यासक्रम प्रवेश क्षमता
दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr.No.	विभाग Region	जिल्हा District	विद्यापीठाचे नाव Name of University	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total
				शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संचलित/ विभाग/अभिमत University Managed/Dept./ Deemed	
१	२	३	४	५	६	७	८	९
1	छत्रपती संभाजीनगर Chhatrapati Sambhajanagar	बीड Beed	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर तंत्रशास्त्र विद्यापीठ, लोणेरे, रायगड. Dr. Babasaheb Ambedkar Technological University, Lonere, Raigad.	—	—	10(1)	—	10(1)
2	छत्रपती संभाजीनगर Chhatrapati Sambhajanagar	लातूर Latur	स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड. SRT, Marathwada University, Nanded.	—	—	20(2)	—	20(2)
3	नाशिक Nashik	धुळे Dhule	कवयित्री बहिनाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव. Kavyitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon.	—	—	10(1)	—	10(1)
4	नाशिक Nashik	जळगाव Jalgaon	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर तंत्रशास्त्र विद्यापीठ, लोणेरे. Dr. Babasaheb Ambedkar Technological University, Lonere.	—	—	10(1)	—	10(1)
5	पुणे Pune	पुणे Pune	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे Savitribai Phule Pune University, Pune.	—	—	30(3)	—	30(3)
6	पुणे Pune	पुणे Pune	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर तंत्रशास्त्र विद्यापीठ, लोणेरे. Dr. Babasaheb Ambedkar Technological University, Lonere.	—	—	10(1)	—	10(1)
7	पुणे Pune	कोल्हापूर Kolhapur	शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर Shivaji University, Kolhapur	—	—	10(1)	—	10(1)
एकूण प्रवेश क्षमता (संस्था) Total Intake Capacity (Institutes)				—	—	100(10)	—	100(10)

तक्ता क्रमांक ३२

विद्यापीठनिहाय अभियांत्रिकी पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रम प्रवेश क्षमता दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr. No.	विद्यापीठाचे नाव Name of University	संस्थेचा दर्जा Status of Institute			एकूण Total	
		शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided		विद्यापीठ संचलित/विभाग/अभिमत University Managed/Dept./Deemed
१	२	३	४	५	६	७
1	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर तंत्रशास्त्र विद्यापीठ, लोणेरे, रायगड Dr. B.A. Technology University, Lonere, Raigad.	—	—	1518(27)	202(1)	1720(28)
2	एस.एन.डी.टी. महिला विद्यापीठ, मुंबई SNDT Women's University, Mumbai.	—	—	—	36(1)	36(1)
3	मुंबई विद्यापीठ, मुंबई Mumbai University, Mumbai	—	395(1)	1270(31)	—	1665(32)
4	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे Savitribai Phule Pune University, Pune.	—	—	3388(64)	—	3388(64)
5	कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव. Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon.	45(1)	—	126(3)	36(1)	207(5)
6	डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर. Dr. B.A. Marathwada University, Chhatrapati Sambhajinagar.	126(1)	—	180(3)	40(1)	346(5)
7	स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड SRT, Marathwada University, Nanded	—	189(1)	—	—	189(1)
8	शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर Shivaji University, Kolhapur	136(1)	—	468(8)	30(1)	634(10)
9	संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती Sant Gadgebaba Amravati University, Amravati.	139(1)	—	799(17)	43(1)	981(19)
10	राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर. Rashtrasant Tukdoji Maharaj Nagpur University, Nagpur.	18(1)	—	1089(16)	—	1107(17)
11	पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर. Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University, Solapur	—	—	204(4)	—	204(4)

तक्ता क्रमांक ३२- चालू

१	२	३	४	५	६	७
12	गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली Gondwana University, Gadchiroli	36(1)	—	99(2)	—	135(3)
13	महाराष्ट्र शासनाचे एकात्म सार्वजनिक विद्यापीठ Unitary Public University of Government of Maharashtra.	—	—	—	564(1)	564(1)
14	वारणा विद्यापीठ, वारणानगर, कोल्हापूर. Warana University Warananagar, Kolhapur.	—	—	54(1)	—	54(1)
15	स्वायत्त संस्था Autonomous Institute of Maharashtra.	20(1)	—	—	—	20(1)
एकूण प्रवेश क्षमता (संस्था) Total Intake Capacity (Institutes)		520(6)	584(2)	9195(176)	951(7)	11250(191)

तक्ता क्रमांक ३३

विभागनिहाय अभियांत्रिकी पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रम प्रवेश क्षमता दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr. No.	विभागाचे नाव Name of Region	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total
		शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संचलित/विभाग/अभिमत University Managed/Dept./Deemed	
१	२	३	४	५	६	७
1	अमरावती (Amravati)	139(1)	—	799(17)	43(1)	981(19)
2	छत्रपती संभाजीनगर (Chhatrapati Sambhajinagar)	146(1)	189(1)	960(14)	40(1)	1335(17)
3	मुंबई (Mumbai)	—	395(1)	1270(31)	238(2)	1903(34)
4	नागपूर (Nagpur)	54(2)	—	1386(21)	—	1440(23)
5	नाशिक (Nashik)	45(1)	—	1151(23)	36(1)	1232(25)
6	पुणे (Pune)	136(1)	—	3629(70)	594(2)	4359(73)
एकूण प्रवेश क्षमता (संस्था) Total Intake Capacity (Institutes)		520(6)	584(2)	9195(176)	951(7)	11250(191)

तक्ता क्रमांक ३४

जिल्हानिहाय अभियांत्रिकी पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रम प्रवेश क्षमता दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr. No.	जिल्ह्याचे नाव Name of District	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total
		शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संचलित/विभाग/अभिमत University Managed/Dept./Deemed	
१	२	३	४	५	६	७
1	अहिल्यानगर (Ahilyanagar)	—	—	372(7)	—	372(7)
2	अकोला (Akola)	—	—	54(1)	—	54(1)
3	अमरावती (Amravati)	139(1)	—	390(7)	43(1)	572(9)
4	छत्रपती संभाजीनगर (Chhatrapati Sambhajanagar)	146(1)	—	591(7)	40(1)	777(9)
5	बीड (Beed)	—	—	144(2)	—	144(2)
6	बुलढाणा (Buldhana)	—	—	274(6)	—	274(6)
7	चंद्रपूर (Chandrapur)	36(1)	—	99(2)	—	135(3)
8	धुळे (Dhule)	—	—	78(2)	—	78(2)
9	गोंदिया (Gondia)	—	—	—	—	—
10	हिंगोली (Hingoli)	—	—	—	—	—
11	जळगाव (Jalgaon)	45(1)	—	201(4)	36(1)	282(6)
12	जालना (Jalna)	—	—	36(1)	—	36(1)
13	कोल्हापूर (Kolhapur)	—	—	342(8)	30(1)	372(9)
14	लातूर (Latur)	—	—	72(1)	—	72(1)
15	मुंबई शहर (Mumbai City)	—	395(1)	42(2)	—	437(3)
16	मुंबई उपनगर (Mumbai Sub.)	—	—	411(10)	36(1)	447(11)
17	नागपूर (Nagpur)	18(1)	—	1215(17)	—	1233(18)
18	नांदेड (Nanded)	—	189(1)	45(1)	—	234(2)
19	नंदुरबार (Nandurbar)	—	—	—	—	—
20	नाशिक (Nashik)	—	—	500(10)	—	500(10)
21	धाराशिव (Dharashiv)	—	—	72(2)	—	72(2)
22	परभणी (Parbhani)	—	—	—	—	—
23	पुणे (Pune)	—	—	2516(47)	564(1)	3080(48)
24	रायगड (Raigad)	—	—	376(7)	202(1)	578(8)
25	रत्नागिरी (Ratnagiri)	—	—	18(1)	—	18(1)
26	सांगली (Sangli)	—	—	384(4)	—	384(4)

तक्ता क्रमांक ३४- चालू

१	२	३	४	५	६	७
27	सातारा (Satara)	136(1)	—	66(3)	—	202(4)
28	सोलापूर (Solapur)	—	—	321(8)	—	321(8)
29	ठाणे (Thane)	—	—	321(8)	—	321(8)
30	वर्धा (Wardha)	—	—	72(2)	—	72(2)
31	यवतमाळ (Yeotmal)	—	—	57(2)	—	57(2)
32	वाशिम (Washim)	—	—	24(1)	—	24(1)
33	पालघर (Palghar)	—	—	102(3)	—	102(3)
एकूण प्रवेश क्षमता (संस्था)						
Total Intake Capacity (Institutes)		520(6)	584(2)	9195(176)	951(7)	11250(191)

तक्ता क्रमांक ३५

विद्यापीठनिहाय औषधनिर्माणशास्त्र पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रम प्रवेश क्षमता दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr. No.	विद्यापीठाचे नाव Name of University	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total
		शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संचलित/विभाग/अभिमत University Managed/Dept./Deemed	
		३	४	५	६	
१	२	३	४	५	६	७
1	एस.एन.डी.टी. महिला विद्यापीठ, मुंबई SNDT, Women's University, Mumbai	—	—	30(1)	—	33(1)
2	मुंबई विद्यापीठ, मुंबई Mumbai University, Mumbai	12(1)	54(1)	539(20)	—	605(22)
3	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे Savitribai Phule Pune University, Pune.	—	—	1896(45)	—	1896(45)
4	कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव. Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon.	—	—	578(12)	—	578(12)
5	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर. Dr. B.A. Marathwada University, Chhatrapati Sambhajinagar.	23(1)	—	168(6)	24(1)	215(8)
6	स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड SRT, Marathwada University, Nanded.	—	—	534(12)	60(1)	594(13)
7	शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर Shivaji University, Kolhapur	30(1)	—	463(11)	—	493(12)

तक्ता क्रमांक ३५- चालू

१	२	३	४	५	६	७
8	संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती Sant Gadgebaba Amravati University, Amravati.	30(1)	—	799(18)	—	829(19)
9	राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर. Rashtrasant Tukdoji Maharaj Nagpur University, Nagpur.	—	—	449(11)	39(1)	488(12)
10	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर तंत्रशास्त्र विद्यापीठ, लोणेरे. Dr. B.A.T. U. Lonere.	—	—	2805(78)	30(1)	2835(79)
11	पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University, Solapur	—	—	42(2)	—	42(2)
12	गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली Gondwana University, Gadchiroli	—	—	30(1)	—	30(1)
13	वारणा विद्यापीठ, वारणानगर, कोल्हापूर. Warana University Warananagar, Kolhapur.	—	—	48(1)	—	48(1)
एकूण प्रवेश क्षमता (संस्था) Total Intake (Institutes)		95(4)	54(1)	8384(218)	153(4)	8686(227)

तक्ता क्रमांक ३६

विभागनिहाय औषधनिर्माणशास्त्र पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रम प्रवेश क्षमता दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr. No.	विभागाचे नाव Name of Region	संस्थेचा दर्जा Status of Institute			एकूण Total	
		शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided		विद्यापीठ संचलित/विभाग/अभिमत University Managed/Dept./Deemed
१	२	३	४	५	६	७
1	अमरावती (Amravati)	30(1)	—	829(19)	—	859(20)
2	छत्रपती संभाजीनगर (Chhatrapati Sambhajinagar)	23(1)	—	1665(42)	84(2)	1772(45)
3	मुंबई (Mumbai)	12(1)	54(1)	707(24)	30(1)	803(27)
4	नागपूर (Nagpur)	—	—	734(19)	39(1)	773(20)
5	नाशिक (Nashik)	—	—	2161(53)	—	2161(53)
6	पुणे (Pune)	30(1)	—	2288(61)	—	2318(62)
एकूण प्रवेश क्षमता (संस्था) Total Intake (Institutes)		95(4)	54(1)	8384(218)	153(4)	8686(227)

जिल्हानिहाय औषधनिर्माणशास्त्र पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रम प्रवेश क्षमता दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr.No.	जिल्ह्याचे नाव Name of District	संस्थेचा दर्जा Status of Institute			एकूण Total	
		शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided		विद्यापीठ संचलित/विभाग/अभिमत University Managed/Dept./Deemed
१	२	३	४	५	६	७
1	अहिल्यानगर (Ahilyanagar)	—	—	695(16)	—	695(16)
2	अकोला (Akola)	—	—	30(1)	—	30(1)
3	अमरावती (Amravati)	30(1)	—	123(4)	—	153(5)
4	छत्रपती संभाजीनगर Chhatrapati Sambhajinagar	23(1)	—	417(11)	24(1)	464(13)
5	बीड (Beed)	—	—	153(4)	—	153(4)
6	बुलढाणा (Buldhana)	—	—	462(9)	—	462(9)
7	चंद्रपूर (Chandrapur)	—	—	90(2)	—	90(2)
8	धुळे (Dhule)	—	—	413(6)	—	413(6)
9	गोंदिया (Gondia)	—	—	30(1)	—	30(1)
10	हिंगोली (Hingoli)	—	—	30(1)	—	30(1)
11	जळगाव (Jalgaon)	—	—	231(9)	—	231(9)
12	जालना (Jalna)	—	—	198(4)	—	198(4)
13	कोल्हापूर (Kolhapur)	—	—	298(9)	—	298(9)
14	लातूर (Latur)	—	—	357(9)	—	357(9)
15	मुंबई शहर (Mumbai City)	—	—	35(1)	—	35(1)
16	मुंबई उपनगर (Mumbai Sub.)	—	54(1)	153(4)	—	207(5)
17	नागपूर (Nagpur)	—	—	395(9)	39(1)	434(10)
18	नांदेड (Nanded)	—	—	285(6)	60(1)	345(7)
19	नंदुरबार (Nandurbar)	—	—	60(2)	—	60(2)
20	नाशिक (Nashik)	—	—	762(20)	—	762(20)
21	पुणे (Pune)	—	—	1384(34)	—	1384(34)
22	परभणी (Parbhani)	—	—	150(4)	—	150(4)
23	रायगड (Raigad)	—	—	181(7)	30(1)	211(8)
24	रत्नागिरी (Ratnagiri)	12(1)	—	15(1)	—	27(2)
25	सांगली (Sangli)	—	—	243(6)	—	243(6)
26	सातारा (Satara)	30(1)	—	186(6)	—	216(7)
27	सोलापूर (Solapur)	—	—	177(6)	—	177(6)
28	ठाणे (Thane)	—	—	107(5)	—	107(5)
29	वर्धा (Wardha)	—	—	171(5)	—	171(5)
30	यवतमाळ (Yavatmal)	—	—	154(3)	—	154(3)
31	धाराशिव (Dharashiv)	—	—	75(3)	—	75(3)
32	भंडारा (Bhandara)	—	—	48(2)	—	48(2)
33	पालघर (Palghar)	—	—	81(3)	—	81(3)
34	सिंधुदुर्ग (Sindhudurga)	—	—	135(3)	—	135(3)
35	वाशिम (Washim)	—	—	60(2)	—	60(2)
एकूण प्रवेश क्षमता (संस्था) Total Intake(Institutes)		95(4)	54(1)	8384(218)	153(4)	8686(227)

तक्ता क्रमांक ३८

विद्यापीठनिहाय वास्तुशास्त्र पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रम प्रवेश क्षमता दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr. No.	विद्यापीठाचे नाव Name of University	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total
		शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संचलित/विभाग/अभिमत University Managed/Dept./Deemed	
१	२	३	४	५	६	७
1	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर तंत्रशास्त्र विद्यापीठ, लोणेरे, रायगड. Dr. B.A.T.U. Lonere, Raigad	—	—	20(1)	—	20(1)
2	श्रीमती नाथीबाई दामोदर ठाकरसी महिला विद्यापीठ, मुंबई S. N. D. T., Women's University, Mumbai.	—	—	—	—	—
3	मुंबई विद्यापीठ, मुंबई Mumbai University, Mumbai	—	—	240(9)	—	240(9)
4	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे Savitribai Phule Pune University, Pune.	—	—	260(9)	—	260(9)
5	कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon.	—	—	—	—	—
6	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर. Dr. B. A. Marathwada University, Chhatrapati Sambhajnagar.	—	—	—	—	—
7	स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड. S.R.T. Marathwada University, Nanded.	—	—	—	—	—
8	शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर Shivaji University, Kolhapur	—	—	20(1)	—	20(1)
9	संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती Sant Gadgebaba Amravati University, Amravati.	—	—	—	—	—
10	राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर Rashtrasant Tukdoji Maharaj Nagpur University, Nagpur.	—	—	100(3)	—	100(3)
11	पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर. Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University, Solapur	—	—	—	—	—
एकूण प्रवेश क्षमता (संस्था) Total Intake (Institutes)		—	—	640 (23)	—	640 (23)

तक्ता क्रमांक ३९

विभागनिहाय वास्तुशास्त्र पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रम प्रवेश क्षमता दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr.No.	विभागाचे नाव Name of Region	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total
		शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संचलित/विभाग/अभिमत University Managed/Dept./Deemed	
१	२	३	४	५	६	७
1	अमरावती (Amravati)	—	—	—	—	—
2	छत्रपती संभाजीनगर Chhatrapati Sambhajinagar.	—	—	20 (1)	—	20 (1)
3	मुंबई (Mumbai)	—	—	240(9)	—	240 (9)
4	नागपूर (Nagpur)	—	—	100 (3)	—	100 (3)
5	नाशिक (Nashik)	—	—	20(1)	—	20(1)
6	पुणे (Pune)	—	—	260 (9)	—	260 (9)
एकूण प्रवेश क्षमता (संस्था) Total Intake (Institutes)		—	—	640 (23)	—	640 (23)

तक्ता क्रमांक ४०

जिल्हानिहाय वास्तुशास्त्र पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रम प्रवेश क्षमता दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr.No.	जिल्हाचे नाव Name of District	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total
		शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संचलित/विभाग/अभिमत University Managed/Dept./Deemed	
१	२	३	४	५	६	७
1	अहिल्यानगर (Ahilyanagar)	—	—	—	—	—
2	अकोला (Akola)	—	—	—	—	—
3	अमरावती (Amravati)	—	—	—	—	—
4	छत्रपती संभाजीनगर Chhatrapati Sambhajinagar.	—	—	20(1)	—	20(1)
5	बीड (Beed)	—	—	—	—	—
6	बुलढाणा (Buldhana)	—	—	—	—	—
7	चंद्रपूर (Chandrapur)	—	—	—	—	—
8	धुळे (Dhule)	—	—	—	—	—
9	जळगाव (Jalgaon)	—	—	—	—	—
10	कोल्हापूर (Kolhapur)	—	—	20(1)	—	20(1)
11	मुंबई शहर (Mumbai City)	—	—	—	—	—
12	मुंबई उपनगर (Mumbai Sub.)	—	—	200(7)	—	200(7)
13	नागपूर (Nagpur)	—	—	100(3)	—	100(3)

तक्ता क्रमांक ४०- चालू

१	२	३	४	५	६	७
14	नांदेड (Nanded)	—	—	—	—	—
15	नंदुरबार (Nandurbar)	—	—	—	—	—
16	नाशिक (Nashik)	—	—	20(1)	—	20(1)
17	धाराशिव (Dharashiv)	—	—	—	—	—
18	पुणे (Pune)	—	—	240(8)	—	240(8)
19	रायगड (Raigad)	—	—	40(2)	—	40(2)
20	रत्नागिरी (Ratnagiri)	—	—	—	—	—
21	सांगली (Sangli)	—	—	—	—	—
22	सातारा (Satara)	—	—	—	—	—
23	सोलापूर (Solapur)	—	—	—	—	—
24	वर्धा (Wardha)	—	—	—	—	—
25	यवतमाळ (Yeotmal)	—	—	—	—	—
एकूण प्रवेश क्षमता (संस्था)						
Total Intake(Institutes)		—	—	640(23)	—	640(23)

तक्ता क्रमांक ४१

विद्यापीठनिहाय मास्टर ऑफ कॉम्प्युटर ॲप्लीकेशन पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रम प्रवेश क्षमता दर्शविणारा तक्ता
सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr.No.	विद्यापीठाचे नाव Name of University	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total
		शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संघलित/विभाग/अभिमत University Managed/Dept./Deemed	
१	२	३	४	५	६	७
1	एस.एन.डी.टी. महिला विद्यापीठ, मुंबई SNDT, Women's University, Mumbai.	—	—	120(2)	60(1)	180(3)
2	मुंबई विद्यापीठ, मुंबई Mumbai University, Mumbai	—	60(1)	2130(21)	—	2190(22)
3	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे Savitribai Phule Pune University, Pune.	—	—	7320(72)	40(1)	7360(73)
4	कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव. Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon.	—	—	960(9)	60(1)	1020(10)

तक्ता क्रमांक ४१- चालू

१	२	३	४	५	६	७
5	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर Dr. B.A. Marathwada University, Chhatrapati Sambhajnagar.	60 (1)	—	1080(9)	120(2)	1260(12)
6	स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड SRT Marathwada University, Nanded.	—	—	900(11)	60(1)	960(12)
7	गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली Gondwana University, Gadchiroli	—	—	150(2)	—	150(2)
8	शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर Shivaji University, Kolhapur	30(1)	—	1440(17)	60(1)	1530(19)
9	संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती. Sant Gadgebaba Amravati University, Amravati.	—	—	540(6)	60(1)	600(7)
10	राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर Rashtrasant Tukdoji Maharaj Nagpur University, Nagpur.	—	—	1470(12)	30(1)	1500(13)
11	पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University, Solapur.	—	—	300(5)	60(1)	360(6)
12	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर तंत्रशास्त्र विद्यापीठ, लोणेरे. Dr. Babasaheb Ambedkar Technological University, Lonere.	—	—	960(9)	30(1)	720(10)
13	वारणा विद्यापीठ, वारणानगर, कोल्हापूर. Warana University Warananagar, Kolhapur.	—	—	120(1)	—	120(1)
एकूण प्रवेश क्षमता (संस्था) Total Intake (Institutes)		90(2)	60(1)	17220(176)	580(11)	17950(190)

तक्ता क्रमांक ४२

विभागनिहाय मास्टर ऑफ कॉम्प्युटर ॲप्लीकेशन पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रम प्रवेश क्षमता दर्शविणारा तक्ता
सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr. No.	विभागाचे नाव Name of Region	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total
		शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संचलित/विभाग/अभिमत University Managed/Dept./Deemed	
१	२	३	४	५	६	७
1	अमरावती (Amravati)	—	—	540(6)	60(1)	600(7)
2	छत्रपती संभाजीनगर Chhatrapati Sambhajinagar.	60(1)	—	2160(22)	180(3)	2400(26)
3	मुंबई (Mumbai)	—	60(1)	2130(21)	90(2)	2280(24)
4	नागपूर (Nagpur)	—	—	1830(16)	30(1)	1860(17)
5	नाशिक (Nashik)	—	—	2940(34)	60(1)	3000(35)
6	पुणे (Pune)	30(1)	—	7620(77)	160(3)	7810(81)
एकूण प्रवेश क्षमता (संस्था) Total Intake (Institutes)		90(2)	60(1)	17220(176)	580(11)	17950(190)

तक्ता क्रमांक ४३

जिल्हानिहाय मास्टर ऑफ कॉम्प्युटर ॲप्लीकेशन पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रम प्रवेश क्षमता दर्शविणारा तक्ता
सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr. No.	जिल्हाचे नाव Name of District	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total
		शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संचलित/विभाग/अभिमत University Managed/Dept./Deemed	
१	२	३	४	५	६	७
1	अहिल्यानगर (Ahilyanagar)	—	—	960(9)	—	960(9)
2	अकोला (Akola)	—	—	120(1)	—	120(1)
2	अमरावती (Amravati)	—	—	300(4)	60(1)	360(5)
3	छत्रपती संभाजीनगर (Chhatrapati Sambhajinagar).	60(1)	—	720(7)	60(1)	840(9)
4	बुलढाणा (Buldhana)	—	—	120(1)	—	120(1)
5	बीड (Beed)	—	—	300(1)	—	300(1)
6	भंडारा (Bhandara)	—	—	30(1)	—	30(1)
7	चंद्रपूर (Chandrapur)	—	—	150(2)	—	150(2)

तक्ता क्रमांक ४३- चालू

१	२	३	४	५	६	७
8	धुळे (Dhule)	—	—	360(4)	—	360(4)
9	जळगांव (Jalgaon)	—	—	780(8)	60(1)	840(9)
10	कोल्हापूर (kolhapur)	—	—	660(8)	60(1)	720(9)
11	लातूर (Latur)	—	—	600(7)	—	600(7)
12	मुंबई शहर (Mumbai City)	—	60(1)	300(3)	—	360(4)
13	मुंबई उपनगर (Mumbai Sub.)	—	—	840(8)	60(1)	900(9)
14	नागपूर (Nagpur)	—	—	1540(12)	30(1)	1620(13)
15	नांदेड (Nanded)	—	—	300(4)	60(1)	360(5)
16	नाशिक (Nashik)	—	—	840(13)	—	840(13)
17	धाराशिव (Dharashiv)	—	—	—	60(1)	60(1)
18	परभणी (Parbhani)	—	—	60(1)	—	60(1)
19	पुणे (Pune)	—	—	5580(51)	40(1)	5620(52)
20	रायगड (Raigad)	—	—	120(1)	30(1)	150(2)
21	रत्नागिरी (Ratnagiri)	—	—	150(2)	—	150(2)
22	सांगली (Sangli)	—	—	420(5)	—	420(5)
23	सातारा (Satara)	30(1)	—	540(6)	—	570(7)
24	सोलापूर (Solapur)	—	—	420(7)	60(1)	480(8)
25	ठाणे (Thane)	—	—	600(5)	—	600(5)
26	वर्धा (Wardha)	—	—	60(1)	—	60(1)
27	जालना (Jalna)	—	—	180(2)	—	180(2)
28	पालघर (Palghar)	—	—	120(2)	—	120(2)
एकूण प्रवेश क्षमता (संस्था)						
Total Intake (Institutes)		90(2)	60(1)	17220(176)	580(11)	17950(190)

तक्ता क्रमांक ४४

विद्यापीठनिहाय व्यवस्थापनशास्त्र (एमबीए/एमएमएस) पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रम प्रवेश क्षमता दर्शविणारा तक्ता
सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr. No.	विद्यापीठाचे नाव Name of University	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total
		शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संचलित/विभाग/अभिमत University Managed/Dept./Deemed	
१	२	३	४	५	६	७
1	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर तंत्रशास्त्र विद्यापीठ, लोणेरे, रायगड. Dr. B. A. Technology University, Lonere, Raigad.	—	—	—	30(1)	30(1)

तक्ता क्रमांक ४४- चालू

१	२	३	४	५	६	७
2	एस.एन.डी.टी. महिला विद्यापीठ, मुंबई SNDT, Women's University, Mumbai	-	-	-	180(2)	180(2)
3	मुंबई विद्यापीठ, मुंबई Mumbai University, Mumbai	-	-	8066(65)	240(2)	8306(67)
4	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे Savitribai Phule Pune University, Pune	-	-	21189(147)	240(2)	21429(149)
5	कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव. Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon.	-	-	1470(11)	60(1)	1530(12)
6	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर Dr. B. A. Marathwada University, Chhatrapati Sambhajinagar.	-	-	3300(23)	120(2)	3420(25)
7	स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड SRT, Marathwada University, Nanded	-	-	1080(11)	120(2)	1200(13)
8	शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर Shivaji University, Kolhapur	-	-	2502(25)	60(1)	2562(26)
9	संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती Sant Gadgebaba Amravati University, Amravati.	-	-	1020(11)	60(1)	1080(12)
10	राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर. Rashtrasant Tukdoji Maharaj Nagpur University, Nagpur.	-	-	5916(50)	60(1)	5976(51)
11	पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर. Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University, Solapur.	-	-	420(5)	120(1)	540(6)
12	गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली Gondwana University, Gadchiroli	-	-	480(3)	120(1)	600(4)
13	महाराष्ट्र शासनाचे एकात्म सार्वजनिक विद्यापीठ. Unitary Public University, of Govt. of Maharashtra.	-	-	-	120(1)	120(1)
14	डॉ. होमी भाभा राज्य विद्यापीठ, मुंबई Dr. Homi Bhabha State University Mumbai.	-	-	-	180(1)	180(1)
15	वारणा विद्यापीठ, वारणानगर, कोल्हापूर. Warana University Warananagar, Kolhapur.	-	-	60(1)	-	60(1)
एकूण प्रवेश क्षमता (संस्था) Total Intake (Institutes)		-	-	45503(352)	1710(19)	47213(371)

तक्ता क्रमांक ४५

विभागनिहाय व्यवस्थापनशास्त्र (एमबीए/एमएमएस) पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता दर्शविणारा तक्ता
सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr. No.	विभागाचे नाव Name of Region	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total
		शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संचलित/विभाग/अभिमत University Managed/Dept./Deemed	
१	२	३	४	५	६	७
1	अमरावती (Amravati)	—	—	1020(11)	60(1)	1080(12)
2	छत्रपती संभाजीनगर Chhatrapati Sambhajinagar.	—	—	4380(34)	240(4)	4620(38)
3	मुंबई (Mumbai)	—	—	8066(65)	510(5)	8576(70)
4	नागपूर (Nagpur)	—	—	6396(53)	180(2)	6576(55)
5	नाशिक (Nashik)	—	—	6990(54)	120(2)	7110(56)
6	पुणे (Pune)	—	—	18651(135)	600(5)	19251(140)
एकूण प्रवेश क्षमता (संस्था) Total Intake (Institutes)		—	—	45503(352)	1710(19)	47213(371)

तक्ता क्रमांक ४६

जिल्हानिहाय व्यवस्थापनशास्त्र (एमबीए/एमएमएस) पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रम प्रवेश क्षमता दर्शविणारा तक्ता
सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr. No.	जिल्ह्याचे नाव Name of District	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total
		शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संचलित/विभाग/अभिमत University Managed/Dept./Deemed	
१	२	३	४	५	६	७
1	अहिल्यानगर (Ahilyanagar)	—	—	2700(19)	—	2700(19)
2	अकोला (Akola)	—	—	60(1)	—	60(1)
3	अमरावती (Amravati)	—	—	780(7)	60(1)	840(8)
4	छत्रपती संभाजीनगर Chhatrapati Sambhajinagar	—	—	1200(12)	60(1)	1260(13)
5	बीड (Beed)	—	—	1500(5)	—	1500(5)
6	भंडारा (Bhandara)	—	—	474(6)	—	474(6)
7	बुलढाणा (Buldhana)	—	—	120(2)	—	120(2)

तक्ता क्रमांक ४६- चालू

१	२	३	४	५	६	७
8	चंद्रपूर (Chandrapur)	—	—	480(3)	—	480(3)
9	धुळे (Dhule)	—	—	420(4)	—	420(4)
10	गडचिरोली (Gadchiroli)	—	—	—	120(1)	120(1)
11	गोंदिया (Gondia)	—	—	120(2)	—	120(2)
12	जळगाव (Jalgaon)	—	—	1050(7)	60(1)	1110(8)
13	जालना (Jalna)	—	—	540(5)	—	540(5)
14	कोल्हापूर (Kolhapur)	—	—	1134(10)	60(1)	1194(11)
15	लातूर (Latur)	—	—	480(5)	60(1)	540(6)
16	मुंबई शहर (Mumbai City)	—	—	1650(12)	300(2)	1950(14)
17	मुंबई उपनगर (Mumbai Sub.)	—	—	2640(19)	180(2)	2820(21)
18	नागपूर (Nagpur)	—	—	4968(37)	60(1)	5028(38)
19	नांदेड (Nanded)	—	—	540(5)	60(1)	600(6)
20	नंदुरबार (Nandurbar)	—	—	—	—	—
21	नाशिक (Nashik)	—	—	2820(24)	60(1)	2880(25)
22	धाराशिव (Dharashiv)	—	—	60(1)	60(1)	120(2)
23	पालघर (Palghar)	—	—	570(5)	—	570(5)
24	परभणी (Parbhani)	—	—	60(1)	—	60(1)
25	पुणे (Pune)	—	—	15669(104)	420(3)	16089(107)
26	रायगड (Raigad)	—	—	720(6)	30(1)	750(7)
27	रत्नागिरी (Ratnagiri)	—	—	354(6)	—	354(6)
28	सांगली (Sangli)	—	—	570(6)	—	570(6)
29	सातारा (Satara)	—	—	858(10)	—	858(10)
30	सिलवासा (Silvasa)	—	—	—	—	—
31	सोलापूर (Solapur)	—	—	420(5)	120(1)	540(6)
32	ठाणे (Thane)	—	—	2132(17)	—	2132(17)
33	वर्धा (Wardha)	—	—	354(5)	—	354(5)
34	यवतमाळ (Yeotmal)	—	—	60(1)	—	60(1)
एकूण प्रवेश क्षमता (संस्था)						
Total Intake (Institutes)		—	—	45503(352)	1710(19)	47213(371)

तक्ता क्रमांक ४७

विभागनिहाय, जिल्हानिहाय व विद्यापीठनिहाय हॉटेल मॅनेजमेंट अँड केटरिंग टेक्नॉलॉजी पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr.No.	विभाग Region	जिल्हा District	विद्यापीठाचे नाव Name of University	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total
				शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संचलित/ विभाग/अभिमत University Managed/Dept./ Deemed	
१	२	३	४	५	६	७	८	९
1	पुणे Pune	पुणे Pune	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे. Savitribai Phule Pune University, Pune.	-	-	24(1)	-	24(1)
एकूण प्रवेशक्षमता (संस्था) Total Intake Capacity (Institutes)				-	-	24(1)	-	24(1)

तक्ता क्रमांक ४८

विभागनिहाय, जिल्हानिहाय व विद्यापीठनिहाय अभियांत्रिकी एकत्मिक पदव्युत्तर पदवी (Integrated) अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr.No.	विभागाचे नाव Name of Region	जिल्हा District	विद्यापीठाचे नाव Name of University	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total
				शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संचलित/ विभाग/अभिमत University Managed/Dept./ Deemed	
१	२	३	४	५	६	७	८	९
1	छत्रपती संभाजीनगर Chhatrapati Sambhajinagar.	जालना Jalna	अभिमत विद्यापीठ, Deemed to be University.	-	-	-	60(1)	60(1)
2	मुंबई Mumbai	रायगड Raigad	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर तंत्रशास्त्र विद्यापीठ, लोणेरे. Dr. Babasaheb Ambedkar Tantrashatra University, Lonere.	-	-	-	60(1)	60(1)
एकूण प्रवेशक्षमता (संस्था) Total Intake Capacity (Institutes)				-	-	-	120(2)	120(2)

तक्ता क्रमांक ४९

विभागनिहाय, जिल्हानिहाय सरफेस कोटिंग टेक्नॉलॉजी पदविका (Post HSC) अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता
दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr. No.	विभाग Region	जिल्हा District	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total
			शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संचलित/विभाग/अभिमत University Managed/Dept./Deemed	
१	२	३	४	५	६	७	८
1	पुणे (Pune)	पुणे (Pune)	—	40(1)	—	—	40(1)
एकूण प्रवेशक्षमता (संस्था) Total Intake (Institutes)			—	40(1)	—	—	40(1)

तक्ता क्रमांक ५०

विभागनिहाय, जिल्हानिहाय हॉटेल मॅनेजमेंट अॅण्ड केटरिंग टेक्नॉलॉजी पदविका (Post HSC) अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता
दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr. No.	विभाग Region	जिल्हा District	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total
			शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संचलित/विभाग/अभिमत University Managed/Dept./Deemed	
१	२	३	४	५	६	७	८
1	नागपूर (Nagpur)	नागपूर (Nagpur)	60(1)	—	—	—	60(1)
2	नाशिक (Nashik)	नाशिक (Nashik)	—	—	60(1)	—	60(1)
3	पुणे (Pune)	पुणे (Pune)	60(1)	—	—	—	60(1)
4	छत्रपती संभाजीनगर Chatrapati Sambhajinagar	लातूर (Latur)	—	—	60(1)	—	60(1)
		नांदेड (Nanded)	—	—	90(1)	—	90(1)
एकूण प्रवेशक्षमता (संस्था) Total Intake (Institutes)			120(2)	—	210(3)	—	330(5)

तक्ता क्रमांक ५१

विभागांनिहाय व जिल्हानिहाय वास्तुशास्त्र पदविका अभ्यासक्रम प्रवेश क्षमता दर्शविणारा तक्ता

सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr. No.	विभागाचे नाव Name of Region	जिल्हा District	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total
			शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संचलित/ विभाग/अभिमत University Managed/Dept./ Deemed	
१	२	३	४	५	६	७	८
1	अमरावती Amravati	अकोला (Akola)	—	—	40(1)	—	40(1)
		अमरावती (Amravati)	—	—	80(1)	—	80(1)
		एकूण अमरावती विभाग (Total Amravati Region)	—	—	120(2)	—	120(2)
2	मुंबई Mumbai	मुंबई उपनगर (Mumbai Sub.)	—	—	160(2)	—	160(2)
		पालघर (Palghar)	—	—	40(1)	—	40(1)
		रायगड (Raigad)	—	—	40(1)	—	40(1)
		ठाणे (Thane)	—	—	40(1)	—	40(1)
		एकूण मुंबई विभाग (Total Mumbai Region)	—	—	280(5)	—	280(5)
3	नागपूर Nagpur	नागपूर (Nagpur)	—	—	80(1)	—	80(1)
		एकूण नागपूर विभाग (Total Nagpur Region)	—	—	80(1)	—	80(1)
4	नाशिक Nashik	अहिल्यानगर (Ahilyanagar)	—	—	—	—	—
		नाशिक (Nashik)	—	—	40(1)	—	40(1)
		एकूण नाशिक विभाग (Total Nashik Region)	—	—	40(1)	—	40(1)
5	पुणे Pune	पुणे (Pune)	—	—	280(7)	—	280(7)
		सातारा (Satara)	—	—	40(1)	—	40(1)
		कोल्हापूर (Kolhapur)	—	—	80(2)	—	80(2)
		सांगली (Sangli)	—	—	80(2)	—	80(2)
		सोलापूर (Solapur)	—	—	40(1)	—	40(1)
		एकूण पुणे विभाग (Total Pune Region)	—	—	520(13)	—	520(13)
एकूण प्रवेश क्षमता (संस्था) Total Intake Capacity (Institutes)			—	—	1040(22)	—	1040(22)

तक्ता क्रमांक ५२

विभागाविहाय पदविका (Post S.S.C.) अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६

Region	Government		Government Aided		Un-Aided		University Managed		Total	
	No. of inst.	Intake	No. of inst.	Intake	No. of inst.	Intake	No. of inst.	Intake	No. of inst.	Intake
Amravati	6	2160	1	120	14	2988	–	–	20	5268
Chhatrapati Sambhajinagar.	10	3850	–	–	58	16485	–	–	68	20335
Mumbai	7	2680	9	1634	40	11843	1	450	52	16607
Nagpur	6	2452	1	120	43	10543	1	120	51	13235
Nashik	5	2410	–	85	87	27131	–	–	92	29541
Pune	8	3680	4	–	100	32568	–	–	110	37098
Grand Total	(42)	17232	(15)	2724	(342)	101918	2	570	(393)	122084

टीप :- वरील तक्त्यात विभागानुसार संस्थांचे विभाजन दाखविले आहे. संस्थेतील शासकीय, अनुदानित व विनाअनुदानित अभ्यासक्रम विचारात घेऊन सदर संस्थांची संख्या दाखवली आहे. मात्र एकूण स्तंभात सदर संस्था एक संस्था म्हणून मोजली आहे.

तक्ता क्रमांक ५३

जिल्हानिहाय पदविका (Post S.S.C.) अभ्यासक्रम प्रवेशक्षमता दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६

District	Government		Government Aided		Un-Aided		University Managed		Total Sum of No. of inst.	
	No. of inst.	Intake	No. of inst.	Intake	No. of inst.	Intake	No. of inst.	Intake	No. of inst.	Intake
Ahilyanagar	1	520	–	–	31	9234	–	–	32	9754
Akola	1	300	–	–	1	240	–	–	2	540
Amravati	2	840	1	120	5	888	–	–	7	1848
Chhatrapati Sambhajinagar	1	690	–	–	15	4890	–	–	16	5580
Beed	1	300	–	–	10	2955	–	–	11	3255
Bhandara	1	270	–	–	4	630	–	–	5	900
Buldhana	1	360	–	–	6	1350	–	–	7	1710
Chandrapur	1	390	–	–	11	3210	–	–	12	3600
Dhule	1	270	–	–	10	3041	–	–	11	3311
Gadchiroli	1	210	–	–	–	–	1	120	2	330
Gondia	1	360	–	–	3	600	–	–	4	960
Hingoli	1	240	–	–	1	150	–	–	2	390
Jalgaon	1	570	–	–	17	4236	–	–	18	4806

तक्ता क्रमांक ५३- चालू

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	
Jalna	2	870	—	—	4	660	—	—	6	1530
Kolhapur	1	610	1	360	19	6594	—	—	21	7564
Latur	2	740	—	—	13	3840	—	—	15	4580
Mumbai-City	1	120	6	1120	5	1500	—	—	9	2740
Mumbai-Suburban	1	780	3	514	4	672	—	—	6	1966
Nagpur	1	882	—	—	19	4887	—	—	20	5769
Nanded	1	460	—	—	8	2400	—	—	9	2860
Nandurbar	1	240	—	—	4	1080	—	—	5	1320
Nashik	1	810	—	—	25	9540	—	—	26	10350
Dharashiv	1	370	—	—	4	870	—	—	5	1240
Palghar	1	240	—	—	5	1770	—	—	6	2010
Parbhani	1	180	—	—	3	720	—	—	4	900
Pune	3	1320	2	290	35	14020	—	—	38	15630
Raigad	1	260	—	—	9	2802	1	450	11	3512
Ratnagiri	1	480	—	—	4	1026	—	—	5	1506
Sangli	2	610	1	200	13	3374	—	—	16	4184
Satara	1	570	—	—	13	3030	—	—	14	3600
Sindhudurg	1	320	—	—	3	720	—	—	4	1040
Solapur	1	570	—	—	20	5550	—	—	21	6120
Thane	1	480	—	—	10	3353	—	—	11	3833
Wardha	1	340	1	120	6	1216	—	—	8	1676
Washim	1	360	—	—	—	—	—	—	1	360
Yavatmal	1	300	—	—	2	510	—	—	3	810
Grand Total	42	17232	15	2724	342	101558	2	570	393	122084

टीप :- वरील तक्त्यात जिल्ह्यानुसार संस्थांचे विभाजन दाखविले आहे. संस्थेतील शासकीय, अनुदानित व विनाअनुदानित अभ्यासक्रम विचारात घेऊन सदर संस्थांची संख्या दाखवली आहे. मात्र एकूण स्तंभात सदर संस्था एक संस्था म्हणून मोजली आहे.

तक्ता क्रमांक ५४

विभागनिहाय डी. फार्मसी अभ्यासक्रम प्रवेश क्षमता दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr. No.	विभागाचे नाव Name of Region	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total
		शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संचलित/विभाग/अभिमत University Managed/Dept./Deemed	
१	२	३	४	५	६	७
1	अमरावती (Amravati)	120(1)	120(1)	4260(52)	—	4500(54)
2	छत्रपती संभाजीनगर (Chhatrapati Sambhajanagar)	—	420(7)	8820(147)	—	9240(153)
3	मुंबई (Mumbai)	30(1)	100(2)	3420(57)	—	3550(60)
4	नागपूर (Nagpur)	—	120(2)	4800(80)	—	4920(82)
5	नाशिक (Nashik)	60(1)	180(3)	9840(164)	—	10080(168)
6	पुणे (Pune)	60(1)	240(4)	9480(158)	—	9780(163)
एकूण प्रवेश क्षमता (संस्था) Total Intake (Institutes)		270(4)	1180(19)	40620(658)	—	42070(680)

टीप :- वरील तक्त्यात विभागानुसार संस्थांचे विभाजन दाखविले आहे. संस्थेतील शासकीय, अनुदानित व विनाअनुदानित अभ्यासक्रम विचारात घेऊन सदर संस्थांची संख्या दाखवली आहे. मात्र एकूण स्तंभात सदर संस्था एक संस्था म्हणून मोजली आहे.

तक्ता क्रमांक ५५

जिल्हानिहाय डी. फार्मसी अभ्यासक्रम प्रवेश क्षमता दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६

अ.क्र. Sr.No.	विभागाचे नाव Name of Region	संस्थेचा दर्जा Status of Institute				एकूण Total
		शासकीय Govt.	अशा. अनुदानित Non Govt. Aided	अशा. विनाअनुदानित Non Govt. Un-Aided	विद्यापीठ संचलित/विभाग/अभिमत University Managed/Dept./Deemed	
१	२	३	४	५	६	७
1	अहिल्यानगर (Ahilyanagar)	—	60(1)	3420(57)	—	3480(58)
2	अकोला (Akola)	—	120(1)	300(4)	—	420(5)
3	अमरावती (Amravati)	120(1)	—	660(9)	—	780(10)
4	छत्रपती संभाजीनगर Chhatrapati Sambhajinagar	—	60(1)	2340(39)	—	2400(40)
5	बीड (Beed)	—	60(1)	1020(17)	—	1080(18)
6	भंडारा (Bhandara)	—	—	540(9)	—	540(9)
7	बुलढाणा (Buldhana)	—	—	1080(18)	—	1080(18)
8	चंद्रपूर (Chandrapur)	—	—	900(15)	—	900(15)
9	धुळे (Dhule)	—	—	1380(23)	—	1380(23)
10	गडचिरोली (Gadchiroli)	—	—	120(2)	—	120(2)
11	गोंदिया (Gondia)	—	—	540(9)	—	540(9)
12	हिंगोली (Hingoli)	—	—	360(6)	—	360(6)
13	जळगाव (Jalgaon)	60(1)	60(1)	1560(26)	—	1680(28)
14	जालना (Jalna)	—	—	1080(18)	—	1080(18)
15	कोल्हापूर (Kolhapur)	—	60(1)	1860(31)	—	1920(32)
16	लातूर (Latur)	—	120(2)	1320(22)	—	1440(24)
17	मुंबई शहर (Mumbai City)	—	—	60(1)	—	60(1)
18	मुंबई उपनगर (Mumbai Sub.)	—	40(1)	60(1)	—	100(2)
19	नागपूर (Nagpur)	—	60(1)	1860(31)	—	1920(32)
20	नांदेड (Nanded)	—	60(1)	1020(17)	—	1080(18)
21	नंदुरबार (Nandurbar)	—	—	540(9)	—	540(9)

तक्ता क्रमांक ५५- चालू

१	२	३	४	५	६	७
22	नाशिक (Nashik)	—	60(1)	2940(49)	—	3000(50)
23	धाराशिव (Dharashiv)	—	60(1)	660(11)	—	720(12)
24	पालघर (Palghar)	—	—	480(8)	—	480(8)
25	परभणी (Parbhani)	—	60(1)	1020(17)	—	1080(18)
26	पुणे (Pune)	—	60(1)	4260(71)	—	4320(72)
27	रायगड (Raigad)	—	—	660(11)	—	660(11)
28	रत्नागिरी (Ratnagiri)	30(1)	—	300(5)	—	330(6)
29	सांगली (Sangli)	—	60(1)	1020(17)	—	1080(18)
30	सातारा (Satara)	60(1)	—	1140(19)	—	1200(20)
31	सिंधुदुर्ग (Sindhudurga)	—	—	480(8)	—	480(8)
32	सोलापूर (Solapur)	—	60(1)	1200(20)	—	1260(21)
33	ठाणे (Thane)	—	60(1)	1380(23)	—	1440(24)
34	वर्धा (Wardha)	—	60(1)	840(14)	—	900(15)
35	वाशिम (Washim)	—	—	600(8)	—	600(8)
36	यवतमाळ (Yavatmal)	—	—	1320(13)	—	1320(13)
एकूण प्रवेश क्षमता (संस्था)						
Total Intake (Institutes)		270(4)	1180(19)	40620(658)	—	42070(680)

टीप :- वरील तक्त्यात जिल्ह्यानुसार संस्थांचे विभाजन दाखविले आहे. संस्थेतील शासकीय, अनुदानित व विनाअनुदानित अभ्यासक्रम विचारात घेऊन सदर संस्थांची संख्या दाखवली आहे. मात्र एकूण स्तंभात सदर संस्था एक संस्था म्हणून मोजली आहे.

तक्ता
TABLE

महाराष्ट्र राज्यातील शासकीय, अशासकीय, अनुदानित व विनाअनुदान तत्त्वावर चालणाऱ्या तंत्रनिकेतनामध्ये
(ए.आय.सी.टी.

अ. क्र. Sr. No.	अभ्यासक्रमाचे नाव Course Name	अहिल्यानगर Ahilyanagar	अकोला Akola	अमरावती Amravati	छत्रपती संभाजीनगर Chhatrapati Sambhajinagar	बीड Beed	भंडारा Bhandara
1	2	3	4	5	6	7	8
1	प्रशासकीय सेवा Administration Services	-	-	-	-	-	-
2	अॅग्रीकल्चर इंजिनिअरिंग Agriculture Engineering	-	-	-	60	-	-
3	अॅपेरल मॅन्युफॅक्चरिंग अॅन्ड डिझायनिंग Apperal Manufacturing and Design.	-	-	-	-	-	-
4	आर्किटेक्चर असिस्टंटशिप Architecture Assistanceship	-	-	-	-	-	-
5	आर्टिफिशिअल इंटेलिजन्स (एआय) Artificial Intelligence (AI)	120	-	-	180	60	-
6	आर्टिफिशिअल इंटेलिजन्स (एआय) अॅन्ड मशीन लर्निंग Artificial Intelligence (AI) and Machine Learning	360	-	-	570	60	-
7	ऑटोमोशन अॅन्ड रोबोटिक्स Automation and Robotics	-	-	-	-	-	-
8	ऑटोमोवाईल इंजिनिअरिंग Automobile Engineering	60	-	-	30	30	-
9	केमिकल इंजिनिअरिंग Chemical Engineering	120	-	60	-	-	-
10	सिव्हिल अॅन्ड रुरल इंजि. Civil & Rural Engineering	-	-	60	-	-	-
11	सिव्हिल इंजिनिअरिंग Civil Engineering	1680	120	360	600	675	210
12	सिव्हिल अॅन्ड इन्व्हार्मॅटल इंजिनिअरिंग Civil and Environmental Engg.	-	-	-	-	-	-
13	कॉम्प्युटर इंजिनिअरिंग अॅन्ड आयओटी Computer Engineering and IOT	-	-	-	-	-	-
14	कॉम्प्युटर सायन्स Computer Science	60	-	-	-	-	-
15	कॉम्प्युटर सायन्स अॅन्ड इन्फॉर्मेशन टेक्नॉलॉजी Computer Science & Information Technology	-	-	-	-	-	-

Table No. 56

शिकविल्या जाणाऱ्या पदविका अभ्यासक्रमांची व प्रवेश क्षमतेची जिल्हानिहाय माहिती दर्शविणारा तक्ता सन २०२५-२६
मान्यताप्राप्त अभ्यासक्रम)

बुलढाणा Buldhana	चंद्रपूर Chandrapur	धुळे Dhule	गडचिरोली Gadchiroli	गोंदिया Gondia	हिंगोली Hingoli	जळगाव Jalgaon	जालना Jalna	कोल्हापूर Kolhapur	लातूर Latur	मुंबई शहर Mumbai City	मुंबई उपनगर Mumbai Suburban
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30	-	60	-	-	-	-	-	-	120	-	-
-	-	-	-	-	-	180	30	660	120	60	30
-	-	-	-	-	-	-	-	60	-	60	-
-	-	30	-	-	-	60	-	120	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	30	-	-	90	-
-	-	-	-	-	-	-	-	60	-	-	-
330	660	664	60	240	30	783	360	1050	810	210	180
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	60	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	60	60	-	-

अ. क्र. Sr. No.	अभ्यासक्रमाचे नाव Course Name	नागपूर Nagpur	नांदेड Nanded	नंदुरबार Nandurbar	नाशिक Nashik	धाराशिव Dharashiv	पालघर Palghar	परभणी Parbhani
1	2	21	22	23	24	25	26	27
1	प्रशासकीय सेवा Administration Services	-	-	-	-	-	-	-
2	अॅग्रीकल्चर इंजिनिअरिंग Agriculture Engineering	-	-	-	-	-	-	-
3	अॅपेरल मॅन्युफॅक्चरिंग अॅन्ड डिझायनिंग Apperal Manufacturing and Design.	-	-	-	-	-	-	-
4	आर्किटेक्चर असिस्टंटशिप Architecture Assistance Ship	-	-	-	-	-	-	-
5	आर्टिफिशिअल इंटेलिजन्स (एआय) Artificial Intelligence (AI)	-	-	60	60	-	-	-
6	आर्टिफिशिअल इंटेलिजन्स (एआय) अॅन्ड मशीन लर्निंग Artificial Intelligence (AI) and Machine Learning	120	-	-	420	-	300	60
7	ऑटोमोशन अॅन्ड रोबोटिक्स Automation and Robotics	-	-	-	-	-	-	-
8	ऑटोमोबाईल इंजिनिअरिंग Automobile Engineering	60	-	-	150	30	-	-
9	केमिकल इंजिनिअरिंग Chemical Engineering	-	-	-	60	-	-	-
10	सिव्हिल अॅन्ड रुरल इंजि. Civil & Rural Engineering	-	-	-	-	-	-	-
11	सिव्हिल इंजिनिअरिंग Civil Engineering	737	420	300	1680	300	330	180
12	सिव्हिल अॅन्ड इन्व्हार्मॅटल इंजिनिअरिंग Civil and Environmental Engg.	-	-	-	-	-	-	-
13	कॉम्प्युटर इंजिनिअरिंग अॅन्ड आयओटी Computer Engineering and IOT	-	-	-	-	-	-	-
14	कॉम्प्युटर सायन्स Computer Science	-	-	-	-	-	-	-
15	कॉम्प्युटर सायन्स अॅन्ड इन्फॉर्मेशन टेक्नॉलॉजी Computer Science & Information Technology	-	-	-	-	-	-	-

Table No. 56--contd.

पुणे Pune	रायगड Raigad	रत्नागिरी Ratnagiri	सांगली Sangli	सातारा Satara	सिंधुदुर्ग Sindhudurg	सोलापूर Solapur	ठाणे Thane	वर्धा Wardha	वाशिम Washim	यवतमाळ Yavatmal	एकूण प्रवेश क्षमता Total Intake
28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40
-	-	-	-	60	-	-	-	-	-	-	60
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	690
1200	300	-	240	120	60	114	450	-	-	60	5514
300	60	-	-	-	-	-	60	-	-	-	540
330	30	90	30	30	-	-	90	-	60	-	1230
30	160	60	60	45	-	-	90	40	-	-	845
-	-	-	-	-	-	-	-	60	-	-	180
2010	540	324	712	540	225	1044	630	259	60	150	19463
-	-	-	-	60	-	-	-	-	-	-	60
120	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	120
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	120
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	120

अ. क्र. Sr. No.	अभ्यासक्रमाचे नाव Course Name	अहिल्यानगर Ahilyanagar	अकोला Akola	अमरावती Amravati	छत्रपती संभाजीनगर Chhatrapati Sambhajanagar	बीड Beed	भंडारा Bhandara
1	2	3	4	5	6	7	8
16	कॉम्प्युटर इंजिनिअरिंग Computer Engineering	1764	120	294	1080	255	—
17	कॉम्प्युटर सॉफ्टवेअर टेक्नॉलॉजी Computer Software Technology	—	—	—	—	—	—
18	कॉम्प्युटर टेक्नॉलॉजी Computer Technology	570	—	—	—	120	90
19	कॉम्प्युटर सायन्स अँड इंजिनिअरिंग Computer Science & Engineering	—	—	60	270	180	60
20	कन्स्ट्रक्शन टेक्नॉलॉजी Construction Technology	—	—	—	—	—	—
21	क्लाऊड कम्प्युटिंग अँड बीग डाटा Cloud Computing and Big Data	60	—	—	—	—	—
22	डेटा सायन्स Data Science	—	—	—	—	—	—
23	डिजिटल इलेक्ट्रॉनिक्स Digital Electronics	—	—	—	—	—	—
24	ड्रेस डिझायनिंग अँड गारमेंट्स मॅन्युफॅक्चरिंग Dress Designing & Garments Manufacturing	—	—	—	30	—	—
25	इलेक्ट्रिकल इंजिनिअरिंग Electrical Engineering	1170	120	180	990	600	270
26	इलेक्ट्रॉनिक्स अँड कॉम्प्युटर इंजिनिअरिंग Electronics & Computer Engg.	30	—	—	120	60	—
27	इलेक्ट्रॉनिक्स अँड कम्युनिकेशन इंजि. Electronics & Communication Engg.	—	—	—	—	30	—
28	इलेक्ट्रॉनिक्स अँड टेलि-कम्यु. इंजिनिअरिंग Electronics & Telecommunication Engineering	930	—	324	480	270	30
29	इलेक्ट्रॉनिक्स इंजिनिअरिंग Electronics Engineering	—	—	60	—	—	—
30	इलेक्ट्रिकल अँड इलेक्ट्रॉनिक्स इंजिनिअरिंग Electrical & Electronics Engineering	120	—	—	—	—	—

अ. क्र.	अभ्यासक्रमाचे नाव	नागपूर	नांदेड	नंदुरबार	नाशिक	धाराशिव	पालघर	परभणी
Sr. No.	Course Name	Nagpur	Nanded	Nandurbar	Nashik	Dharashiv	Palghar	Parbhani
1	2	21	22	23	24	25	26	27
16	कॉम्प्युटर इंजिनिअरिंग Computer Engineering	690	570	300	1350	180	540	180
17	कॉम्प्युटर सॉफ्टवेअर टेक्नॉलॉजी Computer Software Technology	—	—	—	—	—	—	—
18	कॉम्प्युटर टेक्नॉलॉजी Computer Technology	272	—	—	780	—	—	—
19	कॉम्प्युटर सायन्स अँड इंजिनिअरिंग Computer Science & Engineering	240	—	—	—	60	—	—
20	कन्स्ट्रक्शन टेक्नॉलॉजी Construction Technology	60	—	—	—	—	—	—
21	क्लाऊड कम्प्युटिंग अँड बीग डाटा Cloud Computing and Big Data	—	—	—	—	—	60	—
22	डेटा सायन्स Data Science	—	—	60	—	—	—	—
23	डिजिटल इलेक्ट्रॉनिक्स Digital Electronics	—	—	—	—	—	—	—
24	ड्रेस डिझायनिंग अँड गारमेंट्स मॅन्युफॅक्चरिंग Dress Designing & Garments Manufacturing	—	—	—	60	40	—	—
25	इलेक्ट्रिकल इंजिनिअरिंग Electrical Engineering	1113	510	300	1620	180	180	120
26	इलेक्ट्रॉनिक्स अँड कॉम्प्युटर इंजिनिअरिंग Electronics & Computer Engg.	—	—	—	180	—	—	—
27	इलेक्ट्रॉनिक्स अँड कम्युनिकेशन इंजि. Electronics & Communication Engg.	30	—	—	—	—	—	60
28	इलेक्ट्रॉनिक्स अँड टेलि-कम्यु. इंजिनिअरिंग Electronics & Telecommunication Engineering.	617	270	—	750	150	30	60
29	इलेक्ट्रॉनिक्स इंजिनिअरिंग Electronics Engineering	30	—	—	—	—	—	—
30	इलेक्ट्रिकल अँड इलेक्ट्रॉनिक्स इंजिनिअरिंग Electrical & Electronics Engineering	—	—	—	—	30	—	—

अ. क्र. Sr. No.	अभ्यासक्रमाचे नाव Course Name	अहिल्यानगर Ahilyanagar	अकोला Akola	अमरावती Amravati	छत्रपती संभाजीनगर Chhatrapati Sambhajinagar	बीड Beed	भंडारा Bhandara
1	2	3	4	5	6	7	8
31	फॅशन अँड क्लॉथिंग टेक्नॉलॉजी Fashion & Clothing Technology	—	—	—	—	—	—
32	फूड टेक्नॉलॉजी Food Technology	—	—	—	—	—	—
33	इंडस्ट्रियल इलेक्ट्रॉनिक्स Industrial Electronics	—	—	—	—	—	—
34	इन्फॉर्मेशन टेक्नॉलॉजी Information Technology	300	60	60	120	120	30
35	इन्स्ट्रुमेंटेशन इंजिनिअरिंग Instrumentation Engineering	40	—	—	—	—	—
36	इंटरिअर डिझाइन Interior Design	—	—	—	—	—	—
37	इन्स्ट्रुमेंटेशन अँड कंट्रोल इंजिनिअरिंग Instrumentation and Control Engineering.	—	—	—	—	—	—
38	लेदर गुड्स अँड फुटवेअर टेक्नॉलॉजी Leather Goods & Footwear Technology.	—	—	—	—	—	—
39	मेकॅनिकल इंजिनिअरिंग Mechanical Engineering	2310	120	360	990	765	180
40	मेकॅट्रॉनिक्स Mechatronics	240	—	—	60	—	—
41	मॅन्युफॅक्चरिंग टेक्नॉलॉजी Manufacturing Techonology	—	—	—	—	—	—
42	मेडिकल इलेक्ट्रॉनिक्स Medical Electronics	—	—	—	—	—	—
43	मेडिकल लॅबोरेटरी टेक्नॉलॉजी Medical Laboratory Technology	—	—	—	—	—	—
44	मेटॅलर्जिकल इंजिनिअरिंग Metallurgical Engineering	—	—	—	—	—	—
45	मायनिंग अँड माईन सर्व्हेयिंग Mining & Mine Surveying	—	—	—	—	—	30

Table No. 56--contd.

बुलढाणा Buldhana	चंद्रपूर Chandrapur	धुळे Dhule	गडचिरोली Gadchiroli	गोंदिया Gondia	हिंगोली Hingoli	जळगाव Jalgaon	जालना Jalna	कोल्हापूर Kolhapur	लातूर Latur	मुंबई शहर Mumbai City	मुंबई उपनगर Mumbai Suburban
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
-	-	-	-	-	-	-	-	30	-	-	-
-	60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60
60	60	-	-	60	-	60	90	60	390	300	234
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30
270	600	757	60	180	180	1140	390	1410	720	300	270
-	30	-	-	-	-	-	-	180	-	-	-
-	-	-	30	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	-	-
-	210	-	-	-	-	-	-	60	-	-	40
-	-	-	30	-	-	-	-	40	-	-	-
-	300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

अ. क्र. Sr.No.	अभ्यासक्रमाचे नाव Course Name	नागपूर Nagpur	नांदेड Nanded	नंदुरबार Nandurbar	नाशिक Nashik	धाराशीव Dharashiv	पालघर Palghar	परभणी Parbhani
1	2	21	22	23	24	25	26	27
31	फॅशन अँड क्लॉथिंग टेक्नॉलॉजी Fashion & Clothing Technology	-	-	-	-	-	-	-
32	फूड टेक्नॉलॉजी Food Technology	-	-	-	-	-	-	-
33	इंडस्ट्रियल इलेक्ट्रॉनिक्स Industrial Electronics	-	-	-	-	-	-	-
34	इन्फॉर्मेशन टेक्नॉलॉजी Information Technology	180	390	-	660	-	60	-
35	इन्स्ट्रुमेंटेशन इंजिनिअरिंग Instrumentation Engineering	-	-	-	-	-	-	-
36	इंटीरिअर डिझाइन Interior Design	-	-	-	60	-	-	-
37	इन्स्ट्रुमेंटेशन अँड कंट्रोल इंजिनिअरिंग Instrumentation and Control Engineering.	-	-	-	-	-	-	-
38	लेदर गुड्स अँड फुटवेअर टेक्नॉलॉजी Leather Goods & Footwear Technology	-	-	-	-	-	-	-
39	मेकॅनिकल इंजिनिअरिंग Mechanical Engineering	1293	540	300	2190	270	510	240
40	मेकॅट्रॉनिक्स Mechatronics	30	-	-	210	-	-	-
41	मॅन्युफॅक्चरिंग टेक्नॉलॉजी Manufacturing Techonology	-	-	-	-	-	-	-
42	मेडिकल इलेक्ट्रॉनिक्स Medical Electronics	-	40	-	-	-	-	-
43	मेडिकल लॅबोरेटरी टेक्नॉलॉजी Medical Laboratory Technology	-	60	-	-	-	-	-
44	मेटॅलर्जिकल इंजिनिअरिंग Metallurgical Engineering	36	-	-	-	-	-	-
45	मायनिंग अँड माईन सर्व्हेयिंग Mining & Mine Surveying	66	-	-	-	-	-	-

Table No. 56--contd.

पुणे Pune	रायगड Raigad	रत्नागिरी Ratnagiri	सांगली Sangli	सातारा Satara	सिंधुदुर्ग Sindhudurg	सोलापूर Solapur	ठाणे Thane	वर्धा Wardha	वाशिम Washim	यवतमाळ Yavatmal	एकूण प्रवेश क्षमता Total Intake
28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30
—	—	—	—	—	20	—	—	—	—	—	110
—	—	—	40	—	—	—	—	—	—	—	100
810	270	30	60	150	—	240	440	—	60	—	5354
—	60	—	—	60	—	—	—	—	—	—	220
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	90
—	40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30
2970	594	411	766	780	195	1410	701	409	60	135	24776
150	60	60	60	90	—	—	30	—	—	—	1200
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30
—	—	—	30	—	—	—	—	—	—	—	110
—	—	—	—	—	—	—	—	60	—	—	430
60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	166
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60	456

अ. क्र. Sr. No.	अभ्यासक्रमाचे नाव Course Name	अहिल्यानगर Ahilyanagar	अकोला Akola	अमरावती Amravati	छत्रपती संभाजीनगर Chhatrapati Sambhajnagar	बीड Beed	भंडारा Bhandara
1	2	3	4	5	6	7	8
46	मायनिंग इंजिनिअरिंग Mining Engineering	-	-	-	-	-	-
47	ऑपथलमीक टेक्नॉलॉजी Ophthalmic Technology	-	-	-	-	-	-
48	पॅकेजिंग टेक्नॉलॉजी Packaging Technology	-	-	-	-	-	-
49	पेट्रोकेमिकल इंजिनिअरिंग Petrochemical Engineering	-	-	-	-	-	-
50	प्लॅस्टिक अँड पॉलीमर इंजिनिअरिंग Plastic & Polymer Engineering	-	-	30	-	-	-
51	प्लॅस्टिक इंजिनिअरिंग Plastic Engineering	-	-	-	-	-	-
52	प्रिंटिंग टेक्नॉलॉजी Printing Technology	-	-	-	-	30	-
53	प्रॉडक्शन इंजिनिअरिंग Production Engineering	60	-	-	-	-	-
54	पॉलीमर टेक्नॉलॉजी Polymer Technology	-	-	-	-	-	-
55	रबर टेक्नॉलॉजी Rubber Technology	-	-	-	-	-	-
56	टेक्सटाईल केमिस्ट्री Textile Chemistry	-	-	-	-	-	-
57	टेक्सटाईल इंजिनिअरिंग Textile Engineering	-	-	-	-	-	-
58	टेक्सटाईल मॅन्युफॅक्चरिंग Textile Manufacturing	-	-	-	-	-	-
59	टेक्सटाईल टेक्नॉलॉजी Textile Technology	-	-	-	-	-	-
60	ट्रॅव्हल्स अँड टुरिझम Travels & Tourism	-	-	-	-	-	-
Grand Total ...		9994	540	1848	5580	3255	900

Table No. 56--contd.

बुलढाणा Buldhana	चंद्रपूर Chandrapur	धुळे Dhule	गडचिरोली Gadchiroli	गोंदिया Gondia	हिंगोली Hingoli	जळगाव Jalgaon	जालना Jalna	कोल्हापूर Kolhapur	लातूर Latur	मुंबई शहर Mumbai City	मुंबई उपनगर Mumbai Suburban
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
-	150	-	30	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	120	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	54
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60	-
-	-	-	-	-	-	-	-	60	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	30	-	60	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1710	3600	3311	330	960	390	4806	1530	7564	4580	2740	1966

अ. क्र. Sr. No.	अभ्यासक्रमाचे नाव Course Name	नागपूर Nagpur	नांदेड Nanded	नंदुरबार Nandurbar	नाशिक Nashik	धाराशिव Dharashiv	पालघर Palghar	परभणी Parbhani
1	2	21	22	23	24	25	26	27
46	मायनिंग इंजिनिअरिंग Mining Engineering	105	-	-	-	-	-	-
47	ऑप्टलमीक टेक्नॉलॉजी Ophthalmic Technology	-	-	-	-	-	-	-
48	पॅकेजिंग टेक्नॉलॉजी Packaging Technology	30	-	-	-	-	-	-
49	पेट्रोकेमिकल इंजिनिअरिंग Petrochemical Engineering	-	-	-	-	-	-	-
50	प्लॅस्टिक अॅन्ड पॉलीमर इंजिनिअरिंग Plastic & Polymer Engineering	-	-	-	-	-	-	-
51	प्लॅस्टिक इंजिनिअरिंग Plastic Engineering	-	-	-	-	-	-	-
52	प्रिंटींग टेक्नॉलॉजी Printing Technology	-	-	-	-	-	-	-
53	प्रॉडक्शन इंजिनिअरिंग Production Engineering	-	60	-	-	-	-	-
54	पॉलीमर टेक्नॉलॉजी Polymer Technology	-	-	-	60	-	-	-
55	रबर टेक्नॉलॉजी Rubber Technology	-	-	-	-	-	-	-
56	टेक्सटाईल केमिस्ट्री Textile Chemistry	-	-	-	-	-	-	-
57	टेक्सटाईल इंजिनिअरिंग Textile Engineering	-	-	-	-	-	-	-
58	टेक्सटाईल मॅन्युफॅक्चरिंग Textile Manufacturing	30	-	-	60	-	-	-
59	टेक्सटाईल टेक्नॉलॉजी Textile Technology	-	-	-	-	-	-	-
60	ट्रॅव्हल्स अॅन्ड टुरिझम Travels & Tourism	30	-	-	-	-	-	-
Grand Total ...		5769	2860	1320	10350	1240	2010	900

Table No. 56--contd.

पुणे Pune	रायगड Raigad	रत्नागिरी Ratnagiri	सांगली Sangli	सातारा Satara	सिंधुदुर्ग Sindhudurg	सोलापूर Solapur	ठाणे Thane	वर्धा Wardha	वाशिम Washim	यवतमाळ Yavatmal	एकूण प्रवेश क्षमता Total Intake
28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	285
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30
-	60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60
-	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30
90	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	240
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	174
-	-	-	40	-	-	-	-	-	-	-	100
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	90
30	-	-	-	-	-	-	60	-	-	-	120
15630	3512	1506	4184	3600	1040	6120	3833	1676	360	810	122324

महाराष्ट्र राज्यातील शासकीय, अशासकीय अनुदानित व विना अनुदान तत्वावर चालणाऱ्या अभियांत्रिकी महाविद्यालयांमधील
(ए.आय.सी.टी.

अ. क्र. Sr. No.	अभ्यासक्रमाचे नाव Course Name	अहिल्यानगर Ahilyanagar	अकोला Akola	अमरावती Amravati	छत्रपती संभाजीनगर Chhatrapati Sambhajinagar	बीड Beed	भंडारा Bhandara	बुलढाणा Buldhana
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	फाईव्ह जी 5 G	-	-	-	30	-	-	-
2	ऑरोनॉटिकल इंजि. Aeronautical Engg.	-	-	-	-	-	-	-
3	ऑग्रीकल्चरल इंजि. Agricultural Engg.	-	-	-	30	-	-	-
4	ऑटोमोबाईल इंजिनिअरिंग Automobile Engineering.	-	-	-	-	-	-	-
5	आर्टिफिसिअल इंटेलिजेन्स Artificial Intelligence	60	-	-	120	60	-	-
6	आर्टिफिसिअल इंटेलिजेन्स अॅण्ड डाटा सायन्स Artificial Intelligence and Data Science.	480	-	240	300	120	60	30
7	आर्टिफिसिअल इंटेलिजेन्स अॅण्ड मशिन लर्निंग. Artificial Intelligence and Machine Learning.	60	-	-	180	90	-	-
8	आर्टिफिसिअल इंटेलिजेन्स (एआय) अॅण्ड डाटा सायन्स Artificial Intelligence (AI) and Data Science	120	-	180	120	-	-	60
9	ऑटोमेशन अॅण्ड रोबोटिक्स Automation and Robotics	120	-	-	-	-	-	-
10	बायोमेडिकल इंजिनिअरिंग Bio-Medical Engineering	-	-	-	-	-	-	-
11	बायोटेक्नॉलॉजी Bio-Technology	-	-	-	-	-	-	-
12	केमिकल इंजिनिअरिंग Chemical Engg.	60	60	-	-	-	-	45
13	सिव्हिल इंजिनिअरिंग Civil Engineering	720	120	480	630	510	144	240
14	सिव्हिल अॅण्ड इनव्हायरनमेंटल इंजिनिअरिंग Civil and Environmental Engg.	-	-	-	-	-	-	-
15	सिव्हिल इंजिनिअरिंग अॅण्ड प्लॅनिंग Civil and Engineering and Planning	-	-	-	-	-	-	-
16	सिव्हिल इंजि. विथ कॉम्प्युटर अॅप्लिकेशन Civil Engg. with Computer Application	-	-	-	-	-	-	-
17	सिव्हिल अॅण्ड इन्फ्रास्ट्रक्चर इंजिनिअरिंग Civil and Infrastructure Engg.	-	-	-	-	-	-	-
18	कॉम्प्युटर इंजिनिअरिंग Computer Engg.	1350	120	-	-	210	108	-

Table No. 57

शिकविल्या जाणाऱ्या पदवी अभ्यासक्रमाची व प्रवेश क्षमतेची जिल्हानिहाय माहिती दर्शविणारा तक्ता (२०२५-२६)
मान्यताप्राप्त अभ्यासक्रम)

चंद्रपूर Chandrapur	धुळे Dhule	गडचिरोली Gadchiroli	गोंदिया Gondia	हिंगोली Hingoli	जळगाव Jalgaon	जालना Jalna	कोल्हापूर Kolhapur	लातूर Latur	मुंबई शहर Mumbai City	मुंबई उपनगर Mumbai Suburban	नागपूर Nagpur
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60	660
-	180	-	-	-	-	60	60	120	-	840	540
60	240	-	-	-	-	-	120	60	-	420	210
-	-	-	-	-	60	-	330	-	-	60	60
-	-	-	-	-	-	-	120	-	-	60	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	60	-	-
-	-	-	-	-	-	-	60	-	-	-	150
-	-	-	-	-	90	-	180	-	75	60	135
240	300	-	-	-	324	60	1050	300	120	180	1380
-	-	-	-	-	-	-	60	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	780	-	-	-	684	-	120	300	660	2460	570

अ. क्र. Sr. No.	अभ्यासक्रमाचे नाव Course Name	नांदेड Nanded	नंदुरबार Nandurbar	नाशिक Nashik	धाराशिव Dharashiv	पालघर Palghar	परभणी Parbhani	पुणे Pune
1	2	22	23	24	25	26	27	28
1	फाईव्ह जी 5 G	-	-	-	-	-	-	-
2	ऑरोनॉटिकल इंजिनिअरिंग Aeronautical Engineering	-	-	-	-	-	-	-
3	अग्रीकल्चरल इंजिनिअरिंग Agricultural Engineering	-	-	-	-	-	-	-
4	ऑटोमोबाईल इंजिनिअरिंग Automobile Engineering	-	-	-	-	30	-	120
5	आर्टिफिसिअल इंटेलिजेन्स Artificial Intelligence	60	-	-	30	-	-	-
6	आर्टिफिसिअल इंटेलिजेन्स अॅण्ड डाटा सायन्स Artificial Intelligence and Data Science.	-	30	780	60	240	-	3570
7	आर्टिफिसिअल इंटेलिजेन्स अॅण्ड मशिन लर्निंग. Artificial Intelligence and Machine Learning.	60	-	180	-	180	-	1485
8	आर्टिफिसिअल इंटेलिजेन्स (एआय) अॅण्ड डाटा सायन्स Artificial Intelligence (AI) and Data Science	30	-	480	-	-	-	870
9	ऑटोमेशन अॅण्ड रोबोटिक्स Automation and Robotics	60	-	360	-	-	-	180
10	बायोमेडिकल इंजिनिअरिंग Bio-Medical Engineering	-	-	-	-	-	-	-
11	बायोटेक्नॉलॉजी Bio-Technology	-	-	-	-	-	-	60
12	केमिकल इंजिनिअरिंग Chemical Engg.	30	-	120	-	-	-	180
13	सिव्हिल इंजिनिअरिंग Civil Engineering	210	240	1040	180	240	60	2963
14	सिव्हिल अॅण्ड इन्व्हायर्मॅंटल इंजिनिअरिंग Civil and Environmental Engg.	-	-	60	-	-	-	-
15	सिव्हिल इंजिनिअरिंग अॅण्ड प्लॅनिंग Civil and Engineering and Planning	-	-	-	-	-	-	-
16	सिव्हिल इंजि. विथ कॉम्प्युटर ॲप्लिकेशन Civil Engg. with Computer Application	-	-	-	-	-	-	-
17	सिव्हिल अॅण्ड इन्फ्रास्ट्रक्चर इंजिनिअरिंग Civil and Infrastructure Engg.	-	-	-	-	-	-	-
18	कॉम्प्युटर इंजिनिअरिंग Computer Engineering	120	210	2367	-	540	-	11949

Table No. 57--contd.

रायगड Raigad	रत्नागिरी Ratnagiri	सांगली Sangli	सातारा Satara	सिंधुदुर्ग Sindhudurg	सोलापूर Solapur	ठाणे Thane	वर्धा Wardha	वाशिम Washim	यवतमाळ Yavatmal	एकूण प्रवेश क्षमता Total Intake
29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30
60	-	60	-	-	-	-	-	-	-	270
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30
90	30	-	-	-	-	-	-	-	-	270
-	-	-	-	-	-	-	60	-	-	1110
240	60	-	120	-	270	360	-	-	120	8880
240	-	180	-	-	60	120	-	-	-	3945
-	-	120	210	-	60	300	-	60	-	3330
60	-	-	-	-	-	120	-	-	-	1080
30	-	-	-	-	54	-	-	-	-	144
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	270
114	90	60	-	-	-	180	-	-	30	1509
624	90	420	288	90	834	630	234	60	240	15271
-	-	-	30	-	-	-	-	-	-	150
-	-	-	-	-	-	30	-	-	-	30
-	-	-	-	-	-	30	-	-	-	30
-	60	-	-	-	-	60	-	-	-	120
1476	150	360	120	225	180	2880	228	-	180	28347

अ. क्र. Sr. No.	अभ्यासक्रमाचे नाव Course Name	अहिल्यानगर Ahilyanagar	अकोला Akola	अमरावती Amravati	छत्रपती संभाजीनगर Chatrapati Sambhajinagar	बीड Beed	भंडारा Bhandara	बुलढाणा Buldhana
1	2	3	4	5	6	7	8	9
19	कॉम्प्युटर इंजिनिअरिंग (सॉफ्टवेअर इंजि.) Computer Engineering (Software Engineering).	-	-	-	-	-	-	-
20	कॉम्प्युटर इंजिनिअरिंग (प्रादेशिक भाषा) Computer Engi. (Regional Language).	-	-	-	-	-	-	-
21	कॉम्प्युटर सायन्स अॅण्ड बिजनेस सिस्टीम्स Computer Science and Business Systems	-	-	-	-	-	-	-
22	कॉम्प्युटर सायन्स (Computer Science)	-	-	-	120	-	-	-
23	कॉम्प्युटर सायन्स अॅण्ड डिझाईन Computer Science and Design	60	-	-	120	-	-	-
24	कॉम्प्युटर सायन्स अॅण्ड इंजिनिअरिंग (आर्टिफिसिअल इंटेलिजेन्स अॅण्ड डेटा सायन्स) Computer Science and Engineering (Artificial Intelligence and Data Science).	-	-	-	-	-	-	-
25	कॉम्प्युटर सायन्स अॅण्ड इंजिनिअरिंग (इंटरनेट ऑफ थिंग्ज) Computer Science and Engineering (Internet of Things)	-	-	60	-	-	-	-
26	कॉम्प्युटर सायन्स अॅण्ड इंजिनिअरिंग (सायबर सिक्युरिटी) Computer Science and Engineering (Cyber Security)	-	-	-	-	-	-	-
27	कॉम्प्युटर सायन्स अॅण्ड इंजिनिअरिंग Computer Science and Engineering	-	180	1020	1710	300	150	660
28	कॉम्प्युटर सायन्स अॅण्ड टेक्नॉलॉजी Computer Science and Technology	-	-	-	-	-	-	-
29	कॉम्प्युटर सायन्स अॅण्ड इन्फॉर्मेशन टेक्नॉलॉजी Computer Science and Information Technology.	-	-	60	-	-	-	-
30	कॉम्प्युटर टेक्नॉलॉजी Computer Technology	-	-	-	-	-	-	-
31	कॉम्प्युटर सायन्स अॅण्ड इंजिनिअरिंग (आर्टिफिसिअल इंटेलिजेन्स). Computer Science and Engineering (Artificial Intelligence).	-	-	-	-	-	-	-
32	कॉम्प्युटर सायन्स अॅण्ड इंजिनिअरिंग (इंटरनेट ऑफ थिंग्ज अॅण्ड सायबर सिक्युरिटी इन्क्ल्युडिंग ब्लॉक चेन टेक्नॉलॉजी). Computer Science and Engineering (Internet of Things and Cyber Security Including Block Chain Technology).	-	-	-	-	-	-	-

Table No. 57--contd.

चंद्रपूर Chandrapur	धुळे Dhule	गडचिरोली Gadchiroli	गोंदिया Gondia	हिंगोली Hingoli	जळगाव Jalgaon	जालना Jalna	कोल्हापूर Kolhapur	लातूर Latur	मुंबई शहर Mumbai City	मुंबई उपनगर Mumbai Suburban	नागपूर Nagpur
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	360	-	-	-	60
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60
-	-	-	-	-	-	-	-	60	-	-	120
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	120	120
60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	180	420
510	240	-	-	-	360	180	2490	120	60	360	3030
-	-	-	-	-	-	-	60	-	-	60	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	360
-	-	-	-	-	120	-	-	-	-	-	120
-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	60	-

अ. क्र. Sr. No.	अभ्यासक्रमाचे नाव Course Name	नांदेड Nanded	नंदुरबार Nandurbar	नाशिक Nashik	धाराशीव Dharashiv	पालघर Palghar	परभणी Parbhani	पुणे Pune
1	2	22	23	24	25	26	27	28
19	कॉम्प्युटर सॉफ्टवेअर इंजिनिअरिंग Computer Software Engineering	-	-	-	-	-	-	360
20	कॉम्प्युटर इंजिनिअरिंग (प्रादेशिक भाषा) Computer Engi. (Regional Language).	-	-	-	-	-	-	60
21	कॉम्प्युटर सायन्स अॅण्ड बिजनेस सिस्टीम्स Computer Science and Business Systems.	-	-	-	-	-	-	60
22	कॉम्प्युटर सायन्स Computer Science	-	-	60	-	-	-	240
23	कॉम्प्युटर सायन्स अॅण्ड डिझाईन Computer Science and Design	-	-	120	-	-	-	60
24	कॉम्प्युटर सायन्स अॅण्ड इंजिनिअरिंग (आर्टिफिसिअल इंटेलिजेन्स अॅण्ड डेटा सायन्स) Computer Science and Engineering (Artificial Intelligence and Data Science).	-	-	-	-	-	-	-
25	कॉम्प्युटर सायन्स अॅण्ड इंजिनिअरिंग (इंटरनेट ऑफ थिंग्ज) Computer Science and Engineering (Internet of Things)	-	-	-	-	-	-	-
26	कॉम्प्युटर सायन्स अॅण्ड इंजिनिअरिंग (सायबर सिक््युरिटी) Computer Science and Engineering (Cyber Security)	-	-	-	-	-	-	60
27	कॉम्प्युटर सायन्स अॅण्ड इंजिनिअरिंग Computer Science and Engineering	480	-	-	270	60	60	840
28	कॉम्प्युटर सायन्स अॅण्ड टेक्नॉलॉजी Computer Science and Technology	-	-	-	-	-	-	-
29	कॉम्प्युटर सायन्स अॅण्ड इन्फॉर्मेशन टेक्नॉलॉजी Computer Science and Information Technology.	-	-	-	-	-	-	-
30	कॉम्प्युटर टेक्नॉलॉजी Computer Technology	-	-	-	-	-	-	-
31	कॉम्प्युटर सायन्स अॅण्ड इंजिनिअरिंग (आर्टिफिसिअल इंटेलिजेन्स). Computer Science and Engineering (Artificial Intelligence).	-	-	-	-	-	-	600
32	कॉम्प्युटर सायन्स अॅण्ड इंजिनिअरिंग (इंटरनेट ऑफ थिंग्ज अॅण्ड सायबर सिक््युरिटी इन्क्ल्युडिंग ब्लॉक चेन टेक्नॉलॉजी). Computer Science and Engineering (Internet of Things and Cyber Security Including Block Chain Technology).	-	-	-	-	-	-	180

Table No. 57--contd.

रायगड Raigad	रत्नागिरी Ratnagiri	सांगली Sangli	सातारा Satara	सिंधुदुर्ग Sindhudurg	सोलापूर Solapur	ठाणे Thane	वर्धा Wardha	वाशिम Washim	यवतमाळ Yavatmal	एकूण प्रवेश क्षमता Total Intake
29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	360
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	480
-	-	-	-	30	-	-	-	-	-	450
-	-	-	-	-	-	60	-	-	-	480
-	-	60	-	-	120	-	-	-	-	360
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	300
-	60	-	120	-	-	-	-	-	-	900
60	-	780	780	60	1770	180	180	60	420	17370
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	120
30	-	60	-	-	-	60	-	-	-	210
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	420
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	840
150	-	60	-	-	-	210	-	-	-	810

अ. क्र. Sr. No.	अभ्यासक्रमाचे नाव Course Name	अहिल्यानगर Ahilyanagar	अकोला Akola	अमरावती Amravati	छत्रपती संभाजीनगर Chhatrapati Sambhajinagar	बीड Beed	भंडारा Bhandara	बुलढाणा Buldhana
1	2	3	4	5	6	7	8	9
33	कॉम्प्युटर सायन्स अॅण्ड इंजिनिअरिंग (ऑर्टिफिसअल इंटेलिजेन्स अॅण्ड मशिन लर्निंग). Computer Science and Engineering (Artificial Intelligence and Machine Learning).	-	-	180	180	-	-	-
34	कॉम्प्युटर सायन्स अॅण्ड इंजिनिअरिंग (डाटा सायन्स). Computer Science and Engineering (Data Science).	-	-	60	120	30	-	-
35	सायबर सिक्युरिटी Cyber Security	-	-	-	-	-	-	-
36	डेटा सायन्स Data Science	-	-	-	-	60	-	-
37	डेस्टफ टेक्नॉलॉजी Dyestuff Technology	-	-	-	-	-	-	-
38	इलेक्ट्रिकल अॅण्ड इलेक्ट्रॉनिक्स इंजि. Electrical and Electronics Engg.	-	-	-	30	30	-	-
39	इलेक्ट्रिकल, इलेक्ट्रॉनिक्स अॅण्ड पॉवर Electrical, Electronics and Power	-	-	-	-	-	-	-
40	इलेक्ट्रिकल अॅण्ड कॉम्प्युटर इंजि. Electrical and Computer Engg.	-	-	-	-	-	-	-
41	इलेक्ट्रॉनिक्स इंजि. (VLSI डिझाइन अॅण्ड टेक्नॉलॉजी) Electronics Engg. (VLSI Design and Technology)	60	-	-	120	-	-	-
42	इलेक्ट्रॉनिक्स अॅण्ड बायोमेडिकल इंजिनिअरिंग Electronics and Biomedical Engineering	-	-	-	-	-	-	-
43	इलेक्ट्रिकल इंजि. (इलेक्ट्रॉनिक्स अॅण्ड पॉवर) Electrical Engg. (Electronics and Power)	-	-	-	-	-	-	180
44	इलेक्ट्रिकल इंजिनिअरिंग Electrical Engineering	630	60	240	540	450	114	90
45	इलेक्ट्रॉनिक्स अॅण्ड कॉम्प्युटर इंजिनिअरिंग Electronics and Computer Engg.	360	-	60	360	60	-	-
46	इलेक्ट्रॉनिक्स अॅण्ड कम्युनिकेशन इंजि. Electronics and Communication Engineering.	-	-	-	-	-	-	-
47	इलेक्ट्रॉनिक्स अॅण्ड टेलि-कम्यु. इंजिनिअरिंग Electronics and Telecommunication Engineering.	660	-	540	375	120	54	300

Table No. 57--contd.

चंद्रपूर Chandrapur	धुळे Dhule	गडचिरोली Gadchiroli	गोंदिया Gondia	हिंगोली Hingoli	जळगाव Jalgaon	जालना Jalna	कोल्हापूर Kolhapur	लातूर Latur	मुंबई शहर Mumbai City	मुंबई उपनगर Mumbai Suburban	नागपूर Nagpur
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
-	-	-	-	-	60	-	720	60	300	120	720
120	120	-	-	-	180	-	300	-	-	180	870
-	-	-	-	-	-	-	60	-	-	60	-
-	120	-	-	-	-	-	-	-	-	60	120
-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	60	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	60	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60	60
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	180
300	300	-	-	-	504	60	840	120	60	240	1320
-	240	-	-	-	90	-	270	-	30	60	60
120	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60	450
90	300	-	-	-	390	60	1020	360	240	1260	1350

अ. क्र. Sr. No.	अभ्यासक्रमाचे नाव Course Name	नांदेड Nanded	नंदुरबार Nandurbar	नाशिक Nashik	धाराशिव Dharashiv	पालघर Palghar	परभणी Parbhani	पुणे Pune
1	2	22	23	24	25	26	27	28
33	कॉम्प्युटर सायन्स अँड इंजिनिअरिंग (ऑर्टिफिसअल इंटेलिजेन्स अँड मशिन लर्निंग). Computer Science and Engineering (Artificial Intelligence and Machine Learning).	90	—	—	—	240	—	900
34	कॉम्प्युटर सायन्स अँड इंजिनिअरिंग (डाटा सायन्स). Computer Science and Engineering (Data Science).	—	—	—	—	240	—	570
35	सायबर सिक्युरिटी Cyber Security	—	—	—	—	—	—	60
36	डेटा सायन्स Deta Science	—	60	—	—	—	—	—
37	डेस्टफ टेक्नॉलॉजी Dyesuff Technology	—	—	—	—	—	—	—
38	इलेक्ट्रिकल अँड इलेक्ट्रॉनिक्स इंजि. Electrical and Electronics Engg.	—	—	—	30	—	30	—
39	इलेक्ट्रिकल, इलेक्ट्रॉनिक्स अँड पॉवर Electrical, Electronics and Power	—	—	—	—	—	—	—
40	इलेक्ट्रिकल अँड कॉम्प्युटर इंजि. Electrical and Computer Engg.	—	—	—	—	60	—	—
41	इलेक्ट्रॉनिक्स इंजि. (VLSI डिझाइन अँड टेक्नॉलॉजी) Electronics Engg. (VLSI Design and Technology)	—	—	—	—	—	—	300
42	इलेक्ट्रॉनिक्स अँड बायोमेडिकल इंजिनिअरिंग Electronics and Biomedical Engineering	—	—	—	—	—	—	—
43	इलेक्ट्रिकल इंजि. (इलेक्ट्रॉनिक्स अँड पॉवर) Electrical Engg. (Electronics & Power)	—	—	—	—	—	—	—
44	इलेक्ट्रिकल इंजिनिअरिंग Electrical Engineering	90	90	1170	60	30	—	1853
45	इलेक्ट्रॉनिक्स अँड कॉम्प्युटर इंजिनिअरिंग Electronics and Computer Engg,	—	—	420	—	—	—	900
46	इलेक्ट्रॉनिक्स अँड कम्युनिकेशन इंजि. Electronics and Communication Engineering.	—	—	—	—	—	—	—
47	इलेक्ट्रॉनिक्स अँड टेलि-कम्यु. इंजिनिअरिंग Electronics and Telecommunication Engineering.	270	108	987	150	120	—	6444

Table No. 57--contd.

रायगड Raigad	रत्नागिरी Ratnagiri	सांगली Sangli	सातारा Satara	सिंधुदुर्ग Sindhudurg	सोलापूर Solapur	ठाणे Thane	वर्धा Wardha	वाशिम Washim	यवतमाळ Yavatmal	एकूण प्रवेश क्षमता Total Intake
29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
480	120	180	—	90	—	690	—	—	—	5130
180	—	—	—	—	—	240	—	—	—	3210
30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	210
30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	450
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	120
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60
120	—	60	60	—	—	—	—	—	—	360
30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	630
—	—	—	—	—	—	60	—	—	—	60
—	—	—	—	—	—	60	—	—	60	480
324	150	480	180	120	570	450	204	60	180	11879
—	30	—	60	—	240	—	—	—	—	3240
—	—	—	—	—	—	—	30	—	—	660
420	120	360	516	45	1080	1020	87	—	150	18996

अ. क्र. Sr. No.	अभ्यासक्रमाचे नाव Course Name	अहिल्यानगर Ahilyanagar	अकोला Akola	अमरावती Amravati	छत्रपती संभाजीनगर Chhatrapati Sambhajinagar	बीड Beed	भंडारा Bhandara	बुलढाणा Buldhana
1	2	3	4	5	6	7	8	9
48	इलेक्ट्रॉनिक्स अॅण्ड कम्युनिकेशन इंजिनिअरिंग (बायोमेडिकल इंजिनिअरिंग) Electronics and Communication Engineering (Bio Medical Engineering).	-	-	-	-	-	-	-
49	इलेक्ट्रॉनिक्स अॅण्ड कॉम्प्युटर सायन्स Electronics and Computer Science	-	-	-	-	60	-	-
50	इलेक्ट्रॉनिक्स इंजिनिअरिंग Electronics Engineering	-	-	-	-	-	-	-
51	इलेक्ट्रॉनिक्स अॅण्ड कम्युनिकेशन (अॅडव्हान्स् कम्युनिकेशन टेक्नॉलॉजी) Electronics and Communication (Advanced Communication Technology).	-	-	-	60	-	-	-
52	फूड इंजिनिअरिंग अॅण्ड टेक्नॉलॉजी Food Engineering & Technology	-	-	-	-	-	-	-
53	फूड टेक्नॉलॉजी Food Technology	-	-	15	10	-	-	-
54	फूड टेक्नॉलॉजी अॅण्ड मॅनेजमेंट Food Technology and Management	-	-	-	-	-	-	-
55	फॅशन टेक्नॉलॉजी Fashion Technology	-	-	-	-	-	-	-
56	फायबर अॅण्ड टेक्स्टाईल प्रोसेसिंग टेक्नॉलॉजी Fiber and Textile Processing Tech.	-	-	-	-	-	-	-
57	इन्फॉर्मेशन टेक्नॉलॉजी Information Technology	690	120	540	150	150	-	180
58	इन्स्ट्रुमेंटेशन अॅण्ड कंट्रोल इंजिनिअरिंग Instrumentation & Control Engineering	60	-	-	-	-	-	-
59	इन्स्ट्रुमेंटेशन इंजिनिअरिंग Instrumentation Engineering	-	-	30	-	-	-	-
60	इंटरनेट ऑफ थिंग्ज (आयओटी) Internet of Things (IOT)	-	-	-	-	-	-	-
61	इंडस्ट्रियल आयओटी Industrial IOT	-	-	-	-	-	-	-
62	मॅन मेड टेक्स्टाईल टेक्नॉलॉजी Man-Made Textile Technology	-	-	-	-	-	-	-
63	मॅन्युफॅक्चरिंग सायन्स अॅण्ड इंजिनिअरिंग Manufacturing Science and Engg.	-	-	-	-	-	-	-
64	मेकॅनिकल इंजिनिअरिंग Mechanical Engineering	960	87	480	900	360	84	330

Table No. 57--contd.

चंद्रपूर Chandrapur	धुळे Dhule	गडचिरोली Gadchiroli	गोंदिया Gondia	हिंगोली Hingoli	जळगाव Jalgaon	जालना Jalna	कोल्हापूर Kolhapur	लातूर Latur	मुंबई शहर Mumbai City	मुंबई उपनगर Mumbai Suburban	नागपूर Nagpur
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
-	-	-	-	-	-	-	30	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	120	-	240	480	60
-	60	-	-	-	-	-	-	-	60	-	180
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60	60
-	-	-	-	-	-	-	-	-	16	-	-
60	-	-	-	-	15	-	60	-	-	-	12
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	30	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	34	-	-
-	300	-	-	-	60	60	90	180	540	1560	1350
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30	-	-	-	-	60	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	180
-	-	-	-	-	-	-	30	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
210	420	-	-	-	504	60	1140	180	90	660	1560

अ. क्र. Sr. No.	अभ्यासक्रमाचे नाव Course Name	नांदेड Nanded	नंदुरबार Nandurbar	नाशिक Nashik	धाराशिव Dharashiv	पालघर Palghar	परभणी Parbhani	पुणे Pune
1	2	22	23	24	25	26	27	28
48	इलेक्ट्रॉनिक्स अॅण्ड कम्युनिकेशन इंजि. (बायोमेडिकल इंजिनिअरिंग) Electronics and Communication Engineering (Bio Medical Engineering).	-	-	-	-	-	-	-
49	इलेक्ट्रॉनिक्स अॅण्ड कॉम्प्युटर सायन्स Electronics and Computer Science	-	-	-	-	120	-	-
50	इलेक्ट्रॉनिक्स इंजिनिअरिंग Electronics Engineering	-	-	-	-	-	-	-
51	इलेक्ट्रॉनिक्स अॅण्ड कम्युनिकेशन (अॅडव्हान्स कम्युनिकेशन टेक्नॉलॉजी) Electronics and Communication (Advanced Communication Technology)	-	-	-	-	-	-	180
52	फूड इंजिनिअरिंग अॅण्ड टेक्नॉलॉजी Food Engineering & Technology	-	-	-	-	-	-	-
53	फूड टेक्नॉलॉजी Food Technology	30	-	-	-	-	-	-
54	फूड टेक्नॉलॉजी अॅण्ड मॅनेजमेंट Food Technology and Management	-	-	-	-	-	-	-
55	फॅशन टेक्नॉलॉजी Fashion Technology	-	-	-	-	-	-	-
56	फायबर अॅण्ड टेक्सटाईल प्रोसेसिंग टेक्नॉलॉजी Fiber and Textile Processing Tech.	-	-	-	-	-	-	-
57	इन्फॉर्मेशन टेक्नॉलॉजी Information Technology	240	-	1200	-	300	-	4740
58	इन्स्ट्रुमेंटेशन अॅण्ड कंट्रोल इंजिनिअरिंग Instrumentation & Control Engineering	-	-	60	-	-	-	360
59	इन्स्ट्रुमेंटेशन इंजिनिअरिंग Instrumentation Engineering	40	30	-	-	-	-	150
60	इंटरनेट ऑफ थिंग्ज Internet of Things (IOT)	-	-	-	-	-	-	60
61	इंडस्ट्रियल आयओटी Industrial IOT	-	-	-	-	-	-	-
62	मॅन मेड टेक्सटाईल टेक्नॉलॉजी Man-Made Textile Technology	-	-	-	-	-	-	-
63	मॅन्युफॅक्चरिंग सायन्स अॅण्ड इंजिनिअरिंग Manufacturing Science and Engg.	-	-	-	-	-	-	75
64	मेकॅनिकल इंजिनिअरिंग Mechanical Engineering	120	120	1340	150	240	60	6294

Table No. 57--contd.

रायगड Raigad	रत्नागिरी Ratnagiri	सांगली Sangli	सातारा Satara	सिंधुदुर्ग Sindhudurg	सोलापूर Solapur	ठाणे Thane	वर्धा Wardha	वाशिम Washim	यवतमाळ Yavatmal	एकूण प्रवेश क्षमता Total Intake
29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30
240	30	180	-	60	-	210	-	-	-	1800
-	-	60	-	-	-	120	-	-	-	480
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	360
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16
-	-	30	-	-	-	-	-	-	-	232
-	60	-	-	-	-	-	-	-	-	60
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	34
786	60	120	120	-	180	1540	30	-	-	15286
-	-	30	-	-	-	-	-	-	-	510
-	30	-	-	-	-	60	-	-	-	430
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	180
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	75
804	210	570	366	210	924	960	210	60	240	20903

अ. क्र. Sr. No.	अभ्यासक्रमाचे नाव Course Name	अहिल्यानगर Ahilyanagar	अकोला Akola	अमरावती Amravati	छत्रपती संभाजीनगर Chhatrapati Sambhajinagar	बीड Beed	भंडारा Bhandara	बुलढाणा Buldhana
1	2	3	4	5	6	7	8	9
65	मेकॅनिकल अॅण्ड ऑटोमेशन इंजिनिअरिंग Mechanical and Automation Engineering	-	-	-	-	-	-	-
66	मेकॅनिकल इंजिनिअरिंग (सॅण्डविच) Mechanical Engineering (Sandwitch)	-	-	-	-	-	-	-
67	मेकॅनिकल इंजिनिअरिंग ऑटोमोबाईल Mechanical Engineering Automobile	-	-	-	-	-	-	-
68	मेकॅट्रॉनिक्स इंजिनिअरिंग Mechatronics Engineering	60	-	-	60	-	-	-
69	मेकॅनिकल अॅण्ड मेकॅट्रॉनिक्स इंजिनिअरिंग (अॅडिटिव्ह मॅन्युफॅक्चरिंग) Mechanical and Mechatronics Engineering (Additive Manufacturing)	-	-	-	-	-	-	-
70	मेकॅनिकल अॅण्ड रेल इंजिनिअरिंग Mechanical and Rail Engineering	-	-	-	-	-	-	-
71	मेटालर्जीकल अॅण्ड मटेरिअल टेक्नॉलॉजी Metallurgical and Material Technology.	-	-	-	-	-	-	-
72	मायनिंग इंजि. Mining Engineering	-	-	-	-	-	-	-
73	ऑईल अॅण्ड पेन्ट्स टेक्नॉलॉजी Oil and Paints Technology	-	-	15	-	-	-	-
74	ऑईल फॅट्स अॅण्ड व्हॉक्सेस टेक्नॉलॉजी Oil Fats and Waxes Technology	-	-	-	-	-	-	-
75	ऑईल टेक्नॉलॉजी Oil Technology	-	-	-	-	-	-	-
76	ऑईल, ओलिओ केमिकल अॅण्ड सरफॅक्ट टेक्नॉलॉजी Oil, Oleo Chemical and Sufractants Technology	-	-	-	-	-	-	-
77	पेन्ट्स टेक्नॉलॉजी Paints Technology	-	-	-	-	-	-	-
78	पेपर अॅण्ड पल्प टेक्नॉलॉजी Paper and Pulp Technology	-	-	15	-	-	-	-
79	पेट्रोकेमिकल इंजिनिअरिंग Petrochemical Engineering	-	-	15	-	-	-	-
80	फार्मास्यूटीकल अॅण्ड फाईन केमिकल टेक्नॉलॉजी Pharmaceuatical and Fine Chemicals Technology.	-	-	-	12	-	-	-

Table No. 57--contd.

चंद्रपूर Chandrapur	धुळे Dhule	गडचिरोली Gadchiroli	गोंदिया Gondia	हिंगोली Hingoli	जळगाव Jalgaon	जालना Jalna	कोल्हापूर Kolhapur	लातूर Latur	मुंबई शहर Mumbai City	मुंबई उपनगर Mumbai Suburban	नागपूर Nagpur
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
-	-	-	-	-	-	-	60	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	-	-
-	-	-	-	-	-	-	60	-	60	-	-
-	-	-	-	-	-	-	120	-	-	60	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
270	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	15	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12
-	-	-	-	-	-	-	-	-	16	-	-
-	-	-	-	-	15	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

अ. क्र. Sr. No.	अभ्यासक्रमाचे नाव Course Name	नांदेड Nanded	नंदुरबार Nandurbar	नाशिक Nashik	धाराशिव Dharashiv	पालघर Palghar	परभणी Parbhani	पुणे Pune
1	2	22	23	24	25	26	27	28
65	मेकॅनिकल अँड ऑटोमेशन इंजिनिअरिंग Mechanical and Automation Engineering.	30	-	-	-	-	-	-
66	मेकॅनिकल अँड इंजिनिअरिंग (सॅण्डविच) Mechanical Engineering (Sandwitch)	-	-	-	-	-	-	60
67	मेकॅनिकल इंजिनिअरिंग ऑटोमोबाईल Mechanical Engineering Automobile	-	-	-	-	-	-	-
68	मेकॅट्रॉनिक्स इंजिनिअरिंग Mechatronics Engineering	-	-	60	-	-	-	120
69	मेकॅनिकल अँड मेकॅट्रॉनिक्स इंजिनिअरिंग (अॅडिटिव्ह मॅन्युफॅक्चरिंग) Mechanical and Mechatronics Engineering (Additive Manufacturing)	-	-	-	-	-	-	-
70	मेकॅनिकल अँड रेल इंजिनिअरिंग Mechanical and Rail Engineering	-	-	-	-	-	-	-
71	मेटालर्जीकल अँड मटेरिअल टेक्नॉलॉजी Metallurgical and Material Technology.	-	-	-	-	-	-	75
72	मायनिंग इंजि. Mining Engineering	-	-	-	-	-	-	-
73	ऑईल अँड पेन्ट्स टेक्नॉलॉजी Oil and PaintsTechnology	-	-	-	-	-	-	-
74	ऑईल फॅट्स अँड व्हॉक्सेस टेक्नॉलॉजी Oil Fats & WaxesTechnology	-	-	-	-	-	-	-
75	ऑईल टेक्नॉलॉजी Oil Technology	-	-	-	-	-	-	-
76	ऑईल, ओलिओ केमिकल अँड सरफॅक्ट टेक्नॉलॉजी Oil, Oleo Chemical and Sufractants Technology	-	-	-	-	-	-	-
77	पेन्ट्स टेक्नॉलॉजी Paints Technology	-	-	-	-	-	-	-
78	पेपर अँड पल्प टेक्नॉलॉजी Paper and Pulp Technology	-	-	-	-	-	-	-
79	पेट्रोकेमिकल इंजिनिअरिंग Petrochemical Engineering	-	-	-	-	-	-	-
80	फार्मास्यूटीकल अँड फाईन केमिकल टेक्नॉलॉजी Pharmaceutical and Fine Chemicals Technology.	-	-	-	-	-	-	-

Table No. 57-contd.

रायगड Raigad	रत्नागिरी Ratnagiri	सांगली Sangli	सातारा Satara	सिंधुदुर्ग Sindhudurg	सोलापूर Solapur	ठाणे Thane	वर्धा Wardha	वाशिम Washim	यवतमाळ Yavatmal	एकूण प्रवेश क्षमता Total Intake
29	30	31	32	34	33	35	36	37	38	39
-	-	-	-	-	60	30	-	-	-	180
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30
-	60	60	30	-	-	90	-	-	-	660
-	-	-	60	-	-	-	-	-	-	240
-	-	-	-	-	60	-	-	-	-	60
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	75
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	270
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27
54	-	-	-	-	-	-	-	-	-	81
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12

अ. क्र. Sr. No.	अभ्यासक्रमाचे नाव Course Name	अहिल्यानगर Ahilyanagar	अकोला Akola	अमरावती Amravati	छत्रपती संभाजीनगर Chhatrapati Sambhajinagar	बीड Beed	भंडारा Bhandara	बुलढाणा Buldhana
1	2	3	4	5	6	7	8	9
81	फार्मासिटीकल केमिस्ट्री अॅण्ड टेक्नॉलॉजी Pharmaceutical Chemistry and Technology.	-	-	-	-	-	-	-
82	प्लॅस्टिक अॅण्ड पॉलिमर इंजिनिअरिंग Plastic and Polymer Engineering	-	-	-	60	-	-	-
83	प्लॅस्टिक टेक्नॉलॉजी Plastic Technology	-	-	-	-	-	-	-
84	प्रिंटिंग अॅण्ड पॅकिंग टेक्नॉलॉजी Printing and Packing Technology	-	-	-	-	-	-	-
85	पॉलीमर इंजिनिअरिंग अॅण्ड टेक्नॉलॉजी Polymer Engineering and Technology	-	-	-	-	-	-	-
86	प्रॉडक्शन इंजिनिअरिंग Production Engg.	-	-	-	-	-	-	-
87	प्रॉडक्शन इंजिनिअरिंग (सॅण्डविच) Production Engineering (Sandwich Pattern).	-	-	-	-	-	-	-
88	रोबोटिक्स अॅण्ड ऑटोमेशन Robotics and Automation	60	-	-	-	-	-	-
89	रोबोटिक्स अॅण्ड आर्टिफिसिअल इंटेलिजेन्स Robotics and Artificial Intelligence	-	-	-	-	-	-	-
90	सरफेस कोटिंग टेक्नॉलॉजी Surface Coating Technology	-	-	-	-	-	-	-
91	सेफ्टी अॅण्ड फायर इंजि. Safety and Fire Engineering.	-	-	-	-	-	-	-
92	स्ट्रक्चरल इंजिनिअरिंग Structural Engg.	60	-	-	-	-	-	-
93	टेक्सटाईल केमिस्ट्री Textile Chemistry	-	-	-	-	-	-	-
94	टेक्सटाईल इंजिनिअरिंग / टेक्नॉलॉजी Textile Engineering / Technology	-	-	-	-	-	-	-
95	टेक्निकल टेक्सटाईल Technical Textile	-	-	-	-	-	-	-
96	टेक्सटाईल टेक्नॉलॉजी Textile Technology	-	-	-	-	-	-	-
97	व्हीएलएसआय VLSI	-	-	-	30	-	-	-
Total		6690	747	4230	6367	2610	834	2115

Table No. 57--contd.

चंद्रपूर Chandrapur	धुळे Dhule	गडचिरोली Gadchiroli	गोंदिया Gondia	हिंगोली Hingoli	जळगाव Jalgaon	जालना Jalna	कोल्हापूर Kolhapur	लातूर Latur	मुंबई शहर Mumbai City	मुंबई उपनगर Mumbai Suburban	नागपूर Nagpur
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12
-	-	-	-	-	15	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	16	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	60	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	120
-	-	-	-	-	-	-	-	-	16	-	15
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	60	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	30	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	60	-	60	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2070	3720	-	-	-	3546	540	10230	1860	3029	9840	16860

अ. क्र. Sr. No.	अभ्यासक्रमाचे नाव Course Name	नांदेड Nanded	नंदुरबार Nandurbar	नाशिक Nashik	धाराशिव Dharashiv	पालघर Palghar	परभणी Parbhani	पुणे Pune
1	2	22	23	24	25	26	27	28
81	फार्मासिटीकल केमिस्ट्री अॅण्ड टेक्नॉलॉजी Pharmaceutical Chemistry and Technology.	-	-	-	-	-	-	-
82	प्लॅस्टिक अॅण्ड पॉलिमर इंजिनिअरिंग Plastic and Polymer Engineering	-	-	-	-	-	-	-
83	प्लॅस्टिक टेक्नॉलॉजी Plastic Technology	-	-	-	-	-	-	-
84	प्रिंटिंग अॅण्ड पॅकिंग टेक्नॉलॉजी Printing and Packing Technology	-	-	-	-	-	-	60
85	पॉलीमर इंजिनिअरिंग अॅण्ड टेक्नॉलॉजी Polymer Engineering and Technology	-	-	-	-	-	-	-
86	प्रॉडक्शन इंजिनिअरिंग Production Engineering	60	-	-	-	-	-	-
87	प्रॉडक्शन इंजिनिअरिंग (सॅण्डविच) Production Engineering (Sandwich)	-	-	-	-	-	-	-
88	रोबोटिक्स अॅण्ड ऑटोमेशन Robotics and Automation	-	-	120	-	-	-	300
89	रोबोटिक्स अॅण्ड आर्टिफिसिअल इंटेलिजेन्स Robotics and Artificial Intelligence	-	-	-	-	-	-	60
90	सरफेस कोटिंग टेक्नॉलॉजी Surface Coating Technology	-	-	-	-	-	-	-
91	सेफ्टी अॅण्ड फायर इंजिनिअरिंग Safety and Fire Engineering.	60	-	-	-	-	-	-
92	स्ट्रक्चरल इंजिनिअरिंग Structural Engg.	-	-	-	-	-	-	-
93	टेक्सटाईल केमिस्ट्री Textile Chemistry	-	-	-	-	-	-	-
94	टेक्सटाईल इंजिनिअरिंग / टेक्नॉलॉजी Textile Engineering / Technology	-	-	-	-	-	-	-
95	टेक्निकल टेक्सटाईल Technical Textile	-	-	-	-	-	-	-
96	टेक्सटाईल टेक्नॉलॉजी Textile Technology	30	-	-	-	-	-	-
97	व्हीएलएसआय VLSI	-	-	-	-	-	-	-
Total		2110	888	10924	930	2640	210	47398

Table No. 57-contd.

रायगड Raigad	रत्नागिरी Ratnagiri	सांगली Sangli	सातारा Satara	सिंधुदुर्ग Sindhudurg	सोलापूर Solapur	ठाणे Thane	वर्धा Wardha	वाशिम Washim	यवतमाळ Yavatmal	एकूण प्रवेश क्षमता Total Intake
29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	72
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60
-	-	120	-	-	-	-	-	-	-	600
-	-	60	60	-	-	-	-	-	-	300
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	31
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60
-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	30
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30
6672	1410	4470	3120	930	6462	10750	1263	300	1650	177415

महाराष्ट्र राज्य तंत्रशिक्षण मंडळाशी संलग्न संस्थेतील शैक्षणिक वर्ष 2022-23 ते 2024-25 मध्ये अंतिम वर्षाकरिता बसलेल्या व पास झालेल्या विद्यार्थ्यांची संख्या
Final Year Appeared and Passed Candidate in Academic Year 2022-23 to 2024-25

अमरावती विभाग Amravati Division

	2022-23			2023-24			2024-25		
	Appeared	Passed	Per Cent	Appeared	Passed	Per Cent	Appeared	Passed	Per Cent
पदविका Diploma	2361	1996	50.85	2134	1249	58.72	2979	2015	67.64
औषध निर्माण शास्त्र Pharmacy	2910	1691	58.11	3049	1752	57.46	2720	1647	60.55
हॉ.मॅ.कॅ.टे. H.M.C.T.	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00

छत्रपती संभाजीनगर विभाग Chhatrapati Sambhajnagar Division

	2022-23			2023-24			2024-25		
	Appeared	Passed	Per Cent	Appeared	Passed	Per Cent	Appeared	Passed	Per Cent
पदविका Diploma	8650	4132	47.77	8619	5832	67.66	7858	5528	70.35
औषध निर्माण शास्त्र Pharmacy	6796	3618	53.24	7282	4451	61.12	4370	2572	58.86
हॉ.मॅ.कॅ.टे. H.M.C.T.	0	0	0.00	0	0	0.00	21	15	71.43

मुंबई विभाग Mumbai Division

	2022-23			2023-24			2024-25		
	Appeared	Passed	Per Cent	Appeared	Passed	Per Cent	Appeared	Passed	Per Cent
पदविका Diploma	9360	5841	62.40	9024	7065	78.29	10979	8444	76.91
औषध निर्माण शास्त्र Pharmacy	2363	1620	68.85	2541	1715	67.49	2329	1744	74.88
हॉ.मॅ.कॅ.टे. H.M.C.T.	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00

नागपूर विभाग Nagpur Division

	2022-23			2023-24			2024-25		
	Appeared	Passed	Per Cent	Appeared	Passed	Per Cent	Appeared	Passed	Per Cent
पदविका Diploma	8068	3056	37.88	6937	3597	51.85	7653	4457	58.24
औषध निर्माण शास्त्र Pharmacy	3343	1647	49.26	3616	2222	61.44	3316	1993	60.10
हॉ.मॅ.कॅ.टे. H.M.C.T.	38	29	76.31	36	35	97.22	36	27	75.00

नाशिक विभाग Nashik Division

	2022-23			2023-24			2024-25		
	Appeared	Passed	Per Cent	Appeared	Passed	Per Cent	Appeared	Passed	Per Cent
पदविका Diploma	14957	7746	51.78	14727	9805	66.57	18604	12801	68.81
औषध निर्माण शास्त्र Pharmacy	6748	4251	62.99	7201	5090	70.68	7218	4770	66.08
हॉ.मॅ.कॅ.टे. H.M.C.T.	34	31	91.17	22	21	95.45	23	23	100.00

पुणे विभाग Pune Division

	2022-23			2023-24			2024-25		
	Appeared	Passed	Per Cent	Appeared	Passed	Per Cent	Appeared	Passed	Per Cent
पदविका Diploma	19531	10141	51.92	17988	13271	73.77	22807	18059	79.18
औषध निर्माण शास्त्र Pharmacy	9067	5029	55.46	9282	5649	60.85	7304	4577	62.66
हॉ.मॅ.कॅ.टे. H.M.C.T.	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00

एकूण सर्व विभाग All Division Together

	2022-23			2023-24			2024-25		
	Appeared	Passed	Per Cent	Appeared	Passed	Per Cent	Appeared	Passed	Per Cent
अभियंता पदविका Engg. Diploma	62927	32112	51.03	59429	40819	68.69	69703	50431	72.35
औषध निर्माण शास्त्र पदविका Pharmacy Diploma	31227	17856	57.81	32971	20879	63.33	27064	17174	63.46
हॉ.मॅ.कॅ.टे. पदविका H.M.C.T. Diploma	72	60	83.33	64	62	96.88	80	65	81.25

तंत्रशिक्षण संचालनालयांतर्गत कार्यालयातील सर्व पदे व वेतनमान दर्शविणारे विवरणपत्र

पदनाम	वेतनमान	पदसंख्या		
		स्थायी	अस्थायी	एकूण
1	2	3	4	5
रुपये				
तंत्रशिक्षण संचालनालय, म.रा., मुंबई (मुख्य कार्यालय)				
२२०३-तंत्रशिक्षण-००१-संचालन व प्रशासन/राजपत्रित, वर्ग एक आणि दोन				
संचालक, तंत्रशिक्षण	.. S-29 : 131100-216600	.. 1	-	1
सहसंचालक, तंत्रशिक्षण	.. S-25 : 78800-209200	.. 1	2	3
उपसंचालक, तंत्रशिक्षण	.. S-24 : 71100-211900	.. 3	1	4
सिस्टिम मॅनेजर अॅडमिनिस्ट्रेटर	.. 12000-375-18300 (असुधारीत)	.. 1	-	1
प्रशिक्षण व आस्थापना अधिकारी	.. S-23 : 67700-208700	.. 1	-	1
सहायक संचालक, तंत्रशिक्षण (तांत्रिक)	.. S-23 : 67700-208700	.. 3	-	3
मुख्य लेखा व भांडार पडताळणी अधिकारी	.. S-20 : 56100-177500	.. 1	-	1
तंत्रशिक्षण निरीक्षक	.. S-18 : 49100-155800	.. 1	-	1
सिस्टिम अॅनॉलिस्ट	.. S-18 : 49100-155800	.. 3	-	3
प्रशासकीय अधिकारी वर्ग-१	.. S-18 : 49100-155800	.. 2	-	2
वर्ग -१	एकूण राजपत्रित, वर्ग एक	.. 17	3	20
प्रशासकीय अधिकारी वर्ग-२ (लेखा)	.. S-16 : 44900-142400	.. 1	-	1
लेखा अधिकारी	.. S-16 : 44900-142400	.. 1	-	1
रचना व कार्यपध्दती अधिकारी	.. S-15 : 41800-132300	.. 1	-	1
सहायक संचालक, तंत्रशिक्षण (अतांत्रिक)	.. S-15 : 41800-132300	.. 4	3	7
नियोजन अधिकारी	.. S-15 : 41800-132300	.. 1	-	1
वर्ग -२	एकूण राजपत्रित, वर्ग दोन	.. 8	3	11
२२०३-तंत्रशिक्षण - अराजपत्रित, वर्ग तीन				
लघुलेखक (उच्चश्रेणी)	.. S-15 : 41800-132300	.. 1	1	2
प्रोग्रामर	.. S-15 : 41800-132300	.. 2	-	2
अधीक्षक	.. S-14 : 38600-122800	.. 17	-	17
लघुलेखक (निम्नश्रेणी)	.. S-14 : 38600-122800	.. 2	2	4
डाटा एन्ट्री ऑपरेटर	.. S-13 : 35400-112400	.. 1	-	1
मुख्य लिपिक/लेखापरीक्षक	.. S-13 : 35400-112400	.. 3	-	3
टिप्पणी सहायक /लेखापाल/वरिष्ठ लिपिक	.. S-8 : 25500-81100	.. 36	-	36
लघुटंकलेखक	.. S-8 : 25500-81100	.. 3	-	3
रोखपाल/कनिष्ठ लिपिक/लिपिक-टंकलेखक/ टंकलेखक/भांडार लिपिक.	.. S-6 : 19900-63200	.. 42	4	46
वाहनचालक	.. S-6 : 19900-63200	.. 3	1	4
दूरध्वनीचालक	.. S-6 : 19900-63200	.. 1	-	1
वर्ग -३	एकूण अराजपत्रित, वर्ग तीन	.. 111	8	119
२२०३-तंत्रशिक्षण - अराजपत्रित, वर्ग चार				
नाईक/दप्तरी	.. S-3 : 16600-52400	.. 2	-	2
झेरोक्स ऑपरेटर	.. S-3 : 16600-52400	.. 2	-	2
शिपाई/हमाल	.. S-1 : 15000-47600	.. 9	13	22
सफाईगार	.. S-1 : 15000-47600	.. 3	-	3
वर्ग -४	एकूण अराजपत्रित, वर्ग चार	.. 16	13	29
एकूण वर्ग एक, दोन, तीन आणि चार		.. 152	27	179

तक्ता क्रमांक ५९-चालू

पदनाम	वेतनमान	पदसंख्या		
		स्थायी	अस्थायी	एकूण
1	2	3	4	5
तंत्र शिक्षण संचालनालय, मुख्य कार्यालय, मुंबई (मंत्रालयीन विभाग)				
	रुपये			
उपसचिव	.. S-23 : 67700-208700	..	1	1
कक्ष अधिकारी	.. S-15 : 41800-132300	..	1	1
लघुलेखक उच्च श्रेणी	.. S-15 : 41800-132300	..	1	1
सहाय्यक	.. S-14 : 38600-122800	..	1	1
लिपिक	.. S-6 : 19900-63200	..	1	1
शिपाई	.. S-1 : 15000-47600	..	1	1
एकूण		..	6	6
तंत्र शिक्षण विभागीय कार्यालय, मुंबई				
सहसंचालक	.. S-25 : 78800-209200	..	1	1
सहाय्यक संचालक (तांत्रिक)	.. S-23 : 67700-208700	..	1	2
प्रशासकीय अधिकारी	.. S-18 : 49100-155800	..	1	1
सहाय्यक संचालक (अतां.)	.. S-15 : 41800-132300	..	1	1
प्रोग्रामर	.. S-15 : 41800-132300	..	1	1
अधीक्षक	.. S-14 : 38600-122800	..	2	3
लघुलेखक निम्न श्रेणी	.. S-14 : 38600-122800	..	1	1
मुख्य लिपिक	.. S-13 : 35400-112400	..	2	2
टिप्पणी सहाय्यक/लेखापाल/वरिष्ठ लिपिक	.. S-8 : 25500-81100	..	5	5
लिपिक टंकलेखक/कनिष्ठ लिपिक/टंकलेखक	.. S-6 : 19900-63200	..	4	5
वाहन चालक	.. S-6 : 19900-63200	..	1	1
शिपाई	.. S-1 : 15000-47600	..	2	2
सफाईगार	.. S-1 : 15000-47600	..	1	1
हमाल	.. S-1 : 15000-47600	..	1	1
एकूण		..	23	27
तंत्र शिक्षण विभागीय कार्यालय, पुणे				
सहसंचालक	.. S-25 : 78800-209200	..	1	1
सहाय्यक संचालक (तांत्रिक)	.. S-23 : 67700-208700	..	1	2
प्रशासकीय अधिकारी	.. S-18 : 49100-155800	..	1	1
सहाय्यक संचालक (अतां.)	.. S-15 : 41800-132300	..	1	1
प्रोग्रामर	.. S-15 : 41800-132300	..	1	1
अधीक्षक	.. S-14 : 38600-122800	..	2	3
लघुलेखक (निम्न श्रेणी)	.. S-14 : 38600-122800	..	1	1
मुख्य लिपिक	.. S-13 : 35400-112400	..	2	2
टिप्पणी सहाय्यक/लेखापाल/वरिष्ठ लिपिक	.. S-8 : 25500-81100	..	2	5
लिपिक टंकलेखक/कनिष्ठ लिपिक/टंकलेखक	.. S-6 : 19900-63200	..	4	5
वाहन चालक	.. S-6 : 19900-63200	..	1	1
शिपाई	.. S-1 : 15000-47600	..	2	2
सफाईगार/परिचर	.. S-1 : 15000-47600	..	3	3
पहारेकरी	.. S-1 : 15000-47600	..	1	1
हमाल	.. S-1 : 15000-47600	..	1	1
एकूण		..	22	30

तक्ता क्रमांक ५७९-चालू

पदनाम	वेतनमान	पदसंख्या			
		स्थायी	अस्थायी	एकूण	
1	2	3	4	5	
तंत्र शिक्षण विभागीय कार्यालय, नाशिक					
सहसंचालक	.. S-25 : 78800-209200	.. 1	–	1	
सहाय्यक संचालक (तांत्रिक)	.. S-23 : 67700-208700	.. 1	–	1	
प्रशासकीय अधिकारी	.. S-18 : 49100-155800	.. 1	–	1	
सहाय्यक संचालक (अतां)	.. S-15 : 41800-132300	.. 1	–	1	
प्रोग्रामर	.. S-15 : 41800-132300	.. 1	–	1	
अधीक्षक	.. S-14 : 38600-122800	.. 2	–	2	
लघुलेखक (निम्न श्रेणी)	.. S-14 : 38600-122800	.. 1	–	1	
मुख्य लिपिक	.. S-13 : 35400-112400	.. 1	–	1	
टिप्पणी सहाय्यक/लेखापाल/वरिष्ठ लिपिक	.. S-8 : 25500-81100	.. 2	–	2	
लिपिक टंकलेखक/कनिष्ठ लिपिक/टंकलेखक	.. S-6 : 19900-63200	.. 4	–	4	
वाहन चालक	.. S-6 : 19900-63200	.. 1	–	1	
शिपाई	.. S-1 : 15000-47600	.. 2	–	2	
सफाईगार/परिचर	.. S-1 : 15000-47600	.. 2	1	3	
पहारेकरी	.. S-1 : 15000-47600	.. –	–	–	
हमाल	.. S-1 : 15000-47600	.. –	–	–	
		एकूण ..	20	1	21
तंत्र शिक्षण विभागीय कार्यालय, छत्रपती संभाजीनगर					
सह संचालक	.. S-25 : 78800-209200	.. 1	–	1	
सहाय्यक संचालक (तांत्रिक)	.. S-23 : 67700-208700	.. 1	–	1	
प्रशासकीय अधिकारी	.. S-18 : 49100-155800	.. 1	–	1	
सहाय्यक संचालक (अतां)	.. S-15 : 41800-132300	.. 1	–	1	
प्रोग्रामर	.. S-15 : 41800-132300	.. 1	–	1	
अधीक्षक	.. S-14 : 38600-122800	.. 2	1	3	
लघुलेखक (निम्न श्रेणी)	.. S-14 : 38600-122800	.. 1	–	1	
मुख्य लिपिक	.. S-13 : 35400-112400	.. 2	–	2	
टिप्पणी सहाय्यक/लेखापाल/वरिष्ठ लिपिक	.. S-8 : 25500-81100	.. 2	3	5	
लिपिक टंकलेखक/कनिष्ठ लिपिक/टंकलेखक	.. S-6 : 19900-63200	.. 4	1	5	
वाहन चालक	.. S-6 : 19900-63200	.. 1	–	1	
शिपाई	.. S-1 : 15000-47600	.. 3	–	3	
सफाईगार/परिचर	.. S-1 : 15000-47600	.. –	2	2	
पहारेकरी	.. S-1 : 15000-47600	.. –	1	1	
		एकूण ..	20	8	28
तंत्र शिक्षण विभागीय कार्यालय, अमरावती					
सहसंचालक	.. S-25 : 78800-209200	.. 1	–	1	
सहाय्यक संचालक (तांत्रिक)	.. S-23 : 67700-208700	.. 1	–	1	
प्रशासकीय अधिकारी	.. S-18 : 49100-155800	.. 1	–	1	
सहाय्यक संचालक (अतां)	.. S-15 : 41800-132300	.. 1	–	1	
प्रोग्रामर	.. S-15 : 41800-132300	.. 1	–	1	
अधीक्षक	.. S-14 : 38600-122800	.. 2	–	2	
लघुलेखक (निम्न श्रेणी)	.. S-14 : 38600-122800	.. 1	–	1	
मुख्य लिपिक	.. S-13 : 35400-112400	.. 1	–	1	
टिप्पणी सहाय्यक/लेखापाल/वरिष्ठ लिपिक	.. S-8 : 25500-81100	.. 2	–	2	
लिपिक टंकलेखक/कनिष्ठ लिपिक/टंकलेखक	.. S-6 : 19900-63200	.. 4	–	4	
वाहन चालक	.. S-6 : 19900-63200	.. 1	–	1	

तक्ता क्रमांक ५९-चालू

पदनाम	वेतनमान	पदसंख्या			
		स्थायी	अस्थायी	एकूण	
1	2	3	4	5	
शिपाई	.. S-1 : 15000-47600	.. 2	-	2	
सफाईगार/परिचर	.. S-1 : 15000-47600	.. 1	2	3	
हमाल	.. S-1 : 15000-47600	.. -	1	1	
		एकूण ..	19	3	22
तंत्र शिक्षण विभागीय कार्यालय, नागपूर					
सह संचालक	.. S-25 : 78800-209200	.. 1	-	1	
सहाय्यक संचालक (तांत्रिक)	.. S-23 : 67700-208700	.. 1	-	1	
प्रशासकीय अधिकारी	.. S-18 : 49100-155800	.. 1	-	1	
सहाय्यक संचालक (अतां)	.. S-15 : 41800-132300	.. 1	-	1	
प्रोग्रामर	.. S-15 : 41800-132300	.. 1	-	1	
अधीक्षक	.. S-14 : 38600-122800	.. 2	-	2	
लघुलेखक (निम्न श्रेणी)	.. S-14 : 38600-122800	.. 1	-	1	
मुख्य लिपिक	.. S-13 : 35400-112400	.. 2	-	2	
टिप्पणी सहाय्यक/लेखापाल/वरिष्ठ लिपिक	.. S-8 : 25500-81100	.. 2	-	2	
लिपिक टंकलेखक/कनिष्ठ लिपिक/टंकलेखक	.. S-6 : 19900-63200	.. 4	-	4	
वाहन चालक	.. S-6 : 19900-63200	.. 1	-	1	
शिपाई	.. S-1 : 15000-47600	.. 1	-	1	
सफाईगार/परिचर	.. S-1 : 15000-47600	.. 1	-	1	
पहारेकरी	.. S-1 : 15000-47600	.. -	1	1	
हमाल	.. S-1 : 15000-47600	.. -	2	2	
		एकूण ..	19	10	29
००९-संचालन व प्रशासन (०९) संचालक, तंत्रशिक्षण		एकूण ..	275	67	342

(अ) प्रवेश नियामक प्राधिकरण :

अ.क्र.	पदनाम	पदांची संख्या	वेतनश्रेणी (पे.बॅन्ड + ग्रेडपे)
1	अध्यक्ष (उच्च न्यायालयाचे सेवानिवृत्त न्यायाधीश/सेवानिवृत्त मुख्य सचिव)	1	एकत्रित वेतन (नियमानुसार)
2	अवर सचिव	1	S-23 : 67700-208700
3	प्रणाली विश्लेषक	1	S-18 : 49100-155800
4	लेखा अधिकारी	1	S-16 : 44900-142400
5	कक्ष अधिकारी	2	S-15 : 41800-132300
6	लघुलेखक	2	S-15 : 41800-132300
7	सहायक	2	S-14 : 38600-122800
8	डाटा एन्ट्री ऑपरेटर	3	S-13 : 35400-112400
9	अभिलेखापाल (रेकॉर्ड कीपर)	1	S-6 : 19900-63200
10	रोखपाल	1	S-6 : 19900-63200
11	लिपिक टंकलेखक (इंग्रजी आणि मराठी)	2	S-6 : 19900-63200
12	वाहनचालक	2	S-6 : 19900-63200
13	शिपाई	2	S-1 : 15000-47600
14	सफाईगार	1	S-1 : 15000-47600
	एकूण	22	

तक्ता क्रमांक ५९-चालू

(ब) शुल्क नियामक प्राधिकरण :

अ.क्र.	पदनाम	पदांची संख्या	वेतनश्रेणी (पे-बॅन्ड + ग्रेडपे)
1	अध्यक्ष (उच्च न्यायालयाचे सेवानिवृत्त न्यायाधीश/ सेवानिवृत्त मुख्य सचिव)	1	एकत्रित वेतन (नियमानुसार)
2	सहसचिव	1	S-25 : 78800-209200
3	अवर सचिव	1	S-23 : 67700-208700
4	लेखा अधिकारी/लेखा तज्ज्ञ	4	S-16 : 44900-142400
5	कक्ष अधिकारी	2	S-15 : 41800-132300
6	लघुलेखक	2	S-15 : 41800-132300
7	प्रोग्रामर	1	S-14 : 38600-122800
8	सहायक	2	S-14 : 38600-122800
9	डाटा एन्ट्री ऑपरेटर	2	S-13 : 35400-112400
10	लिपिक टंकलेखक (इंग्रजी आणि मराठी)	2	S-6 : 19900-63200
11	वाहनचालक	2	S-6 : 19900-63200
12	शिपाई	2	S-1 : 15000-47600
13	सफाईगार	1	S-1 : 15000-47600
एकूण		23	

(क) राज्य सामायिक प्रवेश परीक्षा कक्ष :

अ.क्र.	पदनाम	पदांची संख्या	वेतनश्रेणी (पे-बॅन्ड + ग्रेडपे)
1	आयुक्त (भारतीय प्रशासन संवर्गातील अधिकारी)	1	S-27 : 118500-214100
2	परीक्षा समन्वयक (उपसंचालक पदापेक्षा कमी दर्जाचा नाही असा)	4	S-24 : 71100-211900
3	सहायक परीक्षा समन्वयक (सहायक संचालक पदापेक्षा कमी दर्जाचा नाही असा)	8	S-23 : 67700-208700
4	प्रणाली विश्लेषक	1	S-18 : 49100-155800
5	प्रशासकीय अधिकारी	1	S-18 : 49100-155800
6	प्रबंधक	1	S-15 : 41800-132300
7	लेखापाल	1	S-14 : 38600-122800
8	प्रोग्रामर	2	S-14 : 38600-122800
9	डाटा एन्ट्री ऑपरेटर	3	S-13 : 35400-112400
10	वरिष्ठ लिपिक	2	S-8 : 25500-81100
11	रोखपाल	1	S-6 : 19900-63200
12	लिपिक टंकलेखक	2	S-6 : 19900-63200
13	शिपाई	2	S-1 : 15000-47600
14	सफाईगार	1	S-1 : 15000-47600
एकूण		30	

२. सध्याच्या शिक्षण शुल्क व प्रवेश नियंत्रण समितीमध्ये विविध संवर्गात कार्यरत असलेल्या नियमित कर्मचाऱ्यांचे समावेशन उपरोक्त प्राधिकरणे/राज्य सामाईक प्रवेश परीक्षा कक्षाकरिता मंजूर करण्यात येत असलेल्या पदावर करण्यात येईल.

३. वरील मंजूर पदांमधील उर्वरित गट-क व गट-ड संवर्गातील पदे ही कंत्राटी पद्धतीने प्राधिकरण व राज्य सामाईक प्रवेश परीक्षा कक्ष यांच्यामार्फत त्यांच्या स्तरावर भरण्यात येतील. तथापि, वरील पदांमधील गट-अ व गट-ब संवर्गातील पदे ही समकक्ष वेतनश्रेणीतील अन्य संवर्गांमध्ये कार्यरत असणाऱ्या अधिकाऱ्यांमधून प्रतिनियुक्तीने भरण्यात येतील.

६०. शासकीय तंत्रनिकेतने / अभियांत्रिकी महाविद्यालये / औषधनिर्माणशास्त्र महाविद्यालयांमधील
शिक्षक / शिक्षकेतर कर्मचारीविषयक गोपवारा (योजनेतर)

संस्थेचे नांव	वर्ग -१		वर्ग-२		वर्ग-३		वर्ग-४		एकूण		एकूण	
	स्थायी	अस्थायी	स्थायी	अस्थायी	स्थायी	अस्थायी	स्थायी	अस्थायी	स्थायी	अस्थायी		
मुंबई विभाग												
शासकीय तंत्रनिकेतन, मुंबई ..	84	35	1	1	65	22	38	16	188	74	262	
शासकीय मुद्रण तंत्र संस्था, मुंबई.	7	-	1	-	25	4	6	1	39	5	44	
शासकीय तंत्रनिकेतन, ठाणे ..	47	33	1	1	42	16	9	18	99	68	167	
शासकीय तंत्रनिकेतन, पेण ..	19	46	-	2	28	17	6	18	53	83	136	
शासकीय तंत्रनिकेतन, रत्नागिरी.	53	26	1	1	51	13	41	8	146	48	194	
शासकीय तंत्रनिकेतन, मालवण ..	36	39	1	1	35	14	13	10	85	64	149	
शासकीय तंत्रनिकेतन, विक्रमगड	-	49	-	1	-	27	-	9	-	86	86	
एकूण ..	246	228	5	7	246	113	113	80	610	428	1038	
पुणे विभाग												
शासकीय तंत्रनिकेतन, पुणे	90	40	1	1	72	17	63	9	226	67	281	
शासकीय दूरशिक्षण तंत्रनिकेतन, पुणे.	5	3	1	-	14	2	6	3	26	8	34	
एच.एम.सी.टी. पुणे	14	4	-	1	25	3	14	8	53	16	69	
शासकीय तंत्रनिकेतन, कराड	42	35	1	1	47	7	35	6	125	49	174	
शासकीय तंत्रनिकेतन, कोल्हापूर	65	45	1	1	46	17	39	7	151	70	221	
शासकीय तंत्रनिकेतन, सोलापूर	53	27	1	1	52	11	44	8	150	47	197	
शासकीय तंत्रनिकेतन, मिरज	20	41	1	-	28	10	10	13	59	64	123	
कॉलेज ऑफ फार्मसी कराड	7	1	-	-	-	-	-	-	7	1	8	
शासकीय तंत्रनिकेतन, अवसरी	-	73	-	1	-	27	-	9	-	110	110	
शासकीय निवासी महिला तंत्रनिकेतन, तासगाव.	-	49	-	1	-	27	-	9	-	86	86	
एकूण ..	296	318	6	7	284	121	217	72	797	518	1315	
नाशिक विभाग												
शासकीय तंत्रनिकेतन, नाशिक	38	81	1	1	38	16	25	13	102	111	213	
शासकीय तंत्रनिकेतन, अहिल्यानगर.	20	57	1	-	25	12	6	14	52	83	135	
शासकीय तंत्रनिकेतन, जळगांव	59	30	1	1	53	6	40	9	153	46	199	
शिक्षणमहर्षी दादासाहेब रावल शासकीय तंत्रनिकेतन, धुळे.	43	11	1	-	41	4	33	-	118	15	133	
शासकीय तंत्रनिकेतन, नंदुरबार	-	49	-	1	-	27	-	9	-	86	86	
एकूण ..	160	228	4	3	157	65	104	45	425	341	766	

गोषवारा-चालू

संस्थेचे नाव	वर्ग -१		वर्ग-२		वर्ग-३		वर्ग-४		एकूण		एकूण	
	स्थायी	अस्थायी	स्थायी	अस्थायी	स्थायी	अस्थायी	स्थायी	अस्थायी	स्थायी	अस्थायी		
छत्रपती संभाजीनगर विभाग												
शासकीय तंत्रनिकेतन, छत्रपती संभाजीनगर.	72	46	1	2	57	15	43	11	173	74	247	
शासकीय तंत्रनिकेतन, जिंतूर	42	13	1	—	31	11	16	4	90	28	118	
शासकीय तंत्रनिकेतन, बीड	33	17	1	—	39	7	26	1	99	25	124	
शासकीय तंत्रनिकेतन, नांदेड	50	30	1	1	37	15	29	7	117	53	170	
शासकीय तंत्रनिकेतन, धाराशीव.	34	31	1	—	33	10	9	10	77	51	128	
शासकीय तंत्रनिकेतन, जालना	32	33	1	1	31	13	17	10	81	57	138	
पु. ला. शासकीय तंत्रनिकेतन, लातूर.	54	20	1	—	38	17	37	5	130	42	171	
शासकीय निवासी महिला तंत्रनिकेतन, लातूर.	28	11	—	1	14	14	1	20	43	46	89	
शासकीय तंत्रनिकेतन, हिंगोली	—	52	—	1	—	31	—	9	—	93	93	
शासकीय तंत्रनिकेतन, अंबड	—	67	—	2	—	32	—	19	—	120	120	
एकूण	345	320	7	8	165	165	178	96	810	589	1399	
अमरावती विभाग												
शासकीय तंत्रनिकेतन, अमरावती.	70	30	1	2	53	20	44	6	168	58	226	
शासकीय तंत्रनिकेतन, यवतमाळ	41	40	1	1	40	12	30	9	112	62	174	
शासकीय तंत्रनिकेतन, खामगांव	43	10	1	—	37	5	32	3	113	18	131	
शासकीय तंत्रनिकेतन, वाशिम	40	17	1	—	34	12	20	3	95	32	127	
शासकीय तंत्रनिकेतन, अचलपूर	—	26	—	—	—	14	—	10	—	50	50	
शासकीय तंत्रनिकेतन, मुर्तिजापूर	—	49	—	1	—	27	—	9	—	86	86	
एकूण	194	172	4	4	164	90	126	40	488	306	794	
नागपूर विभाग												
शासकीय तंत्रनिकेतन, नागपूर	82	47	1	2	70	11	56	7	209	67	276	
एच.एम.सी.टी. नागपूर	6	4	—	1	3	10	3	6	12	21	33	
शासकीय तंत्रनिकेतन, आर्वी	20	40	1	—	20	18	9	15	50	73	123	
शासकीय तंत्रनिकेतन, ब्रह्मपूरी	35	38	1	—	30	19	16	12	82	69	151	
शासकीय तंत्रनिकेतन, गडचिरोली	31	26	1	—	28	13	14	5	74	44	118	
शासकीय तंत्रनिकेतन, साकोली	18	35	1	—	21	15	16	6	56	56	112	
शासकीय तंत्रनिकेतन, गोंदिया	—	70	—	1	—	27	—	9	—	107	107	
एकूण	192	260	5	4	172	113	114	60	483	437	920	

गोषवारा-चालू

संस्थेचे नाव	वर्ग -१		वर्ग-२		वर्ग-३		वर्ग-४		एकूण		एकूण
	स्थायी	अस्थायी	स्थायी	अस्थायी	स्थायी	अस्थायी	स्थायी	अस्थायी	स्थायी	अस्थायी	
शासकीय औषध निर्माण शास्त्र, महाविद्यालय (फार्मसी), अमरावती.	7	10	-	-	2	10	5	4	14	24	38
	(पदव्युत्तर पदवी)	5	-	-	-	-	-	-	-	5	5
शासकीय औषध निर्माण शास्त्र, महाविद्यालय (फार्मसी), रत्नागिरी.	-	11	-	-	-	12	-	7	-	30	30
शासकीय औषध निर्माण शास्त्र, महाविद्यालय (फार्मडी), छत्रपती संभाजीनगर.	(पदव्युत्तर पदवी)	-	12	-	-	-	-	-	-	12	12
शासकीय औषध निर्माण शास्त्र, महाविद्यालय (फार्मडी), अमरावती.	(पदव्युत्तर पदवी)	-	12	-	-	-	-	-	-	12	12
सर ज. जी. वास्तुशास्त्र (वसतिगृहे) मुंबई.	-	-	-	-	-	-	7	-	7	-	7
एकूण ..	430	551	7	6	400	335	375	144	1212	1036	2248
(पदव्युत्तर पदवी)		188	-	-	-	-	-	-	-	188	188

६१. महाराष्ट्र राज्य तंत्रशिक्षण मंडळ, मुंबई या कार्यालयातील अधिकारी / कर्मचारी विषयक गोषवारा

पदनाम	वेतनमान	पदसंख्या		
		स्थायी	अस्थायी	एकूण
1	2	3	4	5
रुपये				
२२०३-तंत्रशिक्षण-१०८ तंत्रशिक्षण परीक्षा मंडळ, वर्ग एक, दोन, तीन आणि चार				
संचालक	.. S-25 : 78800-209200	-	1	1
सचिव	.. S-24 : 71100-211900	-	1	1
सहसचिव	.. 15600-39100 + 6600 (असुधारीत)	-	2	2
उपसचिव (तां)	.. S-23 : 67700-208700	-	7	7
सहा. सचिव (तां)	.. 15600-39100 + 5400 (असुधारीत)	-	11	11
सिस्टीम अॅनालिस्ट	.. 15600-39100 + 5400 (असुधारीत)	-	4	4
जनसंपर्क अधिकारी	.. 15600-39100 + 5400 (असुधारीत)	-	1	1
लॉ. ऑफिसर	.. 15600-39100 + 5400 (असुधारीत)	-	1	1
लेखा अधिकारी	.. 15600-39100 + 5400 (असुधारीत)	-	1	1
अंतर्गत लेखा परिक्षक	.. 15600-39100 + 5400 (असुधारीत)	-	1	1
प्रशा. अधिकारी (अतां)	.. S-18 : 49100-155800	-	1	1
कक्ष अधिकारी	.. 9300-34800 + 4400 (असुधारीत)	-	4	4
कार्यालयीन अधीक्षक	.. S-14 : 38600-122800	-	13	13
लघुलेखक (निम्नश्रेणी)	.. 9300-34800 + 4400 (असुधारीत)	-	5	5
तांत्रिक सहाय्यक	.. 9300-34800 + 4400 (असुधारीत)	-	13	13
वरिष्ठ लिपिक / टिप्पणी सहाय्यक	.. S-8 : 25500-81100	-	24	24
कनिष्ठ लिपिक	.. S-6 : 19900-63200	-	18	18
वाहनचालक	.. S-6 : 19900-63200	-	2	2
शिपाई	.. S-1 : 15000-47600	-	5	5
एकूण		-	115	115

महाराष्ट्र राज्य तंत्रशिक्षण मंडळच्या अधिपत्याखालील विभागीय कार्यालयातील अधिकारी / कर्मचारी विषयक गोषवारा

पदनाम	वेतनमान	पदसंख्या		
		स्थायी	अस्थायी	एकूण
1	2	3	4	5
रुपये				
२२०३-तंत्रशिक्षण-१०८ तंत्रशिक्षण परीक्षा मंडळ, वर्ग एक, दोन, तीन आणि चार				
सहसचिव	.. 15600-39100 + 6600 (असुधारीत)	.. -	4	4
उपसचिव (तां)	.. S-23 : 67700-208700	.. -	4	4
सहा. सचिव (तां)	.. 15600-39100 + 5400 (असुधारीत)	.. -	4	4
सिस्टीम अॅनालिस्ट	.. 15600-39100 + 5400 (असुधारीत)	.. -	4	4
कक्ष अधिकारी	.. 9300-34800 + 4400 (असुधारीत)	.. -	4	4
कार्यालयीन अधीक्षक	.. S-14 : 38600-122800	.. -	4	4
लघुलेखक (निम्नश्रेणी)	.. 9300-34800 + 4400 (असुधारीत)	.. -	4	4
तांत्रिक सहाय्यक	.. 9300-34800 + 4400 (असुधारीत)	.. -	8	8
वरिष्ठ लिपिक / टिप्पणी सहाय्यक	.. S-8 : 25500-81100	.. -	12	12
कनिष्ठ लिपिक	.. S-6 : 19900-63200	.. -	16	16
वाहनचालक	.. S-6 : 19900-63200	.. -	4	4
एकूण		.. -	68	68

